Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 654

от 30 октомври 2017 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 79, ал. 3 от Закона за публичните финанси

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2018 г.

2. Приема становището по проекта на бюджет на съдебната власт за 2018 г.

3. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1, като вземе предвид становището по т. 2.

4. Одобрява Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. съгласно приложението.

5. Министърът на финансите да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:
/Апостол Михов/

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

З А К О Н

за държавния бюджет на

Република България за 2018 г.

ЧЛ. 1. С ВКЛЮЧЕН ПРОЕКТ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Чл. 1. (1) Приема държавния бюджет за 2018 г. по приходите, помощите и даренията, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	23 515 773,1
1.	*Данъчни приходи*	*21 040 600,0*
1.1.	Корпоративен данък	2 294 100,0
1.2.	Данъци върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на юридически лица	69 900,0
1.3.	Данъци върху доходите на физически лица	3 372 400,0
1.4.	Данък върху добавената стойност	9 780 000,0
1.5.	Акцизи	5 150 000,0
1.6.	Данък върху застрахователните премии	36 300,0
1.7.	Мита и митнически такси	190 100,0
1.8.	Други данъци	147 800,0
2.	*Неданъчни приходи*	*2 475 173,1*

(2) Приема държавния бюджет за 2018 г. по разходите, бюджетните взаимоотношения и вноската в общия бюджет на Европейския съюз, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
II.	РАЗХОДИ	11 962 093,0
1.	*Текущи разходи*	*9 464 086,2*
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	4 489 309,8
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	924 331,3
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	856 086,0
1.2.2.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	68 245,3
1.3.	Лихви	684 305,2
1.4.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	1 124 690,4
2.	*Капиталови разходи*	*2 393 023,7*

2.1	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	2 155 050,0
2.2.	Капиталови трансфери	237 973,7
3.	*Прираст на държавния резерв (нето)*	*19 233,1*
4.	*Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина*	*14 350,0*
5.	*Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи*	*71 400,0*
5.1.	По централния бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия	70 000,0
5.2.	По бюджета на съдебната власт	900,0
5.3.	По бюджета на Народното събрание	500,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - НЕТО	11 082 080,7
1.	*Предоставени трансфери за:*	*11 100 063,7*
	в т.ч.	
1.1.	Общините	3 264 075,1
1.2.	Държавното обществено осигуряване	4 495 090,4
1.3.	Националната здравноосигурителна каса	1 286 186,0
	в т.ч.	
1.3.1.	- от Министерството на здравеопазването	24 000,0
1.4.	Сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд	899 826,3
1.5.	Сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд "Земеделие"	275 890,8
2.	*Получени трансфери от:*	*17 983,0*
	в т.ч.	
2.1.	Държавното обществено осигуряване	7 400,0
2.1.1.	- за Министерството на труда и социалната политика	7 150,0
2.1.2.	- за Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията	250,0
2.2.	Националната здравноосигурителна каса за Министерството на финансите	4 583,0
IV.	ВНОСКА В ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ	1 133 942,7

(3) Утвърждава бюджетното салдо по държавния бюджет за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
V.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II-III-IV)	-662 343,3

(4) Утвърждава нето операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо по държавния бюджет за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
VI.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	662 343,3

СТАНОВИЩЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ПО ЧЛ. 1.

Чл. 1. (1) Приема държавния бюджет за 2018 г. по приходите, помощите и даренията, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	23 515 773,1
1.	*Данъчни приходи*	*21 040 600,0*
1.1.	Корпоративен данък	2 294 100,0
1.2.	Данъци върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на юридически лица	69 900,0
1.3.	Данъци върху доходите на физически лица	3 372 400,0
1.4.	Данък върху добавената стойност	9 780 000,0
1.5.	Акцизи	5 150 000,0
1.6.	Данък върху застрахователните премии	36 300,0
1.7.	Мита и митнически такси	190 100,0
1.8.	Други данъци	147 800,0
2.	*Неданъчни приходи*	*2 475 173,1*

(2) Приема държавния бюджет за 2018 г. по разходите, бюджетните взаимоотношения и вноската в общия бюджет на Европейския съюз, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
II.	РАЗХОДИ	11 923 291,5
1.	*Текущи разходи*	*9 449 223,8*
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	4 482 331,8
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	924 331,3
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	856 086,0
1.2.2.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	68 245,3
1.3.	Лихви	684 305,2
1.4.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	1 124 690,4
2.	*Капиталови разходи*	*2 369 384,6*
2.1	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	2 131 410,9
2.2.	Капиталови трансфери	237 973,7

3.	*Прираст на държавния резерв (нето)*	*19 233,1*
4.	*Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина*	*14 350,0*
5.	*Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи*	*71 100,0*
5.1.	По централния бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия	70 000,0
5.2.	По бюджета на съдебната власт	600,0
5.3.	По бюджета на Народното събрание	500,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - НЕТО	11 082 080,7
1.	*Предоставени трансфери за:*	*11 100 063,7*
	в т.ч.	
1.1.	Общините	3 264 075,1
1.2.	Държавното обществено осигуряване	4 495 090,4
1.3.	Националната здравноосигурителна каса	1 286 186,0
	в т.ч.	
1.3.1.	- от Министерството на здравеопазването	24 000,0
1.4.	Сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд	899 826,3
1.5.	Сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд "Земеделие"	275 890,8
2.	*Получени трансфери от:*	*17 983,0*
	в т.ч.	
2.1.	Държавното обществено осигуряване	7 400,0
2.1.1.	- за Министерството на труда и социалната политика	7 150,0
2.1.2.	- за Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията	250,0
2.2.	Националната здравноосигурителна каса за Министерството на финансите	4 583,0
IV.	ВНОСКА В ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ	1 133 942,7

(3) Утвърждава бюджетното салдо по държавния бюджет за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
V.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II-III-IV)	-623 541,8

(4) Утвърждава нето операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо по държавния бюджет за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
VI.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	623 541,8

Чл. 2. (1) Приема бюджета на съдебната власт за 2018 г., както следва:

Показатели		Сума (хил. лв.)
1		2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	116 000,0
1.	Приходи от дейността на органите на съдебната власт	116 000,0
	в т.ч. приходи от съдебни такси	102 000,0
II.	РАЗХОДИ	629 201,5
1.	*Текущи разходи*	590 162,4
2.	*Капиталови разходи*	38 139,1
3.	*Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи*	900,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	513 201,5
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	513 201,5
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Определя бюджетните разходи на органите на съдебната власт за 2018 г., както следва:

Органи на съдебната власт	Сума (хил. лв.)
1	2
Висш съдебен съвет	47 441,5
Върховен касационен съд	19 049,7
Върховен административен съд	16 075,9
Прокуратура на Република България	237 298,6
Съдилища на Република България	297 662,7
Национален институт на правосъдието	3 471,6
Инспекторат към Висшия съдебен съвет	7 301,5
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	900,0
Всичко:	629 201,5

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Висшия съдебен съвет, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
1		2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	91 024,2
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	88 122,7

(4) Утвърдените с ал. 3 максимални размери на ангажиментите за разходи и на новите задължения за разходи могат да се увеличат с до 20 на сто по решение на Висшия съдебен съвет.

(5) Висшият съдебен съвет може да изразходва средства от наличностите по сметки от предходни години за покриване на неотложни разходи на органите на съдебната власт, в случай че не се нарушава бюджетното салдо по държавния бюджет.

(6) В приходите от дейността на органите на съдебната власт по ал. 1 се включват и приходите от нотариални такси, събирани по реда на чл. 86, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, вземанията по изпълнителните листове, издавани в полза на органите на съдебната власт и събирани от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, както и сумите от продажба на конфискувано или отнето в полза на държавата имущество с акт на орган на съдебната власт, след приспадане на разходите по чл. 3, ал. 12 от Закона за Националната агенция за приходите.

(7) В едномесечен срок от обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. Висшият съдебен съвет представя в Министерския съвет, Сметната палата и в Министерството на финансите утвърдените бюджети на органите на съдебната власт.

(8) Министерският съвет съгласувано с Висшия съдебен съвет извършва промени по бюджета на съдебната власт, произтичащи от влезли в сила закони и засягащи бюджета на съдебната власт.

СТАНОВИЩЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ПО ЧЛ. 2

Чл. 2. (1) Приема бюджета на съдебната власт за 2018 г., както следва:

	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	116 000,0
1.	*Неданъчни приходи*	116 000,0
1.1.	Съдебни такси	102 000,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	2 058,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	8 042,0
1.4.	Други приходи	3 900,0
II.	РАЗХОДИ	590 400,0
1.	*Текущи разходи*	575 300,0
2.	*Капиталови разходи*	14 500,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	14 500,0
3.	*Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи*	600,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	474 400,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	474 400,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Определя бюджетните разходи на органите на съдебната власт за 2018 г., както следва:

Органи на съдебната власт	Сума (хил. лв.)
1	2
Висш съдебен съвет	32 487,5
Върховен касационен съд	17 562,7
Върховен административен съд	14 760,5
Прокуратура на Република България	221 715,5
Съдилища на Република България	294 188,5
Национален институт на правосъдието	2 961,9
Инспекторат към Висшия съдебен съвет	6 123,4
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	600,0
Всичко:	590 400,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от органите на съдебната власт, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	92 524,2
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	89 622,7

(4) Утвърдените с ал. 3 максимални размери на ангажиментите за разходи и на новите задължения за разходи могат да се увеличават с до 20 на сто по решение на Висшия съдебен съвет.

(5) Висшият съдебен съвет може да изразходва средства от наличностите по сметки от предходни години за покриване на неотложни разходи на органите на съдебната власт, в случай че не се нарушава бюджетното салдо по държавния бюджет.

(6) В приходите по ал. 1 се включват и приходите от нотариални такси, събирани по реда на чл. 86, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, вземанията по изпълнителните листове, издавани в полза на органите на съдебната власт и събирани от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, както и сумите от продажба на конфискувано или отнето в полза на държавата имущество с акт на орган на съдебната власт след приспадане на разходите по чл. 3, ал. 12 от Закона за Националната агенция за приходите.

(7) В едномесечен срок от обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. Висшият съдебен съвет представя в Министерския съвет, в Сметната палата и в Министерството на финансите утвърдените бюджети на органите на съдебната власт.

Чл. 3. (1) Приема бюджета на Народното събрание за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	1 500,0
1.	*Неданъчни приходи*	1 500,0
1.1.	Държавни такси	341,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	1 361,0
1.3.	Други приходи	-202,0
II.	РАЗХОДИ	62 150,0
1.	*Текущи разходи*	59 196,0
2.	*Капиталови разходи*	2 454,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	2 454,0
3.	*Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи*	500,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	60 650,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	60 650,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разходите на Народното събрание по ал. 1 по функционални области, както следва:

№	Наименование на функционалната област	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Функционална област „Представителен и ефективен Парламент”	42 357,1
	в т.ч. Резерв за неотложни и непредвидени разходи	500,0
2.	Функционална област „Осигуряващи дейности”	18 369,2
3.	Функционална област „Съпътстваща дейност” (Икономически и социален съвет)	1 001,9
4.	Функционална област „Мониторинг на фискалната политика” (Фискален съвет)	421,8
	Всичко:	62 150,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Народното събрание, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	21 035,2
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	30 924,4

(4) Утвърдените с ал. 3 максимални размери на ангажиментите за разходи и на новите задължения за разходи могат да се увеличават с до 20 на сто по решение на Народното събрание.

(5) В срок до 31 януари 2018 г. председателят на Народното събрание разпределя бюджета на Народното събрание по програми в рамките на утвърдените разходи по функционални области по ал. 2 и го представя за информация на Сметната палата и на Министерството на финансите.

(6) Икономията на средства по ал. 1, II, т. 1 в частта за възнагражденията на народните представители и свързаните с тях регламентирани допълнителни разходи, формирани по реда на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, при по-нисък ръст на средномесечните заплати на наетите по трудово и служебно правоотношение в обществения сектор по данни на Националния статистически институт от прогнозния, заложен в разчетите по ал. 1, II, т. 1, се отразява в намаление на съответните разходи чрез промяна на бюджетното взаимоотношение с централния бюджет.

(7) При недостиг на средства по ал. 1, II, т. 1 в частта за възнагражденията на народните представители и свързаните с тях регламентирани допълнителни разходи, формирани по реда на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, при по-висок ръст на средномесечните заплати на наетите по трудово и служебно правоотношение в обществения сектор по данни на Националния статистически институт от прогнозния, заложен в разчетите по ал. 1, II, т. 1, до 10 на сто от недостига е за сметка на резерва за непредвидени и/или неотложни разходи по ал. 1, II, т. 3, а останалата част се покрива от централния бюджет.

(8) Икономията на разходите за персонал на парламентарните служители може да се използва текущо или с натрупване само за изплащането на допълнителни възнаграждения и дължимите за тях осигурителни вноски и/или за издръжка.

(9) В срок един месец от обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. председателят на Народното събрание представя в Сметната палата и в Министерството на финансите месечно разпределение на утвърдените годишни размери на показатели по ал. 1 по бюджета на Народното събрание съгласно Единната бюджетна класификация.

Чл. 4. (1) Приема бюджета на Сметната палата за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	150,0
1.	*Неданъчни приходи*	150,0
1.1.	Глоби, санкции и наказателни лихви	150,0
II.	РАЗХОДИ	17 230,0
1.	*Текущи разходи*	16 306,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	14 331,0

2.	*Капиталови разходи*	924,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	924,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	17 080,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	17 080,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Сметната палата, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	2 860,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	2 900,0

Чл. 5. (1) Приема бюджета на Администрацията на президента за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	6 668,0
1.	*Текущи разходи*	6 468,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	4 536,0
2.	*Капиталови разходи*	200,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	200,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	6 668,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	6 668,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Администрацията на президента, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	2 200,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	2 200,0

Чл. 6. (1) Приема бюджета на Министерския съвет за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	14 000,0
1.	*Неданъчни приходи*	14 000,0
1.1.	Държавни такси	600,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	9 934,0
1.3.	Други приходи	3 466,0
II.	РАЗХОДИ	91 070,0
1.	*Текущи разходи*	85 845,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	54 786,0
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	5 000,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	5 000,0
1.3.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	286,0
2.	*Капиталови разходи*	5 225,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	5 225,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	77 070,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	83 863,0
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-6 793,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-6 793,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Област „Осигуряване дейността и организацията на работата на Министерския съвет”	9 329,0

2.	Политика в областта на управлението на средствата от ЕС	561,0
3.	Политика в областта на осъществяването на държавните функции на територията на областите в България	25 891,0
4.	Политика в областта на правото на вероизповедание	5 188,0
5.	Политика в областта на архивното дело	6 362,0
6.	Бюджетна програма „Администрация”	12 116,0
7.	Други бюджетни програми (общо), в т.ч.:	31 623,0
7.1.	Бюджетна програма „Други дейности и услуги”	23 123,0
7.2.	Бюджетна програма „Убежище и бежанци”	8 500,0
	Всичко:	91 070,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерския съвет, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	45 645,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	46 145,0

(4) Одобрява разпределението на субсидията за вероизповеданията, регистрирани по реда на Закона за вероизповеданията, съгласно приложение № 1.

Чл. 7. (1) Приема бюджета на Конституционния съд за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	4 457,0
1.	*Текущи разходи*	4 357,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	4 057,0
2.	*Капиталови разходи*	100,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	100,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	4 457,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	4 457,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Конституционния съд, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	393,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	400,0

Чл. 8. (1) Приема бюджета на Омбудсмана за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	2 974,0
1.	*Текущи разходи*	2 923,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 863,0
2.	*Капиталови разходи*	51,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	51,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	2 974,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	2 974,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Омбудсмана, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	1 110,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	1 110,0

Чл. 9. (1) Приема бюджета на Министерството на финансите за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	120 308,0
1.	*Неданъчни приходи*	120 308,0
1.1.	Държавни такси	110 379,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	739,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	1 520,0
1.4.	Други приходи	7 670,0
II.	РАЗХОДИ	480 786,0
1.	*Текущи разходи*	460 391,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	285 377,0
1.2.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	12 682,0
2.	*Капиталови разходи*	20 395,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	20 395,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	360 478,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	358 736,8
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	2 583,0
2.1.	*Получени трансфери (+)*	4 583,0
2.1.1.	- от Националната здравноосигурителна каса	4 583,0
2.2.	*Предоставени трансфери (-)*	-2 000,0
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-841,8
3.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-841,8
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси	89 280,6
2.	Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи	299 275,0
3.	Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма	44 618,1
4.	Политика в областта на управлението на дълга	2 234,0
5.	Други бюджетни програми (общо), в т.ч.:	11 373,6
5.1.	Бюджетна програма „Национален компенсационен жилищен фонд”	11 373,6

6.	Бюджетна програма „Администрация”	34 004,7
	Всичко:	480 786,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на финансите, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	240 000,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	200 000,0

(4) В разходите по ал. 1 са включени средства за увеличаване на числеността на персонала на Националната агенция за приходите с двеста щатни бройки за обезпечаване на контролната й дейност. Разпоредбите на § 16, ал. 1 и 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 15 от 2012 г., изм. и доп., бр. 96 от 2015 г., бр. 57 и 98 от 2016 г.) не се прилагат при увеличението на числеността на персонала на агенцията.

Чл. 10. (1) Приема бюджета на Министерството на външните работи за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	55 190,0
1.	*Неданъчни приходи*	55 190,0
1.1.	Държавни такси	43 154,8
1.2.	Приходи и доходи от собственост	7 845,2
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	250,0
1.4.	Други приходи	3 940,0
II.	РАЗХОДИ	125 970,4
1.	*Текущи разходи*	111 907,4
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	23 728,4
2.	*Капиталови разходи*	8 063,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	8 063,0
3.	*Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина*	6 000,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	70 780,4
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	70 850,9
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-70,5
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-70,5

IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на развитието на ефективна дипломатическа служба	103 866,5
2.	Политика в областта на публичната дипломация	805,4
3.	Политика в областта на активната двустранна и многостранна дипломация	21 298,5
	Всичко:	125 970,4

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на външните работи, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	101 431,4
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	101 431,4

(4) Утвърждава целеви текущи и капиталови трансфери за чужбина за официална помощ за развитие и хуманитарна помощ общо в размер на 6 000,0 хил. лв., които не могат да бъдат разходвани за други цели, като не повече от 5 на сто от тези средства могат да се разходват за администриране на помощта.

Чл. 11. (1) Приема бюджета на Министерството на отбраната за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	44 000,0
1.	*Неданъчни приходи*	44 000,0
1.1.	Държавни такси	50,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	29 320,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	300,0
1.4.	Други приходи	14 330,0
II.	РАЗХОДИ	1 193 319,0

1.	*Текущи разходи*	1 137 955,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	911 730,0
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	2 528,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	2 528,0
1.3.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	1 020,0
2.	*Капиталови разходи*	55 364,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	55 364,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	1 149 319,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 175 120,0
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	-25 801,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-25 801,0
2.1.1.	- за Държавните висши училища	-25 801,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на отбранителните способности	1 116 953,0
2.	Политика в областта на съюзната и международната сигурност	76 366,0
	Всичко:	1 193 319,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на отбраната, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	273 612,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	435 548,0

(4) Определя трансферите от бюджета на Министерството на отбраната за държавните висши училища съгласно приложение № 2.

Чл. 12. (1) Приема бюджета на Министерството на вътрешните работи за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	157 388,0
1.	*Неданъчни приходи*	157 388,0
1.1.	Държавни такси	87 564,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	40 499,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	41 390,0
1.4.	Други приходи	-12 065,0
II.	РАЗХОДИ	1 296 400,0
1.	*Текущи разходи*	1 273 653,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 161 763,0
2.	*Капиталови разходи*	22 747,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	22 747,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	1 139 012,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 225 240,0
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-86 228,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-86 228,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на противодействието на престъпността и опазването на обществения ред	743 845,5
2.	Политика в областта на защитата на границите и контрол на миграционните процеси	180 542,5
3.	Политика в областта на пожарната безопасност и защитата на населението при извънредни ситуации	220 247,0
4.	Политика в областта на управлението и развитието на системата на Министерството на вътрешните работи	151 765,0
	Всичко:	1 296 400,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на вътрешните работи, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	197 372,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	251 792,0

Чл. 13. (1) Приема бюджета на Министерството на правосъдието за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	61 500,0
1.	*Неданъчни приходи*	61 500,0
1.1.	Държавни такси	61 264,0
1.2.	Глоби, санкции и наказателни лихви	36,0
1.3.	Други приходи	200,0
II.	РАЗХОДИ	231 595,0
1.	*Текущи разходи*	221 804,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	159 259,0
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	600,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	600,0
2.	*Капиталови разходи*	9 791,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	9 791,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	170 095,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	170 115,6
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-20,6
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-20,6
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на правосъдието	79 289,0

2.	Политика в областта на изпълнение на наказанията	144 323,0
3.	Бюджетна програма „Администрация”	7 983,0
	Всичко:	231 595,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на правосъдието, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	121 327,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	70 892,9

(4) В разходите по ал. 1 са включени средства за персонал за увеличаване на персонала на Агенцията по вписванията със седемдесет и пет щатни бройки за обезпечаване на възложените й със закони функции. Разпоредбите на § 16, ал. 1 и 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 15 от 2012 г., изм. и доп., бр. 96 от 2015 г., бр. 57 и 98 от 2016 г.) не се прилагат при увеличението на числеността на персонала на агенцията.

Чл. 14. (1) Приема бюджета на Министерството на труда и социалната политика за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	26 000,0
1.	*Неданъчни приходи*	26 000,0
1.1.	Държавни такси	21 550,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	50,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	6 000,0
1.4.	Други приходи	-1 600,0
II.	РАЗХОДИ	1 183 451,8
1.	*Текущи разходи*	1 181 061,8
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	99 224,5
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	3 690,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	3 420,0
1.2.2.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	270,0
1.3.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	1 055 923,3
2.	*Капиталови разходи*	2 390,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	2 390,0

III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	1 157 451,8
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 150 301,8
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	7 150,0
2.1.	*Получени трансфери (+)*	7 150,0
2.1.1.	- от Държавното обществено осигуряване	7 150,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на заетостта	103 764,1
2.	Политика в областта на трудовите отношения	13 809,4
3.	Политика в областта на социалната закрила и равните възможности	160 186,9
4.	Политика в областта на хората с увреждания	282 703,9
5.	Политика в областта на социалното включване	613 087,7
6.	Политика в областта на жизненото равнище, доходите и демографското развитие	870,3
7.	Политика в областта на свободното движение, миграцията и интеграцията	145,0
8.	Бюджетна програма „Администрация”	8 884,5
	Всичко:	1 183 451,8

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на труда и социалната политика, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	1 081 966,3
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	1 083 419,0

Чл. 15. (1) Приема бюджета на Министерството на здравеопазването за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	40 000,0

1.	*Неданъчни приходи*	40 000,0
1.1.	Държавни такси	31 260,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	6 400,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 500,0
1.4.	Други приходи	-160,0
II.	РАЗХОДИ	495 244,2
1.	*Текущи разходи*	475 244,2
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	207 819,1
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	86 636,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	86 636,0
1.3.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	34 800,0
2.	*Капиталови разходи*	20 000,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	10 000,0
2.2.	Капиталови трансфери	10 000,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	455 244,2
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	479 244,2
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	-24 000,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-24 000,0
2.1.1.	- за Националната здравноосигурителна каса	-24 000,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве	89 358,3
2.	Политика в областта на диагностиката и лечението	359 121,7
3.	Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия	27 963,2
4.	Бюджетна програма „Администрация”	18 801,0
	Всичко:	495 244,2

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на здравеопазването, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	323 181,3
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	294 943,7

(4) Министерството на здравеопазването предоставя възмездно на държавни и общински лечебни заведения - търговски дружества, и на лечебни заведения - търговски дружества със смесено държавно и общинско участие в капитала, средства от Революващия инвестиционен фонд по проект „Реформа в здравния сектор - заем БУЛ 4565“ за закупуване през 2018 г. на медицинска апаратура и други дълготрайни активи въз основа на сключени договори за възстановяване на предоставените средства на месечни вноски.

(5) Предоставяните средства по реда на ал. 4 са до размера на възстановените и неизразходвани средства от минали години и текущо възстановяваните през 2018 г. постъпления по Революващия инвестиционен фонд по проект „Реформа в здравния сектор - заем БУЛ 4565“.

Чл. 16. (1) Приема бюджета на Министерството на образованието и науката за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	13 100,0
1.	*Неданъчни приходи*	13 100,0
1.1.	Държавни такси	730,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	10 843,7
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	35,0
1.4.	Други приходи	1 491,3
II.	РАЗХОДИ	584 470,5
1.	*Текущи разходи*	573 365,5
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	322 996,2
1.1.1.	*в т.ч. Персонал без делегирани бюджети*	28 774,1
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	6 260,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	6 260,0
2.	*Капиталови разходи*	2 755,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	2 755,0
3.	*Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина*	8 350,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	573 370,5
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 076 389,6
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	-498 019,1
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-498 019,1

2.1.1.	- за Българската академия на науките	-83 075,8
2.1.2.	- за Държавните висши училища	-414 943,3
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-5 000,0
3.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-5 000,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	2 000,0
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-2 000,0
1.	Плащания по активирани гаранции, поръчителства и преоформен държавен дълг (нето)	-2 000,0

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	524 252,1
2.	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	55 148,1
3.	Бюджетна програма „Администрация”	5 070,3
	Всичко:	584 470,5

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на образованието и науката, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	261 840,7
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	261 540,7

(4) Определя трансферите от бюджета на Министерството на образованието и науката за Българската академия на науките и за държавните висши училища съгласно приложение № 3.

Чл. 17. (1) Приема бюджета на Министерството на културата за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	24 900,0
1.	*Неданъчни приходи*	24 900,0
1.1.	Държавни такси	500,0

1.2.	Приходи и доходи от собственост	24 700,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	80,0
1.4.	Други приходи	-380,0
II.	РАЗХОДИ	175 028,4
1.	*Текущи разходи*	168 344,7
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	101 473,3
1.1.1.	*в т.ч. Персонал без делегирани бюджети*	5 370,9
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	15 000,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	13 900,0
1.2.2.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	1 100,0
1.3.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	226,8
2.	*Капиталови разходи*	6 683,7
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	6 683,7
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	150 128,4
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	150 128,4
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на опазване на движимото и недвижимото културно наследство	18 949,8
2.	Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	151 112,9
3.	Бюджетна програма „Администрация”	4 965,7
	Всичко:	175 028,4

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на културата, както следва:

№	Показатели	Сума
		(хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	73 127,5

2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	73 127,5

Чл. 18. (1) Приема бюджета на Министерството на околната среда и водите за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	56 296,4
1.	*Неданъчни приходи*	56 296,4
1.1.	Държавни такси	55 500,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	485,2
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	900,0
1.4.	Други приходи	-588,8
II.	РАЗХОДИ	49 858,1
1.	*Текущи разходи*	47 340,1
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	29 009,3
1.2.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	40,0
2.	*Капиталови разходи*	2 518,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	2 518,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	-6 438,3
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	63 211,7
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	-69 650,0
2.1.	*Получени трансфери (+)*	6 000,0
2.1.1.	- от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда	6 000,0
2.2.	*Предоставени трансфери (-)*	-75 650,0
2.2.1.	- за Българската академия на науките	-2 550,0
2.2.2.	- за Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда	-73 100,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума
		(хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	23 414,5

2.	Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	9 739,1
3.	Бюджетна програма „Администрация”	16 704,5
	Всичко:	49 858,1

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерство на околната среда и водите, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	25 500,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	20 600,0

Чл. 19. (1) Приема бюджета на Министерството на икономиката за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	26 090,0
1.	*Неданъчни приходи*	26 090,0
1.1.	Държавни такси	19 175,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	6 100,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 590,0
1.4.	Други приходи	-1 775,0
II.	РАЗХОДИ	80 364,8
1.	*Текущи разходи*	79 664,8
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	30 681,1
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	24 700,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	24 630,0
1.2.2.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	70,0
2.	*Капиталови разходи*	700,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	700,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	54 274,8
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	54 352,1
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-77,3
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-77,3

IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на устойчивото икономическо развитие и конкурентоспособност	59 405,6
2.	Политика в областта на ефективното външноикономическо сътрудничество	13 989,9
3.	Бюджетна програма „Администрация”	6 969,3
	Всичко:	80 364,8

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на икономиката, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	50 872,1
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	49 232,1

Чл. 20. (1) Приема бюджета на Министерството на енергетиката за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	173 324,2
1.	*Неданъчни приходи*	173 324,2
1.1.	Държавни такси	2 642,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	84 963,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	4 300,0
1.4.	Други приходи	81 419,2
II.	РАЗХОДИ	98 673,3
1.	*Текущи разходи*	46 221,4
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	6 547,6
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	37 120,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	37 120,0
2.	*Капиталови разходи*	52 451,9

2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	800,0
2.2.	Капиталови трансфери	51 651,9
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	74 650,9
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-74 650,9
	в т.ч.	
1.	Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-74 530,9

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на устойчивото и конкурентоспособно енергийно развитие	94 427,6
2.	Бюджетна програма „Администрация”	4 245,7
	Всичко:	98 673,3

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на енергетиката, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	93 361,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	92 361,0

(4) Утвърждава целеви капиталови разходи общо в размер на 46 219,2 хил. лв. по Наредбата за организацията и контрола по изпълнението на Националния план за инвестиции за периода 2013 – 2020 г. (обн., ДВ, бр. 31 от 2014 г.), които не могат да бъдат разходвани за други цели.

Чл. 21. (1) Приема бюджета на Министерството на туризма за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	9 754,2
1.	*Неданъчни приходи*	9 754,2
1.1.	Държавни такси	2 621,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	4 571,2

1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	340,0
1.4.	Други приходи	2 222,0
II.	РАЗХОДИ	19 098,0
1.	*Текущи разходи*	17 778,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	2 692,8
2.	*Капиталови разходи*	1 320,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	1 320,0
	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	9 343,8
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	9 343,8
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на устойчивото развитие на туризма	16 707,1
2.	Бюджетна програма „Администрация”	2 390,9
	Всичко:	19 098,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на туризма, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	17 700,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	16 500,0

Чл. 22. (1) Приема бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	372 573,1
1.	*Неданъчни приходи*	372 573,1

1.1.	Държавни такси	367 128,3
1.2.	Приходи и доходи от собственост	2 144,1
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 650,7
1.4.	Други приходи	650,0
II.	РАЗХОДИ	418 365,0
1.	*Текущи разходи*	270 945,1
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	42 160,4
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	435,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	435,0
2.	*Капиталови разходи*	147 419,9
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	147 419,9
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	45 791,9
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	62 724,2
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-16 932,3
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-16 932,3
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика за интегрирано развитие на регионите, ефективно и ефикасно използване на публичните финанси и финансовите инструменти за постигане на растеж и подобряване качеството на жизнената среда	2 173,8
2.	Политика за поддържане, модернизация и изграждане на техническата инфраструктура, свързана с подобряване на транспортната достъпност и интегрираното управление на водните ресурси и геозащита	374 844,3
3.	Политика в областта на подобряване на инвестиционния процес чрез усъвършенстване на информационните системи на кадастъра и имотния регистър, подобряване качеството на превантивния и текущ контрол в строителството и на строителните продукти	27 458,2
4.	Други бюджетни програми (общо), в т.ч.:	2 786,2
4.1.	Бюджетна програма „Ефективно управление на държавната собственост, държавното участие в търговските дружества и държавни предприятия и развитие на публично-частното партньорство и концесионирането”	667,8
4.2.	Бюджетна програма „Гражданска регистрация и административно обслужване на населението”	2 118,4
5.	Бюджетна програма „Ефективна администрация и координация”	11 102,5
	Всичко:	418 365,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	305 631,2
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	373 863,8

(4) Размерът на показателите по ал. 3 може да бъде увеличен с поетите ангажименти и новите задължения за разходи, произтичащи от прилагането на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради.

Чл. 23. (1) Приема бюджета на Министерството на земеделието, храните и горите за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	156 600,0
1.	*Неданъчни приходи*	156 600,0
1.1.	Държавни такси	73 556,3
1.2.	Приходи и доходи от собственост	84 047,9
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 100,8
1.4.	Други приходи	-3 105,0
II.	РАЗХОДИ	210 088,1
1.	*Текущи разходи*	202 331,1
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	116 059,0
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	17 000,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	17 000,0
2.	*Капиталови разходи*	7 757,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	7 757,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	53 488,1
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	64 836,1
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-11 348,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-11 348,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на земеделието и селските райони	158 326,6
2.	Политика в областта на рибарството и аквакултурите	5 877,2
3.	Политика в областта на съхраняването и увеличаването на горите и дивеча	25 464,3
4.	Бюджетна програма „Администрация”	20 420,0
	Всичко:	210 088,1

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на земеделието, храните и горите, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	96 029,1
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	97 029,1

(4) Утвърждава средства в размер на 17 000,0 хил. лв. за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите, възложена на „Напоителни системи” ЕАД, които са в рамките на текущите разходи по ал. 1 и не могат да бъдат пренасочвани за други цели.

(5) Утвърждава средства в размер на 1 681,0 хил. лв. за обезпечаване изпълнението на дейността на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове”, които са в рамките на разходите по ал. 1 и не могат да бъдат пренасочвани за други цели.

Чл. 24. (1) Приема бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	49 494,4
1.	*Неданъчни приходи*	49 494,4
1.1.	Държавни такси	19 224,4
1.2.	Приходи и доходи от собственост	807,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	4 169,0
1.4.	Други приходи	25 294,0
II.	РАЗХОДИ	256 421,4
1.	*Текущи разходи*	245 912,4
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	28 025,8
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	192 562,0

1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	192 562,0
1.2.1.1.	- за „БДЖ Пътнически превози” ЕООД	175 000,0
1.2.1.2.	- за „Български пощи” ЕАД	17 562,0
2.	*Капиталови разходи*	10 509,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	10 509,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	109 927,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	139 691,8
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	9 350,0
2.1.	*Получени трансфери (+)*	9 350,0
2.1.1.	в т.ч. от Държавното обществено осигуряване	250,0
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-39 114,8
3.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-39 114,8
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	-97 000,0
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	97 000,0
1.	Предоставена възмездна финансова помощ (нето)	97 000,0
1.1.	*Възстановени суми по възмездна финансова помощ (+)*	97 000,0

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на транспорта	217 536,6
2.	Политика в областта на съобщенията и информационните технологии	18 562,0
3.	Бюджетна програма „Административно обслужване, медицинска и психологическа експертиза”	20 322,8
	Всичко:	256 421,4

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	238 118,7
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	227 729,8

Чл. 25. (1) Приема бюджета на Министерството на младежта и спорта за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	26 700,0
1.	*Неданъчни приходи*	26 700,0
1.1.	Приходи и доходи от собственост	26 893,0
1.2.	Други приходи	-193,0
II.	РАЗХОДИ	75 732,0
1.	*Текущи разходи*	74 082,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	11 553,1
1.1.1.	*в т.ч. Персонал без делегирани бюджети*	4 206,5
1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	49 308,3
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	180,0
1.2.2.	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	49 128,3
1.3.	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	7 712,3
2.	*Капиталови разходи*	1 650,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	950,0
2.2.	Капиталови трансфери	700,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	49 032,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	47 032,0
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	2 000,0
2.1.	*Получени трансфери (+)*	2 000,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на спорта за учащи и спорта в свободното време	16 354,0
2.	Политика в областта на спорта за високи постижения	50 479,7
3.	Политика в областта на привеждането на спортните обекти и съоръжения във вид, отговарящ на съвременните международни стандарти	3 289,8
4.	Политика в областта на усвояването и прилагането на добри международни практики за спорта	297,6
5.	Политика в областта на младите хора	3 287,0

6.	Бюджетна програма „Администрация”	2 023,9
	Всичко:	75 732,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството на младежта и спорта, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	58 846,2
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	58 686,2

Чл. 26. (1) Приема бюджета на Министерството за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	3 300,0
1.	*Текущи разходи*	3 287,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	2 650,0
2.	*Капиталови разходи*	13,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	13,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	3 300,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	3 300,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика за подготовка и провеждане на Българското председателство на Съвета на ЕС 2018 г.	3 300,0
	Всичко:	3 300,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Министерството за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	707,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	707,0

Чл. 27. (1) Приема бюджета на Държавната агенция „Национална сигурност” за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	200,0
1.	*Неданъчни приходи*	200,0
1.1.	Приходи и доходи от собственост	33,6
1.2.	Глоби, санкции и наказателни лихви	166,4
II.	РАЗХОДИ	108 159,0
1.	*Текущи разходи*	101 359,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	94 145,5
2.	*Капиталови разходи*	6 800,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	6 800,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	107 959,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	108 070,9
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-111,9
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-111,9
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на защитата на националната сигурност	108 159,0
	Всичко:	108 159,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавната агенция „Национална сигурност", както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	16 691,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	13 576,0

Чл. 28. (1) Приема бюджета на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	3 480,0
1.	*Текущи разходи*	3 400,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	2 344,0
2.	*Капиталови разходи*	80,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	80,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	3 480,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	3 480,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	1 050,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	1 096,0

Чл. 29. (1) Приема бюджета на Комисията за защита от дискриминация за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	2 570,0
1.	*Текущи разходи*	2 370,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 640,0
2.	*Капиталови разходи*	200,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	200,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	2 570,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	2 570,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за защита от дискриминация, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	922,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	930,0

Чл. 30. (1) Приема бюджета на Комисията за защита на личните данни за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	100,0
1.	*Неданъчни приходи*	100,0
1.1.	Глоби, санкции и наказателни лихви	100,0
II.	РАЗХОДИ	2 530,0
1.	*Текущи разходи*	2 280,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 686,0

2.	*Капиталови разходи*	250,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	250,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	2 430,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	2 430,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за защита на личните данни, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	829,3
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	833,0

Чл. 31. (1) Приема бюджета на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	6 226,0
1.	*Текущи разходи*	6 076,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	4 406,0
2.	*Капиталови разходи*	150,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	150,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	6 226,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	6 226,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	2 570,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	2 570,0

Чл. 32. (1) Приема бюджета на Националната служба за охрана за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	300,0
1.	*Неданъчни приходи*	300,0
1.1.	Приходи и доходи от собственост	300,0
II.	РАЗХОДИ	37 444,0
1.	*Текущи разходи*	37 144,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	32 188,0
2.	*Капиталови разходи*	300,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	300,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	37 144,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	37 144,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Националната служба за охрана, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	4 600,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	5 106,0

Чл. 33. (1) Приема бюджета на Държавната агенция „Разузнаване” за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	34 319,0
1.	*Текущи разходи*	33 519,0
2.	*Капиталови разходи*	800,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	800,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	34 319,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	34 319,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на информационно-аналитичното обезпечаване на държавното ръководство, подпомагащо процеса на вземане на решения с цел защита на националната сигурност и интересите на Република България	34 319,0
	Всичко:	34 319,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавната агенция „Разузнаване”, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	13 114,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	13 084,0

Чл. 34. (1) Приема бюджета на Националния статистически институт за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	950,0

1.	*Неданъчни приходи*	950,0
1.1.	Приходи и доходи от собственост	950,0
II.	РАЗХОДИ	21 281,3
1.	*Текущи разходи*	17 957,3
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	14 441,8
2.	*Капиталови разходи*	3 324,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	3 324,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	20 331,3
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	20 731,3
2.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)	-400,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-400,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Националния статистически институт, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	6 997,5
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	6 714,5

Чл. 35. (1) Приема бюджета на Комисията за защита на конкуренцията за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума
		(хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	6 000,0
1.	*Неданъчни приходи*	6 000,0
1.1.	Държавни такси	4 000,0
1.2.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 300,0
1.3.	Други приходи	-300,0
II.	РАЗХОДИ	4 575,0
1.	*Текущи разходи*	4 375,0
	в т.ч.	

1.1.	Персонал	3 616,5
2.	*Капиталови разходи*	200,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	200,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	1 425,0
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-1 425,0
1.	Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-1 425,0

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за защита на конкуренцията, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	950,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	937,0

Чл. 36. (1) Приема бюджета на Комисията за регулиране на съобщенията за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	63 200,0
1.	*Неданъчни приходи*	63 200,0
1.1.	Държавни такси	62 950,0
1.2.	Глоби, санкции и наказателни лихви	250,0
II.	РАЗХОДИ	9 669,2
1.	*Текущи разходи*	8 186,2
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	6 030,0
2.	*Капиталови разходи*	1 483,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	1 483,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	-16 100,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	-7 000,0
2.	Бюджетни взаимоотношения с други бюджетни организации (+/-)	-9 100,0
2.1.	*Предоставени трансфери (-)*	-9 100,0

IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	37 430,8
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-37 430,8
1.	Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-37 430,8

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за регулиране на съобщенията, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	3 427,3
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	3 589,2

Чл. 37. (1) Приема бюджета на Съвета за електронни медии за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	1 200,0
1.	*Неданъчни приходи*	1 200,0
1.1.	Държавни такси	1 200,0
II.	РАЗХОДИ	1 542,6
1.	*Текущи разходи*	1 457,6
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 127,2
2.	*Капиталови разходи*	85,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	85,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	342,6
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	342,6
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Съвета за електронни медии, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	409,4
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	409,4

Чл. 38. (1) Приема бюджета на Комисията за енергийно и водно регулиране за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	14 747,0
1.	*Неданъчни приходи*	14 747,0
1.1.	Държавни такси	11 891,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	9,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 847,0
1.4.	Други приходи	
II.	РАЗХОДИ	5 816,2
1.	*Текущи разходи*	5 531,2
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	4 528,1
2.	*Капиталови разходи*	285,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	285,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	8 930,8
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-8 930,8
1.	Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-8 930,8

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за енергийно и водно регулиране, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	1 308,1
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	1 288,1

Чл. 39. (1) Приема бюджета на Агенцията за ядрено регулиране за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	8 603,8
1.	*Неданъчни приходи*	8 603,8
1.1.	Държавни такси	8 553,8
1.2.	Други приходи	50,0
II.	РАЗХОДИ	5 455,6
1.	*Текущи разходи*	5 355,6
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	2 794,4
2.	*Капиталови разходи*	100,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	100,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	3 148,2
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-3 148,2
1.	Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-3 148,2

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Агенцията за ядрено регулиране, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	2 661,2
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	2 661,2

Чл. 40. (1) Приема бюджета на Държавната комисия по сигурността на информацията за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	9 351,0

1.	*Текущи разходи*	8 551,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	6 476,1
2.	*Капиталови разходи*	800,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	800,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	9 351,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	9 351,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавната комисия по сигурността на информацията, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	3 000,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	2 799,9

Чл. 41. (1) Приема бюджета на Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси” за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	2 050,0
1.	*Неданъчни приходи*	2 050,0
1.1.	Държавни такси	40,0
1.2.	Приходи и доходи от собственост	310,0
1.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	1 700,0
II.	РАЗХОДИ	40 706,2
1.	*Текущи разходи*	20 076,4
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	7 475,4
2.	*Капиталови разходи*	1 396,7
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	1 396,7
3.	*Прираст на държавния резерв (нето)*	19 233,1

III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	38 656,2
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	38 656,2
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на държавните резерви, военновременните запаси и задължителните запаси от нефт и нефтопродукти (общо), в т.ч.:	40 706,2
1.1.	Бюджетна програма „Държавни резерви и военновременни запаси”	21 335,6
1.2.	Бюджетна програма „Запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти”	19 370,6
	Всичко:	40 706,2

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси”, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	32 720,8
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	32 720,8

Чл. 42. (1) Приема бюджета на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	40,0
1.	*Неданъчни приходи*	40,0
1.1.	Глоби, санкции и наказателни лихви	40,0
II.	РАЗХОДИ	1 300,0
1.	*Текущи разходи*	1 280,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 058,0
2.	*Капиталови разходи*	20,0

2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	20,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	1 260,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 260,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	230,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	230,0

Чл. 43. (1) Приема бюджета на Комисията за финансов надзор за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	22 330,8
1.	*Неданъчни приходи*	22 330,8
1.1.	Държавни такси	20 030,8
1.2.	Глоби, санкции и наказателни лихви	2 300,0
II.	РАЗХОДИ	20 030,8
1.	*Текущи разходи*	17 000,8
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	11 981,2
2.	*Капиталови разходи*	3 030,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	3 030,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	2 300,0
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-2 300,0
1.	Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-2 300,0

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за финансов надзор, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	12 564,6
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	8 004,6

Чл. 44. (1) Приема бюджета на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	1 443,3
1.	*Текущи разходи*	1 440,3
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	1 115,8
2.	*Капиталови разходи*	3,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	3,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	1 443,3
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 443,3
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	334,8
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	334,8

Чл. 45. (1) Приема бюджета на Централната избирателна комисия за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	4 380,0
1.	*Текущи разходи*	4 180,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	3 187,0
2.	*Капиталови разходи*	200,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	200,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	4 380,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	4 380,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Централната избирателна комисия, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	1 500,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	1 192,0

Чл. 46. (1) Приема бюджета на Държавен фонд „Земеделие” за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	6 246,7
1.	*Неданъчни приходи*	6 246,7
1.1.	Приходи и доходи от собственост	5 493,4
1.2.	Други приходи	753,3
II.	РАЗХОДИ	367 970,5
1.	*Текущи разходи*	351 348,7
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	33 595,7

1.2.	Субсидии и други текущи трансфери	300 350,0
1.2.1.	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	300 350,0
2.	*Капиталови разходи*	16 621,8
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	8 000,0
2.2.	Капиталови трансфери	8 621,8
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	401 723,8
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	401 723,8
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	40 000,0
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	-40 000,0
1.	Предоставени кредити (нето)	-40 000,0

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика на Министерството на земеделието, храните и горите в областта на земеделието и селските райони	335 507,8
2.	Политика на Министерството на земеделието, храните и горите в областта на рибарството и аквакултурите	351,9
3.	Бюджетна програма „Администрация”	32 110,8
	Всичко:	367 970,5

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавен фонд „Земеделие”, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	335 374,8
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	333 374,8

Чл. 47. (1) Приема бюджета на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	

II.	РАЗХОДИ	1 380,0
1.	*Текущи разходи*	1 287,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	843,0
2.	*Капиталови разходи*	93,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	93,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	1 380,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	1 380,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	534,0
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	523,0

Чл. 48. (1) Приема бюджета на Държавната агенция „Технически операции” за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	136,0
1.	*Неданъчни приходи*	136,0
1.1.	Приходи и доходи от собственост	111,0
1.2.	Глоби, санкции и наказателни лихви	5,0
1.3.	Други приходи	20,0
II.	РАЗХОДИ	48 452,0
1.	*Текущи разходи*	44 401,0
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	40 132,0
2.	*Капиталови разходи*	4 051,0

2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	4 051,0
III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	48 316,0
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	48 316,0
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на осигуряването и прилагането на специални разузнавателни средства с цел защита на националната сигурност и опазване на обществения ред	48 452,0
	Всичко:	48 452,0

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавната агенция „Технически операции”, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	7 336,5
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	8 185,0

Чл. 49. (1) Приема бюджета на Държавната агенция „Електронно управление” за 2018 г., както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
I.	ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	
II.	РАЗХОДИ	27 314,6
1.	*Текущи разходи*	18 314,6
	в т.ч.	
1.1.	Персонал	10 699,3
2.	*Капиталови разходи*	9 000,0
2.1.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт	9 000,0

III.	БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)	27 314,6
1.	Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)	27 314,6
IV.	БЮДЖЕТНО САЛДО (I-II+III)	
V.	ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО	

(2) Утвърждава разпределение на разходите по ал. 1 по области на политики и бюджетни програми, както следва:

№	Наименование на областта на политика / бюджетната програма	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Политика в областта на електронното управление	27 314,6
	Всичко:	27 314,6

(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Държавната агенция „Електронно управление”, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г.	19 486,8
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.	16 415,3

Чл. 50. Определя бюджетните взаимоотношения с централния бюджет за 2018 г. на Българското национално радио, Българската национална телевизия и Българската телеграфна агенция, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	
1.	Българско национално радио	42 336,8
	в т.ч.	
	- по чл. 70, ал. 4, т. 2 от Закона за радиото и телевизията	3 900,0
2.	Българска национална телевизия	65 397,4
	в т.ч.	
	- по чл. 70, ал. 4, т. 2 от Закона за радиото и телевизията	8 100,0
3.	Българска телеграфна агенция	4 852,6

Чл. 51. (1) Приема субсидиите и другите текущи трансфери за юридическите лица с нестопанска цел и за нефинансовите предприятия от централния бюджет за 2018 г. съгласно приложение № 4.

(2) Приема капиталовите трансфери за юридическите лица с нестопанска цел и за нефинансовите предприятия от централния бюджет за 2018 г. съгласно приложение № 5.

Чл. 52. Приема размерите на основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините за 2018 г. под формата на субсидии по механизъм съгласно приложение № 6 и по видове: обща субсидия за делегираните от държавата дейности 2 780 714,8 хил. лв., трансфери за местни дейности, в т.ч. обща изравнителна субсидия 284 022,0 хил. лв. и трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища 35 228,1 хил. лв., целева субсидия за капиталови разходи 164 110,2 хил. лв. и по общини, както следва:

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД					
Банско	7 345,6	6 683,3	144,8	92,2	425,3
Белица	6 286,7	4 674,1	817,6	226,3	568,7
Благоевград	37 502,1	33 169,1	2 921,4	264,9	1 146,7
Гоце Делчев	18 003,7	15 497,6	1 950,3	96,6	459,2
Гърмен	9 359,8	7 527,4	1 261,8	112,1	458,5
Кресна	3 089,9	2 281,7	460,3	85,4	262,5
Петрич	23 748,6	19 018,8	2 871,5	332,9	1 525,4
Разлог	11 036,7	9 766,0	554,9	179,3	536,5
Сандански	21 291,0	17 560,9	1 993,8	328,7	1 407,6
Сатовча	9 158,8	7 449,3	1 161,2	112,4	435,9
Симитли	7 628,3	6 054,3	903,5	150,7	519,8
Струмяни	4 076,5	2 943,1	410,3	182,7	540,4
Хаджидимово	5 541,9	4 355,5	723,1	75,3	388,0
Якоруда	5 465,5	4 188,2	864,8	112,5	300,0
ОБЛАСТ БУРГАС					
Айтос	13 859,2	11 213,5	1 863,6	128,1	654,0
Бургас	89 750,0	86 680,9	1 391,3	127,5	1 550,3
Камено	5 936,8	4 996,7	549,8	43,9	346,4
Карнобат	14 680,3	12 253,7	1 239,8	197,5	989,3
Малко Търново	3 325,0	2 489,8	195,8	122,1	517,3
Несебър	10 478,0	9 653,8	256,2	73,8	494,2
Поморие	11 644,4	10 691,2	272,1	93,1	588,0
Приморско	2 913,3	2 630,2	63,7	26,5	192,9

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Руен	14 532,9	10 914,0	2 330,1	187,9	1 100,9
Созопол	5 611,1	4 913,2	131,0	104,3	462,6
Средец	9 364,4	7 549,1	696,6	182,7	936,0
Сунгурларе	7 955,9	6 039,3	1 038,3	131,9	746,4
Царево	4 134,0	3 606,7	114,7	54,8	357,8
ОБЛАСТ ВАРНА					
Аврен	4 326,9	3 550,4	258,5	80,3	437,7
Аксаково	8 622,3	7 013,9	697,3	180,2	730,9
Белослав	6 799,2	6 028,4	579,5	29,9	161,4
Бяла	2 238,6	2 043,2	37,9	23,2	134,3
Варна	123 992,4	119 258,4	2 350,1	179,5	2 204,4
Ветрино	2 677,6	2 062,7	213,2	87,4	314,3
Вълчи дол	6 776,8	5 322,1	781,9	117,5	555,3
Девня	3 914,9	3 490,6	188,7	55,3	180,3
Долни чифлик	11 221,4	9 177,6	1 367,5	122,4	553,9
Дългопол	7 373,7	5 729,9	1 066,9	100,1	476,8
Провадия	12 985,3	10 700,2	1 356,9	172,5	755,7
Суворово	4 848,2	4 059,8	420,8	76,0	291,6
ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО					
Велико Търново	40 438,4	36 731,3	1 769,9	342,5	1 594,7
Горна Оряховица	19 056,5	16 019,9	2 346,9	84,4	605,3
Елена	7 175,1	4 696,7	892,7	408,6	1 177,1
Златарица	3 412,1	2 695,3	254,2	92,7	369,9
Лясковец	5 034,5	4 044,7	663,5	57,7	268,6
Павликени	11 697,6	9 329,6	1 551,3	131,4	685,3
Полски Тръмбеш	5 920,6	4 669,0	768,8	58,2	424,6
Свищов	14 620,9	11 476,9	2 424,6	86,8	632,6

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Стражица	7 785,8	6 120,6	914,6	124,4	626,2
Сухиндол	2 225,9	1 866,2	163,9	30,4	165,4
ОБЛАСТ ВИДИН					
Белоградчик	4 545,9	3 648,7	391,9	85,0	420,3
Бойница	1 989,7	1 610,0	175,9	36,4	167,4
Брегово	4 621,2	3 897,7	397,9	51,0	274,6
Видин	25 896,8	21 227,6	3 448,6	141,6	1 079,0
Грамада	1 369,6	938,1	194,5	34,9	202,1
Димово	4 671,1	3 553,9	473,2	101,0	543,0
Кула	2 966,9	2 233,3	385,3	63,5	284,8
Макреш	1 246,8	857,1	202,5	22,1	165,1
Ново село	2 282,2	1 911,2	226,3	17,9	126,8
Ружинци	3 386,7	2 693,0	381,8	46,6	265,3
Чупрене	2 195,7	1 639,0	293,7	40,6	222,4
ОБЛАСТ ВРАЦА					
Борован	3 497,6	2 802,1	431,1	53,2	211,2
Бяла Слатина	13 132,3	10 874,1	1 667,3	77,0	513,9
Враца	35 086,4	30 844,3	3 061,2	165,0	1 015,9
Козлодуй	10 958,2	9 958,6	749,4	18,8	231,4
Криводол	4 341,8	3 160,0	759,2	47,9	374,7
Мездра	10 371,2	7 980,6	1 369,5	176,5	844,6
Мизия	3 594,9	2 924,5	475,4	20,9	174,1
Оряхово	5 197,5	4 132,2	716,6	61,1	287,6
Роман	4 513,2	3 529,6	502,0	94,5	387,1
Хайредин	3 055,1	2 460,2	367,5	36,9	190,5
ОБЛАСТ ГАБРОВО					
Габрово	26 581,9	20 764,4	2 962,6	508,9	2 346,0
Дряново	6 813,0	5 421,7	544,9	179,9	666,5

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Севлиево	17 216,6	13 619,3	1 654,4	414,0	1 528,9
Трявна	5 898,0	3 937,6	534,8	496,5	929,1
ОБЛАСТ ДОБРИЧ					
Балчик	9 221,0	8 096,4	252,1	177,3	695,2
Генерал Тошево	7 608,9	5 607,5	885,5	175,0	940,9
Добрич	36 575,5	32 416,9	3 577,4	41,6	539,6
Добричка	12 050,1	8 200,3	1 803,1	353,9	1 692,8
Каварна	8 146,5	7 250,1	179,0	131,5	585,9
Крушари	3 528,4	2 471,9	531,2	101,3	424,0
Тервел	8 218,8	6 254,6	1 171,4	135,1	657,7
Шабла	2 922,2	2 263,0	214,8	87,4	357,0
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ					
Ардино	7 056,8	4 740,9	995,8	239,5	1 080,6
Джебел	5 843,8	4 238,3	623,1	125,8	856,6
Кирково	11 612,0	7 942,6	1 758,0	304,8	1 606,6
Крумовград	12 449,4	8 896,3	1 386,2	365,4	1 801,5
Кърджали	35 899,0	29 884,6	3 061,6	435,8	2 517,0
Момчилград	8 624,7	6 318,6	953,0	265,5	1 087,6
Черноочене	6 023,0	4 116,3	696,0	207,6	1 003,1
ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ					
Бобовдол	3 923,9	2 882,0	508,9	104,4	428,6
Бобошево	1 495,9	916,9	223,3	65,0	290,7
Дупница	18 462,2	15 178,8	2 494,7	131,6	657,1
Кочериново	2 821,8	1 995,1	422,0	79,0	325,7
Кюстендил	25 237,5	20 265,6	2 746,8	512,3	1 712,8
Невестино	2 197,2	1 175,1	417,5	122,8	481,8
Рила	1 738,4	1 416,7	174,8	15,0	131,9
Сапарева баня	2 973,9	2 459,1	310,8	44,5	159,5

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Трекляно	1 457,5	698,2	204,9	140,3	414,1
ОБЛАСТ ЛОВЕЧ					
Априлци	2 180,4	1 800,4	92,1	56,6	231,3
Летница	2 773,4	2 249,6	306,8	45,9	171,1
Ловеч	22 937,4	19 075,0	2 330,2	267,7	1 264,5
Луковит	10 636,9	8 849,5	1 250,5	86,6	450,3
Тетевен	10 965,9	8 943,8	1 391,8	118,0	512,3
Троян	13 657,7	10 805,8	1 449,2	323,4	1 079,3
Угърчин	4 381,4	3 122,9	631,9	95,7	530,9
Ябланица	4 690,8	3 744,4	475,4	114,2	356,8
ОБЛАСТ МОНТАНА					
Берковица	10 934,6	8 871,2	1 225,0	158,0	680,4
Бойчиновци	4 644,9	3 532,9	743,4	40,4	328,2
Брусарци	2 716,8	2 035,0	388,6	39,4	253,8
Вълчедръм	5 093,9	4 013,9	738,9	42,0	299,1
Вършец	4 220,3	3 319,2	519,8	66,5	314,8
Георги Дамяново	2 574,9	2 068,1	188,8	41,6	276,4
Лом	14 127,0	11 734,8	1 869,6	78,5	444,1
Медковец	2 506,6	2 047,8	298,2	19,5	141,1
Монтана	24 600,9	21 110,6	2 582,3	89,6	818,4
Чипровци	1 741,8	1 155,5	322,4	37,4	226,5
Якимово	2 069,1	1 529,1	353,4	32,6	154,0
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК					
Батак	4 115,2	3 488,7	274,5	69,5	282,5
Белово	3 923,4	3 113,9	551,8	28,4	229,3
Брацигово	4 859,9	3 820,6	701,6	70,8	266,9
Велинград	18 536,9	15 544,5	2 155,7	108,1	728,6

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Лесичово	3 250,6	2 521,3	417,9	62,8	248,6
Пазарджик	49 749,1	42 225,3	5 857,0	242,5	1 424,3
Панагюрище	9 553,3	7 943,5	1 134,7	72,3	402,8
Пещера	8 270,6	7 061,6	916,0	51,6	241,4
Ракитово	8 110,7	6 456,2	1 247,6	119,5	287,4
Септември	11 393,4	8 907,0	1 858,2	104,3	523,9
Стрелча	2 479,6	1 974,5	336,0	20,0	149,1
Сърница	2 842,5	2 306,4	393,3	30,0	112,8
ОБЛАСТ ПЕРНИК					
Брезник	4 172,4	2 671,1	520,3	247,6	733,4
Земен	1 862,1	1 103,8	311,2	77,1	370,0
Ковачевци	1 799,0	1 067,9	185,2	187,4	358,5
Перник	34 242,3	29 697,6	3 099,1	337,1	1 108,5
Радомир	9 358,3	7 373,5	1 028,5	167,2	789,1
Трън	3 863,8	2 163,6	478,0	248,6	973,6
ОБЛАСТ ПЛЕВЕН					
Белене	3 835,5	2 957,8	562,2	57,5	258,0
Гулянци	5 029,3	3 759,3	830,4	62,6	377,0
Долна Митрополия	8 035,3	5 966,3	1 389,7	107,7	571,6
Долни Дъбник	6 315,9	5 064,7	879,4	68,1	303,7
Искър	3 092,7	2 384,4	506,7	33,2	168,4
Левски	8 134,8	6 406,8	1 287,9	44,9	395,2
Никопол	4 117,8	3 063,2	646,0	47,0	361,6
Плевен	52 306,5	47 392,8	3 239,8	217,5	1 456,4
Пордим	4 018,7	3 269,4	434,1	54,3	260,9
Червен бряг	12 991,3	10 286,5	2 039,5	104,9	560,4
Кнежа	7 277,5	6 241,9	811,8	27,2	196,6

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ					
Асеновград	25 263,8	20 145,4	3 778,1	235,2	1 105,1
Брезово	4 218,6	3 160,9	462,7	107,7	487,3
Калояново	5 129,6	3 820,7	802,6	73,6	432,7
Карлово	23 808,1	18 688,5	3 824,9	218,2	1 076,5
Кричим	3 732,6	3 036,0	615,8	7,0	73,8
Лъки	2 203,8	1 452,2	328,5	113,9	309,2
„Марица”	11 608,4	9 772,4	1 164,4	73,3	598,3
Перущица	3 268,6	2 777,1	385,5	22,4	83,6
Пловдив	135 816,4	128 858,3	4 830,2	103,7	2 024,2
Първомай	12 105,6	9 713,3	1 595,9	137,8	658,6
Раковски	11 281,5	9 400,9	1 449,4	62,7	368,5
„Родопи”	10 445,7	8 042,9	1 472,4	220,0	710,4
Садово	7 497,6	6 070,2	1 032,6	46,1	348,7
Стамболийски	7 984,9	6 243,3	1 473,7	30,6	237,3
Съединение	3 949,6	2 939,6	649,5	50,7	309,8
Хисаря	5 373,0	4 439,0	549,3	39,9	344,8
Куклен	3 027,8	2 388,6	232,0	121,1	286,1
Сопот	5 096,0	4 281,5	667,9	21,8	124,8
ОБЛАСТ РАЗГРАД					
Завет	4 914,9	3 853,5	735,9	63,5	262,0
Исперих	13 100,2	10 990,7	1 392,0	93,5	624,0
Кубрат	8 860,2	7 008,5	1 180,2	126,8	544,7
Лозница	5 764,4	4 522,6	648,7	124,3	468,8
Разград	25 487,9	22 851,9	1 593,8	201,9	840,3
Самуил	5 515,2	4 568,0	505,6	77,0	364,6
Цар Калоян	2 823,9	2 235,4	425,3	32,9	130,3
ОБЛАСТ РУСЕ					
Борово	3 273,9	2 586,5	369,2	70,9	247,3

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Бяла	5 935,2	4 518,2	920,9	102,5	393,6
Ветово	5 541,3	4 304,8	830,7	98,0	307,8
Две могили	4 860,0	3 777,2	571,9	111,6	399,3
Иваново	3 392,0	2 003,9	684,9	182,2	521,0
Русе	62 955,0	55 484,9	5 826,8	253,1	1 390,2
Сливо поле	4 834,5	3 604,1	758,2	99,8	372,4
Ценово	2 577,3	1 805,6	419,1	73,4	279,2
ОБЛАСТ СИЛИСТРА					
Алфатар	2 203,8	1 760,7	186,0	51,3	205,8
Главиница	6 120,5	4 612,4	856,1	93,9	558,1
Дулово	14 426,9	11 683,6	1 921,7	98,3	723,3
Кайнарджа	5 085,9	4 117,6	478,0	92,5	397,8
Силистра	24 458,0	20 856,0	2 654,6	159,1	788,3
Ситово	3 375,9	2 529,2	424,0	90,7	332,0
Тутракан	7 544,7	5 954,3	1 049,4	89,5	451,5
ОБЛАСТ СЛИВЕН					
Котел	9 939,8	7 337,8	1 594,6	216,6	790,8
Нова Загора	18 818,4	15 192,1	2 400,9	174,5	1 050,9
Сливен	56 060,1	47 867,9	5 551,6	475,9	2 164,7
Твърдица	10 406,8	8 494,3	1 245,0	150,2	517,3
ОБЛАСТ СМОЛЯН					
Баните	2 600,6	1 630,0	283,5	178,5	508,6
Борино	1 825,1	1 290,2	230,4	110,7	193,8
Девин	6 557,2	4 905,8	780,9	360,9	509,6
Доспат	5 043,2	4 042,3	657,9	84,2	258,8
Златоград	6 332,1	5 022,1	804,0	136,3	369,7
Мадан	6 633,9	4 575,8	848,7	272,6	936,8
Неделино	4 152,0	2 758,3	505,9	239,1	648,7

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Рудозем	6 270,1	4 873,7	701,6	223,4	471,4
Смолян	23 377,7	19 592,1	1 139,9	860,1	1 785,6
Чепеларе	4 431,5	3 733,2	100,4	178,7	419,2
СТОЛИЧНА ОБЩИНА	428 901,4	410 123,4	9 482,7	672,0	8 623,3
ОБЛАСТ СОФИЙСКА					
Антон	1 074,5	822,1	130,0	40,5	81,9
Божурище	3 810,3	3 221,7	299,6	47,2	241,8
Ботевград	15 592,5	12 414,9	1 963,2	282,1	932,3
Годеч	3 267,3	2 085,9	438,9	193,4	549,1
Горна Малина	3 830,5	2 817,7	518,5	108,3	386,0
Долна баня	4 095,0	3 664,4	340,5	21,8	68,3
Драгоман	3 473,7	2 246,0	344,0	199,5	684,2
Елин Пелин	10 065,8	8 709,9	536,7	182,7	636,5
Етрополе	7 762,5	6 414,9	772,3	154,3	421,0
Златица	3 370,0	2 914,9	283,9	33,5	137,7
Ихтиман	9 073,0	6 860,2	1 306,5	220,2	686,1
Копривщица	1 964,1	1 716,7	131,0	34,0	82,4
Костенец	6 000,8	4 821,6	720,7	123,2	335,3
Костинброд	7 282,4	5 971,4	713,6	139,7	457,7
Мирково	1 368,7	985,7	143,9	66,4	172,7
Пирдоп	3 738,8	3 129,9	390,7	66,1	152,1
Правец	7 272,1	5 608,1	343,7	303,2	1 017,1
Самоков	16 614,8	14 519,8	1 036,3	184,4	874,3
Своге	9 363,6	6 465,2	1 390,9	377,3	1 130,2
Сливница	4 444,0	3 489,1	542,9	86,8	325,2
Чавдар	902,1	728,4	86,3	27,3	60,1
Челопеч	1 389,8	1 216,7	65,2	29,2	78,7

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА					
Братя Даскалови	4 304,8	2 886,5	737,5	97,6	583,2
Гурково	2 933,5	2 264,6	445,2	31,3	192,4
Гълъбово	6 007,1	5 277,5	339,1	58,1	332,4
Казанлък	32 721,3	27 971,4	3 667,7	140,7	941,5
Мъглиж	6 341,1	5 047,4	823,4	95,1	375,2
Николаево	3 637,8	3 007,2	447,7	33,8	149,1
Опан	1 475,4	992,2	134,0	45,9	303,3
Павел баня	7 726,1	6 350,0	964,3	43,6	368,2
Раднево	8 512,7	6 827,5	910,9	114,0	660,3
Стара Загора	65 630,2	59 731,7	3 286,6	339,6	2 272,3
Чирпан	11 180,1	8 986,4	1 414,1	130,4	649,2
ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ					
Антоново	4 460,2	2 558,6	598,7	259,2	1 043,7
Омуртаг	10 587,4	7 660,8	1 573,1	260,3	1 093,2
Опака	3 209,8	2 458,4	485,4	56,3	209,7
Попово	14 482,6	11 277,5	1 762,2	307,2	1 135,7
Търговище	28 511,5	23 488,7	2 953,5	403,4	1 665,9
ОБЛАСТ ХАСКОВО					
Димитровград	19 413,7	15 625,4	2 659,8	156,4	972,1
Ивайловград	5 044,1	3 106,5	771,8	242,6	923,2
Любимец	5 080,7	4 001,7	717,3	50,8	310,9
Маджарово	1 793,4	1 218,8	106,8	82,4	385,4
Минерални бани	2 883,2	2 149,0	317,1	69,7	347,4
Свиленград	11 422,3	9 496,5	1 102,1	128,8	694,9
Симеоновград	4 762,4	3 820,6	679,2	26,3	236,3
Стамболово	4 078,9	2 907,9	426,9	113,4	630,7

(в хил. лв.)

ОБЩИНИ	Основни бюджетни взаимоотно-шения	от тях:			
		Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	трансфери за местни дейности		Целева субсидия за капиталови разходи
			обща изравнителна субсидия	за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	
1	2(к.3+к.4+к.5+к.6)	3	4	5	6
Тополовград	6 125,6	4 566,5	934,8	76,4	547,9
Харманли	11 036,0	8 541,1	1 564,4	136,2	794,3
Хасково	38 960,5	35 626,1	1 783,3	176,6	1 374,5
ОБЛАСТ ШУМЕН					
Велики Преслав	6 168,0	4 811,0	871,3	93,5	392,2
Венец	3 930,6	2 904,7	548,6	98,3	379,0
Върбица	5 734,5	4 370,1	865,0	73,6	425,8
Каолиново	6 681,2	5 132,7	1 031,0	81,4	436,1
Каспичан	4 417,1	3 503,3	574,1	61,9	277,8
Никола Козлево	4 505,0	3 633,5	506,8	77,5	287,2
Нови пазар	11 153,0	9 440,1	1 058,8	163,0	491,1
Смядово	4 770,2	3 920,7	549,7	39,3	260,5
Хитрино	3 335,8	2 127,3	496,3	146,7	565,5
Шумен	42 197,9	38 118,4	2 594,0	237,0	1 248,5
ОБЛАСТ ЯМБОЛ					
Болярово	3 961,2	3 168,2	186,5	89,0	517,5
Елхово	8 108,6	6 267,3	1 108,4	102,1	630,8
Стралджа	7 572,3	5 822,2	1 031,2	102,9	616,0
„Тунджа”	10 488,1	7 257,7	1 866,2	186,2	1 178,0
Ямбол	33 382,9	29 829,5	3 087,8	27,5	438,1
ВСИЧКО:	**3 264 075,1**	**2 780 714,8**	**284 022,0**	**35 228,1**	**164 110,2**

Чл. 53. Стойностните показатели на общините за делегираните от държавата дейности са определени съгласно приложение № 7.

Чл. 54. Разчетите за финансиране на капиталовите разходи на общините, одобрени с решение на общинския съвет, се представят в Министерството на финансите при условия и по ред, определени от министъра на финансите.

Чл. 55. (1) Годишният размер на общата субсидия за делегираните от държавата дейности за общините се разпределя по тримесечия, както следва:

1. първо тримесечие - 30 на сто;

2. второ тримесечие - 25 на сто;

3. трето тримесечие - 20 на сто;

4. четвърто тримесечие - 25 на сто.

(2) Годишният размер на целевата субсидия за капиталови разходи за общините се разпределя по тримесечия, както следва:

1. първо тримесечие - 15 на сто;

2. второ тримесечие - 30 на сто;

3. трето тримесечие - 30 на сто;

4. четвърто тримесечие - 25 на сто.

(3) Общата изравнителна субсидия по чл. 52 се предоставя на общините до 20 януари в размер 50 на сто, до 20 юли в размер 25 на сто и до 20 октомври – останалите 25 на сто.

(4) Средствата за зимно поддържане и снегопочистване по чл. 52 се предоставят на общините до 20 януари в размер 75 на сто и до 31 октомври - останалите 25 на сто.

(5) Общата субсидия за делегираните от държавата дейности и целевата субсидия за капиталови разходи се предоставят ежемесечно до 5-о число на текущия месец в размер една трета от тримесечното разпределение по ал. 1 и 2.

Чл. 56. (1) Утвърждава допустимите максимални размери на задълженията към доставчици към 31 декември 2018 г. на бюджетните организации по чл. 13, ал. 3 от Закона за публичните финанси съгласно приложение № 8.

(2) Сумите за съответните бюджетни организации по приложение № 8 могат да бъдат увеличени с акт на Министерския съвет, като общият размер на увеличенията не може да надвишава 20 на сто от сумата по ал. 1.

(3) Министерският съвет може да извършва компенсирани промени в сумите по приложение № 8, когато очакваният размер на задълженията към доставчиците на съответната бюджетна организация е по-малък от съответната сума по приложение № 8.

(4) В обхвата на задълженията по ал. 1 - 3 се включват всички задължения към доставчици, които подлежат на плащане и отчитане по съответните бюджети на бюджетните организации по ал. 1, с изключение на задълженията по финансов лизинг, търговски лизинг и други форми на дълг, за доставки на активи, отчетени като бюджетни разходи.

Чл. 57. (1) В 10-дневен срок от обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. в "Държавен вестник" бюджетните организации, чиито бюджети са част от държавния бюджет, публикуват на интернет страницата си утвърдените им бюджети, както и програмните формати на бюджетите си при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет са отговорни и контролират процеса по публикуване от второстепенните им разпоредители с бюджет на информация или на документи на интернет страницата им, когато това е предвидено в този закон или в Закона за публичните финанси.

Чл. 58. Утвърждава целеви текущи и капиталови разходи в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетите на бюджетните организации съгласно приложение № 9.

Чл. 59. Утвърждава обща годишна квота за предоставяне на ваучери за храна по чл. 209, ал. 7 от Закона за корпоративното подоходно облагане в размер 320 млн. лв.

Чл. 60. Определя до 84 млн. лв. общ размер на сумата, подлежаща за възстановяване на земеделските стопани от акциза за газьола съгласно чл. 47б от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Чл. 61. Минималният размер на основната заплата за най-ниската длъжност, предвидена за заемане от държавен служител по Закона за държавния служител, е 510 лв. от 1 януари 2018 г.

Чл. 62. Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на лицата по чл. 212, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, по чл. 177, ал. 2 и чл. 180, ал. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи, по чл. 22 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, по чл. 71, ал. 2 и чл. 73, ал. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", по чл. 64, ал. 3 от Закона за Националната служба за охрана и по чл. 64, ал. 2 от Закона за Държавна агенция "Разузнаване" е 380 лв. от 1 януари 2018 г.

Чл. 63. (1) Средномесечният доход по чл. 4 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 450 лв.

(2) Средномесечният доход по чл. 4а, ал. 2, т. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 400 лв.

(3) Средномесечният доход по чл. 4а, ал. 2, т. 2 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е от 400,01 до 500 лв. включително.

(4) Размерът на месечните помощи за отглеждане на дете по чл. 7, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. за семействата със средномесечен доход на член от семейството за предходните 12 месеца, по-нисък или равен на дохода по ал. 2 е, както следва:

1. за семейство с едно дете – 40 лв.;

2. за семейство с две деца – 90 лв.;

3. за семейство с три деца – 135 лв.;

4. за семейство с четири деца – 145 лв., като за всяко следващо дете в семейството помощта за семейството расте с 20 лв.

(5) Размерът на месечните помощи за отглеждане на дете по чл. 7, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. за семействата със средномесечен доход на член от семейството за предходните 12 месеца съгласно ал. 3 е 80 на сто от размера на помощта, определен в ал. 4.

(6) Размерът на месечната помощ за отглеждане на дете по чл. 7, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца се определя и изплаща в размера по ал. 4, т. 1.

(7) Размерът на месечната помощ за отглеждане на близнаци по чл. 7, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца е 75 лв.

(8) Размерът на еднократната помощ при бременност по чл. 5а, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 150 лв.

(9) Размерът на еднократната помощ при раждане на живо дете по чл. 6, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е, както следва:

1. за първо дете – 250 лв.;

2. за второ дете – 600 лв.;

3. за трето дете – 300 лв.;

4. за четвърто и всяко следващо дете – 200 лв.

(10) Размерът на допълнителната еднократна помощ за дете с установени трайни увреждания с 50 и над 50 на сто до навършване на 2-годишна възраст по чл. 6, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 100 лв.

(11) Размерът на еднократната помощ при осиновяване на дете по чл. 6б, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца се определя и изплаща в размера по ал. 9, т. 1.

(12) Размерът на месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 100 лв.

(13) Размерът на еднократната помощ за отглеждане на близнаци по чл. 6а, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 1200 лв. за всяко дете.

(14) Размерът на еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение, по чл. 8в, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е 2880 лв.

(15) Размерът на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е, както следва:

1. за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 930 лв.;

2. за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 450 лв.;

3. за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.

(16) Размерът на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца за 2018 г. е, както следва:

1. за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 490 лв.;

2. за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 420 лв.;

3. за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.

(17) Размерът на обезщетенията по чл. 230, ал. 1 и чл. 231, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за 2018 г. е 340 лв.

Чл. 64. Максималният размер на държавните парични награди по чл. 3, ал. 1 от Закона за награждаване на лица за особени заслуги към българската държава и нацията е, както следва:

1. за наградата по чл. 3, ал. 1, т. 1 – до 700 лв.;

2. за наградата по чл. 3, ал. 1, т. 2 – до 700 лв.;

3. за наградата по чл. 3, ал. 1, т. 3 – до 5000 лв.

Чл. 65. Годишният размер на държавната субсидия за един получен действителен глас съгласно Закона за политическите партии за 2018 г. е 11 лв.

Чл. 66. Максималният размер на присъдената издръжка, която се изплаща от държавата по чл. 152, ал. 1 от Семейния кодекс, за 2018 г. е 80 лв.

Чл. 67. Минималният размер на фискалния резерв към 31 декември 2018 г. е в размер 4,5 млрд. лв.

Чл. 68. Максималният размер на държавния дълг към края на 2018 г. не може да надвишава 23,5 млрд. лв.

Чл. 69. (1) Максималният размер на новия държавен дълг, който може да бъде поет по реда на Закона за държавния дълг, е 1,0 млрд. лв.

(2) В рамките на текущата бюджетна година разпоредителите с бюджет по държавния бюджет не могат да поемат нов държавен дълг по чл. 37, ал. 1, т. 1, буква "б" от Закона за публичните финанси.

Чл. 70. (1) За целите на касовото управление и плащанията на бюджетните организации освен дълга по чл. 69, ал. 1 може да се поема държавен дълг, който се изплаща до края на текущата бюджетна година, при условие че не се увеличава държавният дълг към края на годината.

(2) За оптимизиране на обслужването на държавния дълг министърът на финансите може:

1. да емитира освен дълга по чл. 69, ал. 1 държавни ценни книжа за обратно изкупуване на вътрешни и външни задължения на страната, при условие че не се увеличава държавният дълг към края на годината;

2. да сключва договори за намаляване на риска при рефинансиране и изглаждане на матуритетната структура на дълга, при условие че в резултат на това не се увеличава номиналната стойност на дълга;

3. да сключва договори за валутни и лихвени суапови операции;

4. да изплаща предсрочно задължения по държавния дълг.

Чл. 71. (1) Максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да бъдат издадени по реда на Закона за държавния дълг през 2018 г., е в размер до валутната равностойност на 215 млн. лв.

(2) В рамките на текущата бюджетна година Министерският съвет може да одобрява и да предлага на Народното събрание издаване на държавни гаранции по заемни споразумения във връзка с финансирането на Проект "Междусистемна газова връзка Гърция – България" в размер до валутната равностойност на 215 млн. лв. при спазване на законодателството в областта на държавните помощи.

Чл. 72. В рамките на текущата бюджетна година Министерският съвет може да издава държавни гаранции, както следва:

1. под формата на гаранционни депозити съгласно чл. 84 – в общ размер до 100 млн. лв.;

2. по Закона за кредитиране на студенти и докторанти – в общ размер до 50 млн. лв.

Чл. 73. В рамките на текущата бюджетна година Министерският съвет може да одобрява и да предлага на Народното събрание издаване на държавни гаранции по нови външни заемни споразумения на Българската банка за развитие по Закона за Българската банка за развитие в размер до левовата равностойност на 261 млн. евро при спазване на законодателството в областта на държавните помощи.

Чл. 74. Максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да бъдат издадени по реда на чл. 72 и 73, е 0,7 млрд. лв.

Чл. 75. За 2018 г. приходите, разходите, включително за сметка на националното съфинансиране, както и елементите на финансирането, свързани с държавните инвестиционни заеми и държавните инвестиционни заеми с краен бенефициент – търговско дружество, администрирани и управлявани от разпоредители с бюджет по държавния бюджет, са планирани по централния бюджет. Общият лимит на разходите е в размер до 79 886,4 хил. лв.

Чл. 76. (1) Средствата за обезпечаване на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз през 2018 г. са планирани в централния бюджет.

(2) Средствата по ал. 1 се предоставят с акт на Министерския съвет по предложение на министъра за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 до размера на планираните.

Чл. 77. Министерският съвет може да извършва промени на утвърдените с този закон максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и на максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г., на първостепенните разпоредители с бюджет, част от държавния бюджет, след представянето на годишните им отчети за 2017 г.

Чл. 78. (1) Разходите за персонал, утвърдени по чл. 4 – 49, се извършват до определения размер с изключение на делегираните бюджети.

(2) Промени на разходите за персонал могат да се извършват само с нормативен акт на Министерския съвет при структурни и/или компенсирани промени между бюджети.

(3) Икономията на разходите за персонал може да се използва текущо или с натрупване само за изплащането на допълнителни възнаграждения и дължимите за тях осигурителни вноски и/или за издръжка. При необходимост първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет извършват съответните вътрешнокомпенсирани промени по бюджетите си за увеличение на разходите за издръжка и уведомяват министъра на финансите.

(4) При намаляване числеността на персонала, извън случаите на извеждане на дейности от бюджетно на друго финансиране и случаите на намаляване на персонала вследствие на преминаване на

функции и персонал към друга бюджетна организация, икономиите от разходите за персонал може да се използват за увеличаване на индивидуалните основни месечни заплати съобразно оценката на изпълнението и за изплащане на дължимите към тях осигурителни вноски и/или за издръжка. При необходимост първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет извършват съответните вътрешнокомпенсирани промени по бюджетите си за увеличение на разходите за издръжка и уведомяват министъра на финансите.

(5) Алинеи 1–4 не се прилагат по отношение на разходите за персонал за сметка на:

1. получени средства от помощи и дарения, по международни договори и програми;

2. разходи за социално-битово и културно обслужване на персонала и за допълнителни плащания по чл. 71, ал. 3, чл. 75 и 76 от Закона за дипломатическата служба с характер на плащания за персонала и свързаните с тях осигурителни вноски и данъци;

3. получени трансфери от други бюджети;

4. средства по програми за развитие на предучилищното и училищното образование;

5. разходи за изпълнение на Националния план за действие по заетостта и за възнаграждения на приемните семейства по Закона за закрила на детето;

6. проекти, финансирани от средства от Европейския съюз;

7. разходи за възнаграждения при наемане на местни лица в дипломатическите представителства на Република България при условие на съкращаване на дългосрочно командировани служители в чужбина;

8. вътрешно преструктуриране на разходите за случаите, когато разпоредителите с бюджет изпълняват международни проекти, споразумения и договори, сключени и изпълнявани през текущата година;

9. разходи за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз през 2018 г.

(6) Промените по ал. 5, т. 1–8 с изключение за самостоятелните бюджети се извършват от министъра на финансите по реда на чл. 110 от Закона за публичните финанси, а тези по т. 9 – по реда на чл. 109 от Закона за публичните финанси.

(7) При промени по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет в случаите по ал. 3 и 4 и ал. 5, т. 8 се извършват съответните промени и на показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 от Закона за публичните финанси.

(8) Алинеи 3, 4 и 5 се прилагат съответно и от Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса и от общините за делегираната от държавата дейност "Общинска администрация".

Чл. 79. Бюджетните организации, настанени в сгради – собственост на държавата или на общините, не заплащат наеми.

Чл. 80. (1) Определя сметките за средствата от Европейския съюз, за които през 2018 г. Министерският съвет ще утвърждава годишни разчети, съгласно приложение № 10.

(2) Промени в разчетите по сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд се извършват от Министерския съвет по предложение на министъра на финансите след изтичане на третото тримесечие на бюджетната година при съществено влошаване на бюджетното й салдо.

(3) Промени в разчетите по сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд "Земеделие" се извършват от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието, храните и горите съгласувано с министъра на финансите след изтичане на третото тримесечие на бюджетната година при влошаване на бюджетното й салдо.

(4) Министърът на финансите може да извършва компенсирани промени по утвърдените годишни разчети на сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд и на Държавен фонд "Земеделие" при запазване на тяхното бюджетно салдо.

Чл. 81. Националното съфинансиране на средствата от помощта, предоставена на Република България от Европейския съюз и от други донори по Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз, програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и по Програмата за сътрудничество "България – Швейцария", се предоставя за сметка на трансфер по чл. 1, ал. 2, раздел III, т. 1.4 от държавния бюджет по сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд.

Чл. 82. При необходимост възстановяването на средства към Европейската комисия по предприсъединителните финансови инструменти, Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз, програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз, частта за Шенген от временния Инструмент за улесняване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение, Преходния финансов инструмент, както и към донорите по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и Програмата за сътрудничество "България – Швейцария" е за сметка на трансфера от централния бюджет и/или на такъв от минали години по сметката за средства от Европейския съюз на Националния фонд.

Чл. 83. (1) За уреждане на взаимоотношенията, свързани с наложени финансови корекции по оперативни програми и предоставени безлихвени заеми от централния бюджет, министърът на финансите по предложение на органите, отговорни за финансовото управление на средствата от Европейския съюз, може да извършва промени на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет, сметките за средства от Европейския съюз и бюджетите на бенефициентите – бюджетни организации.

(2) Разпоредбата на ал. 1 се прилага съответно и за средствата от други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз.

(3) Размерът на неразплатените задължения на общини – бенефициенти по програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, за наложени финансови корекции и/или за предоставени безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на плащания по проекти с наложени финансови корекции за програмен период 2007 – 2013 г. се намалява с 80 на сто чрез сключване на тристранно споразумение между управляващия орган на оперативната програма, министъра на финансите и кмета на съответната община.

(4) За предоставените временни безлихвени заеми от централния бюджет на общини – бенефициенти по програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, за финансиране на плащания по проекти с наложени финансови корекции, за които има подписано тристранно споразумение по ал. 3, министърът на финансите извършва прихващане на подлежащите на предоставяне обща изравнителна субсидия и целева субсидия за капиталови разходи с подлежащия на възстановяване намален размер на заема.

(5) Прихващането на средствата по ал. 4 се извършва на равни части през 2018 г. и 2019 г., като крайният срок за прихващане на заема не може да бъде по-дълъг от 30 септември 2019 г.

(6) Намаляването на размера на задължението по ал. 3 е еднократно.

Чл. 84. (1) За покриване на финансовия недостиг на общини, други бюджетни организации и на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, които са бенефициенти по проекти по оперативните програми "Транспорт и транспортна инфраструктура", "Околна среда" и "Региони в растеж", одобрени от Европейската инвестиционна банка в съответствие с изискванията на Финансовия договор между Република България и Европейската инвестиционна банка (Проект "България – съфинансиране по Фондовете на ЕС 2014 – 2020 г. (СПЗ)"), може да се отпускат заеми от Българската банка за развитие въз основа на предоставени от централния бюджет възстановими средства със специално предназначение по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на Закона за Българската банка за развитие.

(2) Средствата по ал. 1 се предоставят на Българската банка за развитие като гаранционни депозити.

(3) Предоставянето на средства за покриване на финансов недостиг на заемообразен принцип чрез Българската банка за развитие се извършва в съответствие със Споразумение за определяне на обхвата на управленската отговорност с цел осигуряване на изпълнението на чл. 6.05 (g) от Финансовия договор между Република България и Европейската инвестиционна банка (Проект "България – съфинансиране по Фондовете на ЕС 2014 – 2020 г. (СПЗ)").

(4) Поетият дълг от общините по линия на Финансовия договор между Република България и Европейската инвестиционна банка (Проект "България – съфинансиране по Фондовете на ЕС 2014 – 2020 г. (СПЗ)") не се включва в обхвата на чл. 32 от Закона за публичните финанси.

Чл. 85. (1) Годишният размер на плащанията за 2018 г. по дългосрочни договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори) за всяка отделна община не се включва в общия годишен размер на плащанията по общинския дълг за съответната община при определяне на съотношението и при прилагане на ограничението по чл. 32, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

(2) Алинея 1 не се прилага при установени от контролен орган нарушения при сключването на договорите с гарантиран резултат (ЕСКО договори) и/или при установяване на негативно въздействие на договорите с гарантиран резултат (ЕСКО договори) върху параметрите на разходите на общините.

(3) Плащанията за 2017 г. по главницата на съществуващ дълг със средства от нов дълг, който е поет за рефинансирането му, не се включват в ограничението по чл. 32, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

(4) При прилагане на ограничението по чл. 32, ал. 1 от Закона за публичните финанси се включват извършените плащания по главницата на банкови заеми тип - овърдрафт/револвиращи кредити.

Чл. 86. Държавен фонд "Земеделие" извършва плащания за финансиране на разходи за данък върху добавената стойност на общини по одобрени за подпомагане проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. и 2014 – 2020 г. и по Програмата за морско дело и рибарство за периода 2014 – 2020 г.

Чл. 87. (1) До 50 на сто от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 52 може да бъде трансформирана след 30 април 2018 г. в целеви трансфер за финансиране разходите на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища и на улична мрежа.

(2) В рамките на бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет произтичащите от ал. 1 промени се извършват от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет.

(3) Предложението на кмета по ал. 2 се представя в Министерството на финансите при условия и по ред, определени от министъра на финансите.

Чл. 88. (1) Размерът на средствата за представителни разходи за кметовете в общините не може да бъде по-голям от 2 на сто от общия годишен размер на разходите за издръжка за дейност "Общинска администрация".

(2) Размерът на средствата за представителни разходи за общинските съвети не може да бъде по-голям от 2 на сто от общия годишен размер на разходите за издръжка за дейност "Общински съвети".

Чл. 89. (1) Акционерните дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала и дружествата, които те контролират, в които размерът на средствата на Фонд "Резервен" е достигнал или е надхвърлил една десета част от капитала или определената от устава по-голяма част, при приключване на финансовата 2017 г. не правят отчисления за Фонд "Резервен".

(2) Акционерните дружества по ал. 1, в които средствата на Фонд "Резервен" са в размер, по-малък от посочения в ал. 1, при приключване на финансовата 2017 г. правят отчисления за фонда в размер на една десета част от реализираната печалба, а когато така определените отчисления биха довели до превишаване на определения размер на Фонд "Резервен", правят отчисления в размер, съответстващ на средствата, необходими за неговото попълване.

Чл. 90. (1) Държавните и общинските предприятия и едноличните търговски дружества с държавно, съответно с общинско участие, отдали под наем предоставените им застроени или незастроени недвижими

имоти, дължат вноска в размер 50 на сто от получения наем в държавния бюджет, а общинските – в общинския бюджет.

(2) За имоти, отдадени под наем от дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие, в съответния бюджет се дължи вноска в размер 50 на сто от наема, съответстващ на държавното или общинското участие.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат за юридически лица, когато при тяхното образуване или преобразуване имуществото, което те отдават под наем, е предоставено за извършване на дейности, свързани с отдаването под наем.

(4) Държавните или общинските лечебни заведения – еднолични търговски дружества, прилагат чл. 105 от Закона за лечебните заведения.

(5) Сумите по ал. 1 и 2 се внасят от държавните предприятия и дружествата с държавно участие в 10-дневен срок от всяко получаване на суми по наемния договор по сметка за приходите по централния бюджет на Националната агенция за приходите.

(6) Сумите по ал. 1 и 2 се внасят от общинските предприятия и дружествата с общинско участие в 10-дневен срок от всяко получаване на суми по наемния договор по сметката за приходите на общината, която има участие в съответното общинско предприятие или дружество.

(7) Вноските по ал. 1 и 2, дължими към държавния бюджет, се установяват и събират от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(8) Вноските по ал. 1 и 2, дължими към общинския бюджет, се установяват и събират от органите на общинската администрация по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 91. Първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет предвиждат в рамките на утвърдените с този закон капиталови разходи по бюджетите им за 2018 г. средства за реализиране на енергоспестяващи мерки и за реализиране на мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания, при условие че те не са изпълнени до края на 2017 г.

Чл. 92. (1) Целево предоставяните средства от държавния бюджет на нефинансовите предприятия за субсидии, компенсации и капиталови трансфери за възложени от държавата дейности и услуги не могат да се използват за обезпечения.

(2) Средствата по ал. 1 не могат да се използват и за принудително погасяване на публични и частни държавни вземания, както и на вземания на трети лица.

(3) Неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по ал. 1 може да се прихващат в пълен размер с подлежащи на отпускане такива средства.

(4) Алинеи 1–3 се прилагат и когато средствата за субсидии, компенсации и капиталови трансфери за възложени от държавата дейности и услуги на нефинансовите предприятия се предоставят от държавния бюджет чрез бюджетите на общините.

Чл. 93. (1) Средствата по чл. 51, ал. 1 и 2 за юридическите лица с нестопанска цел се предоставят само за нестопанската им дейност и не могат да бъдат използвани за дейности с икономически характер.

(2) В случаите, когато лицата по ал. 1 извършват стопанска и нестопанска дейност, са задължени да разграничат видовете си дейности така, че да е налице фактическо или финансово-счетоводно обособяване на съответните дейности и да поддържат отделно счетоводно отчитане на стопанската и нестопанската дейност по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с тези дейности.

(3) Лицата по ал. 1 предоставят на министъра на финансите декларация по образец за вида на дейността и обособяването ѝ. Образецът на декларация се публикува на интернет страницата на Министерството на финансите.

Чл. 94. За приходите от еднократното концесионно плащане по Договора за концесия на "Гражданско летище за обществено ползване София" разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 3 от Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система не се прилага.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Семейните помощи по чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца, отпуснати преди влизането в сила на този закон, се изплащат до изтичането на срока, за който са отпуснати, в размерите, определени в чл. 63, ал. 4.

§ 2. В случай на намаление на средствата за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците за 2018 г. спрямо размерът на средствата за същия брой деца и ученици, изчислен на годишна база въз основа на стандарта за едно дете или ученик в сила към 31 декември 2017 г. при разпределението между първостепенните разпоредители с бюджет се включват и средства за компенсиране на отрицателните разлики за съответните дейности.

§ 3. При разпределението на средствата за финансиране на дейностите за Функция „Образование“ за 2018 г. първостепенните разпоредители с бюджет могат да включат във формулата по чл. 282, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и допълнителен компонент за компенсиране на отрицателните разлики в случай на намаление на средствата за съответната институция спрямо размера на средствата за същия брой деца и ученици, изчислен по формулата за 2017 г. на годишна база по стандарта за едно дете или ученик, в сила към 31 декември 2017 г.

§ 4. В **Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията** (обн., ДВ, бр. 15 от 2012 г.; изм., бр. 96 от 2015 г. и бр. 57 и 98 от 2016 г.) в § 16, ал. 5 от Преходните и заключителните разпоредби думите „заместник министър-председателя по координация на европейските политики и институционалните въпроси“ се заменят с „министъра за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018“.

§ 5. В **Закона за радиото и телевизията** (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 60 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 и 112 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88, 93 и 105 от 2005 г., бр. 21, 34, 70, 80, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41, 53 и 113 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 14, 37, 42 и 99 от 2009 г. и бр. 12, 47, 97, 99 и 101 от 2010 г., бр. 28, 99 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 15, 17 и 27 от 2013 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 91 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2013 г., бр. 19 и 107 от 2014 г., бр. 96 от 2015 г., бр. 46, 61, 98 и 103 от 2016 г. и бр. 8, 63 и 75 от 2017 г.) в § 2 от Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В ал. 1 и 2 думите "2017 г." се заменят с "2018 г.".

2. В ал. 4, изречение първо думите "2018 г." се заменят с "2019 г.".

§ 6. В **Закона за местното самоуправление и местната администрация** (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г., изм. и доп., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г.; Решение № 4 от 2011 г. на Конституционния съд на Република България - бр. 36 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 1, 19 и 53 от 2014 г., бр. 39, 43 и 51 от 2016 г., бр. 9 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 59:

а) в ал. 1:

аа) думата „областите“ се заменя с „органи на изпълнителната власт“;

бб) създава се изречение второ:

„Сътрудничество може да се осъществява и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община.“;

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Общинското сътрудничество има за цел:

1. подобряване качеството на предоставяните услуги от взаимен интерес;

2. постигане на по-ефективно разходване на финансовите и административни ресурси на общината;

3. оптимизиране на разходите на общината и подобряване на финансовото състояние на общината;

4. стандартизиране и оптимизиране на работните процеси чрез реализиране на икономически ползи, произлизащи от икономии от мащаба и/или разделението на труда;

5. подобряване на финансовия контрол и прозрачността;

6. реализиране на проекти, допринасящи за преодоляване на съществени проблеми на регионално и местно равнище.“

2. В чл. 61:

а) в ал. 1 думите „общинския съвет“ се заменят със „съответните общински съвети и първостепенни разпоредители с бюджет - когато страна е второстепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет“;

б) в ал. 2, т. 4 буква „а“ се изменя така:

„а) за изпълнение на конкретен проект или дейност между две или повече общини, или между една или повече общини и орган на изпълнителната власт, както и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община;“

в) създава се нова т. 8:

„8. разпределението на рисковете и отговорностите между страните, гаранции за изпълнение на условията по споразумението и отговорностите за неизпълнение, включително неустойки, срокът на споразумението и процедурите за прекратяването му – когато е приложимо;“

г) досегашната т. 8 става т. 9.

3. Създават се нови чл. 62 - 64:

„Чл. 62. Общините могат да сътрудничат помежду си, с органи на изпълнителната власт и с разпоредители с бюджет по бюджета на една община за изпълнение на споделени услуги и/ или дейности – управлението на ИТ-услуги, финансово-счетоводни и юридически дейности, управление на човешките ресурси, както и при строителство и/или при управление, и/или поддържане на:

1. обекти на техническата инфраструктура:

а) в урбанизирани територии - паркинги, гаражи, обекти на градския транспорт, системи за наблюдение и сигурност, системи за улично осветление, зелени площи, паркове и градини;

б) паркинги, гаражи, паркове и градини в отделни поземлени имоти извън урбанизирани територии;

2. обекти на социалната инфраструктура, предназначени за:

а) здравеопазване;

б) образование;

в) култура;

г) спорт, отдих и туризъм;

д) социално подпомагане.

Чл. 63. (1) Ежегодно в срок до 10 март кметът на общината извършва анализ на дейността и финансовото състояние на общината, в т.ч. на съответствието с фискалните правила по Закона за публичните финанси, приложими за местните власти.

(2) Въз основа на анализа по ал. 1 с оглед на постигане на целите по чл. 59, ал. 2 кметът на общината може в срок до 31 март на текущата бюджетна година да отправи предложение за сътрудничество за изпълнение на споделени услуги и/или дейности по чл. 62 до един или няколко първостепенни разпоредители с бюджет – кметове на други общини, и/или до органи на изпълнителната власт.

(3) Лицата по ал. 2 в срок до един месец информират кмета на съответната община с мотивирано становище за съгласие или отказ от сътрудничество. Кметът, до когото е отправено предложение по ал. 2,

извършва анализа по ал. 1 и може да предложи на общинския съвет да даде съгласие за сътрудничество, като в този случай се прилагат съответно ал. 4 - 8.

(4) При съгласие между лицата по ал. 2 в срок до 14 дни от получаването му кметът на общината предлага на общинския съвет да се предприемат действия за сътрудничество за реализиране на споделени услуги и/или дейности, като предлага на общинския съвет проект на решение, придружено от мотиви, анализ на въздействието върху бюджета на общината и график за реализиране на сътрудничеството.

(5) Общинският съвет взима решение за осъществяване на сътрудничество в срок до 14 дни от постъпване на предложението по ал. 4. Условие за приемане на решението е наличие на съгласие по ал. 3.

(6) С решението по ал. 5 се определят споделените услуги и/или дейности, които ще се изпълняват, целите, които се очаква да се постигнат, формата на сътрудничество, срок за подписване на споразумението, етапи и сроковете за изпълнението на споделените услуги и/или дейности, финансовите ефекти за общината и източниците на финансиране.

(7) Решенията на общинския съвет по ал. 5 се приемат с мнозинство 2/3 от общия брой на общинските съветници.

(8) Общинският съвет може да приема решения за провеждане на политика за реализиране на споделени услуги до изтичането на 39 месеца от неговото избиране.

(9) Кметът на общината информира в едномесечен срок министъра на финансите за сключеното споразумение.

(10) При реализиране на споделени услуги и/или дейности в рамките на една община между разпоредители с бюджет по бюджета на общината кметът на общината въз основа на анализа по ал. 1 предлага на общинския съвет да вземе решение, без да се прилага редът по ал. 2 до ал. 4. Кметът на общината информира министъра на финансите за решението на общинския съвет в едномесечен срок.

Чл. 64. (1) Всяко тримесечие след сключване на споразуменията по чл. 63 кметовете на съответните общини представят на общинските съвети отчети за изпълнението им в сроковете по чл. 133 и 167 от Закона за публичните финанси. Отчетите съдържат и постигнатите финансови ефекти за общината в изпълнение на определените с решението по чл. 63, ал. 5 цели.

(2) Общинските съвети приемат с решение тримесечните отчети по ал. 1 в 14- дневен срок след представянето им.

(3) Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март Министерството на финансите за изпълнението на споделени услуги и/или дейности по чл. 62 през предходната година, като прави оценка относно постигането на заложените цели и финансови ефекти.“

§ 7. В **Закона за общинския дълг** (обн., ДВ, бр. 34 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 37 от 2006 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 93 и 110 от 2008 г., бр. 99 от 2010 г., бр. 35, 93 и 99 от 2011 г., бр. 45 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 61 от 2015 г. и бр. 43 и 98 от 2016 г.), в чл. 4 се създават т. 8 и 9:

„8. разплащане на просрочени задължения;

9. осигуряване на плащания по предоставени временни безлихвени заеми за сметка на централния бюджет по реда на Закона за публичните финанси.“

§ 8. В **Закона за митниците** (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г. и бр. 58, 75 и 98 от 2016 г.), в чл. 14 се създават ал. 5-8:

„(5) Събраните от Агенция „Митници“ средства в чуждестранна валута в брой или по безкасов път може да се обменят изцяло или частично в левове. Такива средства в чуждестранна валута могат да бъдат обменяни от Агенция „Митници“ в небанкова финансова институция, доколкото същите не се приемат за обмяна от Българската народна банка, банки и клонове на чуждестранни банки на територията на страната.

(6) Агенция „Митници“ може да превежда на бюджетни организации, чиито бюджети са част от държавния бюджет, левовата равностойност на събраните в тяхна полза средства в чуждестранна валута, като се прилага курсът на Българската народна банка, определен съгласно чл. 12, ал. 1 от Валутния закон. Възникналите курсови разлики от обмяна на валутата са за сметка на събраните по сметките на териториалните митнически учреждения приходи за централния бюджет.

(7) Разпоредбата на ал. 5 може да се прилага и за средства в чуждестранна валута, отнети в полза на държавата от митническите органи, доколкото съответните актове за отнемане на средствата са влезли окончателно в сила.

(8) В случай на възстановяване на чужди средства в чуждестранна валута, които са били обменени от Агенция „Митници“ в левове, възникналите курсови разлики са за сметка на събраните по сметките на териториалните митнически учреждения приходи за централния бюджет.“

§ 9. В **Закона за безопасно използване на ядрената енергия** (обн., ДВ, бр. 63 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 11 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 80, 87, 88 и 97 от 2010 г., бр. 26 от 2011 г., бр. 38 и 82 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 50 ал. 3 и 4 се изменят така:

„(3) Превишението на постъпленията над плащанията на фонда за съответната година се отчита задбалансово от фонда и се акумулира в системата на единната сметка, като разходването от фонда на суми за сметка на отчетеното превишение от предходни години се извършва в съответствие с разпоредбите на този закон и съгласно изискванията на Закона за публичните финанси.

(4) При възникване на допълнителна потребност от извършване на разходи, свързани с дейностите, финансирани от фонда, могат да се извършват промени по бюджета на Министерството на енергетиката по съответния ред на Закона за публичните финанси и закона за държавния бюджет за съответната година, без да се влошава бюджетното салдо по държавния бюджет.“

2. В чл. 92 ал. 4 и 5 се изменят така:

„(4) Превишението на постъпленията над плащанията на фонда за съответната година се отчита задбалансово от фонда и се акумулира в системата на единната сметка, като разходването от фонда на суми за сметка на отчетеното превишение от предходни години се извършва в съответствие с разпоредбите на този закон и съгласно изискванията на Закона за публичните финанси.

(5) При възникване на допълнителна потребност от извършване на разходи, свързани с дейностите, финансирани от фонда, могат да се извършват промени по бюджета на Министерството на енергетиката по съответния ред на Закона за публичните финанси и закона за държавния бюджет за съответната година, без да се влошава бюджетното салдо по държавния бюджет.“

§ 10. В **Закона за семейни помощи за деца** (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21, 30, 33, 68 и 95 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 71 и 110 от 2008 г., бр. 23 от 2009 г., бр. 15 и 24 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 54 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 57, 79 и 96 от 2015 г. и бр. 98 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4 думите „и 2“ се заличават.

2. Създава се чл. 4а:

„Чл. 4а. (1) Право на семейни помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 имат семействата със средномесечен доход на член от семейството за предходните 12 месеца, по-нисък или равен на дохода, определен за целта в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година.

(2) В закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се определя:

1. доходът по ал. 1, при който семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 се отпускат в пълен размер;

2. доходът по ал. 1, при който семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 се отпускат в размер 80 на сто от пълния размер на помощта.

(3) Размерът на семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 в зависимост от определения доход по ал. 2, т. 1 и 2 се определя ежегодно в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година.“

3. В чл. 7:

а) в ал. 1, в основния текст думите „чийто доход на член от семейството е по-нисък или равен на дохода по чл. 4, при условие че семейството живее постоянно в страната и детето“ се заменят с „които отговарят на условията по чл. 4а и живеят постоянно в страната, при условие че детето“.

б) алинея 4 се изменя така:

„(4) Размерът на помощта по ал. 1 се определя по реда на чл. 4а, ал. 3 като общ размер на помощта за семейството в зависимост от броя на децата, за които се получава.“;

в) в ал. 5 думите „помощта за семейство с едно дете“ се заменят с „размера на помощта за семейство с едно дете, определен по реда на чл. 4а, ал. 3 във връзка с чл. 4а, ал. 2, т. 1“;

г) в ал. 6 накрая се поставя запетая и се добавя „определен по реда на чл. 4а, ал. 3 във връзка с чл. 4а, ал. 2, т. 1“;

д) в ал. 9 накрая се добавя „в размер, определен по реда на чл. 4а, ал. 3 във връзка с чл. 4а, ал. 2, т. 1“.

§ 11. В **Закона за предучилищното и училищното образование** (обн. ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 98 и 105 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 219 ал. 5 се изменя така:

„(5) Педагогическите специалисти, които работят в населено място извън местоживеенето си, имат право на възстановяване на извършените от тях разходи за транспорт от местоживеенето им до местоработата и обратно или за наем по месторабота в размер, при условия и по ред, определени в наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите.”

2. В чл. 282:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Средствата по чл. 280, ал. 3, т. 1 се разпределят между бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи държавни и общински училища и детски градини, въз основа на:

1. броя на децата и учениците;

2. броя на групите и паралелките;

3. вида и броя на образователните институции;

4. стандарт за дете и ученик;

5. стандарт за група и паралелка;

6. стандарт за образователна институция.“;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Размерите на стандартите се определят с акт на Министерския съвет.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея:

аа) в т. 2 думите „и формата на обучение“ се заличават;

бб) създава се нова т. 3:

„3. формата на обучение“;

вв) досегашната т. 3 става т. 4;

гг) досегашната т. 4 става т. 5 и се изменя така:

„5. географски и демографски характеристики на населеното място, общината и региона, в който се намира образователната институция, водещи до различия в разходите, необходими за осигуряване на равен достъп до образование;”

дд) създава се т. 6:

„6. необходимостта от педагогически специалисти за изпълнение на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците.“

г) досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Не по-малко от две трети от средствата по чл. 280, ал. 3, т. 1 се разпределят между бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет въз основа на броя на децата и учениците и разходен стандарт за дете и ученик.“;

д) досегашната ал. 5 се отменя;

е) алинея 6 се изменя така:

„(6) Първостепенните разпоредители с бюджет разпределят получените средства по ал. 1 между училищата и детските градини въз основа на формули за всяка дейност. Формулите включват основен и допълнителни компоненти.”;

ж) алинея 8 се изменя така:

„(8) Основен компонент на всяка формула са получените по реда на ал. 1 средства от първостепенния разпоредител с бюджет за съответната детска градина или училище.“;

з) създава се нова ал. 9:

„(9) Допълнителните компоненти на формулата диференцират получените по реда ал. 1 средства, като могат да бъдат обективни географски, демографски, инфраструктурни и други показатели, определящи различия в разходите между детските градини и училищата, или показатели, отразяващи националната и общинската образователна политика. Допълнителните компоненти не са задължителни.“;

и) досегашната ал. 9 става ал. 10 и в нея:

аа) в т. 1 числото „80“ се заменя с „85“, а думите „основните компоненти“ се заменят с „основния компонент“;

бб) в т. 2 числото „20“ се заменя с „15”;

к) досегашната ал. 10 става ал. 11 и в нея думата „три“ се заменя с „две“;

л) досегашната ал. 11 става ал. 12;

м) досегашната ал. 12 става ал. 13 и в нея в т. 2 думите „основните компоненти“ се заменят с „параметрите на основния компонент“;

н) създават се нови ал. 14 – 17:

„(14) Освен средствата, разпределени по реда на ал. 1–13, държавните и общинските детски градини и училища получават допълнително финансиране за:

1. работа с деца и ученици от уязвими групи;

2. за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;

3. издръжка на защитените детски градини и училища.

(15) Правилата за разпределение на средствата по ал. 14, т. 1 се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите, на средствата по ал. 14, т. 2 – с акта по чл. 6а, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, а на средствата по ал. 14, т. 3 – с акта по чл. 54, ал. 5.

(16) Броят на децата, на групите и паралелките, както и на образователните институции, въз основа на които се разпределят средствата по ал. 1 и 6, се определя по данни от Националната електронна информационна система на Министерството на образованието и науката към 1 януари на текущата година.

(17) Броят на учениците, въз основа на които се разпределят средствата по ал. 1 и 6, се определя по данни от Националната електронна информационна система на Министерството на образованието и науката към 1 януари на текущата година за:

1. записаните ученици;

2. учениците, които са с наложени санкции по чл. 199, ал. 1, т. 4.“;

о) досегашната ал. 13 става ал. 18 и се изменя така:

„(18) В случаите на разлики между разчетения брой на децата и учениците, на групите и паралелките, както и на образователните институции, въз основа на които са предвидени средствата по ал. 1 със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, и на данните по ал. 16 и 17 се извършват компенсирани промени по съответните бюджети и по бюджета на Министерството на образованието и науката за размера на средствата, необходими за отстраняване на тези разлики.“;

п) досегашната ал. 14 става ал. 19 и се изменя така:

„(19) Когато разчетеният брой на децата и учениците, на групите и паралелките, както и на образователните институции е по-висок от броя им по информационната система, до извършването на промените по ал. 14 първостепенният разпоредител с бюджет заделя като резерв разликата от средствата, формирана по съответния стандарт.“;

р) досегашната ал. 15 става ал. 20 и се изменя така:

„(20) Когато разчетеният брой на децата и учениците, на групите и паралелките, както и на образователните институции е по-нисък от броя им по информационната система, средствата по формулата за съответната дейност се разпределят, като недостигът се разпределя пропорционално на средствата по формула до извършването на промените по ал. 14.“;

с) досегашната ал. 16 става ал. 21 и в нея:

аа) в основния текст думите „децата и учениците“ се заменят с „децата и учениците, както и на групите и паралелките“;

бб) в т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на случаите на преместване на ученик в друго училище по реда на 199, ал. 1, т. 4“;

вв) в т. 2 думите „децата или учениците“ се заменят с „децата или учениците, и на групите или паралелките“;

т) досегашната ал. 17 става ал. 22;

у) досегашните ал. 18 и 19 се отменят;

ф) досегашните ал. 20 и 21 стават съответно ал. 23 и 24.

3. В чл. 283, ал. 2 се създава изречение второ:

„Средства от държавния бюджет за транспорт се предоставят и за ученици, които пътуват ежедневно до най-близкото училище в друго населено място, в което се обучават за придобиване на квалификация по професия, ако такова обучение не се провежда в населеното място, в което живее ученикът.“

4. В чл. 284:

а) в ал. 1, т. 2 думите „качеството на обучението“ се заменят с „образователните резултати“;

б) алинея 4 се изменя така:

„(4) Средствата за повишаване на образователните резултати се предоставят при условия и по ред, утвърдени с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.“

5. В чл. 285 думите „чл. 282, ал. 1“ и „чл. 282, ал. 13“ се заменят съответно с „чл. 282, ал. 3“ и „чл. 282, ал. 18“.

6. В чл. 287:

а) в ал. 1 думите „стандарти за дете и ученик и на броя на децата и учениците“ се заменят с „показателите по чл. 282, ал. 1, т. 1 – 6“;

б) в ал. 2 думите „броя на децата и учениците“ и „чл. 282, ал. 13“ се заменят съответно с „показателите по чл. 282, ал. 1, т. 1 – 6“ и „чл. 282, ал. 18“.

7. В чл. 289, ал. 3 думите „регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по чл. 50, ал. 3“ се заменят с „центрове за специална образователна подкрепа, на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по чл. 50, ал. 3“.

8. В чл. 290, ал. 1:

а) в т. 1 думите „децата и учениците“ се заменят с „децата и учениците, на паралелките и групите, както и на образователните институции“;

б) в т. 2 думите „децата и учениците“ се заменят с „децата и учениците, на паралелките и групите, както и на образователните институции“.

9. В чл. 292, ал. 1 думите „чл. 282, ал. 21, т. 1, 2 и 4“ се заменят с „чл. 282, ал. 24, т. 1, 2 и 4“.

10. В чл. 294, в основния текст думите „чл. 282, ал. 21, т. 3“ се заменят с „чл. 282, ал. 24, т. 3“.

11. В чл. 298, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „а на децата в задължително предучилищно образование – само такси за дейностите по хранене, извън финансираното от държавата“.

§ 12. В **Закона за местните данъци и такси** (обн. ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 71, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и бр. 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011 г.; Решение № 5 от 2012 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 30 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2012 г, 54 и 102 от 2012 г., бр. 24, 30, 61 и 101 от 2013 г., бр. 105 от 2014 г., бр. 14, 35, 37, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 43 и 74 от 2016 г.; попр., бр. 80 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2016 г.), в чл. 6, ал. 1 буква „г“ се изменя така:

„г) за дейностите по хранене на децата в задължителното предучилищно образование извън финансираното от държавата;“.

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

§ 14. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на ……..….... 2017 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Димитър Главчев)

Приложение № 1
към чл. 6, ал. 4

Разпределение на субсидията за вероизповеданията, регистрирани по реда на Закона за вероизповеданията за 2018 г.

№ по ред	**Наименование**	**Сума в** (хил. лв.)
1.	За подпомагане на Българските православни църковни общини в чужбина и на свещенослужителите, работещи зад граница	1 200,0
2.	За ремонт и строителство на храмове и манастири на Българската православна църква в страната	2 600,0
3.	За ремонт и строителство на молитвени домове на Мюсюлманското вероизповедание в Република България	400,0
4.	За ремонт и строителство на храмове и манастири на Католическата църква в Република България	60,0
5.	За ремонт на синагоги и подпомагане на религиозната общност на евреите в Република България	60,0
6.	За ремонт и строителство на храмове на Арменската Апостолическа православна църква в Република България	60,0
7.	За ремонт и строителство на молитвени домове на други регистрирани вероизповедания в Република България	100,0
8.	За ремонт на молитвени домове - паметници на културата	300,0
9.	За издаване на религиозна литература и представителни научни издания	55,0
10.	За подпомагане дейността на Националния съвет на религиозните общности в Република България	15,0
11.	Резерв	150,0
	Всичко:	**5 000,0**

Приложение № 2
към чл. 11, ал. 4

Трансфери от бюджета на Министерството на отбраната за държавните висши училища за 2018 г.

№ по ред	**Наименование**	**Сума в** (хил. лв.)
1.	Военна академия „Г. С. Раковски“	6 881,0
2.	Национален военен университет „Васил Левски“	13 525,0
3.	Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“	5 395,0
	Всичко:	**25 801,0**

Приложение № 3
към чл. 16, ал. 4

Трансфери от бюджета на Министерството на образованието и науката за Българската академия на науките и за държавните висши училища за 2018 г.

№ по ред	Наименование	Сума в (хил. лв.)
1.	Българска академия на науките	83 075,8
2.	Технически университет – София	41 327,7
3.	Технически университет – Варна	9 881,3
4.	Технически университет – Габрово	5 361,6
5.	Русенски университет „А. Кънчев“	12 648,0
6.	Университет по хранителни технологии – Пловдив	6 672,5
7.	Химико-технологичен и металургичен университет – София	6 309,6
8.	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас	4 687,1
9.	Лесотехнически университет – София	7 279,5
10.	Университет по архитектура, строителство и геодезия – София	13 059,5
11.	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ – София	4 737,1
12.	Университет за национално и световно стопанство – София	21 677,1
13.	Икономически университет – Варна	9 403,9
14.	Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов	4 849,3
15.	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	58 014,3
16.	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	11 791,4
17.	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	22 139,6
18.	Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград	15 969,2
19.	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	8 222,1
20.	Национална спортна академия „Васил Левски“ – София	14 271,2
21.	Аграрен университет – Пловдив	7 632,1
22.	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив	2 941,2
23.	Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ – София	3 987,4
24.	Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София	4 176,5
25.	Национална художествена академия – София	5 121,0
26.	Университет по библиотекознание и информационни технологии – София	4 411,6
27.	Висше училище по телекомуникации и пощи – София	1 568,6
28.	Медицински университет – София	34 252,3
29.	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Иванов Стоянов“ – Варна	20 658,6
30.	Медицински университет – Пловдив	19 843,4
31.	Медицински университет – Плевен	8 641,9
32.	Тракийски университет – Стара Загора	19 913,8
33.	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София	2 494,1
34.	Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София	998,8
	Всичко:	**498 019,1**

Приложение № 4
към чл. 51, ал. 1

Субсидии и други текущи трансфери за юридическите лица с нестопанска цел и за нефинансовите предприятия от централния бюджет за 2018 г.

№ по ред	Наименование	Сума в (хил. лв.)
I.	**Субсидии и други текущи трансфери за юридическите лица с нестопанска цел**	**11 642,0**
1.	Български Червен кръст	4 000,0
2.	Сдружение „Съюз на инвалидите в България“	617,0
3.	Сдружение „Съюз на военноинвалидите и военнопострадалите“	246,0
4.	Сдружение „Съюз на слепите в България“	628,0
5.	Сдружение „Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения“	185,0
6.	Кооперативен съюз „Национален съюз на трудовопроизводителните кооперации“	416,0
7.	Сдружение „Асоциация на родителите на деца с увреден слух“	98,0
8.	Сдружение „Съюз на глухите в България“	324,0
9.	Сдружение „Българска асоциация „Диабет“	353,0
10.	Сдружение „Асоциация на родителите на деца с нарушено зрение“	80,0
11.	Сдружение „Национална асоциация на сляпо-глухите в България“	168,0
12.	Съюз на ветераните от войните в България	262,0
13.	Национално сдружение на работодателите на хората с увреждания	272,0
14.	Сдружение „Център за психологически изследвания“	220,0
15.	Сдружение „Българска асоциация за невромускулни заболявания“	52,0
16.	Сдружение „Национална организация „Малки български хора“	46,0
17.	Сдружение „Асоциация на родители на деца с епилепсия“	52,0
18.	Сдружение „Национален център за рехабилитация на слепи“	206,0
19.	Сдружение „Българска асоциация за рекреация, интеграция и спорт“	45,0
20.	Сдружение „Национален алианс за социална отговорност“	200,0
21.	Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“	99,0
22.	Национална асоциация на хората с придобити увреждания	52,0
23.	Съюз на тракийските дружества в България	100,0
24.	Съюз на народните читалища	86,0
25.	Национален дарителски фонд „13 века България“	226,0
26.	Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа	412,0
27.	Македонски научен институт	70,0
28.	Рилска Света обител – Рилски манастир	199,0

№ по ред	Наименование	Сума в (хил. лв.)
29.	Троянски ставропигиален манастир „Успение Богородично“	199,0
30.	Бачковски манастир „Успение Богородично“	199,0
31.	Български институт за стандартизация	1 530,0
II.	**Субсидии и други текущи трансфери за нефинансовите предприятия**	**171 500,0**
1.	Столична община - вътрешноградски транспорт	9 500,0
2.	За превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони	17 000,0
3.	Национална компания „Железопътна инфраструктура"	145 000,0
	Всичко:	**183 142,0**

Приложение № 5
към чл. 51, ал. 2

Капиталови трансфери за юридическите лица с нестопанска цел и за нефинансовите предприятия от централния бюджет за 2018 г.

№ по ред	**Наименование**	**Сума в** (хил. лв.)
I.	**Капиталови трансфери за юридическите лица с нестопанска цел**	**1 000,0**
1.	Български Червен кръст	1 000,0
II.	**Капиталови трансфери за нефинансовите предприятия**	**166 000,0**
1.	За изпълнение на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация	5 000,0
2.	Национална компания „Железопътна инфраструктура"	115 000,0
3.	„БДЖ - Пътнически превози" ЕООД	35 000,0
4.	Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура"	11 000,0
	Всичко:	**167 000,0**

Приложение № 6
към чл. 52

Механизъм за определяне на субсидиите за общините от централния бюджет за 2018 г.

Субсидиите за общините от централния бюджет за 2018 г. се изчисляват по следната формула:

С = С1 + С2 + С3 + С4, където

С е размерът на субсидията за конкретната община от централния бюджет.

С1 е размерът на общата субсидия за делегираните от държавата дейности от централния бюджет за конкретната община. Изчислява се като сума на всички разходи за делегираните от държавата дейности, определени по стандарти.

С2 е размерът на общата изравнителна субсидия от централния бюджет за конкретната община.

Изравнителната субсидия за общините от централния бюджет за 2018 г. се изчислява по следната формула:

С2 = А1 + А2 + А3 + А4

А1 е първата част от размера на общата изравнителна субсидия от централния бюджет за конкретната община. Тя се формира от

А1= Сдз+Сдсп, където

Сдз е изчислен по стандарт за издръжка на едно дете в детско заведение в размер на 400 лв. на дете, умножен по осигурения обхват за достъп до услугата, който е 43 % от децата до 5 години на територията на съответната община.

Сдсп е изчислен по стандарт в размер на 555 лв. за обслужвано лице в домашен социален патронаж, умножен по осигурения обхват за достъп до услугата, който е 3 % от възрастните на и над 65 години на територията на съответната община.

Пълен достъп (100%) до тази част от субсидията имат общините, чиито текущи разходи за местните дейности към 31 декември 2016 г. на един жител, без тези за заплати, възнаграждения, осигуровки, платени данъци, такси и административни санкции, както и за дейност „Чистота", са по-ниски от тези за страната на един жител ($ТРМ_{х1} < ТРМ_{ср.}$). Останалите общини получават ограничен достъп – 50 %.

$ТРМ_{х1}$ са текущите разходи за местни дейности към 31 декември 2016 г. без тези за заплати, възнаграждения, осигуровки, платени данъци, такси и административни санкции, както и за дейност „Чистота", на един жител на конкретната община;

$ТРМ_{ср}$ е средният размер за страната на текущите разходи за местните дейности към 31 декември 2016 г. без тези за заплати, възнаграждения, осигуровки, платени данъци, такси и административни санкции, както и за дейност „Чистота", на един жител.

А2 е втората част от размера на общата изравнителна субсидия от централния бюджет за конкретната община. Право да получават тази част от субсидията имат общините, чиито данъчни постъпления са под тези за страната на един жител ($МД_{х1} < МД_{ср.}$). Изравняването е в размер на 85,8 % от разликата между средното равнище за страната и данъчните приходи на един жител за конкретната община, умножена по броя на жителите й. Получената сума е коригирана с т.нар. „данъчно усилие", което редуцира 85,8 %-то изравняване с 25 % от разликата между максималното данъчно усилие (1) и това на съответната община.

А2 се изчислява по следната формула:

А2 = $ИДПр_{х1} – ((1 – ДУ_{срх1}) * 0.25) * ИДПр_{х1}$, където

$ИДПр_{х1}$ = **(**$МД_{ср}$ -$МД_{х1}$**)** * $Н_{х1}$ * 0.858

МД$_{x1}$ е размерът на постъпленията от местни данъци (патентен данък, имуществени и други данъци) на един жител на конкретната община към 31 декември 2016 г.

МД$_{ср}$ е размерът на постъпленията от местни данъци на един жител (патентен данък, имуществени и други данъци) - средно за страната към 31 декември 2016 г.

Н $_{x1}$ е населението на съответната община по данни на Националния статистически институт (НСИ) към 31 декември 2016 г.

ДУ$_{ср x1}$ е осредненото съотношение между размерите на ставките на данъка върху недвижимите имоти и данъка при придобиване на имущество по възмезден начин на конкретната община за 2017 г. към съответните максимални ставки, определени със Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Изчислява се по следната формула:

ДУ$_{ср x1}$= ($СТ_{ДНИx1}/СТ_{ДНИmax} + СТ_{ДВПИx1}/СТ_{ДВПИmax}$)/2, където

СТ$_{ДНИx1}$ е размерът на ставката за данъка върху недвижимите жилищни имоти за физически лица на конкретната община за 2017 г. При наличие на диференцирани ставки по населени места се взема предвид ставката, определена за населеното място – административен център на общината.

СТ$_{ДНИmax}$ е максималният размер на ставката за данъка върху недвижимите имоти, определен със ЗМДТ.

СТ$_{ДВПИx1}$ е размерът на ставката за данъка при придобиване на имущество (недвижимо) по възмезден начин за 2017 г. на конкретната община.

СТ$_{ДВПИmax}$ е максималният размер на ставката за данъка при придобиване на имущество по възмезден начин, определен със ЗМДТ.

А3 е допълнителен компонент на общата изравнителна субсидия от централния бюджет за конкретната община, който осигурява размера на общата изравнителна субсидия, определен в Закона за държавния бюджет на Република България за 2017 г. (ЗДБРБ за 2017 г.) Достъп до тази част на субсидията имат общините с отрицателна разлика между полученото от сумата на компонентите А1 и А2 (А1+А2) и размера на изравнителната субсидия, определен в ЗДБРБ за 2017 г.

А4 е допълнителен компонент на общата изравнителна субсидия от централния бюджет, който се разпределя само за общините, които са отчели събираемост на постъпленията от данъка върху недвижимите имоти за 2016 г. над средната събираемост (73.43 %) по данни от системата за обмен на информация, предоставена от общините съгласно разпоредбите на чл. 5а, ал. 1 и 2 от ЗМДТ.

С3 е размерът на трансфера за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища за конкретната община.

Критериите и максималните съотношения за разпределение на средствата в размер, не по-малък от предходната година, са: географско и височинно разположение – 85 % (на базата на параметри за дължина на общинските пътища в планински райони, дължина на общински пътища в равнинни райони и дължина на общински пътища в райони, характерни със снегонавявания и заледявания); брой населени места, с изключване на местата без население – 10 %; брой население – 5 %.

С4 е размерът на целевата субсидия за капиталови разходи.

Критериите и максималните съотношения за разпределение на средствата в размер, не по-малък от предходната година, са: брой населени места, с изключване на местата без население и с население до 10 души – 45 %; дължина на общинските пътища – 25 %; брой население – 25 %; размер на територията – 5 %.

Информацията за населението и населените места е по данни на НСИ към 31 декември 2016 г., а за дължината на общинските пътища – по данни на Министерството на регионалното развитие и благоустройството към 26 септември 2017 година.

Приложение № 7
към чл. 53

Стойностни показатели на общините за делегираните от държавата дейности за 2018 г.
(без капиталови разходи)

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД										
Банско	6 683,3	600,7	105,3	495,4	96,8	4 406,5	203,5	943,6	432,2	
Белица	4 674,1	601,4	163,8	437,6	78,9	3 741,2	127,0		125,6	
Благоевград	33 169,1	2 277,4	324,8	1 952,6	265,1	23 277,1	2 871,0	2 963,7	1 514,8	
Гоце Делчев	15 497,6	1 015,2	149,2	866,0	135,0	11 517,4	719,9	1 803,5	306,6	
Гърмен	7 527,4	785,6	221,3	564,3	73,9	6 158,2	177,7	206,4	125,6	
Кресна	2 281,7	436,0	85,5	350,5	96,8	1 236,4	217,8	244,5	50,2	
Петрич	19 018,8	1 984,6	558,4	1 426,2	137,7	15 185,7	713,0	662,8	335,0	
Разлог	9 766,0	766,1	122,0	644,1	97,2	6 963,5	310,4	1 310,6	318,2	
Сандански	17 560,9	1 623,2	624,3	998,9	148,0	13 300,3	950,7	1 030,1	508,6	
Сатовча	7 449,3	796,7	203,7	593,0	102,4	5 883,0	516,4		150,8	
Симитли	6 054,3	706,3	176,8	529,5	97,2	3 983,5	166,7	958,2	142,4	
Струмяни	2 943,1	540,8	189,3	351,5	106,6	1 318,1	58,8	818,3	100,5	
Хаджидимово	4 355,5	626,4	181,4	445,0	89,4	3 434,5	89,5	23,6	92,1	
Якоруда	4 188,2	569,5	119,4	450,1	103,8	3 082,7	96,0	260,8	75,4	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ БУРГАС										
Айтос	11 213,5	1 098,1	236,7	861,4	126,5	8 893,3	277,4	625,6	192,6	
Бургас	86 680,9	4 836,5	169,8	4 666,7	383,7	71 199,8	5 266,3	3 073,6	1 921,0	
Камено	4 996,7	658,8	184,6	474,2	129,1	2 787,0	85,7	1 151,8	184,3	
Карнобат	12 253,7	1 109,1	376,8	732,3	129,9	8 827,7	293,1	1 584,0	309,9	
Малко Търново	2 489,8	404,3	104,4	299,9	99,6	857,8	33,0	1 019,7	75,4	
Несебър	9 653,8	853,0	161,7	691,3	153,1	7 960,6	441,3	78,3	167,5	
Поморие	10 691,2	987,6	238,5	749,1	115,9	7 919,0	263,3	1 062,0	343,4	
Приморско	2 630,2	458,6	89,5	369,1	91,0	1 501,1	71,7	415,7	92,1	
Руен	10 914,0	1 426,6	546,0	880,6	94,5	9 089,9	143,9		159,1	
Созопол	4 913,2	661,8	164,1	497,7	120,9	3 424,4	95,8	347,9	262,4	
Средец	7 549,1	795,1	287,6	507,5	110,9	4 903,8	225,0	1 200,0	314,3	
Сунгурларе	6 039,3	802,3	309,4	492,9	121,2	4 066,1	117,6	706,0	226,1	
Царево	3 606,7	577,5	154,3	423,2	97,6	2 645,1	152,5		134,0	
ОБЛАСТ ВАРНА										
Аврен	3 550,4	613,7	219,2	394,5	95,1	2 585,4	51,4	70,8	134,0	
Аксаково	7 013,9	916,2	301,5	614,7	125,2	5 314,6	236,4	228,9	192,6	
Белослав	6 028,4	522,8	63,8	459,0	126,3	3 491,6	192,0		117,2	1 578,5
Бяла	2 043,2	370,3	69,9	300,4	80,0	1 108,8	27,0	381,7	75,4	
Варна	119 258,4	8 571,6	209,3	8 362,3	934,6	91 104,5	9 347,5	5 986,1	3 314,1	
Ветрино	2 062,7	488,6	137,3	351,3	105,8	1 222,8	22,3	72,5	150,7	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Вълчи Дол	5 322,1	717,2	280,6	436,6	92,1	3 449,7	81,5	797,4	184,2	
Девня	3 490,6	475,5	47,1	428,4	101,6	2 315,2	131,7	271,2	195,4	
Долни Чифлик	9 177,6	833,4	215,1	618,3	106,3	6 611,2	167,5	1 216,3	242,9	
Дългопол	5 729,9	753,4	214,4	539,0	105,8	4 549,3	86,9		234,5	
Провадия	10 700,2	1 007,9	324,6	683,3	120,8	7 757,2	245,6	959,6	609,1	
Суворово	4 059,8	492,5	105,0	387,5	95,0	3 054,0	95,7	238,8	83,8	
ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО										
Велико Търново	36 731,3	2 177,8	455,2	1 722,6	222,8	22 835,9	2 691,0	5 311,4	3 492,4	
Горна Оряховица	16 019,9	1 333,9	208,2	1 125,7	132,8	11 089,3	928,4	1 991,1	544,4	
Елена	4 696,7	656,7	222,3	434,4	115,5	3 021,8	229,8	374,5	298,4	
Златарица	2 695,3	458,5	130,7	327,8	113,3	1 668,7	43,8	335,6	75,4	
Лясковец	4 044,7	591,5	91,6	499,9	90,2	2 854,3	238,3	86,2	184,2	
Павликени	9 329,6	974,5	281,6	692,9	104,8	6 168,1	398,6	1 078,3	605,3	
Полски Тръмбеш	4 669,0	730,6	214,6	516,0	96,8	3 361,2	64,8	214,6	201,0	
Свищов	11 476,9	1 102,3	223,5	878,8	156,9	7 709,2	293,9	1 658,6	556,0	
Стражица	6 120,6	771,6	260,1	511,5	121,0	4 171,3	124,2	689,6	242,9	
Сухиндол	1 866,2	356,8	73,6	283,2	94,7	716,9	74,0	548,4	75,4	
ОБЛАСТ ВИДИН										
Белоградчик	3 648,7	529,7	152,7	377,0	102,3	1 827,1	92,1	785,3	312,2	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Бойница	1 610,0	322,9	73,6	249,3	105,7	517,5	8,3	588,6	67,0	
Брегово	3 897,7	465,4	122,6	342,8	98,5	1 067,4	84,7	2 047,7	134,0	
Видин	21 227,6	1 981,7	422,3	1 559,4	196,5	14 726,5	855,4	2 210,1	1 257,4	
Грамада	938,1	343,8	78,0	265,8	79,5	428,4	19,4		67,0	
Димово	3 553,9	585,9	222,0	363,9	98,3	1 983,2	69,6	641,0	175,9	
Кула	2 233,3	435,6	108,6	327,0	95,1	907,3	25,3	644,4	125,6	
Макреш	857,1	342,0	86,8	255,2	81,2	333,5	8,3		92,1	
Ново Село	1 911,2	361,0	74,9	286,1	95,5	699,3	23,0	640,3	92,1	
Ружинци	2 693,0	446,0	127,7	318,3	123,5	1 820,3	61,0	166,8	75,4	
Чупрене	1 639,0	373,3	105,0	268,3	101,5	556,9	12,7	519,2	75,4	
ОБЛАСТ ВРАЦА										
Борован	2 802,1	426,5	74,9	351,6	124,8	1 779,9	67,5	302,9	100,5	
Бяла Слатина	10 874,1	928,0	213,9	714,1	120,3	7 934,0	363,5	1 193,3	335,0	
Враца	30 844,3	1 995,0	319,2	1 675,8	220,8	22 728,4	1 719,0	2 505,8	1 675,3	
Козлодуй	9 958,6	711,0	81,4	629,6	160,1	6 887,5	354,6	1 669,5	175,9	
Криводол	3 160,0	616,7	208,9	407,8	80,0	2 231,3	64,5		167,5	
Мездра	7 980,6	1 005,2	367,8	637,4	133,4	5 604,1	206,0	730,4	301,5	
Мизия	2 924,5	466,7	84,5	382,2	112,4	1 914,9	67,9	253,7	108,9	
Оряхово	4 132,2	574,6	106,0	468,6	111,0	3 015,1	226,5	62,6	142,4	
Роман	3 529,6	517,7	157,7	360,0	113,7	1 848,9	55,3	843,3	150,7	
Хайредин	2 460,2	419,7	85,2	334,5	108,5	1 290,7	61,1	488,1	92,1	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ ГАБРОВО										
Габрово	20 764,4	1 732,3	241,0	1 491,3	203,0	12 837,3	1 534,7	1 845,8	2 611,3	
Дряново	5 421,7	524,7	96,2	428,5	108,4	1 880,6	289,1	2 228,4	390,5	
Севлиево	13 619,3	1 319,6	399,3	920,3	163,0	8 769,4	452,1	2 303,7	611,5	
Трявна	3 937,6	553,7	80,8	472,9	101,3	2 085,5	64,6	613,4	519,1	
ОБЛАСТ ДОБРИЧ										
Балчик	8 096,4	915,9	272,7	643,2	110,1	6 211,2	155,4	266,5	437,3	
Генерал Тошево	5 607,5	979,0	426,7	552,3	102,7	3 838,3	156,1	62,6	468,8	
Добрич	32 416,9	1 922,4	26,9	1 895,5	216,3	22 852,3	2 478,6	3 402,7	1 544,6	
Добричка	8 200,3	1 546,4	841,3	705,1	113,9	5 543,1	146,3	457,0	393,6	
Каварна	7 250,1	775,7	231,0	544,7	119,0	4 514,7	346,7	1 123,2	370,8	
Крушари	2 471,9	597,4	212,0	385,4	92,4	1 325,9	27,0	312,0	117,2	
Тервел	6 254,6	1 067,2	326,4	740,8	109,4	4 402,3	251,5	181,3	242,9	
Шабла	2 263,0	489,2	152,7	336,5	94,2	1 230,8	127,7	136,9	184,2	
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ										
Ардино	4 740,9	1 344,7	555,2	789,5	93,5	2 619,6	68,0	380,6	234,5	
Джебел	4 238,3	1 295,3	533,9	761,4	96,1	2 552,3	81,3	62,6	150,7	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Кирково	7 942,6	1 895,8	875,9	1 019,9	122,2	5 577,4	106,7	81,4	159,1	
Крумовград	8 896,3	1 964,5	954,3	1 010,2	105,2	5 809,5	163,5	728,0	125,6	
Кърджали	29 884,6	3 501,4	1 311,3	2 190,1	211,0	22 549,3	989,5	1 408,5	1 224,9	
Момчилград	6 318,6	1 482,8	549,2	933,6	98,5	3 934,5	297,1	413,6	92,1	
Черноочене	4 116,3	1 031,8	485,7	546,1	79,8	2 701,8	51,5	159,3	92,1	
ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ										
Бобовдол	2 882,0	606,9	197,5	409,4	90,2	1 430,5	54,7	473,6	226,1	
Бобошево	916,9	398,2	113,2	285,0	75,4	363,9	12,4		67,0	
Дупница	15 178,8	1 330,9	213,8	1 117,1	147,7	11 731,9	908,1	733,6	326,6	
Кочериново	1 995,1	426,9	113,9	313,0	71,7	931,5	37,9	435,0	92,1	
Кюстендил	20 265,6	2 233,7	609,6	1 624,1	193,8	13 030,0	688,0	2 266,3	1 853,8	
Невестино	1 175,1	358,6	86,7	271,9	94,3	635,6	11,2		75,4	
Рила	1 416,7	358,7	64,7	294,0	94,8	534,5	31,1	330,6	67,0	
Сапарева Баня	2 459,1	452,3	62,5	389,8	84,3	1 717,4	146,5		58,6	
Трекляно	698,2	363,5	126,4	237,1	64,7	218,5	1,2		50,3	
ОБЛАСТ ЛОВЕЧ										
Априлци	1 800,4	344,7	51,6	293,1	104,1	864,3	16,9	353,1	117,3	
Летница	2 249,6	402,2	56,7	345,5	96,3	1 271,7	54,9	315,6	108,9	
Ловеч	19 075,0	1 613,7	430,8	1 182,9	209,4	12 486,8	962,6	2 279,4	1 523,1	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Луковит	8 849,5	772,0	167,8	604,2	135,8	6 758,5	349,3	641,3	192,6	
Тетевен	8 943,8	827,6	183,7	643,9	113,4	6 646,3	355,5	699,5	301,5	
Троян	10 805,8	1 119,6	297,4	822,2	124,2	7 624,7	619,9	719,7	597,7	
Угърчин	3 122,9	509,0	145,3	363,7	95,7	1 956,4	85,9	358,6	117,3	
Ябланица	3 744,4	488,2	124,0	364,2	78,3	2 957,2	95,1		125,6	
ОБЛАСТ МОНТАНА										
Берковица	8 871,2	794,2	183,3	610,9	122,1	5 140,7	452,7	2 210,7	150,8	
Бойчиновци	3 532,9	586,3	174,6	411,7	101,0	2 174,8	86,7	391,5	192,6	
Брусарци	2 035,0	459,5	123,3	336,2	94,2	1 325,6	46,8		108,9	
Вълчедръм	4 013,9	570,2	147,5	422,7	104,9	2 761,8	107,7	343,7	125,6	
Вършец	3 319,2	500,6	99,9	400,7	97,0	2 413,8	70,2	145,5	92,1	
Георги Дамяново	2 068,1	430,4	153,6	276,8	86,2	650,0	9,8	791,2	100,5	
Лом	11 734,8	925,7	140,1	785,6	133,5	7 521,2	499,7	2 386,7	268,0	
Медковец	2 047,8	383,9	69,9	314,0	91,9	1 392,6	72,1	23,6	83,7	
Монтана	21 110,6	1 592,7	322,9	1 269,8	237,2	14 396,7	1 613,0	2 122,3	1 148,7	
Чипровци	1 155,5	435,5	126,3	309,2	85,6	391,4	23,5		219,5	
Якимово	1 529,1	388,4	67,9	320,5	100,7	938,1	26,5		75,4	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК										
Батак	3 488,7	421,7	50,4	371,3	83,5	1 712,6	52,1	909,3	309,5	
Белово	3 113,9	534,4	116,7	417,7	108,6	1 927,1	55,8	328,9	159,1	
Брацигово	3 820,6	524,2	98,4	425,8	94,2	2 132,4	104,8	839,4	125,6	
Велинград	15 544,5	1 210,9	287,6	923,3	123,3	11 889,5	309,3	1 551,2	460,3	
Лесичово	2 521,3	446,6	102,8	343,8	99,3	1 063,5	17,8	776,8	117,3	
Пазарджик	42 225,3	2 652,0	461,2	2 190,8	231,6	31 224,9	1 339,8	4 967,6	1 809,4	
Панагюрище	7 943,5	840,7	133,4	707,3	107,4	5 615,8	249,7	596,2	533,7	
Пещера	7 061,6	725,2	50,6	674,6	120,4	5 194,5	208,5	687,4	125,6	
Ракитово	6 456,2	602,6	54,3	548,3	109,2	4 962,9	202,9	469,7	108,9	
Септември	8 907,0	929,3	201,5	727,8	117,9	6 874,3	208,3	443,0	334,2	
Стрелча	1 974,5	413,0	73,4	339,6	119,2	1 270,3	61,8	60,0	50,2	
Сърница	2 306,4	393,6	48,5	345,1	69,9	1 796,7	29,5		16,7	
ОБЛАСТ ПЕРНИК										
Брезник	2 671,1	581,6	219,4	362,2	98,3	1 488,9	39,8	311,7	150,8	
Земен	1 103,8	396,0	117,7	278,3	83,5	501,4	30,8		92,1	
Ковачевци	1 067,9	364,0	108,6	255,4	95,1	210,8	3,8	277,0	117,2	
Перник	29 697,6	2 163,8	353,6	1 810,2	204,5	22 671,2	1 467,0	1 610,7	1 580,4	
Радомир	7 373,5	951,9	344,6	607,3	121,6	4 184,9	130,5	1 708,2	276,4	
Трън	2 163,6	476,1	161,7	314,4	76,5	907,5	44,7	516,4	142,4	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ ПЛЕВЕН										
Белене	2 957,8	520,3	86,7	433,6	113,6	1 900,5	111,0	153,3	159,1	
Гулянци	3 759,3	647,4	171,5	475,9	99,1	2 721,5	132,2		159,1	
Долна Митрополия	5 966,3	845,5	231,2	614,3	130,9	4 342,3	165,8	238,9	242,9	
Долни Дъбник	5 064,7	627,7	106,3	521,4	126,3	3 952,6	89,1	143,4	125,6	
Искър	2 384,4	447,0	62,5	384,5	85,4	1 672,3	70,8		108,9	
Левски	6 406,8	816,6	177,4	639,2	127,2	4 433,4	417,4	293,9	318,3	
Никопол	3 063,2	625,4	189,1	436,3	102,4	1 786,5	35,8	278,6	234,5	
Плевен	47 392,8	2 840,4	350,9	2 489,5	260,5	35 234,3	3 988,4	2 375,7	2 693,5	
Пордим	3 269,4	469,5	111,7	357,8	75,9	1 935,2	35,0	653,3	100,5	
Червен Бряг	10 286,5	1 000,1	204,0	796,1	151,4	7 916,0	503,9	463,8	251,3	
Кнежа	6 241,9	577,0	63,8	513,2	105,6	5 063,0	353,9		142,4	
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ										
Асеновград	20 145,4	1 831,2	292,4	1 538,8	162,2	15 719,8	801,8	1 184,2	446,2	
Брезово	3 160,9	576,0	212,0	364,0	78,0	2 011,0	31,8	338,5	125,6	
Калояново	3 820,7	662,3	211,7	450,6	98,2	2 314,0	82,1	572,0	92,1	
Карлово	18 688,5	1 594,2	369,2	1 225,0	182,2	13 680,9	863,2	1 779,1	588,9	
Кричим	3 036,0	440,5	20,8	419,7	100,3	2 231,9	94,6	135,2	33,5	
Лъки	1 452,2	383,6	91,2	292,4	112,3	524,4	10,5	354,4	67,0	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
„Марица”	9 772,4	1 083,4	293,6	789,8	140,1	7 827,6	259,8	26,0	435,5	
Перущица	2 777,1	366,7	20,8	345,9	96,3	2 025,7	110,7		177,7	
Пловдив	128 858,3	8 711,6	161,7	8 549,9	1 070,8	94 957,5	10 259,4	9 428,5	4 430,5	
Първомай	9 713,3	996,6	249,2	747,4	122,3	7 427,9	249,6	623,8	293,1	
Раковски	9 400,9	852,5	109,2	743,3	107,0	7 620,3	409,7	277,4	134,0	
„Родопи”	8 042,9	1 100,3	282,4	817,9	101,0	6 233,3	373,8		234,5	
Садово	6 070,2	699,6	176,2	523,4	79,9	4 830,2	127,3	224,3	108,9	
Стамболийски	6 243,3	739,8	83,9	655,9	110,7	4 733,9	357,2	167,7	134,0	
Съединение	2 939,6	572,3	140,8	431,5	112,5	1 770,7	279,1	62,6	142,4	
Хисаря	4 439,0	642,2	165,6	476,6	101,2	2 817,3	79,2	396,3	402,8	
Куклен	2 388,6	463,0	73,6	389,4	78,2	1 709,1	71,3		67,0	
Сопот	4 281,5	488,6	36,8	451,8	110,2	2 816,6	263,9	432,9	169,3	
ОБЛАСТ РАЗГРАД										
Завет	3 853,5	622,6	110,0	512,6	99,4	2 852,5	86,4		192,6	
Исперих	10 990,7	1 169,9	333,3	836,6	124,0	7 767,5	257,1	1 011,6	660,6	
Кубрат	7 008,5	918,0	240,4	677,6	78,3	4 557,8	378,7	732,3	343,4	
Лозница	4 522,6	720,7	227,8	492,9	103,8	3 103,6	60,0	367,0	167,5	
Разград	22 851,9	1 730,4	309,6	1 420,8	183,4	15 244,4	1 206,5	2 932,0	1 555,2	
Самуил	4 568,0	661,6	196,4	465,2	97,6	1 917,9	62,3	1 694,6	134,0	
Цар Калоян	2 235,4	444,4	47,8	396,6	82,6	1 333,2	44,1	239,0	92,1	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ РУСЕ										
Борово	2 586,5	466,4	102,1	364,3	87,2	1 001,0	36,7	861,2	134,0	
Бяла	4 518,2	673,6	153,2	520,4	111,3	3 060,8	103,2	394,1	175,2	
Вятово	4 304,8	629,4	95,3	534,1	93,0	3 196,2	156,1	62,6	167,5	
Две Могили	3 777,2	590,8	159,9	430,9	98,5	2 384,4	124,9	444,6	134,0	
Иваново	2 003,9	595,7	183,6	412,1	78,5	1 038,3	23,8	75,0	192,6	
Русе	55 484,9	3 515,7	210,0	3 305,7	297,0	37 613,0	4 158,1	7 646,2	2 254,9	
Сливо Поле	3 604,1	637,9	155,4	482,5	80,3	2 392,5	85,3	240,6	167,5	
Ценово	1 805,6	482,1	128,4	353,7	77,9	937,7	18,4	130,4	159,1	
ОБЛАСТ СИЛИСТРА										
Алфатар	1 760,7	386,6	87,5	299,1	112,8	707,8	13,0	423,2	117,3	
Главиница	4 612,4	826,1	320,1	506,0	100,5	2 845,5	67,3	488,2	284,8	
Дулово	11 683,6	1 281,0	378,4	902,6	106,4	8 833,8	256,8	795,2	410,4	
Кайнарджа	4 117,6	509,4	150,4	359,0	96,4	2 909,5	44,3	457,5	100,5	
Силистра	20 856,0	1 539,2	233,7	1 305,5	222,9	12 343,9	1 590,5	3 786,7	1 372,8	
Ситово	2 529,2	521,7	153,1	368,6	78,0	1 789,7	30,9		108,9	
Тутракан	5 954,3	750,7	173,0	577,7	130,1	3 904,6	107,8	551,2	509,9	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ СЛИВЕН										
Котел	7 337,8	991,5	293,0	698,5	96,0	5 182,0	109,4	476,3	482,6	
Нова Загора	15 192,1	1 414,4	439,6	974,8	151,9	11 157,5	571,0	1 168,7	728,6	
Сливен	47 867,9	3 010,2	614,3	2 395,9	259,1	34 780,0	2 698,0	4 940,6	2 180,0	
Твърдица	8 494,3	676,0	130,1	545,9	90,9	5 364,7	196,2	2 024,1	142,4	
ОБЛАСТ СМОЛЯН										
Баните	1 630,0	496,1	168,0	328,1	78,0	949,0	14,8		92,1	
Борино	1 290,2	387,1	69,2	317,9	90,2	734,5	11,4		67,0	
Девин	4 905,8	678,8	189,1	489,7	106,1	3 785,5	105,3	62,6	167,5	
Доспат	4 042,3	542,1	117,4	424,7	78,1	3 082,3	57,9	198,2	83,7	
Златоград	5 022,1	605,2	117,4	487,8	95,8	3 449,2	308,9	429,0	134,0	
Мадан	4 575,8	791,0	305,5	485,5	97,9	3 350,1	94,1	125,4	117,3	
Неделино	2 758,3	586,6	209,8	376,8	89,6	1 616,9	74,3	265,3	125,6	
Рудозем	4 873,7	679,5	235,3	444,2	120,6	3 619,2	72,6	247,8	134,0	
Смолян	19 592,1	1 508,2	539,4	968,8	186,4	12 145,0	603,6	3 411,2	1 737,7	
Чепеларе	3 733,2	519,6	135,9	383,7	97,2	2 737,0	90,6	163,2	125,6	
СТОЛИЧНА ОБЩИНА	410 123,4	27 122,2	1 033,0	26 089,2	5 481,0	320 730,4	28 622,7	19 140,5	9 026,6	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
ОБЛАСТ СОФИЙСКА										
Антон	822,1	283,6	20,8	262,8	75,2	426,9	11,3		25,1	
Божурище	3 221,7	471,9	95,5	376,4	91,6	2 352,5	121,7	58,4	125,6	
Ботевград	12 414,9	1 017,4	166,4	851,0	110,9	9 169,8	788,8	860,3	467,7	
Годеч	2 085,9	449,9	108,7	341,2	75,7	1 447,3	54,4		58,6	
Горна Малина	2 817,7	539,0	193,6	345,4	77,8	1 946,7	68,6	60,0	125,6	
Долна баня	3 664,4	368,8	29,7	339,1	94,2	1 992,9	140,8	1 017,4	50,3	
Драгоман	2 246,0	515,7	179,9	335,8	102,1	953,2	100,6	465,5	108,9	
Елин Пелин	8 709,9	890,7	253,5	637,2	116,9	6 947,8	342,4	93,9	318,2	
Етрополе	6 414,9	606,6	119,5	487,1	116,0	4 794,8	327,6	355,4	214,5	
Златица	2 914,9	418,6	60,3	358,3	85,1	2 084,4	65,2	169,5	92,1	
Ихтиман	6 860,2	773,7	187,0	586,7	105,2	5 322,0	178,9	338,0	142,4	
Копривщица	1 716,7	300,4	20,8	279,6	76,2	946,5	12,2		381,4	
Костенец	4 821,6	581,4	96,3	485,1	91,9	3 795,5	151,8		201,0	
Костинброд	5 971,4	686,4	147,4	539,0	119,6	4 384,1	172,2	483,5	125,6	
Мирково	985,7	341,3	64,7	276,6	84,4	490,5	10,9		58,6	
Пирдоп	3 129,9	439,2	34,7	404,5	88,2	2 104,8	100,5	330,2	67,0	
Правец	5 608,1	538,2	145,3	392,9	100,8	3 601,9	136,2	947,6	283,4	
Самоков	14 519,8	1 251,4	336,2	915,2	136,2	10 845,9	353,3	1 319,8	613,2	
Своге	6 465,2	971,0	354,0	617,0	100,8	3 950,2	139,8	1 060,5	242,9	
Сливница	3 489,1	519,6	105,3	414,3	93,8	2 563,2	85,2	101,7	125,6	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Чавдар	728,4	276,0	20,8	255,2	84,4	344,2	7,0		16,8	
Челопеч	1 216,7	282,4	20,8	261,6	84,4	733,0	58,3		58,6	
ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА										
Братя Даскалови	2 886,5	654,5	275,1	379,4	86,3	1 894,3	53,4	47,2	150,8	
Гурково	2 264,6	427,3	74,3	353,0	86,2	1 606,5	77,6		67,0	
Гълъбово	5 277,5	632,9	148,1	484,8	78,5	3 750,0	109,5	564,2	142,4	
Казанлък	27 971,4	1 949,4	290,5	1 658,9	183,8	19 678,3	1 867,3	3 236,1	1 056,5	
Мъглиж	5 047,4	631,8	157,2	474,6	115,3	3 991,5	147,8	35,4	125,6	
Николаево	3 007,2	407,2	61,8	345,4	95,2	2 286,7	74,3	60,0	83,8	
Опан	992,2	437,5	161,4	276,1	70,4	374,2	9,6		100,5	
Павел Баня	6 350,0	749,6	185,9	563,7	104,4	4 808,1	348,4	180,4	159,1	
Раднево	6 827,5	888,8	275,6	613,2	127,2	4 852,8	221,0	454,3	283,4	
Стара Загора	59 731,7	3 794,9	648,2	3 146,7	288,3	41 788,6	4 832,3	6 881,3	2 146,3	
Чирпан	8 986,4	888,4	231,7	656,7	161,4	6 878,5	401,1	355,5	301,5	
ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ										
Антоново	2 558,6	731,5	352,1	379,4	109,9	1 522,0	36,1		159,1	
Омуртаг	7 660,8	1 362,2	553,0	809,2	85,6	5 448,1	361,9	17,7	385,3	
Опака	2 458,4	473,3	89,5	383,8	95,9	1 522,3	31,7	268,2	67,0	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Попово	11 277,5	1 236,5	436,0	800,5	125,9	7 702,7	228,5	1 401,6	582,3	
Търговище	23 488,7	2 231,7	700,7	1 531,0	178,4	16 446,6	1 543,2	1 730,7	1 358,1	
ОБЛАСТ ХАСКОВО										
Димитровград	15 625,4	1 642,5	352,1	1 290,4	163,6	11 688,3	516,0	1 146,0	469,0	
Ивайловград	3 106,5	671,0	271,4	399,6	79,9	1 943,1	42,9	294,2	75,4	
Любимец	4 001,7	547,2	113,7	433,5	89,2	2 939,3	342,2		83,8	
Маджарово	1 218,8	461,1	156,9	304,2	89,1	626,6	8,5		33,5	
Минерални Бани	2 149,0	560,1	169,4	390,7	70,4	1 352,6	30,5	60,0	75,4	
Свиленград	9 496,5	912,0	222,8	689,2	146,4	6 611,9	496,0	1 146,0	184,2	
Симеоновград	3 820,6	550,1	121,8	428,3	80,4	2 566,7	192,1	297,3	134,0	
Стамболово	2 907,9	890,7	358,2	532,5	78,0	1 764,1	28,8	62,6	83,7	
Тополовград	4 566,5	658,4	206,0	452,4	93,0	2 727,0	68,3	835,5	184,3	
Харманли	8 541,1	1 089,0	306,3	782,7	119,1	6 293,1	219,8	549,6	270,5	
Хасково	35 626,1	2 508,0	497,8	2 010,2	245,9	27 511,6	1 401,1	2 375,9	1 583,6	
ОБЛАСТ ШУМЕН										
Велики Преслав	4 811,0	704,9	171,5	533,4	100,0	3 047,3	213,9	292,2	452,7	
Венец	2 904,7	691,3	190,1	501,2	73,8	1 898,9	45,1	78,3	117,3	
Върбица	4 370,1	747,1	228,5	518,6	92,8	3 367,4	87,4		75,4	
Каолиново	5 132,7	873,5	214,4	659,1	101,1	3 992,6	90,1		75,4	

(в хил.лева)

Общини	Разходи за делегирани от държавата дейности	в т.ч.								
		Общинска администрация	в т.ч. за:		Отбрана и сигурност	Образование	Здравеопазване	Социални услуги	Култура	Икономически дейности и услуги
			кметове и кметски наместници	служители в общинска администрация						
	1(2+3+4+5+6+7+8)	**2**	**2a**	**2b**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Каспичан	3 503,3	538,6	129,2	409,4	102,5	2 180,2	80,0	442,9	159,1	
Никола Козлево	3 633,5	570,1	153,3	416,8	97,3	2 773,8	58,3		134,0	
Нови Пазар	9 440,1	847,5	201,5	646,0	113,5	6 561,3	307,2	1 401,2	209,4	
Смядово	3 920,7	504,7	128,5	376,2	98,6	1 741,6	58,7	1 374,7	142,4	
Хитрино	2 127,3	778,8	284,8	494,0	79,3	1 113,5	21,7		134,0	
Шумен	38 118,4	2 322,4	356,3	1 966,1	211,7	26 124,7	3 048,7	3 797,4	2 613,5	
ОБЛАСТ ЯМБОЛ										
Болярово	3 168,2	524,2	218,7	305,5	107,2	957,5	20,2	1 441,8	117,3	
Елхово	6 267,3	787,7	237,6	550,1	113,0	4 410,1	125,4	522,5	308,6	
Стралджа	5 822,2	770,7	283,6	487,1	98,3	3 786,7	223,8	674,7	268,0	
„Тунджа”	7 257,7	1 239,8	599,1	640,7	137,7	4 658,1	212,3	498,9	510,9	
Ямбол	29 829,5	1 702,8	24,7	1 678,1	200,2	22 359,1	1 648,8	2 642,3	1 276,3	
ВСИЧКО	**2 780 714,8**	**271 425,0**	**57 176,4**	**214 248,6**	**37 821,6**	**1 988 333,3**	**141 217,7**	**230 956,0**	**109 382,7**	**1 578,5**

Приложение № 8
към чл. 56

Допустими максимални размери на задълженията към доставчици към 31 декември 2018 г. на бюджетните организациипо чл. 13, ал. 3 от Закона за публичните финанси

№	Наименование	Сума (хил. лв.)
1.	Българска академия на науките	2 800,0
2.	Българска телеграфна агенция	20,0
3.	Българска национална телевизия	10 000,0
4.	Българско национално радио	2 000,0
5.	**Държавни висши училища**	**15 952,0**
	А) Държавни висши училища, финансирани от Министерството на образованието и науката	**14 952,0**
5.1.	Технически университет – София	835,0
5.2.	Технически университет – Варна	125,0
5.3.	Технически университет – Габрово	60,0
5.4.	Русенски университет „А. Кънчев“	125,0
5.5.	Университет по хранителни технологии – Пловдив	109,0
5.6.	Химико-технологичен и металургичен университет – София	135,0
5.7.	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас	100,0
5.8.	Лесотехнически университет – София	450,0
5.9.	Университет по архитектура, строителство и геодезия – София	205,0
5.10.	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ – София	750,0
5.11.	Университет за национално и световно стопанство – София	1 200,0
5.12.	Икономически университет – Варна	420,0
5.13.	Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов	205,0
5.14.	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	3 724,0
5.15.	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	221,0
5.16.	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	200,0
5.17.	Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград	830,0
5.18.	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	105,0
5.19.	Национална спортна академия „Васил Левски“ – София	700,0
5.20.	Аграрен университет – Пловдив	115,0
5.21.	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив	35,0
5.22.	Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ – София	35,0
5.23.	Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София	205,0
5.24.	Национална художествена академия – София	30,0
5.25.	Университет по библиотекознание и информационни технологии – София	25,0
5.26.	Висше училище по телекомуникации и пощи – София	28,0
5.27.	Медицински университет – София	2 385,0

№	Наименование	Сума (хил. лв.)
5.28.	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Иванов Стоянов“ – Варна	110,0
5.29.	Медицински университет – Пловдив	715,0
5.30.	Медицински университет – Плевен	60,0
5.31.	Тракийски университет – Стара Загора	500,0
5.32.	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София	125,0
5.33.	Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София	85,0
	Б) Държавни висши училища, финансирани от Министерството на отбраната	**1 000,0**
5.34.	Военна академия „Г. С. Раковски“ - София	200,0
5.35.	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	600,0
5.36.	Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ - Варна	200,0
	Всичко:	**30 772,0**

Приложение № 9
към чл. 58

Разходи в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии по бюджетни организации

(хил. лв.)

№	Наименование	Общо разходи	Текущи разходи	Капиталови разходи
1	**2**	**3**	**3.1**	**3.2**
1.	Сметна палата	1 145,0	560,0	585,0
2.	Администрация на президента	142,0	47,0	95,0
3.	Министерски съвет	4 703,3	1 947,7	2 755,6
4.	Омбудсман	70,4	45,4	25,0
5.	Министерство на финансите	31 357,3	19 545,1	11 812,2
6.	Министерство на външните работи	1 721,8	578,8	1 143,0
7.	Министерство на отбраната	1 358,0	631,0	727,0
8.	Министерство на вътрешните работи	2 767,0	2 132,0	635,0
9.	Министерство на правосъдието	6 025,7	3 181,7	2 844,0
10.	Министерство на труда и социалната политика	3 518,9	2 903,1	615,8
11.	Министерство на здравеопазването	2 358,5	516,0	1 842,5
12.	Министерство на образованието и науката	16 496,9	14 660,0	1 836,9
13.	Министерство на културата	557,0	405,0	152,0
14.	Министерство на околната среда и водите	1 981,0	816,0	1 165,0
15.	Министерство на икономиката	736,3	346,3	390,0
16.	Министерство на енергетиката	500,0	180,0	320,0
17.	Министерство на туризма	1 420,0	100,0	1 320,0
18.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	2 354,6	1 531,6	823,0
19.	Министерство на земеделието, храните и горите	3 708,8	2 738,7	970,1
20.	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	1 331,9	1 014,9	317,0
21.	Министерство на младежта и спорта	238,5	179,6	58,9
22.	Министерство за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018	13,5	8,1	5,4
23.	Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия	92,0	42,0	50,0
24.	Комисия за защита от дискриминация	38,8	2,8	36,0
25.	Комисия за защита на личните данни	331,8	81,8	250,0
26.	Национална служба за охрана	51,0	36,0	15,0

(хил. лв.)

№	Наименование	Общо разходи	Текущи разходи	Капиталови разходи
27.	Национален статистически институт	4 324,0	1 100,0	3 224,0
28.	Комисия за защита на конкуренцията	70,0	50,0	20,0
29.	Комисия за регулиране на съобщенията	1 433,9	413,9	1 020,0
30.	Съвет за електронни медии	92,3	82,3	10,0
31.	Комисия за енергийно и водно регулиране	255,0	54,0	201,0
32.	Агенция за ядрено регулиране	466,6	446,6	20,0
33.	Държавна комисия по сигурността на информацията	130,5	47,5	83,0
34.	Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“	153,7	75,7	78,0
35.	Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси	44,0	44,0	
36.	Комисия за финансов надзор	3 122,7	352,7	2 770,0
37.	Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори	33,0	30,0	3,0
38.	Държавен фонд „Земеделие“	4 208,4	1 948,1	2 260,3
39.	Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства	50,0	29,0	21,0
40.	Държавна агенция „Електронно управление“	10 413,0	2 670,0	7 743,0
	Всичко:	**109 817,1**	**61 574,4**	**48 242,7**

Приложение № 10
към чл. 80, ал. 1

Списък на сметките за средствата от Европейския съюз, за които през 2018 г. Министерският съвет ще утвърждава годишни разчети

1. Сметка за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“.
2. Сметка за средствата от Европейския съюз на Националния фонд.

СТАНОВИЩЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ПО ПРОЕКТА НА БЮДЖЕТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЗА 2018 Г.

В изпълнение на чл. 79, ал. 4 от Закона за публичните финанси Министерският съвет (МС) предлага на Вашето внимание становището си по предложения от Висшия съдебен съвет (ВСС) проект на бюджет на съдебната власт за 2018 г., включено и в общите параметри на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г.

Становището на МС е изготвено в съответствие с приоритетите на фискалната политика на правителството въз основа на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. и оценката за очакваното изпълнение на бюджета за 2017 г. Стремежът е в рамките на предвидените финансови ресурси да се осигури изпълнението на заложените стратегически цели в Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и Пътната карта към нея.

След анализ на информацията и съпоставка между основните показатели по бюджета на съдебната власт, предложени от ВСС, и тези от страна на правителството могат да бъдат отбелязани следните основни моменти:

По приходната част

Предложението за приходната част и в двата проекта е за намаляване на техния размер спрямо 2017 г. с 9,0 млн. лв. или 116,0 млн. лв. приходи от дейността на органите на съдебната власт, от които 102,0 млн. лв. съдебни такси. Оценката за очакваното изпълнение на приходите за тази година дава основание да бъде подкрепен предложеният от Висшия съдебен съвет план на приходите.

По разходната част

В проекта на ВСС общият размер на разходите е 629,2 млн. лв., а становището на МС е за 590,4 млн.лв.

В становището на Министерския съвет, отчитайки последната промяна в чл. 361, ал. 3 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), са включени и средства за издръжка на съдиите по вписванията и на държавните съдебни изпълнители, каквито средства не са предвидени в проектобюджета, изготвен от ВСС. При така изготвените разчети разликата между двата проекта е в размер на 38,8 млн. лв., от тях 14,9 млн. лв. в текущите разходи, 23,6 млн. лв. в капиталови разходи и 0,3 млн. лв. в резерва за непредвидени и/или неотложни разходи.

Висшият съдебен съвет предлага от общия размер на разходите (629,2 млн. лв.) за текущи разходи да бъдат одобрени 590,2 млн. лв., което в абсолютен размер е увеличение с 42,9 млн. лв. спрямо одобрените със ЗДБРБ за 2017 г. Независимост и прогнозиране на оптимален размер на средствата за нормално функциониране на съдебните институции се посочват като основни принципи при разработването на проектобюджета на съдебната власт. Разчетите са разработени на базата на утвърдените бюджети за 2017 г. на органите на съдебната власт, като са включени и допълнителни разходи в изпълнение на настъпили изменения в нормативната уредба. За персонал са планирани средства, небходими за възнагражденията на съдебните заседатели във връзка с изменението на чл. 73 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), с който се променя механизмът за определяне на техния размер. В разходите за издръжка има предвидени средства за обезпечаване дейностите на комисиите по атестирането при Прокурорската и Съдийската колегии на ВСС. Планирани са и средства за изпълнение на Наредба № 6 от 2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма, издадена на основание чл. 360е от ЗСВ. За капиталови разходи през 2018 г. са планирани 38,1 млн. лв. (с 21,0 млн. лв. повече спрямо 2017 г.), необходими за управлението на недвижимите имоти на органите на съдебната власт,

поддържане и обновяване на материалната база, изграждане на информационни системи за реализиране на електронното правосъдие.

Министерският съвет предлага по бюджета на съдебната власт за 2018 г. да бъдат одобрени разходи в общ размер на 590,4 млн. лв., или увеличение с 25,4 млн. лв. спрямо 2017 г. Разчетите са съобразени с настъпилите през годината изменения в нормативната база.

От общия размер на разходите 575,3 млн. лв. са предвидени за текущи разходи за осъществяване на дейността на съдебните институции (с 28,0 млн. лв. повече спрямо 2017 г.). Планираните средства включват разходите за персонал на заетите в съдебната система, в т.ч. и за съдиите по вписванията и за държавните съдебни изпълнители, и са съобразени с механизма за формиране на възнагражденията в съдебната система, определен в ЗСВ, както и с промяната в размера на осигурителните вноски от 2018 г. Отчетена е необходимостта от допълнителни средства във връзка с прилагането на Наредба № 6 от 2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма в изпълнение на чл. 360е от същия закон.

На базата на последните отчетни данни към 30.09.2917 г. и очакваното изпълнение на капиталовите разходи за тази година, за 2018 г. по този показател са планирани 14,5 млн. лв.

Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи - в проекта на ВСС предложението е за 900,0 хил. лв., а в становището на МС е за запазване нивото на резерва от 2018 г. – 600,0 хил. лв.

По бюджетните взаимоотношения (трансфери)

Разликата в бюджетното взаимоотношение с централния бюджет между двата проекта е 38,8 млн. лв., която е резултативна величина между планираните приходи и разходи по бюджета на съдебната власт.

По предложените от ВСС текстове към чл. 2 на проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2018 г.:

По ал. 3 - Висшият съдебен съвет предлага следното съдържание на **ал. 3:**

„(3) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г., и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. от Висшия съдебен съвет, както следва:

Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г. – 91 024,2 хил.лв.

Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2018 г. – 88 122,7 хил.лв.“.

По ал. 3 - Министерският съвет по принцип приема предложените размери на показателите по тази алинея. Завишението, което е направено в становището на Министерския съвет, е наложено единствено от включването на издръжката на съдиите по вписванията и на държавните съдебни изпълнители в бюджета на съдебната власт.

Висшият съдебен съвет предлага да се запазят сега действащите разпоредби на **ал. 4, ал. 5, ал. 6 и ал. 7,** както следва:

„(4) Утвърдените с ал. 3 максимални размери на ангажиментите за разходи и на новите задължения за разходи могат да се увеличават с до 20 на сто по решение на Висшия съдебен съвет.

(5) Висшият съдебен съвет може да изразходва средства от наличностите по сметки от предходни години за покриване на неотложни разходи на органите на съдебната власт, в случай че не се нарушава бюджетното салдо по държавния бюджет.

(6) В приходите от дейността на органите на съдебната власт по ал. 1 се включват и приходите от нотариални такси, събирани по реда на чл. 86, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, вземанията по изпълнителните листове, издавани в полза на органите

на съдебната власт и събирани от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, както и сумите от продажба на конфискувано или отнето в полза на държавата имущество с акт на орган на съдебна власт, след приспадане на разходите по чл. 3, ал. 12 от Закона за Националната агенция за приходите.

(7) В едномесечен срок от обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. Висшият съдебен съвет представя в Министерския съвет, в Сметната палата и в Министерството на финансите утвърдените бюджети на органите на съдебната власт."

Министерският съвет подкрепя предложенията на ВСС за разпоредбите на **ал. 4, ал. 5 и ал. 7** на чл. 2.

По ал. 6 - Министерският съвет прави само редакционна промяна в ал. 6, произтичаща от промяна в начина на представяне на показателите по приходната част на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет.

По ал. 8 - ВСС предлага да се включи нов текст със следното съдържание: „Министерският съвет съгласувано с Висшия съдебен съвет извършва промени по бюджета на съдебната власт, произтичащи от влезли в сила закони и засягащи бюджета на съдебната власт".

Министерският съвет не подкрепя предложението на ВСС. В Закона за публичните финанси са уредени различните хипотези на промени по самостоятелния бюджет на съдебната власт и правомощията на съответните органи (чл. 113 и др.). Правомощията на Министерския съвет са съобразени с Конституцията на Република България и се ограничават до възможността за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на съдебната власт за сметка на централния бюджет, когато не се нарушава салдото по държавния бюджет (чл. 109, ал. 3 от закона), като в този случай произтичащите промени по бюджета на съдебната власт се извършват от първостепенния разпоредител с бюджет по бюджета на съдебната власт – Висшия съдебен съвет.

В заключение може да се отбележи, че Бюджет 2018 г. е разработен, като отразява актуалните данни за очакваното изпълнение на бюджета за 2017 г. и за макроикономическото развитие през следващите години. Основен приоритет на провежданата фискална политика в средносрочен план остава стремежът за запазване на стабилността на публичните финанси, както и повишаване ефективността на публичните разходи в отделните сектори.

Съгласно възложените с Конституцията на Република България правомощия на Народното събрание да приема годишния закон за държавния бюджет Министерският съвет предлага в общите параметри на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г. да се вземе предвид становището на правителството по проекта на бюджет на съдебната власт за 2018 г.

Приложение към т. 4

Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018–2020 г.

Мотиви към законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г.

октомври 2017 г.

Съдържание

Въведение ... 9

Част I. Икономически перспективи за периода 2017-2020 г. ... 13

1. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО НА СВЕТОВНАТА И ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИКА ... 13
2. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА ... 15
3. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2017-2020 Г. ... 18
4. ПОТЕНЦИАЛЕН РАСТЕЖ И ОТКЛОНЕНИЕ ОТ ПОТЕНЦИАЛНИЯ БВП ... 23
5. СЪПОСТАВКА НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПРОГНОЗА С ТАЗИ НА ЕК ... 24

Част II. Фискална политика и основни параметри за периода 2018-2020 г. ... 25

1. СРЕДНОСРОЧНИ ЦЕЛИ НА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА ... 25
2. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ФИСКАЛНИТЕ ЦЕЛИ ПО КФП ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 28
3. ОСНОВНИ ФИСКАЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 30
4. ПРОГНОЗА ЗА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 33

Част III. Приоритети на политиките и основни допускания за периода 2018-2020 г. ... 43

1. ПОЛИТИКИ В ПРИХОДИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 43
2. РАЗХОДНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 54

Част IV. Бюджет 2018 – основни параметри ... 83

1. ПРИХОДИ ЗА 2018 Г. ... 83
2. РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ ЗА 2018 Г. ... 88
3. ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО ЗА 2018 Г. ... 102
4. МОТИВИ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ДРУГИ ЗАКОНИ В ПРОЕКТА НА ЗДБРБ ЗА 2018 Г. ... 104

Част V. Фискална децентрализация и бюджетни взаимоотношения с общините за периода 2018-2020 г. ... 107

Част VI. Управление на средствата от европейските фондове и програми за периода 2018-2020 г. ... 109

1. НАЦИОНАЛЕН ФОНД ... 109
2. ДФ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ ... 113
3. ДРУГИ СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС И СРЕДСТВА ПО МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ДОГОВОРИ, ЗА КОИТО СЕ ПРИЛАГА РЕЖИМ НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 116
4. ВНОСКА В ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 117
5. ОЦЕНКА НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЕФЕКТИ ОТ УСВОЯВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ И ПРОГРАМИ НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. ... 119

Част VII. Политика по дълга и финансирането за периода 2018-2020 г. ... 123

1. ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ. ОБСЛУЖВАНЕ И ФИНАНСИРАНЕ ... 123
2. ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ ... 125
3. ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ ЧРЕЗ ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ И ДРУГИ ФОРМИ НА ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ ... 125
4. ДРУГИ ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО ... 126
5. КОНСОЛИДИРАН ДЪЛГ НА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“ ... 126

Част VIII. Перспективи за развитието на публичните финанси 129

1. УСТОЙЧИВОСТ НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ 129
2. ФИСКАЛНИ РИСКОВЕ 131
3. АНАЛИЗ НА ЧУВСТВИТЕЛНОСТТА 133
4. ПРОЦЕДУРИ И КАЧЕСТВО НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ 135

Част IX. Приложения 143

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1: ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2016 Г., ИЗПЪЛНЕНИЕ КЪМ 30.09.2017 Г. И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2017 Г. 143

1. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2016 Г. 143
2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КФП КЪМ 30.09.2017 Г. 148
3. ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2017 Г. 152

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2: ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ ПО АКТУАЛИЗИРАНАТА СРЕДНОСРОЧНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 154

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3: КОНСОЛИДИРАНА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПЕРИОДА 2016-2020 Г. 162

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4: ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТНИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 166

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5: ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТИТЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ И НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 168

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6: РАЗМЕРИ НА БЮДЖЕТНИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИТЕ) НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ С БЮДЖЕТИТЕ НА БНТ, БНР, БТА, БАН, ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА И ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ ВОЕННИ УЧИЛИЩА ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 168

ПРИЛОЖЕНИЕ № 7: ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ И/ИЛИ НА ТРАНСФЕРИТЕ (НЕТО) ПО СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 169

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8: ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ И ТРАНСФЕРИТЕ (НЕТО) ПО ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ВКЛЮЧЕНИ В КФП ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 170

ПРИЛОЖЕНИЕ № 9: РАЗМЕРИ НА ОСНОВНИТЕ БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ И БЮДЖЕТИТЕ НА ОБЩИНИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г. 171

Списък с включените в текста таблици

Табл. I-1: Основни допускания за развитието на външната среда 14
Табл. I-2: Основни макроикономически показатели 18
Табл. I-3: Стойности на потенциалния растеж и на отклонението от потенциалния БВП 23
Табл. I-4: Приноси към потенциалния растеж (пр.п.) 24
Табл. I-5: Сравнение на макроикономическата прогноза на МФ с прогнозата на ЕК 24
Табл. II-1: Основни показатели (% от БВП) 25
Табл. II-2: Принос на основните приходни категории в консолидацията на бюджетния дефицит по КФП за периода 2018-2020 г. 29
Табл. II-3: Принос на основните разходни категории в консолидацията на бюджетния дефицит по КФП за периода 2018-2020 г. 30
Табл. II-4: Основни показатели по КФП (2017-2020 г.) 31
Табл. II-5: КФП – Национален бюджет (2017-2020 г.) 32
Табл. II-6: КФП – Сметки за средства от ЕС (2017-2020 г.) 32
Табл. II-7: Изменение на показателите във фискалната прогноза за периода 2018-2020 г. 34
Табл. II-8: Бюджетна прогноза на сектор „Държавно управление“ при непроменени политики за периода 2018-2020 г. 35
Табл. II-9: Дискреционни приходни мерки на начислена основа, млн. лв. 38
Табл. II-10: Дискреционни разходни мерки на начислена основа, млн. лв. 39
Табл. II-11: Сравнение на бюджетната прогноза на МФ с прогнозата на ЕК 40
Табл. III-1: Разходи по функции по КФП за периода 2017-2020 г. с разпределен резерв по функции (без вноска в общия бюджет на ЕС) 55
Табл. III-2: Условия за пенсиониране по чл. 68, ал. 1-2 на КСО (2017-2020 г.) 57
Табл. V-1: Основни бюджетни взаимоотношения с общините (в млн. лв.) 107
Табл. VI-1: Разходи и плащания за селскостопанската политика за периода 2018-2020 г. 115
Табл. VI-2: Разходи и плащания за рибарската политика за периода 2018-2020 г. 116
Табл. VI-3: Ефекти от усвояването на средствата от европейските фондове и програми на ЕС 120
Табл. VIII-1: Индикатори за устойчивост 2018 г. 129
Табл. VIII-2: Сравнение между базисните и алтернативните допускания 133
Табл. VIII-3: Сравнение на основните макроикономически индикатори между базовия и алтернативния сценарий 133

Списък на използваните съкращения

АД	Акционерно дружество
АМ	Агенция „Митници“
АСБП	Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза
БАН	Българска академия на науките
БВП	Брутен вътрешен продукт
БДЖ	Български държавни железници
БНБ	Българска народна банка
БНД	Брутен национален доход
БНР	Българско национално радио
БНТ	Българска национална телевизия
БТА	Българска телеграфна агенция
ВМС	Военноморски сили
ГМД	Гарантиран минимален доход
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДДФЛ	Данък върху доходите на физически лица
ДИЗ	Държавни инвестиционни заеми
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ДП	Държавно предприятие
ДФ	Държавен фонд
ДЦК	Държавни ценни книжа
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
Евратом	Европейска общност за атомна енергия
Евростат	Статистическа служба към Европейската комисия
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕК	Европейска комисия
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФП	Електронна система с фискална памет
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСС	Европейска система от национални и регионални сметки
ЕТ	Едноличен търговец
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЗАДС	Закон за акцизите и данъчните складове
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗДДФЛ	Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗЕЗ	Закон за експортното застраховане
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСПД	Закон за семейни помощи за деца
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии

ИПП	Инструмент за предприсъединителна помощ
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КФП	Консолидирана фискална програма
МВР	Министерство на вътрешните работи
МВФ	Международен валутен фонд
МРЗ	Минимална работна заплата
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МС	Министерски съвет
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НАТО	Организация на Северноатлантическия договор
НЕК	Национална електрическа компания
НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НПИ	Национален план за инвестиции
НКЖИ	Национална компания „Железопътна инфраструктура”
НОИ	Национален осигурителен институт
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ОСП	Обща селскостопанска политика
ОФП	Обща факторна производителност
ОП	Оперативна програма
РМС	Решение на Министерския съвет
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПМС	Постановление на Министерския съвет
пр.п.	Процентен пункт
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПСР	Пакт за стабилност и растеж
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции
САЩ	Съединени американски щати
СБ	Световна банка
СБП	Средносрочна бюджетна прогноза
СНС	Система на националните сметки
СРС	Специални разузнавателни средства
Съвета	Съвета на ЕС
ТГС	Трансгранично сътрудничество
УПФ	Учителски пенсионен фонд
ФГВРС	Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите”
ХИПЦ	Хармонизиран индекс на потребителските цени
щ.д.	Щатски долар

Въведение

Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. е изготвена на основание чл. 79 от Закона за публичните финанси и с нея се актуализира средносрочната бюджетна прогноза, одобрена с Решение № 281 на Министерския съвет от 2017 г.

Настоящата актуализирана средносрочна прогноза представлява мотиви към законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г. и включва средносрочните икономически перспективи и основни допускания, правителствените фискални цели и приоритети, като акцентира върху основните параметри на бюджетната рамка за следващата година.

Ключови цели продължават да бъдат запазването на фискалната устойчивост и провеждането на последователна, прозрачна и предвидима фискална политика, която да допринася за подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите и стимулиране развитието на трудовия пазар за постигане на икономически растеж и заетост, придържайки се към общите правила на ЕС.

Настоящата актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. съдържа изискваната съгласно Закона за публичните финанси съпоставка на макроикономическата прогноза на Министерството на финансите с тази на ЕК. Включена е и съпоставка на прогнозата на Министерството на финансите с прогнозата на ЕК по отношение на показателите на сектор „Държавно управление“.

Макроикономическата прогноза, използвана при разработването на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, се базира на допусканията за основни показатели на външната среда на Европейската комисия, Световната банка, Международния валутен фонд и Министерството на финансите на Република България, актуални към месец септември 2017 година.

Приходната част на бюджета в средносрочен план показва тенденция на намаление от 36,2% от БВП за 2018 г. до 35,5% от БВП през 2020 г.

Общите разходи по КФП в средносрочен план показват тенденция на намаление от 39,8% от БВП по програма за 2017 г. до 35,5% от БВП през 2020 г., което представлява средногодишна консолидационна стъпка от около 1,4 пр.п. от БВП и имат основен консолидационен принос за постигане на целите за дефицита.

В настоящата прогноза се запазват целите за дефицита заложени в пролетната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г., съответно за 2018 и за 2019 г. от 1,0% и 0,5% от БВП и достигане на балансирана бюджетна позиция през 2020 г. Запазването на политиката за постепенна консолидация е предпоставка за свеждането до минимум на потенциалното негативно въздействие на фискалната политика върху икономическия растеж.

Прогнозата за основните показатели на сектор „Държавно управление“ е изготвена в съответствие с изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки (ЕСС 2010) и се базира на информация за прогнозите на всички единици от сектора.

След достигането на балансиран бюджет на начислена основа през 2016 г. и прогнозираното му запазване през 2017 г., в средносрочен хоризонт се предвижда тази политика да продължи, като бюджетната цел за салдото на сектор „Държавно управление“ за поддържане на близо до балансиран бюджет ще се запази през следващите три години – 0,0% от БВП за 2018 г.; 0,3% от БВП за 2019; 0,1 % от БВП за 2020 г.

Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. предвижда увеличаване на размера на минималната работна заплата от 460 лв. на 510 лв. от 1 януари 2018 г., на 560 лв. от 1 януари 2019 г. и на 610 лв. от 1 януари 2020 г.

Осигурителната политика за периода 2018-2020 г. предвижда запазване на съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване. За 2018 г. се повишава размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии” на ДОО с един процентен пункт.

За периода 2018-2020 г. се увеличава минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, съответно за 2018 г. в размер на 510 лв.; за 2019 г. – 560 лв.; за 2020 г. – 610 лв., като отпада скалата за определяне на диференцирани минимални осигурителни доходи съобразно облагаемия доход. Промяната в механизма ще доведе до облекчаване на администрирането на този вид доходи както за НАП, така и за задължените лица.

От началото на 2018 г. се предвижда и увеличение на минималния месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 300 лв. на 480 лв.

По отношение на пенсионната политика в периода 2018-2020 г. продължава увеличаването на възрастта за придобиване право на пенсия от 1 януари всяка година с по 2 месеца за жените и с по 1 месец за мъжете. Необходимият осигурителен стаж за придобиване право на пенсия и за двата пола продължава да се увеличава с по 2 месеца всяка година до достигане на 35 години и 10 месеца за жените и 38 години и 10 месеца за мъжете през 2020 г.

Минималната възраст за пенсиониране на работещите в сектор „Сигурност” продължава да се увеличава с по 2 месеца до достигане на 53 години и 6 месеца през 2020 г.

През планирания период са разчетени средства за реализиране на основната част от следните големи проекти по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г., като лот 3.1 и лот 3.3 от Автомагистрала „Струма“, рехабилитация на железопътната инфраструктура и разширение на метрото в София.

Оперативна програма „Региони в растеж” също се характеризира със сериозен размер на разходи за инфраструктура. Най-големите проекти, които ще бъдат реализирани със средства от програмата, са „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020 г.“, Инвестиционен приоритет „Интегриран градски транспорт“ и Проект за подобрен достъп до спешна медицинска помощ по приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“.

Управлението на държавния дълг ще бъде в съответствие с основните цели и правила на фискалната политика и ще отчита състоянието и прогнозите в тригодишен хоризонт на основните макроикономически показатели. През разглеждания период се очаква намаление на държавния дълг от 22,3% от прогнозното ниво на БВП към края на 2018

г. до 20,0% от прогнозния БВП към края на 2020 г. За периода 2018-2020 г. нивото на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“ се очаква да се движи в диапазона от 24% до 21% от БВП. Прогнозите за относителния дял на консолидирания дълг спрямо БВП остават значително под максимално допустимата референтна стойност на Маастрихтския критерий за конвергентност от 60%, което ще гарантира запазване на равнището на държавна задлъжнялост в устойчиви граници.

Приоритетите в Бюджет 2018 са фокусирани върху мерки, свързани с:

- **Продължаване на реформите в сектор „Образование“**

  С Бюджет 2018 се осигурява подкрепа за педагогическите специалисти и привличане на млади хора в професията. Продължава стартиралото през 2017 г. увеличение на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на средното образование с цел постигане двойно увеличение на размера на средствата за възнаграждения до 2021 г., предвидено в управленската програма на правителството.

  Осигурени са средства и за изпълнение на политиките по Закона за предучилищното и училищното образование, включително и за обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата и учениците и финансиране на обучението на учениците в частните училища.

  С цел обвързване на финансирането с качеството на образованието от 2018 г. ще се извърши промяна в системата на делегираните бюджети, като финансирането няма да зависи само от броя на децата и учениците, а и от броя на паралелките, от спецификата на региона, в който се намира училището, а в по-дългосрочен период и от качеството на образователния процес.

- **Отбрана и сигурност**

  С Бюджет 2018 са осигурени средства за поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, в т.ч. средства за изпълнение на одобрените от Народното събрание инвестиционни проекти за придобиване на авиационна техника и на многофункционални модулни патрулни кораби за ВМС. Предвижда се увеличаване на разходите за персонал с цел създаване на условия за мотивация и професионален подбор на кадрите, необходими за изпълнението на политиките в областта на отбраната и сигурността.

- **Социална политика**

  От 1 януари 2018 г. е предвидено увеличение на някои видове обезщетения и помощи:

  - ✓ за отглеждане на малко дете от една до две годишна възраст;
  - ✓ за отглеждане на дете по чл. 7, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца;
  - ✓ на минималния дневен размер на паричното обезщетение за безработица.

  С оглед запазване на обхвата на предлаганите услуги, за 2018 г. се предвижда продължаване на финансирането на социалните услуги „Личен асистент“, „Социален асистент“ и „Домашен помощник“ за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, както и на деца, които се нуждаят от постоянна грижа в ежедневието си.

С цел запазване на административния капацитет и нормалното функциониране на структурите към министъра на труда и социалната политика е предвидено увеличение на средствата за персонал за социалните работници.

- **Здравеопазване**

  По бюджета на НЗОК е предвидено допълнително право на разходи в размер на 400 млн. лв. По този начин ще има сигурност, стабилност и предвидимост в здравноосигурителната система. Ще се създадат предпоставки за контрол и ефективност на разходите в системата на здравното осигуряване и за осигуряване на качество на лечението и достъп до медицинска помощ.

  С цел да се осигури устойчиво развитие на човешките ресурси и равнопоставен достъп на гражданите до спешна медицинска помощ са предвидени допълнителни средства за възнаграждения.

- **Провеждане на Председателството на Съвета на ЕС през първата половина на 2018 г.**

  Приоритет е и успешното провеждане на Председателството на Съвета на ЕС през първата половина на 2018 г., насочено към ефективно придвижване напред на европейския дневен ред в тясно сътрудничество с институциите на ЕС.

Част I.
Икономически перспективи за периода 2017-2020 г.

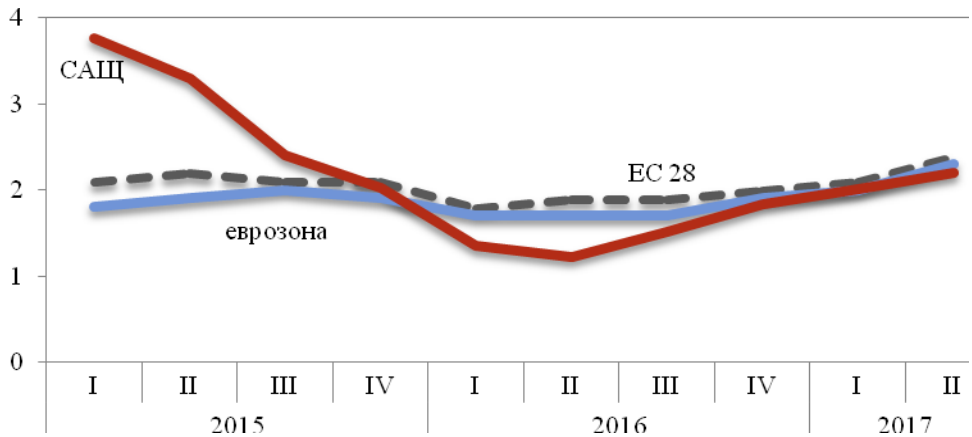
1. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО НА СВЕТОВНАТА И ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИКА

През първата половина на 2017 г. икономическата активност в световен мащаб се характеризираше с възходяща динамика, подкрепена едновременно от развитите и развиващите се страни. Растежът на европейската икономика се ускори до 2,3% спрямо полугодието на 2016 г. (при ръст от 1,8% за същия период на предходната година), а повишението на БВП на еврозоната достигна 2,1% (1,7% за първите шест месеца на предходната година). Положителни приноси към отчетения икономически растеж в ЕС имаха както вътрешното търсене (потребление и инвестиции), така и нетният износ. Устойчивият растеж на заетостта и нарастването на доходите оказа положително влияние върху потреблението, а по-високото външно търсене се отрази в повишение на износа. Растежът на американската икономика също се ускори в резултат на възстановяването на частните инвестиции и износа. БВП на САЩ нарасна с 2,1% за първите шест месеца на 2017 г. при повишение от 1,3% през съответния период на предходната година.

През първото полугодие на 2017 г. икономическата активност в групата на развиващите се страни също се подобри, повлияна от нарастването на цените на суровините. Последните оказаха благоприятно влияние както върху големите страни-износителки, така и върху икономиките на страните-вносителки на суровини. Все пак, възстановяването на икономическата активност не успя да обхване всички страни от групата на развиващите се икономики.

Граф. I-1: Реален БВП

(% промяна спрямо съответното тримесечие на предходната година)

Източник: Евростат, Американско бюро за икономически анализи

Основни допускания, на които се основава макроикономическата рамка за периода 2017-2020 г.

Растежът на световната икономика ще се ускори от 3,2% през 2016 г. до 3,5% през 2017 г., подкрепен от повишената икономическа активност както в развитите, така и в развиващите се страни. Благоприятното развитие на европейската икономика през първата половина на годината дава основание да се очаква ускорение на темпа на растеж на БВП на ЕС до 2,2% през 2017 г. при ръст от 1,9% през 2016 г. Брутният вътрешен продукт на САЩ се очаква да нарасне с 2,1% през 2017 г. (1,5% през 2016 г.) в резултат на възстановяването на частните инвестиции и износа. Растежът на световната икономика ще продължи плавно да се ускорява до 3,7% през 2018 г., основно в резултат на повишената икономическа активност в развиващите се страни, докато растежът на развитите икономики слабо ще се забави. По-умереното нарастване на БВП на развитите страни ще продължи да потиска растежа на световната икономика до края на прогнозния период.

Табл. I-1: Основни допускания за развитието на външната среда

Международна среда	Отчетни данни		Прогноза			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Световна икономика (реален растеж, %)	3,4	3,2	3,5	3,7	3,7	3,7
Европейска икономика – ЕС 28 (%)	2,2	1,9	2,2	2,0	1,8	1,8
Средногодишен валутен курс щ.д./евро	1,11	1,11	1,14	1,19	1,19	1,19
Цена на петрол „Брент“ (щ.д./барел)	52,4	44,2	51,8	52,6	53,1	53,7
Цена на неенергийни суровини (в щ.д., %)	-15,0	-1,7	7,7	0,4	1,2	1,0

Източник: МФ, ЕК, МВФ,СБ

Прогнозата за курса BGN/USD се основава на наличието на фиксиран курс на лева към единната европейска валута и техническо допускане за разменния курс на еврото към щатския долар. Последното се състои в изчисляване на средния курс EUR/USD с дневни данни за последните десет работни дни към датата на изготвяне на допусканията и фиксирането му за дните до края на прогнозния хоризонт[1].

Допусканията за ценовата динамика на основните групи суровини се основават на очакванията на МВФ, ЕЦБ и СБ, актуални към момента на изготвяне на прогнозата. Въз основа на тази информация, през 2017 г. средната цена на суровия петрол тип „Брент“ се очаква да се повиши със 17,3% до 51,8 щ.д./барел при очакван ръст от 27,7% през пролетта. Неенергийните суровини ще поскъпнат със 7,7%, в т.ч. цените на храните се прогнозира да се повишат с 3,6%, а на металите - с 21%. През 2018 г. суровият петрол тип „Брент“ ще поскъпне с 1,5%, а цените на неенергийните суровини ще нараснат минимално с 0,4%. Основните групи суровини се очаква да продължат да поскъпват в периода 2019-2020 г.

[1] Прогнозата за валутния курс се базира на последните актуални дневни данни към 12.09.2017 г.

2. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА

2.1. БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

За първото полугодие на 2017 г. растежът на брутния вътрешен продукт в страната се забави спрямо 2016 г. и достигна 3,7%. По компоненти, за разлика от първата половина на 2016 г., когато с положителен принос бяха както вътрешното търсене, така и нетният износ, през 2017 г. водещо за растежа бе вътрешното търсене.

Частното потребление се повиши с 4,7% благодарение на подобрението в доверието на потребителите и реалното повишение на разполагаемия доход. Нарастването на правителствените разходи за заплати и издръжка доведе до ръст на публичното потребление от 3,3%. Инвестициите в основен капитал достигнаха растеж от 3,4%, при спад от 2,4% за първите шест месеца на 2016 г. Отчетената благоприятна динамика се дължеше както на частната инвестиционна активност, така и на забавяне на спада на правителствените капиталови разходи.

За първата половина на 2017 г. износът на стоки и услуги забави растежа си до 4,7% спрямо 5,2% за същия период на 2016 г. По-високото вътрешно търсене и износ доведоха до ускорение на растежа на вноса до 7,6% при нарастване от 3,5% за януари-юни 2016 г. В резултат, нетният износ бе с отрицателен принос за растежа на БВП през разглеждания период.

Брутната добавена стойност в страната нарасна средно с 4,5% за първото полугодие на 2017 г. при 3,4% за същия период на 2016 г. От страна на предлагането всички отрасли бяха с положителен принос към растежа. Растежът на добавената стойност в услугите достигна 4,8%, а в промишлеността – 3%. Строителството отбеляза растеж от 9,2% за януари-юни 2017 г. при спад от 3,2% за същия период на 2016 г.

2.2. ПАЗАР НА ТРУДА

През първата половина на 2017 г. развитието на пазара на труда продължи да се подобрява, подкрепено от силното икономическо представяне. Броят на заетите[2] се увеличи с 1% на годишна база, като положителен принос отбелязаха и трите сектора на икономиката. Ускорен растеж на годишна база регистрира индустрията, основно по линия на промишлеността, където броят на заетите се повиши с 1,7% спрямо първата половина на 2016 г. Строителството също оказа благоприятно влияние, след като миналогодишната тенденция на спад беше преустановена към средата на годината в съответствие с отбелязания реален растеж на новосъздадения доход в отрасъла. При услугите бе наблюдавано забавяне в темпа на разкриване на работни места спрямо година по-рано, тъй като устойчиво високото търсене на труд в някои дейности с по-висока добавена стойност, сред които *създаване и разпространение на информация* и *професионални дейности и научни изследвания*, не успя да компенсира намалението, регистрирано в *търговия, транспорт и хотелиерство и ресторантьорство*.

Увеличението на заетостта през първото полугодие на 2017 г. беше подкрепено както от намаление на безработните, така и от окуражаване на част от неактивните лица да се включат в работната сила. Броят на безработните се понижи с 19,6% спрямо шестте

[2] По данни от ЕСС 2010.

месеца на 2016 г. и достигна 219,2 хил. души, което съответстваше на 6,6%[3] от работната сила. Коефициентът на икономическа активност на населението (15+) се повиши с 1,2 пр.п. до 54,7% след отбелязания спад през предходната година. Това бе отражение на понижения брой на обезкуражените лица, които намаляха с 25,3% до 127,1 хил. души за полугодието на 2017 г.

През първото полугодие на 2017 г. доходите от труд продължиха да нарастват, като водещо значение имаха дейностите от частния сектор, където средната работна заплата[4] отчете номинално повишение от 10,1% на годишна база. Повишение на заплатите се наблюдаваше и в обществения сектор (7,7%) в резултат от планираното увеличение на минималните заплати по длъжности в образованието. Възходящ ефект върху нивото на средната работна заплата в икономиката имаше и наемането на високо-квалифицирани лица и намаление при по-ниските квалификационни равнища. По този начин, общо за икономиката темпът на изменение на средната заплата се ускори до 9,5%. В условията на положителна динамика на цените в страната, реалният й растеж, дефлиран с ХИПЦ, остана висок на ниво от 8,4%, но се забави спрямо отчетените стойности през предходната година.

Положителното развитие на пазара на труда от началото на 2017 г. беше съчетано с продължаващо нарастване на производителността на труда в страната. Реалният растеж на БВП на един зает възлезе на 2,7% през първото полугодие на 2017 г., като услугите имаха водещо влияние с растеж на показателя от 4%. От гледна точка на оценяване на разходната конкурентоспособност, текущата динамика на доходите и производителността на труда допринесоха за умерено нарастване на разходите за труд на единица продукция [5], възлизащо на 3,3% в номинално изражение.

2.3. ИНФЛАЦИЯ

През м. януари 2017 г. годишният темп на инфлация според ХИПЦ отчете положителна стойност за първи път от средата на 2013 г. и следваше възходяща тенденция, воден от наблюдаваното възстановяване на международните цени на храните и суровия петрол. През май обаче този тренд се пречупи и общата инфлация в страната се забави до 0,7% на годишна база към м. август. Това забавяне бе свързано най-вече с вътрешната ценова динамика при горивата, която най-общо следваше конюнктурата на международния пазар на суров петрол, и в по-малка степен с тази при хранителните продукти. Базисната инфлация[6] също премина на положителна територия и отчете нарастване от 0,2% на годишна база през м. август.

Промените в акцизните ставки за цигарите доведоха до повишение на цените им средно с 2,1% на годишна база към м. август.

[3] По данни от Наблюдението на работната сила (НРС).

[4] По данни от краткосрочната статистика на заетостта и разходите за труд.

[5] Показателят е изчислен като отношение между компенсацията на един нает (по текущи цени) и БВП на един зает (по постоянни цени) по данни от СНС.

[6] От общия ХИПЦ е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни.

Поскъпването на стоките и услугите с контролирани цени[7] следваше ускорение от началото на годината, като достигна 2% на годишна база към м. август и принос от 0,32 пр.п. за повишението на общия индекс. За периода на първите осем месеца от годината бяха направени няколко повишения на цените на електроенергия, топлоенергия и централно газоснабдяване, но също така и на водоснабдяване и канализационни услуги.

2.4. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

През първите седем месеца на 2017 г. се наблюдаваше изпреварващо нарастване на вноса на стоки спрямо износа, което се отрази във влошаване на търговското салдо с 1,1 пр.п. спрямо същия период на 2016 г. до дефицит от 2,3% от БВП. Динамиката бе в основна степен продиктувана от съществения ускорение на вътрешното търсене. За пръв път след 2012 г. номиналното нарастване на вноса (19,4%) и износа (15,4%) бе подпомогнато от ръста на международните цени, отразявайки се в положителни дефлатори. За нарастването на износа водеща бе търговията с благородни метали и рафиниран нефт и нефтопродукти, а за вноса – нефт и метални руди и метални отпадъци. В периода януари-юли излишъкът по текущата сметка намаля с 0,1 млрд. евро, достигайки 3,1% от БВП при 1,7 млрд. евро (3,5% от БВП) за същия период на предходната година.

По отношение на регионалната структура на търговията за първото полугодие по данни на НСИ покачването на износа се дължеше на балансирани приноси от страни в ЕС и трети страни, докато при вноса активизирането на търговията с държави извън ЕС бе водещо. Причината бе както описаната по-горе ценова динамика, така и стабилизирането на икономическата среда при някои от основните ни партньори, които изпитваха затруднения в предходни периоди. Вносът и износът от ЕС нараснаха на годишна база, съответно с 12,2% и 11,3% за първото полугодие на 2017 г.

Излишъкът по статия *Услуги* се повиши до 3,7% от БВП в резултат от по-ниския внос на застрахователни услуги, транспортни и други бизнес услуги, докато износът на транспортни и туристически услуги се увеличи. Общото салдо по доходните статии се подобри до излишък от 1,7% от БВП спрямо 1,2% през същия период на предходната година.

Излишъкът по капиталовата сметка възлезе на 0,5% от БВП за периода януари-юли. По финансовата сметка бе отчетено леко превишаване на изплатените към нерезиденти средства над привлечените в размер на 368 млн. евро. Основните привлечени средства бяха от преки чуждестранни инвестиции (1% от БВП), а изплатените – под форма на валута и депозити в чуждестранни институции и инвестиции в чуждестранни дългови ценни книжа.

[7] Индексът на административните цени е изчислен чрез претегляне на съответните елементарни агрегати в потребителската кошница.

2.5. ПАРИЧЕН СЕКТОР

Функциониращата система на паричен съвет продължи да допринася за общата макроикономическа стабилност. Международните валутни резерви на БНБ имаха положителен годишен темп на растеж от началото на 2017 г., като в края на м. август достигнаха 24,4 млрд. евро, а годишният им ръст беше 4,9%. Към края на м. юли 2017 г. нивото на резервите бе достатъчно, за да покрие 9,2 месеца внос на стоки и услуги или 317% от краткосрочния външен дълг.

Банковата система запази стабилни нива на надзорните показатели. Към полугодието на 2017 г. съотношенията на капиталова адекватност на банковата система останаха високи. Коефициентът на обща капиталова адекватност достигна 22,55%. Към края на м. юли 2017 г. коефициентът на ликвидните активи беше 36,76%. Високата ликвидност в банковата система допринесе за запазване на средата на ниски лихвени проценти от началото на годината.

В края на м. август вземанията от частния сектор отбелязаха положителен годишен растеж от 4,7% при 1,8% в края на 2016 г. С по-голям принос за положителната динамика бяха вземанията от домакинствата, движени основно от потребителските и жилищните кредити. Кредитът за частния сектор ускоряваше растежа си от началото на 2017 г., като в края на м. август той бе 4,6% на годишна база при ръст от 1,5% в края на 2016 г. С основен принос за положителната динамика на частния кредит бяха кредитите за домакинства, които ускориха темпа си на нарастване от 2% в края на 2016 г. до 5,7% през м. август. При всички компоненти на кредитите за домакинства, с изключение на овърдрафта, се очерта аналогична тенденция на ускорение, включваща от една страна повишени темпове на растеж на редовните кредити, а от друга – спад на лошите и преструктурирани кредити. Жилищните кредити постигнаха годишен ръст от 5,4% в края на м. август при 1,4% в края на 2016 г., а потребителските – също 5,4% при ръст от 0,6% към края на декември 2016 г. Кредитите за нефинансови предприятия се развиваха във възходяща посока, но възстановяването им беше по-бавно в сравнение с това на кредитите за домакинства. След като приключиха 2016 г. с минимален годишен растеж от 0,3%, корпоративните кредити достигнаха най-високия си темп на растеж от 3,3% през м. април и май, а в края на м. август той се забави до 2,8%. При тях растежът от началото на годината също бе повлиян от тенденцията на намаление при лошите и преструктурирани кредити, а редовните кредити устойчиво нарастваха.

3. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2017-2020 Г.

Табл. I-2: Основни макроикономически показатели

Основни макроикономически показатели	Отчетни данни		Прогноза			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Брутен вътрешен продукт						
БВП (млн. лв.)	88 571	94 130	99 624	105 609	112 134	119 193
БВП (реален растеж, %)	3,6	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9
Потребление	3,8	3,3	4,3	4,7	4,3	4,0
Брутообразуване на основен капитал	2,7	-6,6	3,4	4,3	4,9	5,9
Износ на стоки и услуги	5,7	8,1	6,1	5,9	5,9	6,0
Внос на стоки и услуги	5,4	4,5	6,5	7,1	6,8	6,9

Основни макроикономически показатели	Отчетни данни		Прогноза			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Пазар на труда и цени						
Заетост (СНС) (%)	0,4	0,5	0,8	0,6	0,4	0,2
Коефициент на безработица (НРС) (%)	9,1	7,6	6,5	6,2	5,9	5,6
Компенсации на един нает (%)	5,6	5,8	6,0	6,6	6,3	6,4
Дефлатор на БВП (%)	2,2	2,2	1,8	2,0	2,2	2,3
Средногодишна инфлация (ХИПЦ) (%)	-1,1	-1,3	1,1	1,4	1,7	1,8
Платежен баланс						
Текуща сметка (% от БВП)	0,0	5,3	4,8	4,4	4,2	4,1
Търговски баланс (% от БВП)	-5,8	2,0	-2,1	-2,4	-2,8	-3,0
Преки чуждестранни инвестиции (% от БВП)	5,4	2,2	2,1	2,1	2,1	2,2
Паричен сектор						
М3 (%)	8,8	7,6	6,3	6,5	6,6	6,8
Вземания от фирми (%)	-1,8	1,6	3,8	5,5	6,6	6,9
Вземания от домакинства (%)	-1,3	2,0	6,3	5,7	5,8	6,1

Източници: МФ, НСИ, БНБ

3.1. БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

Българската икономика се очаква да отбележи реален растеж от 4,0% през 2017 г., движена от вътрешното търсене и най-вече от частното потребление. През първата половина на годината нарастването на реалния разполагаем доход на домакинствата и положителното развитие на пазара на труда подкрепиха ръста на частното потребление, а по-високите правителствени разходи за заплати и издръжка се отразиха в повишение на публичното потребление. Очаква се благоприятната динамика, отчетена през първото полугодие на 2017 г., да се запази до края на годината. Все пак, нарастването на частното потребление леко ще се забави през втората половина на 2017 г., в резултат на което крайното потребление ще отбележи растеж от 4,3% за цялата 2017 г. По отношение на брутообразуването на основен капитал се очаква растеж от 3,4% с положителен принос както от публичните, така и от частните инвестиции. Външният сектор ще има нулев принос към растежа на БВП.

Икономическият ръст слабо ще се забави до 3,9% през 2018 г. Очакванията за по-ниско търсене на основните търговски партньори за страната ще ограничи растежа на износа на стоки и услуги до 5,9% при очакван ръст от 6,1% през 2017 г. В същото време, възходящата динамика при вътрешното търсене ще се запази, подкрепена от по-високите правителствени разходи. Крайното потребление ще се повиши с 4,7%, а ръстът при инвестициите ще се ускори до 4,3%. При засилване на вътрешното търсене растежът на вноса на стоки и услуги ще достигне 7,1%. В резултат нетният износ се очаква да има отрицателен принос към растежа на БВП от 0,5 пр.п.

За периода 2019-2020 г. се очаква ръстът на БВП да се запази на ниво от 3,9%. Вътрешното търсене ще остане водещо за повишението на БВП по линия както на потреблението, така и на инвестициите. В същото време растежът на крайното потребление ще се забави към края на прогнозния период поради по-ограниченото

нарастване на публичното потребление от една страна, и от друга – поради ограничаването на положителната динамика на пазара на труда в резултат от неблагоприятните демографски тенденции в страната. По-слабият ръст на потреблението ще се отрази в по-умерено нарастване на вноса, в резултат на което отрицателният принос на нетния износ ще се понижи до 0,3 пр.п.

3.2. ПАЗАР НА ТРУДА

През първата половина на 2017 г. пазарът на труда отбеляза по-голямо оживление спрямо същия период на предходната година и въпреки очакваното забавяне в растежа на заетите до края на годината, средният темп на нарастване на заетостта за цялата 2017 година се очаква да се ускори до около 0,8% [8]. Подкрепа за очакваното ускорение оказва реализираната положителна динамика на заетостта в селското стопанство в сравнение с отбелязания спад през 2016 г., както и по-високото търсене на труд в индустрията, което се очаква да продължи да се наблюдава до края на годината както в промишлеността, така и в строителството. В същото време темпът на разкриване на работни места в услугите се забави през първите шест месеца на 2017 г., а влошените очаквания на предприемачите за наемането на труд в сектора [9] към средата на годината дават основания да се очаква по-нисък принос на услугите за динамиката на общата заетост спрямо 2016 г. Растежът на заетите през 2017 г. ще бъде съпроводен със спад в коефициента на безработица до 6,5%, а нивото на участие на населението в работната сила (15+) се очаква да нарасне на годишна база до 54,4%.

Очакваното забавяне в износа през 2018 г. ще допринесе за отслабване в растежа на заетостта до около 0,6%. По-слабото търсене на труд в промишлеността ще бъде компенсирано до известна степен от продължаващото възстановяване на заетостта в строителството, а динамиката на заетите в услугите се очаква да се подобрява в синхрон с положителното развитие при вътрешното търсене и по-слабото представяне на заетостта в услугите през 2017 г. За 2018 г. е заложено и допускане за спад на самонаетите в селското стопанство поради бавното преструктуриране на земеделските стопанства от малки, в които преобладава семейната работна сила, към по-големи, които наемат трудов ресурс. През 2018 г. нивото на безработица се очаква да се понижи до 6,2%. Коефициентът на икономическа активност (15+) се очаква да нарасне с по-бавен темп спрямо предходната година поради постепенното свиване на потенциала на свободния трудов резерв, който би могъл да задоволи търсенето на труд. В същото време, пенсионната реформа и структурните реформи на пазара на труда се очаква да допринасят за нарастването на участието на населението в работната сила.

Негативното демографско развитие и съответното отражение върху предлагането на труд ще ограничат растежа на заетостта до около 0,4% и 0,2%, съответно през 2019 и 2020 г. Равнището на безработица ще продължи плавно да намалява и през 2020 г. се очаква да достигне 5,6% от работната сила. Към края на прогнозния хоризонт работната сила ще намалее, но коефициентът на икономическа активност на населението се очаква да запази тенденцията на нарастване.

[8] Съгласно дефиницията за заетост по ЕСС 2010.

[9] Според Наблюдението на бизнес тенденциите в услугите на НСИ.

Растежът на компенсацията на един нает през първото полугодие на 2017 г. беше по-висок от очаквания в резултат от повишената икономическа активност, нарастването на производителността на труда и заетостта в страната. С ограничаване на търсенето на труд през втората половина на годината динамиката на компенсацията на един нает също ще се забави, което се очаква да намери отражение главно по линия на сектор *услуги*. По този начин за цялата 2017 г. номиналният темп на изменение на показателя се очаква да достигне 6,0% и слабо да надхвърли отчетеното ниво от 5,8% през 2016 г.

Факторите, оказали водещо въздействие върху динамиката на доходите през 2017 г., се очаква да влияят и през 2018 г. В съответствие с продължаващото търсене на труд в икономиката, ускорения растеж на производителността на труда и цените в страната, компенсацията на един нает ще се повиши до 6,6% през 2018 г. Допълнителен принос ще имат и планираните увеличения на заплатите в сектор образование, както и нарастването на минималната работна заплата с 10,3%.

През периода 2019-2020 г. динамиката на компенсацията на един нает слабо ще се забави до 6,3-6,4% в условията на запазване на темпа на реално нарастване на икономиката и при очаквания за ограничаване на натиска върху доходите от страна на пазара на труда. В рамките на прогнозния период делът на труда в добавената стойност ще следва възходяща посока на развитие, което ще се отрази в умерено нарастване на номиналните разходи за труд на единица продукция със среден темп от около 2,8% на година.

3.3. ИНФЛАЦИЯ

Предвид текущата динамика и очакванията за международните цени на суровините, средногодишната инфлация през 2017 г. се очаква да бъде 1,1%, като повишението на общото равнище на потребителските цени в края на периода се очаква да достигне 1,4%. Очакваното нарастване на международните цени ще се отрази в по-високи вътрешни цени на енергийните стоки и храните. Те ще имат водещ положителен принос за инфлацията в края на годината. Цените в сферата на услугите се очаква да нараснат с 1,6%, подкрепени от засилването на вътрешното търсене и цените на храните, което ще се отрази в поскъпване на услугите в ресторанти, хотели и други заведения за хранене. Нехранителните стоки (без енергийните) ще продължат да отчитат поевтиняване, макар и с по-бавен темп. Така базисната инфлация в края на 2017 г. се очаква да има сравнително малък принос към общото нарастване на цените.

Средногодишното повишение на ХИПЦ през 2018 г. се прогнозира да бъде 1,4%, а инфлацията в края на годината да достигне 1,6%. По-високите стойности ще се дължат на продължаване на поскъпването при потребителските цени на храните и горивата, както и на засилване на базисната инфлация под влияние на по-високото вътрешно търсене. Приносът от планираното увеличение на акцизните ставки върху цигарите за повишението на общия ценови индекс се оценява на 0,1 пр.п. в края на 2018 г.

Средногодишното повишение на ХИПЦ се очаква да се ускори до 1,7% през 2019 г. и 1,8% през 2020 г. при допускане за по-високи международни цени на петрола и неенергийните суровини и нарастване на вътрешното търсене.

3.4. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

През 2017 г. номиналните растежи на износа и вноса на стоки ще бъдат близки и ще достигнат около 11%, което ще се отрази в леко нарастване на търговския дефицит спрямо 2016 г. до 2,1% от БВП. Минимално увеличение се очаква и при дефицита по *Първичен доход*. Очакваното нарастване на нетния оперираш излишък, който е измерител за печалбата на фирмите, ще се отрази в повишение на изплащаните доходи на чуждестранни инвеститори. По-нисък ще бъде и положителният баланс по *Вторичен доход*, отчитайки приключването на плащанията от фондове на ЕС по оперативни програми за периода 2007-2013 г. и постепенното стартиране на проектите и плащанията от програмен период 2014-2020 г. Описаните ефекти отчасти ще бъдат компенсирани от динамиката на услугите. Излишъкът по баланса на услугите като съотношение към БВП и в стойностно изражение ще се повиши през 2017 г. в резултат от номиналното нарастване на износа при спад на вноса. В резултат от описаните тенденции положителното салдо по текущата сметка ще се запази и през 2017 г., но се очаква леко да се понижи до 4,8% от БВП.

През 2018 г. се очаква обръщане на тенденцията във външната търговия. Номиналният ръст на вноса ще изпревари този на износа, отразявайки както ускорението на вноса на стоки в количествено отношение, така и лекото забавяне на износа на стоки, повлияно от влошеното търсене в рамките на ЕС. Същевременно, очакваното забавяне в ръста на цените на горивата ще се отрази в по-високо нарастване на дефлатора на износа и формиране на положителни условия на търговия. Ще се наблюдава влошаване на търговския баланс, изменението в салдата на останалите статии взаимно ще се компенсира и се очаква понижаване на излишъка по текущата сметка до 4,4% от БВП.

В периода 2019-2020 г. тенденцията на изпреварващо нарастване на вноса спрямо износа ще се запази и ще бъде основният фактор за допълнително свиване на излишъка по текущата сметка до 4,1% от БВП през 2020 г.

Притокът на ПЧИ ще продължи постепенно да нараства, като темпът му на изменение ще остане близък до номиналния ръст на БВП. В резултат, входящите ПЧИ ще възлизат на около 2,1-2,2% от БВП средногодишно за целия прогнозен период.

3.5. ПАРИЧЕН СЕКТОР

Темпът на нарастване на паричното предлагане се очаква да се забави до 6,3% в края на 2017 г. при 7,6% в края на 2016 г. Основание за това дава текущото развитие на депозитите в банковата система, основно поради динамиката при депозитите във валута с договорен матуритет до 2 години и тези, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца. Очакванията са темпът на нарастване на депозитите с договорен матуритет да започне да се ускорява плавно след 2018 г., като тази тенденция ще се запази до края на 2020 г. В периода 2018-2020 г. валутните резерви на страната и общо депозитите на неправителствения сектор ще запазят тенденция на нарастване, като в края на 2019 г. и 2020 г. широките пари ще ускорят ръста си, съответно до 6,6% и 6,8%.

Очакванията са годишният темп на растеж на вземанията от частния сектор в края на 2017 г. да бъде около 4,7%, като този за домакинствата ще бъде по-висок (6,3%). Ускорението до края на годината ще продължи да се движи едновременно както от подобрена среда от страна на търсенето, така и от страна на предлагането.

В периода 2018-2020 г. кредитирането за частния сектор ще продължи да се ускорява в синхрон с предвижданията за повишаване на икономическата активност, съпътствано от нарастване на потреблението на домакинствата и ускорение на растежа на инвестициите. Очакванията са в края на 2018 г. годишният ръст на вземанията от частния сектор да се ускори до 5,6%, а в края на прогнозния период до 6,7%, движен в по-голяма степен от ръста на вземанията от нефинансовите предприятия, който ще достигне 6,9% в края на 2020 г.

4. ПОТЕНЦИАЛЕН РАСТЕЖ И ОТКЛОНЕНИЕ ОТ ПОТЕНЦИАЛНИЯ БВП

По оценки на Министерството на финансите растежът на потенциалния БВП[10] през 2017 г. ще достигне 3,4%. Същият растеж се очаква и за 2018 г., а през 2019-2020 г. растежът слабо ще се ускори до 3,5%. С най-голям принос за потенциалния растеж е общата факторна производителност. Постепенното понижение на естествената норма на безработица заедно с покачването на коефициента на икономическа активност ще компенсират намалението на населението в трудоспособна възраст и ще доведат до положителен принос на труда като фактор за потенциалния растеж през прогнозния период. Все пак, приносът на този фактор ще намалява поради изчерпване на потенциала за нарастване на заетите. Прогнозираното ускоряване на растежа на инвестициите в икономиката ще повиши приноса на капиталовите запаси за потенциалния растеж.

През 2017 г. се очаква отрицателно отклонение от потенциала от 0,4%. През 2018 г. отклонението ще се затвори и до края на прогнозния период постепенно ще нараства поради очакването за растеж на фактическия БВП над потенциалния.

Табл. I-3: Стойности на потенциалния растеж и на отклонението от потенциалния БВП

Година	Потенциален растеж, %	Отклонение от потенциалния БВП, %
2016	3,3	-0,9
2017	3,4	-0,4
2018	3,4	0,1
2019	3,5	0,5
2020	3,5	0,9

[10] Отклонението от потенциала се изчислява като разлика между фактическия и потенциалния БВП в съотношение към потенциалния. Потенциалният БВП за българската икономика е изчислен с помощта на производствена функция по методология, разработена от ЕК: Karel Havik & Kieran Mc Morrow & Fabrice Orlandi & Christophe Planas & Rafal Raciborski & Werner Roeger & Alessandro Rossi & Anna Thum-Thysen & Valerie Vandermeulen, 2014. *The Production Function Methodology for Calculating Potential Growth Rates & Output Gaps*, European Economy – Economic Papers 535.

Табл. I-4: Приноси към потенциалния растеж (пр.п.)

Година	Труд	Капитал	ОФП
2016	0,5	1,0	1,9
2017	0,4	1,0	2,0
2018	0,3	1,1	2,1
2019	0,2	1,1	2,1
2020	0,2	1,2	2,1

5. СЪПОСТАВКА НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПРОГНОЗА С ТАЗИ НА ЕК

Направено е сравнение на есенната макроикономическа прогноза на МФ с последната прогноза на ЕК, публикувана на 11 май 2017 г. Съществените различия в прогнозите на двете институции се дължат на използваните отчетни статистически данни и техния обхват, както и на допусканията за външната среда и международните цени на суровините. Прогнозата на МФ взима предвид ревизията на данните за БВП и платежния баланс за 2016 г., както и динамиката на БВП, пазара на труда, платежния баланс и други индикатори с тримесечна и месечна статистическа отчетност към първото полугодие на 2017 г., както и последните развития във външната среда. Пролетната прогноза на ЕК не отразява тези развития, но ЕК ще ги включи при изготвянето на своята есенна прогноза, която ще бъде публикувана през м. ноември 2017 г.

Табл. I-5: Сравнение на макроикономическата прогноза на МФ с прогнозата на ЕК

Показатели	2016	2017		2018	
	Отчетни данни	МФ	ЕК	МФ	ЕК
БВП, реален растеж, %	3,9	4,0	2,9	3,9	2,8
Частно потребление	3,6	4,4	2,7	4,5	2,7
Публично потребление	2,2	4,0	2,0	5,5	2,2
Инвестиции в основен капитал	-6,6	3,4	4,3	4,3	3,8
Износ на стоки и услуги	8,1	6,1	4,6	5,9	4,8
Внос на стоки и услуги	4,5	6,5	4,7	7,1	4,9
БВП дефлатор, %	2,2	1,8	1,0	2,0	1,5
Текуща сметка, % от БВП	5,3	4,8	2,4	4,4	1,8
Инфлация, средногодишна, %	-1,3	1,1	1,3	1,4	1,5
Безработица, %	7,6	6,5	7,0	6,2	6,4
Заетост (СНС)	0,5	0,8	0,6	0,6	0,6

Източник: ЕК, МФ, НСИ

Част II.
Фискална политика и основни параметри за периода 2018-2020 г.

1. СРЕДНОСРОЧНИ ЦЕЛИ НА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА

Провежданата последователна фискална политика през последните години дава надеждна основа за устойчивост на бюджетната рамка и възможност за определяне на бюджетните перспективи в средносрочен план.

През периода 2018-2020 г. правителството ще продължава да насочва своите усилия в подкрепа на запазване на икономическата и финансовата стабилност и за създаване на условия за икономически растеж в съответствие със заложените приоритети, цели и мерки в Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. В този контекст средносрочната перспектива се запазва по отношение на вече определените в средносрочната бюджетна прогноза от пролетта на тази година цели за продължаване на фискалната консолидация. Показателно за устойчивостта на бюджетната рамка и реалистичността на провежданата фискална политика е придържането към целите за бюджетното салдо по КФП и към годишните консолидационни стъпки (като процент от БВП), които се запазват непроменени през последните години.

Табл. II-1: Основни показатели (% от БВП) [11]

КФП	Отчет 2016	Програма 2017	Очаквано изпълнение 2017	Прогноза 2018 м. май 2017 г.	Проект 2018	Прогноза 2019 м. май 2017 г.	Прогноза 2019	Прогноза 2020 м. май 2017 г.	Прогноза 2020
Приходи	36,1	38,4	35,0	36,8	36,2	36,4	35,8	36,4	35,5
Разходи	34,5	39,8	35,0	37,9	37,2	36,9	36,4	36,4	35,5
Бюджетно салдо	1,6	-1,4	0,0	-1,0	-1,0	-0,5	-0,5	0,0	0,0

По отношение на очакваното изпълнение за тази година се очаква подобрение на бюджетното салдо до балансирано спрямо предвидения в разчетите към ЗДБРБ за 2017 г. дефицит по КФП в размер на 1,4% от БВП. За това допринасят от една страна очакваното преизпълнение на данъчно-осигурителните приходи, и от друга – по-ниското от планираното изпълнение на разходите в годишен план, включително и

[11] Поради закръгление (в млн. лв. и като процент от БВП) някои сумарни позиции в таблиците и графиките в актуализираната бюджетна прогноза 2018-2020 г. и приложенията към нея не се изчерпват от съставните им числа.

по-ниските от планираните разходи по сметките за средства от ЕС. Тъй като неизпълнението на разчетите по разходите по сметките за средства от ЕС се отразява и в по-ниски от планираните постъпления от грантове от ЕК в частта на приходите от помощи, ефектът върху бюджетното салдо по сметките за средства от ЕС е близък до неутрален. Освен това основните показатели за очакваното изпълнение за 2017 г. са отнесени към актуалната оценка за БВП. В този смисъл очакваното изпълнение не изисква корекции на целите на дефицита и плановете за фискална консолидация в средносрочен план.

Настоящата актуализирана прогноза надгражда пролетната СБП за периода 2018-2020 г., като при разработването на параметрите й е отчетен фискалният ефект освен от посочените по-горе актуални макроикономически прогнози и очаквания за изпълнението на Бюджет 2017, така и от следните фактори:

- Изготвена е реалистична оценка за изпълнението на мерки по приоритетите от Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г., за които са включени разчети в бюджетната рамка;
- Прогнозните макроикономически и бюджетни разчети и допускания са съобразени с последната Пролетна прогноза на ЕК от месец май 2017 г., в която отново се препотвърждават постиженията и добрите перспективи за България в областта на бюджета и макроикономическото развитие, изразяващи се в продължаваща фискална консолидация и постигнатото намаление на дефицита на сектор „Държавно управление“ и постигане на висок икономически растеж.

Продължаващите положителни очаквания за икономическото развитие на страната, в т.ч. и на оценката за номиналния размер на БВП, залегнали в есенната макроикономическа прогноза, са отчетени при подготовката на актуализираната бюджетна прогноза, като наблюдаваните разлики при параметрите на основните бюджетни показатели за приходите и разходите по КФП, изразени като процент от БВП, спрямо прогнозите от пролетта на тази година се дължат и на новата оценка за номиналния размер на БВП за годините от периода.

В настоящата прогноза се запазват целите за дефицита, заложени в пролетната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г., съответно за 2018 и за 2019 г. от 1,0% и 0,5% от БВП и достигане на балансирана бюджетна позиция през 2020 г. Запазването на политиката за постепенна консолидация е предпоставка за свеждането до минимум на потенциалното негативно въздействие на фискалната политика върху икономическия растеж.

При един от основните инструменти на фискалната политика – данъците в средносрочен план не се предвиждат значителни промени, като се запазва правителственият приоритет в областта на данъчната политика – ниски данъчни ставки. В прогнозата за приходите са отчетени потвърждаващите се и в настоящата есенна макроикономическа прогноза положителни тенденции за стабилизиране на националната икономика.

През прогнозния период при приходите по КФП се наблюдава тенденция за номинален годишен ръст за всяка от годините от периода, вкл. за 2018 г. спрямо очакваното изпълнение за 2017 г., дължащ се на засилените мерки за повишаване събираемостта на данъчно-осигурителните приходи и очаквано по-високия размер на приходите от помощите и даренията от чужбина.

Спрямо пролетната СБП за периода 2018-2020 г. също се отчита по-висок номинален размер на приходите за съответната година от периода. Ръстът логично е при данъчно–

осигурителните приходи, дължащ се на приноса на по-добрите макроикономически очаквания и на актуализираната оценка за ефекта от някои дискреционни приходни мерки. В същото време изпълнението на мерките за намаляване на административната/регулаторната тежест влияят ограничително на ръста на неданъчните приходи.

Като процент от БВП при приходите се наблюдава тенденция за лек спад от 36,2% до 35,5% при актуализирана прогноза за периода 2018-2020 г., като същата тенденция се наблюдава и в пролетната прогноза, в която стойностите на показателите са по-високи в резултат на различните оценки за размера на БВП. В номинален размер приходите по КФП се увеличават, като от 38 223,9 млн. лв. за 2018 г. се очаква да достигнат 42 355,2 млн. лв. през 2020 г.

При разходите през прогнозния период се наблюдават тенденции, подобни на тези при приходите. Прогнозите са за номинален годишен ръст за всяка от годините от периода, вкл. за 2018 г. спрямо програмата за 2017 г., дължащ се на по-високия ръст на разходите за социални и здравноосигурителни плащания, за персонал и за пенсии, с който се обезпечава финансиране на приоритетните политики на правителството. Спрямо пролетната СБП също се отчита ръст от 685 млн. лв. за 2018 г. и съответно по около 1,1 млрд. лв. за 2019 и 2020 г., дължащ се на включените разчети за финансирането на новите мерки от управленската програма.

В реални измерения (изразени като процент от БВП) при разходите също се наблюдава тенденция за спад от 37,2% до 35,5% при актуалната прогноза за периода 2018-2020 г.

По отношение на разходите се запазват тенденциите за ограничаване в резултат на мерки за повишаване на ефективността на публичните разходи в отделни сектори и на мерки за оптимизиране на предоставяните от администрацията услуги.

Настоящата прогноза показва номинален ръст на общите разходи, като от 39 323,9 млн. лв. за 2018 г. се очаква те да достигнат до 42 355,2 млн. лв. през 2020 г. Разликата между разчетените средства за 2018 г. спрямо програмата за 2017 г. представлява увеличение в размер на 2 554,3 млн. лв., но в реално изражение разходите намаляват с 2,6% от БВП. За 2019 г. спрямо 2018 г. се очаква номиналният ръст на разходите да възлезе на 1 450,9 млн. лв., което представлява намаление от 0,9% от БВП, а за 2020 г. спрямо 2019 г. ръстът е в размер на 1 580,4 млн. лв., което е намаление с 0,8% от БВП.

При тези прогнози постигането на балансиран бюджет ще се осъществи на ниво на преразпределение на публичните разходи, значително по-ниско от максимално допустимото ниво на разходите по КФП - 40 на сто от БВП съгласно Закона за публичните финанси.

За целите на международните сравнения бюджетната рамка се представя освен по национална методология (по показатели на КФП на касова основа) и на базата на европейската методология ЕСС 2010 чрез показателите за сектор „Държавно управление“, като следва да се отбележи, че фискалните параметри отразяват по еднакъв начин фискалната политика.

Оценките за намаляващи рискове и стабилни перспективи за развитието на публичните финанси в България, които се отчитат в прегледите и анализите на Европейската комисия, на международните финансови институции и рейтингови агенции, са

ориентир за реалистичността на целите на фискалната политика и на бюджетните прогнози.

Направените от Европейската комисия оценки за бюджетната рамка и макроикономическите перспективи за България са добри.

Фискалната политика не е обект на коригиращите планове във връзка с процедурата за наличието на макроикономически дисбаланси.

Продължаващата фискална консолидация и прогнозата за постигане на балансиран бюджет през 2020 г. са предпоставка за намаляваща необходимост от дългово финансиране на бюджета и се очаква постепенен спад на съотношението на държавния дълг към прогнозния БВП, което да достигне до ниво от 20,0% към края на периода.

2. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ФИСКАЛНИТЕ ЦЕЛИ ПО КФП ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Средносрочната перспектива се обвързва със заложения приоритет за запазване на стабилността на публичните финанси и се изразява в следване на вече определените фискални цели за продължаване на фискалната консолидация и придържане към плавни и премерени консолидационни стъпки в рамките на 0,4-0,5% годишно за дефицита по КФП за периода 2018-2020 г.

База за разработването на настоящата актуализирана прогноза за периода 2018-2020 г. е очакваното изпълнение на бюджета за 2017 г., което показва, че се очертават възможности за постигане на подобрение на бюджетното салдо спрямо заложената цел с разчетите към ЗДБРБ за 2017 г. дефицитът по КФП да не надвиши 1,4 на сто от прогнозния БВП. Очакванията са в края на годината бюджетното салдо на касова основа да е балансирано, като за това допринасят от една страна очакваното значително преизпълнение на данъчно-осигурителните приходи, и от друга – забавянето при някои капиталови разходи.

Фискалните цели за периода 2018-2020 г. са запазени въпреки очакваното значително подобрение на бюджетното салдо на касова основа за 2017 г., като са отчетени предизвикателствата, свързани с невъзможността от рязко свиване на националните разходи, както и обвързването на разчетите по разходите за следващите три години с нереализираните през 2017 г. капиталови проекти с оглед необходимостта от ускоряване усвояването на средствата от ЕС.

В актуализираната бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. целта за дефицита по КФП за 2018 г. се запазва на 1,0% от БВП в съответствие със заложената в средносрочната бюджетна прогноза от пролетта на тази година. Планираното бюджетно салдо за 2019 и 2020 г. е съответно на нива от -0,5% от БВП и 0,0% от БВП.

Политиката по приходите запазва приоритетите си през последните години и е ориентирана към поддържане на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата и насърчаване на инвестициите чрез запазване на ниски нива на данъчните ставки на корпоративните данъци и данъците върху доходите на физическите лица, ограничаване на данъчните измами и повишаване на макроикономическата и фискална устойчивост в дългосрочен план.

Основен акцент в работата на приходните администрации са дейностите, свързани с намаляването на дела на сенчестата икономика и подобряването на събираемостта на приходите, оптимизиране на контролната дейност, с оглед предотвратяване на щети за бюджета от злоупотреби и отклонение от данъчно облагане, стимулиране на доброволното изпълнение, инвестиционната активност и заетостта. От съществено значение са предприетите мерки за събиране на просрочените задължения и мерките за подобряване на условията за бизнес и привличането на инвеститори.

Прогнозите за постъпленията от данъци за 2018 г. и в средносрочен план показват нарастване, което е резултат както от положителната динамика на макроикономическите показатели, така и от законодателни мерки за борба с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане, осъществяване на дейности за повишаване на събираемостта и подобряване на контрола.

Приходната част на бюджета в средносрочен план показва тенденция на намаление от 36,2% от БВП за 2018 г. до 35,5% от БВП през 2020 г.

Табл. II-2: Принос на основните приходни категории в консолидацията на бюджетния дефицит по КФП за периода 2018-2020 г.

Показатели % от БВП	Изменение 2018/2017 програма пр.п.	Изменение 2018/2017 очакв.изп. пр.п.	Изменение 2019/2018 пр.п.	Изменение 2020/2019 пр.п.
Приходи, помощи и дарения	**-2,2**	**1,2**	**-0,4**	**-0,3**
Данъчно-осигурителни приходи	**-0,9**	**0,2**	**-0,1**	**-0,1**
Преки данъци	***-0,1***	***0,1***	***0,1***	***0,1***
Корпоративни данъци	0,0	0,0	0,0	0,0
Данъци върху доходите на физическите лица	-0,1	0,0	0,0	0,0
Приходи на социалното и здравното осигуряване	***0,1***	***0,3***	***0,0***	***0,0***
Косвени данъци	***-0,8***	***-0,2***	***-0,1***	***-0,1***
ДДС	-0,2	0,0	0,0	0,0
Акцизи	-0,6	-0,2	-0,1	-0,1
Мита и митнически такси	0,0	0,0	0,0	0,0
Неданъчни приходи	**-0,7**	**0,2**	**-0,6**	**-0,1**
Други	***-0,7***	***0,2***	***-0,6***	***-0,1***
Приходи от такси	-0,2	0,1	-0,1	0,0
Приходи и доходи от собственост	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Глоби, санкции и наказателни лихви	0,0	-0,1	0,0	0,0
Постъпления от продажба на нефинансови активи	-0,2	0,0	0,0	0,0
Приходи от концесии	-0,2	0,4	-0,5	0,0
Други приходи	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Помощи и дарения	**-0,6**	**0,8**	**0,3**	**-0,1**

Общите разходи по КФП в средносрочен план показват тенденция на намаление от 39,8% от БВП по програма за 2017 г. до 35,5% от БВП през 2020 г., което представлява средногодишна консолидационна стъпка от около 1,4 пр.п. от БВП и имат основен консолидационен принос за постигане на целите за дефицита. Намалението на разходите за 2018 г. в процент от БВП спрямо плана за 2017 г. се дължи основно на намалението на разходите по националния бюджет поради свиване на разходите за текуща издръжка, за социални плащания, за лихви и за капиталови разходи по националния бюджет.

Табл. II-3: Принос на основните разходни категории в консолидацията на бюджетния дефицит по КФП за периода 2018-2020 г.

Показатели % от БВП	Изменение 2018/2017 програма пр.п.	Изменение 2018/2017 очакв. изп. пр.п.	Изменение 2019/2018 пр.п.	Изменение 2020/2019 пр.п.
Общо разходи и Вноска в бюджета на ЕС	**-2,6**	**2,2**	**-0,9**	**-0,8**
Текущи нелихвени разходи	***-1,2***	***0,7***	***-0,7***	***-0,6***
Персонал	-0,1	0,1	-0,1	-0,1
Издръжка - общо	-0,5	0,3	-0,2	-0,2
Стипендии	0,0	0,0	0,0	0,0
Субсидии и други текущи трансфери - общо	0,0	0,1	-0,2	-0,1
Социални и здравноосигурителни плащания	-0,6	0,2	-0,2	-0,2
Пенсии	-0,7	-0,1	-0,1	-0,1
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Здравноосигурителни плащания	0,2	0,4	0,0	0,0
Капиталови разходи	***-0,9***	***1,8***	***-0,2***	***-0,2***
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	***-0,3***	***-0,2***	***0,0***	***0,0***
Лихви	***-0,2***	***-0,1***	***0,0***	***0,0***
Вноска в бюджета на ЕС	***0,0***	***0,1***	***0,0***	***0,0***
Бюджетно салдо (+/-)	**0,4**	**-1,0**	**0,5**	**0,5**

За 2019 и 2020 г. основен консолидационен принос за постигане на целите за касовия дефицит имат разходите, които намаляват съответно с 0,9 пр.п. и с 0,8 пр.п., най-вече поради свиване на разходите за персонал, за текуща издръжка, за социални плащания и за капиталови разходи по националния бюджет.

3. ОСНОВНИ ФИСКАЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Основните параметри на бюджетната рамка за периода 2018-2020 г. показват реалистичност на фискалните цели при спазване на установените фискални правила.

Включените в АСБП за периода 2018-2020 г. разчети за приходите, помощите и даренията по КФП запазват устойчиво ниво в диапазона 35,5-35,8% от БВП при елиминиране на влиянието на еднократните приходи през 2018 г. от предоставяне на концесия на „Гражданско летище за обществено ползване София“ в размер на 480 млн. лв. с ДДС. Съобразено със заложените цели за дефицита по КФП, съответно 1,0% от БВП за 2018 г., 0,5% от БВП за 2019 г. и 0,0% от БВП за 2020 г. и очакваното ниво на приходната част на бюджета, възможностите за финансиране на публични разходни политики са ограничени в рамките от 37,2% от БВП през 2018 г. до 35,5% от БВП през 2020 година.

Табл. II-4: Основни показатели по КФП (2017-2020 г.)

КОНСОЛИДИРАНА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА млн. лв.	2017 Програма	2017 Очаквано изпълнение	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**35 439,6**	**34 864,7**	**38 223,9**	**40 164,8**	**42 355,2**
% от БВП	***38,4%***	***35,0%***	***36,2%***	***35,8%***	***35,5%***
Данъчно-осигурителни приходи	28 037,1	29 213,0	31 142,3	32 970,6	34 896,8
Неданъчни приходи	4 758,0	4 206,7	4 713,4	4 360,3	4 518,5
Помощи и дарения	2 644,4	1 445,0	2 368,2	2 834,0	2 939,9
ОБЩО РАЗХОДИ И ВНОСКА В БЮДЖЕТА НА ЕС	**36 769,6**	**34 864,7**	**39 323,9**	**40 774,8**	**42 355,2**
% от БВП	***39,8%***	***35,0%***	***37,2%***	***36,4%***	***35,5%***
Разходи	35 777,0	33 925,7	38 190,0	39 542,2	41 014,4
Нелихвени разходи	34 950,3	33 126,8	37 467,6	38 801,5	40 259,9
Лихви	826,8	798,9	722,4	740,7	754,5
Вноска в общия бюджет на ЕС	992,6	939,0	1 133,9	1 232,7	1 340,8
БЮДЖЕТНО САЛДО (+/-)	**-1 330,0**	**0,0**	**-1 100,0**	**-610,0**	**0,0**
% от БВП	***-1,4%***	***0,0%***	***-1,0%***	***-0,5%***	***0,0%***
ФИНАНСИРАНЕ (+/-)	**1 330,0**	**0,0**	**1 100,0**	**610,0**	**0,0**
% от БВП	***1,4%***	***0,0%***	***1,0%***	***0,5%***	***0,0%***

Настоящите оценки и прогнозите за приходната част на националния бюджет показват тенденция на намаление от 34,0% от БВП за 2018 г. на 33,1% от БВП през 2020 г. Очакванията са данъчно-осигурителните приходи в периода 2018-2020 г. да са в диапазона от 29,5% до 29,3% от БВП, като са отразени ефектите от мерките за повишаване на събираемостта, макроикономическите ефекти и промените в данъчно-осигурителното облагане.

По отношение на разходите се запазват очакванията за намаляване на разходите по националния бюджет чрез оптимизиране на разходите на бюджетните организации и повишаването на ефективността на публичните разходи в отделните сектори и засилване на техния принос за повишаване на икономическия растеж. Разходите и трансферите по националния бюджет в средносрочен план показват тенденция на намаление от 36,4% от БВП по програма за 2017 г. до 33,0% от БВП през 2020 г., което представлява средногодишна консолидационна стъпка от около 1,1 пр.п. от БВП и имат основен консолидационен принос за постигане на целите за бюджетното салдо и същевременно осигуряване на оптимално усвояване на средствата от европейските фондове и програми на ЕС.

Табл. II-5: КФП – Национален бюджет (2017-2020 г.)

КФП НАЦИОНАЛЕН БЮДЖЕТ млн. лв.	2017 Програма	2017 Очаквано изпълнение	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**32 826,9**	**33 496,3**	**35 896,4**	**37 371,8**	**39 456,7**
% от БВП	***35,5%***	***33,6%***	***34,0%***	***33,3%***	***33,1%***
Данъчно-осигурителни приходи	28 037,1	29 213,0	31 142,3	32 970,6	34 896,8
Неданъчни приходи	4 758,0	4 202,9	4 713,4	4 360,3	4 518,5
Помощи и дарения	31,7	80,5	40,6	41,0	41,4
ОБЩО РАЗХОДИ, ВНОСКА В БЮДЖЕТА НА ЕС И ТРАНСФЕРИ	**33 615,7**	**32 921,0**	**36 442,1**	**37 738,4**	**39 355,6**
% от БВП	***36,4%***	***33,0%***	***34,5%***	***33,7%***	***33,0%***
Разходи	31 354,2	30 915,9	33 965,5	35 147,4	36 679,3
Нелихвени разходи	30 527,5	30 117,0	33 243,2	34 406,7	35 924,8
Лихви	826,8	798,9	722,4	740,7	754,5
Вноска в общия бюджет на ЕС	992,6	939,0	1 133,9	1 232,7	1 340,8
Трансфер за сметки за средства от ЕС (нето)	-1 268,9	-1 066,2	-1 342,7	-1 358,4	-1 335,6
БЮДЖЕТНО САЛДО (+/-)	**-788,8**	**575,3**	**-545,8**	**-366,6**	**101,1**
% от БВП	***-0,9%***	***0,6%***	***-0,5%***	***-0,3%***	***0,1%***
ФИНАНСИРАНЕ (+/-)	**788,8**	**-575,3**	**545,8**	**366,6**	**-101,1**
% от БВП	***0,9%***	***-0,6%***	***0,5%***	***0,3%***	***-0,1%***

И през следващия тригодишен период приоритет за страната ни остава успешното усвояване на средствата от европейските фондове и програми на ЕС, чрез които да се постигне устойчив икономически растеж, по-висока заетост, социално включване и териториално сближаване и изграждане на конкурентоспособна и иновативна икономика.

Въздействието върху бюджета за периода 2017-2020 г. от финансовите взаимоотношения с ЕС е представено в Табл. II-6.

Табл. II-6: КФП – Сметки за средства от ЕС (2017-2020 г.) [12]

КФП СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС млн. лв.	2017 Програма	2017 Очаквано изпълнение	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**2 612,7**	**1 368,4**	**2 327,5**	**2 793,0**	**2 898,5**
% от БВП	***2,8%***	***1,4%***	***2,2%***	***2,5%***	***2,4%***
ОБЩО РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ	**3 153,9**	**1 943,7**	**2 881,8**	**3 036,4**	**2 999,6**
% от БВП	***3,4%***	***2,0%***	***2,7%***	***2,7%***	***2,5%***
Разходи	4 422,8	3 009,8	4 224,4	4 394,8	4 335,2
Трансфер от/за държавния бюджет (нето)	1 268,9	1 066,2	1 342,7	1 358,4	1 335,6

[12] В таблицата са включени сметки за средства от ЕС на: ДФ „Земеделие“, Национален фонд и Другите сметки за средства от ЕС и средства по други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от ЕС.

КФП СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС млн. лв.		2017 Програма	2017 Очаквано изпълнение	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
БЮДЖЕТНО САЛДО (+/-)		**-541,2**	**-575,3**	**-554,2**	**-243,4**	**-101,1**
	% от БВП	***-0,6%***	***-0,6%***	***-0,5%***	***-0,2%***	***-0,1%***
ФИНАНСИРАНЕ (+/-)		**541,2**	**575,3**	**554,2**	**243,4**	**101,1**
	% от БВП	***0,6%***	***0,6%***	***0,5%***	***0,2%***	***0,1%***

4. ПРОГНОЗА ЗА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Прогнозата за основните показатели на сектор „Държавно управление“ е изготвена в съответствие с изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки (ЕСС 2010) и се базира на информация за прогнозите на всички единици от сектора.

Икономическото възстановяване през последните години осигури подобряване на състоянието на публичните финанси в страната. След достигането на балансиран бюджет на начислена основа през 2016 г. и прогнозираното му запазване през 2017 г. в средносрочен хоризонт се предвижда тази политика да продължи, като бюджетната цел за салдото на сектор „Държавно управление“ за поддържане на близка до балансирана бюджетна позиция ще се запази през следващите три години. Измененията във фискалната прогноза за периода се базират на промени в макроикономическите показатели, допусканията за промяна в политиките на правителството, намерили отражение в параметрите на КФП, дискреционните мерки и някои специфични корекции на касовите данни за целите на изготвянето на оценките на начислената основа на елементите на бюджета. За 2018 г. общите приходи нарастват с 9,2%, докато общите разходи – с 9,0% спрямо очакваното изпълнение за 2017 г. Ефектът върху салдото е положителен в размер на 36,6 млн. лв. Салдото достига излишък в размер на 150,9 млн. лв. в края на периода, което е знак за позитивни резултати от фискалното управление. Първичният баланс също се подобрява.

Общият ефект от предприятията, включени в сектор „Държавно управление“, върху баланса на целия сектор е положителен за всяка от годините от прогнозния период и е както следва: за 2018 г. - 414,4 млн. лв., за 2019 г. - 378,8 млн. лв. и за 2020 г. - 128,4 млн. лв. С най-голям принос за този ефект са Фондът за гарантиране на влоговете в банките, „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, Националната компания „Железопътна инфраструктура”, държавните болници и Държавната консолидационна компания.

Брутните спестявания за 2018 г. се подобряват с близо 16%, основно поради по-добрите показатели за текущите приходи. По отношение на капиталовите потоци сериозен ръст се наблюдава при капиталовите разходи поради увеличените инвестиции с източник национални средства. Растат и получените капиталови потоци, основно с източник ЕС, като тези средства се потребяват от сектор „Държавно управление“.

Табл. II-7: Изменение на показателите във фискалната прогноза за периода 2018-2020 г.

Показатели	2018		2019		2020	
млн. лв.	Проект	% Изменение	Прогноза	% Изменение	Прогноза	% Изменение
1. Данъци върху производството и вноса	16 045,8	4,7%	16 887,4	5,2%	17 746,1	5,1%
2. Текущи данъци върху доходите, богатството и др.	6 025,7	7,2%	6 485,1	7,6%	6 902,0	6,4%
2a. - в т.ч. платени от домакинствата	*3 594,0*	7,3%	*3 862,6*	7,5%	*4 115,0*	6,5%
2b. - в т.ч. платени от фирмите	*2 431,7*	7,2%	*2 622,5*	7,8%	*2 787,0*	6,3%
3. Социално-осигурителни вноски	9 170,4	9,5%	9 704,1	5,8%	10 234,5	5,5%
3a. - в т.ч. действително платени вноски	*9 170,4*	9,5%	*9 704,1*	5,8%	*10 234,5*	5,5%
4. Други приходи, вкл. приходи от продажби	5 380,3	15,6%	5 327,4	-1,0%	5 513,2	3,5%
5. Общо текущи приходи	**36 622,1**	**7,8%**	**38 404,0**	**4,9%**	**40 395,8**	**5,2%**
6. Компенсация на наетите лица	9 979,3	9,7%	10 457,3	4,8%	10 930,0	4,5%
7. Междинно потребление	5 181,7	8,7%	5 201,7	0,4%	5 263,7	1,2%
8. Социални трансфери в натура	2 497,4	11,7%	2 760,2	10,5%	3 056,8	10,7%
9. Социални трансфери без тези в натура	11 993,1	4,7%	12 477,7	4,0%	12 953,7	3,8%
10. Лихвени разходи	743,8	-3,1%	755,3	1,5%	772,7	2,3%
11. Субсидии	1 085,0	16,1%	1 091,6	0,6%	1 136,2	4,1%
12. Други текущи плащания	1 551,0	-4,8%	1 705,2	9,9%	1 812,3	6,3%
13. Общо текущи разходи	**33 031,4**	**7,0%**	**34 449,0**	**4,3%**	**35 925,3**	**4,3%**
14. Брутни спестявания (5-13)	3 590,7	15,9%	3 955,0	10,1%	4 470,5	13,0%
15. Капиталови трансфери, получени	**1 152,1**	92,9%	**1 225,5**	6,4%	**1 304,1**	6,4%
16. Бруто образуване на основен капитал	**4 465,8**	28,5%	**4 631,5**	3,7%	**5 528,3**	19,4%
17. Други капиталови разходи	**240,5**	-8,8%	**244,4**	1,6%	**95,3**	-61,0%
		% от БВП		% от БВП		% от БВП
18. Общи правителствени приходи	37 774,2	35,8%	39 629,5	35,3%	41 699,9	35,0%
19.Общи правителствени разходи	37 737,7	35,7%	39 324,8	35,1%	41 549,0	34,9%
20. Баланс	36,6	0,0%	304,6	0,3%	150,9	0,1%
20a. - първичен баланс	*780,4*	0,7%	*1 060,0*	0,9%	*923,6*	0,8%
21. Баланс за целите на процедурата по дефицита и дълга	**36,6**	**0,0%**	**304,6**	**0,3%**	**150,9**	**0,1%**
22. Консолидиран дълг на сектор "Държавно управление"	**25 199,8**	**23,9%**	**25 382,1**	**22,6%**	**25 283,1**	**21,2%**
23. Данъчно-осигурителна тежест	31 500,9	29,8%	33 355,2	29,7%	35 173,5	29,5%

Чрез предприетия набор от стъпки се постига и поддържа близка до балансирана бюджетна позиция в средносрочен план, което показва, че текущото ниво на разходи за публични услуги е в рамките на възможностите на бюджета, без да са необходими значителни нараствания на приходите.

4.1. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“ И ПРОГНОЗА ПРИ НЕПРОМЕНЕНИ ПОЛИТИКИ

Фискалната прогноза при непроменени политики е подготвена на база цикличните движения в икономическите показатели. Тя е обвързана с набор от предположения за политиките и основните икономически и финансови условия, включително валутните курсове, цените на суровините и развитието на международните финансови пазари. Изключено е въздействието на дискреционните данъчни изменения и измененията в разходите, бюджетните приоритети и решенията за социалноосигурителните вноски и плащания. Промените, които се наблюдават в бюджетния сценарий при непроменени политики между прогнозните години, следва да са основно в резултат от промени в икономически и/или демографски (обективни) променливи, които имат ефект върху фискалните параметри.

Табл. II-8: Бюджетна прогноза на сектор „Държавно управление“ при непроменени политики за периода 2018-2020 г.

Показатели	2018		2019		2020	
млн. лв.	Базисен сценарий	% Изменение	Базисен сценарий	% Изменение	Базисен сценарий	% Изменение
1. Данъци върху производството и вноса	15 937,8	4,4%	16 887,4	6,0%	17 746,1	5,1%
2. Текущи данъци върху доходите, богатството и др.	5 998,0	6,8%	6 449,1	7,5%	6 866,0	6,5%
2a. - в т.ч. платени от домакинствата	*3 566,3*	6,6%	*3 826,6*	7,3%	*4 079,0*	6,6%
2b. - в т.ч. платени от фирмите	*2 431,7*	7,2%	*2 622,5*	7,8%	*2 787,0*	6,3%
3. Социално-осигурителни вноски	8 711,9	9,7%	9 534,5	9,4%	10 063,3	5,5%
3a. - в т.ч. действително платени вноски	*8 711,9*	*9,7%*	*9 534,5*	*9,4%*	*10 063,3*	*5,5%*
4. Други приходи, вкл. приходи от продажби	5 368,9	15,8%	5 327,4	-0,8%	5 513,2	3,5%
5. Общо текущи приходи	**36 016,5**	**7,6%**	**38 198,4**	**6,1%**	**40 188,6**	**5,2%**
6. Компенсация на наетите лица	9 328,9	2,8%	10 028,1	7,5%	10 493,0	4,6%
7. Междинно потребление	5 181,7	8,7%	5 201,7	0,4%	5 263,7	1,2%
8. Социални трансфери в натура	2 419,5	11,8%	2 663,3	10,1%	2 952,2	10,8%
9. Социални трансфери без тези в натура	11 711,5	4,9%	12 441,7	6,2%	12 917,7	3,8%
10. Лихвени разходи	743,8	-3,1%	755,3	1,5%	772,7	2,3%
11. Субсидии	1 085,0	16,1%	1 091,6	0,6%	1 136,2	4,1%
12. Други текущи плащания	1 551,0	-4,8%	1 705,2	9,9%	1 812,3	6,3%
13. Общо текущи разходи	**32 021,5**	**5,0%**	**33 886,9**	**5,8%**	**35 347,7**	**4,3%**

Показатели млн. лв.	2018 Базисен сценарий	2018 % Изменение	2019 Базисен сценарий	2019 % Изменение	2020 Базисен сценарий	2020 % Изменение
14. Брутни спестявания (5-13)	3 995,0	15,9%	4 311,5	9,6%	4 840,9	14,2%
15. Капиталови трансфери, получени	**1 152,1**	**92,9%**	**1 225,5**	**6,4%**	**1 304,1**	**6,4%**
16. Бруто образуване на основен капитал	**4 465,8**	**28,5%**	**4 332,5**	**-3,0%**	**4 951,3**	**14,3%**
17. Други капиталови разходи	240,5	-8,8%	244,4	1,6%	95,3	-61,0%
		% от БВП		% от БВП		% от БВП
18. Общи правителствени приходи	37 168,6	35,2%	39 423,9	35,2%	41 492,7	34,8%
19.Общи правителствени разходи	36 727,8	35,0%	38 463,7	34,3%	40 394,4	33,9%
20. Баланс	440,8	0,2%	960,1	0,9%	1 098,3	0,9%
20a. - първичен баланс	*1 184,7*	0,9%	*1 715,5*	1,5%	*1 871,0*	1,6%
21. Баланс за целите на процедурата по дефицита и дълга	**440,8**	**0,2%**	**960,1**	**0,9%**	**1 098,3**	**0,9%**
22. Консолидиран дълг на сектор "Държавно управление"	**25 199,8**	**23,9%**	**25 382,1**	**22,6%**	**25 283,1**	**21,2%**
23. Данъчно-осигурителна тежест	30 926,7	29,3%	33 121,8	29,5%	34 938,4	29,3%

В приходната част прави впечатление, че данъците върху производството и вноса нарастват стабилно за прогнозния период, което отговаря на ръст на данъчната база (частното потребление) средно с около 6%. Преките данъци нарастват с 6,5-7,5%, а при социалноосигурителните вноски растежът е по-сериозен в рамките на около 9,7% за 2018 г. и 9,4% за 2019 г.

В разходната част се включват програмите, които продължават от предходната година и задават основните нива при „непроменени политики“. Разликите между базовия сценарий и препоръчителните фискални ограничения определят възможностите за финансиране на нови политики на правителството. Промените в базовите фискални показатели се дължат на обективни движения на натуралните показатели и изменения в цени на продукти и услуги, които не са дискреционно обусловени – например естествени промени в броя на заетите, които ще се отразят върху компенсацията на наетите и плащанията за безработица, изменения в нивата на заболеваемост и смъртност, които ще се отразят върху размера на здравноосигурителни плащания и т.н. В отделни показатели се наблюдават изменения, свързани с движението на плащанията по европейските програми и проекти, които влияят съществено върху базовите равнища на показателите. По отделни показатели, например брутообразуване на основен капитал, имат влияние както европейските средства, така и специфичният многогодишен характер на капиталовите разходи.

4.2. ДИСКРЕЦИОННИ МЕРКИ И ФИСКАЛНИ ЕФЕКТИ НА НАЧИСЛЕНА ОСНОВА

Дискреционните мерки са всички мерки и действия на правителството, които имат въздействие върху бюджетните параметри и основните фискални показатели. Решенията на правителството, съвместно с въздействието на макроикономическата среда, формират показателите в бюджета за съответната година, както и в средносрочната бюджетна прогноза и нейната актуализация.

Приходните и разходните мерки са оценени спрямо очакваното изпълнение за 2017 г. и са съобразени с методологията и изискванията на ЕК. Също така, съгласно изискване на Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г., член 9 (2) (b) средносрочните бюджетни рамки на държавите-членки следва да включват процедури за установяването на прогнози за всички основни разходни и приходни пера на сектор „Държавно управление“ за съответната бюджетна година и за годините след нея, на базата на непроменени политики и поради тази причина оценката на дискреционните мерки на правителството е от съществено значение. По този начин се гарантира, че избраният фискален сценарий може да бъде оценен както по отношение на влиянието на макроикономическите променливи, така и по отношение на дискреционните изменения в политиката на правителството.

Промените в дискреционните мерки за периода 2018-2020 г. спрямо прогнозите, които вече бяха представени със СБП 2018-2020 г., се дължат най-вече на преоценка на очаквания размер на ефектите и в по-малка степен на въвеждане на нови мерки. От страна на приходите, мерките, планирани на начислена основа, възлизат на 1 018,4 млн. лв. общо за периода 2018-2020 г., а от страна на разходите размерът им е 3 025,6 млн. лв.

Приходна част

От страна на приходите за периода 2018-2020 г., като дискреционна мярка е отразено увеличаването на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ на ДОО съгласно ЗИД на КСО (ДВ, бр. 61 от 2015 г.) с един процентен пункт през 2018 г. Прилагането на тази мярка се очаква да доведе до нарастване на осигурителните приходи с 235,9 млн. лв.

Повишаването на акцизните ставки върху цигарите за 2018 г. ще има положителен ефект върху приходите от акцизи и върху приходите от ДДС, като очакваният общ ефект от увеличението е в размер на 108,0 млн. лв.

Останалите дискреционни мерки при данъците и осигурителните вноски са свързани с приходите от ДДФЛ и осигурителни вноски от увеличаване на заплатите в бюджетната сфера, както и нарастването на МРЗ с очакван ефект от 129,6 млн. лв. за 2018 г.

Нарастването на минималните осигурителни доходи за самоосигуряващите се лица и по икономически дейности и професии е отразено като дискреционна приходна мярка с ефект от 108,2 млн. лв. за 2018 г. и по 60,2 млн. лв. съответно за 2019 г. и 2020 г., както и приходите от избор на осигуряване и от увеличение на изискването за осигурителен стаж при пенсиониране с 2 месеца – по 12,5 млн. лв. за периода 2018-2020 г. Очаква се

нарастване на приходите и доходите от собственост с 11,4 млн. лв. във връзка с концесия на „Гражданско летище за обществено ползване София“ [13].

Табл. II-9: Дискреционни приходни мерки на начислена основа, млн. лв.

Приходни мерки	2018	2019	2020
Изменение на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ на ДОО	235,9		
Поетапно изменение на акциза на цигарите до достигане на минималния акциз от 177 лв. на 1000 къса към 01.01.2018 г.	90		
Положителен ефект върху приходите от ДДС от повишаването на акцизните ставки на цигарите	18		
Изменение на минималните осигурителни доходи	108,2	60,2	60,2
Приходи от ДДФЛ и осигурителни вноски от увеличаване на заплатите в бюджетния сектор	115,1	115,1	115,1
Приходи от ДДФЛ и осигурителни вноски от промяна на МРЗ	14,5	17,8	19,4
Приходи от избор на осигуряване	12,0	12,0	12,0
Приходи от увеличение на изискването за осигурителен стаж при пенсиониране с 2 месеца	0,5	0,5	0,5
Приходи от концесия на летище „София“	11,4		
Общо:	**605,6**	**205,6**	**207,2**

Разходна част

От страна на разходите, дискреционните мерки за периода 2018-2020 г. са свързани с увеличаване на заплатите в бюджетната сфера с планиран ефект от 542,1 млн. лв. за 2018 г. За периода 2019-2020 г. продължава нарастване на заплащането на педагогическия персонал с ефект от по 330,0 млн. лв. Отчетени са и разходите за придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС и придобиване на нов тип боен самолет.

Останалите дискреционни мерки са свързани с промяна на параметрите на пенсионната политика с ефект от 282,0 млн. лв.; ефекти от увеличената минимална пенсия през 2017 г. на две стъпки: от 1 юли - на 180 лв. и от 1 октомври - на 200 лв.; допълнителни разходи на бюджетните организации, свързани с увеличението на осигурителните вноски и на МРЗ – 145,5 млн. лв. през 2018 г. и изменение на максималния размер на пенсията и отпадане на тавана за новоотпуснатите пенсии през 2019 г. с ефект от по 36,0 млн. лв. съответно за 2019 и 2020 г. Изменения има и във връзка с промяна в параметрите за изчисляване на парично обезщетение/помощ, като най-значителен е ефектът от увеличението на гарантирания минимален доход и нарастването на месечното парично обезщетение за отглеждане на малко дете от 1 януари 2018 г. от 340 на 380 лв. Общият ефект от тези промени е 78,6 млн. лв. Допълнително нараства и осигурителният доход, върху който държавният бюджет внася здравноосигурителни вноски на определени категории лица по реда на Закона за здравното осигуряване. Спестявания в разходите се очакват във връзка с ефекта от промяната в изискванията за право на получаване на паричните обезщетения за безработица, както и в изискванията

[13] Съгласно методологията за отчитане на бюджетните показатели на начислена основа, очакваният приход от 400 млн. лв. през 2018 г. е разпределен на равни частни за срока на договора от 35 г.

за осигурителния стаж при определяне периода на получаване на паричните обезщетения за безработица.

Табл. II-10: Дискреционни разходни мерки на начислена основа, млн. лв.

Разходни мерки	2018	2019	2020
Решение на Народното събрание от 02.06.2016 г. за приемане на Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нов тип боен самолет“ (обн., ДВ, бр. 43 от 2016 г.)		299,0	292,0
Решение на Народното събрание от 02.06.2016 г. за приемане на Проект за инвестиционен разход „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС“ (обн., ДВ, бр. 43 от 2016 г.)			285,0
Промяна на параметрите на пенсионната политика	282,0		
Увеличаване на заплатите в бюджетната сфера	542,1	330,0	330,0
Изменение на МРЗ	122,8	147,3	154,9
Разходи на бюджетните организации, свързани с увеличението на осигурителните вноски	22,7		
Промяна в параметрите за изчисляване на парично обезщетение или парична помощ	78,6		
Изменение на осигурителния доход, върху който държавният бюджет внася здравноосигурителни вноски на определени категории лица по реда на ЗЗО	40,7	48,8	56,7
Изменение на максималния размер на пенсията и отпадане тавана за новоотпуснатите пенсии от 2019 г.		36,0	36,0
Ефект от промяна в изискванията за право на получаване на паричните обезщетения за безработица и промяна в изискванията за осигурителния стаж при определяне периода на получаване на паричните обезщетения за безработица	-79		
Общо	**1 009,9**	**861,1**	**1 154,6**

Ефектът на дискреционните мерки за подсектор „Местно самоуправление“ се изразява в нарастване на разходите във връзка с увеличаването на МРЗ. Общият ефект по бюджетите на общините е 208,9 млн. лв. за периода 2018-2020 г., като разходите за заплати нарастват съответно с 52,4 млн. лв. за 2018 г., 55,6 млн. лв. за 2019 г. и 59,7 млн. лв. за 2020 г. Останалото нарастване е свързано с увеличени разходи за социално и здравноосигурителни вноски.

4.3. СЪПОСТАВКА НА ПРОГНОЗАТА ЗА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“ С ТАЗИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

В тази част се прави съпоставка между есенната прогноза на сектор „Държавно управление“[14] за 2017-2018 г. с последната фискална прогноза на Европейската комисия от пролетта на текущата година. Следва да се имат предвид различните бази и измененията в макроикономическите сценарии, които обуславят и различия в

[14] Според методологията на ЕСС 2010 сектор „Държавно управление“ включва всички институционални единици, чиято роля е предоставянето на непазарна продукция за индивидуално и колективно потребление и/или преразпределението на национален доход.

основните фискални резултати. Като цяло прогнозите на ЕК са по-консервативни и до голяма степен се базират на сценарий без съществено изменение в политиките, което в известна степен обяснява различията. Освен това, в основния сценарий на сектор „Държавно управление“ са включени политиките, предприети от правителството съобразно неговата програма, след като прогнозата на ЕК беше публикувана.

Фискалната политика на правителството, включително и във връзка с изискванията на Пакта за стабилност и растеж, се вмества в рамките на допустимите фискални ограничения.

Табл. II-11: Сравнение на бюджетната прогноза на МФ с прогнозата на ЕК

Показатели	2016	2017		2018	
(млрд. лв.)	Отчетни данни	МФ	ЕК	МФ	ЕК
1. Данъци върху производството и вноса	14,4	15,3	15,0	16,0	15,6
2. Текущи данъци върху доходите, богатството и др.	5,0	5,6	5,2	6,0	5,4
3. Социалноосигурителни вноски	7,4	8,4	7,9	9,2	8,3
4. Други приходи, вкл. приходи от продажби	5,5	4,7	5,6	5,4	5,9
5. Общо текущи приходи	**32,3**	**34,0**	**33,6**	**36,6**	**35,2**
6. Компенсация на наетите лица	8,5	9,1	8,9	10,0	9,2
7. Междинно потребление	4,5	4,8	4,9	5,2	5,1
8. Социални трансфери в натура	2,0	2,2	2,0	2,5	2,1
9. Социални трансфери без тези в натура	11,0	11,5	11,3	12,0	11,8
10. Лихвени разходи	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8
11. Субсидии	1,3	0,9	1,0	1,1	1,1
12. Други текущи плащания	1,0	1,6	1,8	1,6	1,8
13. Общо текущи разходи	**29,2**	**30,9**	**30,6**	**33,0**	**31,9**
14. Брутни спестявания (5-13)	**3,1**	**3,1**	**3,0**	**3,6**	**3,2**
15. Капиталови трансфери, получени	**0,5**	**0,6**	**1,4**	**1,2**	**1,6**
16. Бруто образуване на основен капитал	**2,5**	**3,5**	**3,9**	**4,5**	**4,2**
17. Други капиталови разходи	**1,2**	**0,3**	**0,9**	**0,2**	**0,9**
18. Общо приходи (% от БВП)	**34,9%**	**34,7%**	**36,3%**	**35,8%**	**36,6%**
19. Общо разходи (% от БВП)	**35,0%**	**34,7%**	**36,8%**	**35,7%**	**36,9%**
20. Общ баланс (% от БВП)	**0,0%**	**0,0%**	**-0,4%**	**0,0%**	**-0,3%**

Източник: ЕК, МФ, НСИ

Сравнение на прогнозата на МФ с прогнозата на ЕК за 2017 г.

Различията между прогнозата за нивото на дефицита за 2017 г. на ЕК (0,4%) и оценката на МФ за балансиран бюджет са най-вече по отношение на приходите и се дължат основно на по-добрата икономическа среда и по-високата събираемост в сравнение с очакванията от началото на годината. Дефицитът в прогнозата на ЕК се постига при по-високи общи разходи (с 2,1 пр.п.) и по-високи общи приходи (с 1,6 пр.п.) в сравнение с прогнозата на МФ. Следва да се отбележи, че пролетната прогноза на ЕК за номиналния БВП за 2017 г. се базира на предварителните данни на НСИ за БВП за базовата година (2016 г.) и по-високи очаквания по отношение на усвояването на разходите, съответно възстановените средства по програмите, съфинансирани със средства от ЕС. Посочените по-горе разлики в прогнозите на ЕК и МФ в общите

приходи и разходи като дял от БВП на сектор „Държавно управление“ за 2017 г. се дължат основно, от една страна на базов ефект от променената оценка за номиналния размер на БВП, и от друга – на очаквани по-ниски от планираните разходи, съответно приходи по сметките за средства от ЕС в есенната прогноза на МФ.

По отношение на **приходите** очакванията на ЕК са за 0,9 млрд. лв. повече други текущи приходи спрямо очакваното изпълнение в прогнозата на МФ. По отношение на приходите от капиталови трансфери ЕК очаква по-високо изпълнение на приходите от европейските фондове с 0,8 млрд. лв. спрямо есенната прогноза на МФ. По отношение на останалите приходни категории ЕК залага в прогнозата си по-ниски от очакваните от МФ приходи, основно поради по-песимистичните прогнози за развитието на икономиката от началото на текущата година. Различията на МФ спрямо прогнозата на ЕК при данъчните приходи се дължат на по-доброто изпълнение при косвените и при преките данъци, както и при приходите от социалноосигурителни вноски през текущата година. Това се дължи на по-добрите макроикономически показатели в сравнение с пролетната прогноза на МФ, както и на повишаване събираемостта на приходите.

По отношение на **разходите** оценките на ЕК за публичните инвестиции са по-високи от прогнозата на МФ както за другите капиталови разходи със 616 млн. лв., така и при разходите за брутообразуване на основен капитал с 415 млн. лв. поради по-високо очаквано изпълнение на инвестициите с източник ЕС. Част от капиталовите разходи, планирани за 2017 г., бяха отложени за реализация през 2018 г., поради което пролетната прогноза на МФ по този елемент не се изпълни. По отношение на текущите разходи ЕК очаква по-високи разходи при другите текущи плащания с около 141 млн. лв., при разходите за субсидии – със 106 млн. лв. и при разходите за издръжка – със 105 млн. лв. По останалите разходни категории ЕК е планирала по-ниско от очакваното от МФ изпълнение на разходите за 2017 г.

Сравнение на прогнозата на МФ с прогнозата на ЕК за 2018 г.

Според прогнозите на МФ за 2018 г. се очаква балансиран бюджет, докато според пролетната прогноза на ЕК се предвижда дефицит от 0,3%. Поддържането на балансиран бюджет през следващата година по оценки на МФ е обусловено от по-високото планирано ниво на приходите спрямо 2017 г. По-високите очаквани разходи спрямо 2017 г. са свързани с увеличение в инвестициите с оглед изпълнението на повече проекти. Въпреки това, Европейската комисия очаква консолидация на дефицита, основно от страна на приходите.

Прогнозата за **приходите** за 2018 г. на МФ е с 1,03 млрд. лв. по-висока от прогнозата на ЕК вследствие на предвидените по-високи данъчно-осигурителни приходи. Един от факторите за по-добрата прогноза е по-високата база от 2017 г. Също така прогнозите за заетостта бяха ревизирани нагоре във връзка с предприетите реформи в пенсионната система, а коефициентът на безработица в последната прогноза на МФ показва подобрение от средно 0,4 пр.п. спрямо пролетната прогноза на МФ за периода 2017-2020 г.

Увеличение на приходите в прогнозата на МФ има и поради предвидените дискреционни приходни мерки – ефект от ръста в нивото на МРЗ и на заплатите в бюджетната сфера върху данъчно-осигурителните приходи. Прогнозата за неданъчните приходи и капиталовите трансфери за 2018 г. на МФ е по-консервативна спрямо прогнозата на ЕК за същия период.

Прогнозата за общото ниво на **разходите** на МФ за следващата година е по-висока в сравнение с тази на ЕК. По отделни елементи по-високи разходи спрямо прогнозата на ЕК се наблюдават при компенсацията на наетите, социалните трансфери и капиталовите разходи.

След публикуването на прогнозата на ЕК през пролетта бяха оповестени от правителството нови мерки по отношение на увеличение на разходите за заплати в бюджетната сфера, нарастване на МРЗ и увеличение на осигурителните вноски за фонд „Пенсии“, които са заложени в прогнозата на МФ за 2018 г.

Повишението при социалните разходи в сравнение с прогнозата на ЕК е основно поради увеличените средства, предвидени за финансиране дейността на НЗОК – основно за болнична помощ и за медицински изделия за домашно лечение, нарастване на минималната пенсия и промяна в условията за изчисляване на паричните обезщетения и помощи.

Прогнозите за разходите за брутообразуване на основен капитал на МФ за 2018 г. са по-оптимистични от тези в прогнозата на ЕК вследствие на очакванията за изпълнение на все повече проекти в хода на програмния период.

Прогнозата за междинното потребление за 2018 г. на МФ и ЕК се доближава, като в прогнозата на МФ издръжката нараства основно поради очаквания за увеличаване на разходите, финансирани с европейски средства и на разходите за материали и външни услуги на държавните предприятия в сектора.

Част III.
Приоритети на политиките и основни допускания за периода 2018-2020 г.

1. ПОЛИТИКИ В ПРИХОДИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Политиката в областта на данъците, освен като ключов елемент на фискалната политика, е и важен инструмент за насърчаване на инвестициите, икономическия растеж и заетостта.

С оглед поддържане на устойчиво ниво на бюджетните приходи при запазване на тежестта на данъчното облагане като основна цел на данъчната политика за периода 2018-2020 г. се поставя повишаването на събираемостта и намаляването на дела на сенчестата икономика чрез стимулиране на доброволното изпълнение и предотвратяване на възможностите за укриване и невнасяне на данъци и отклонение от данъчно облагане.

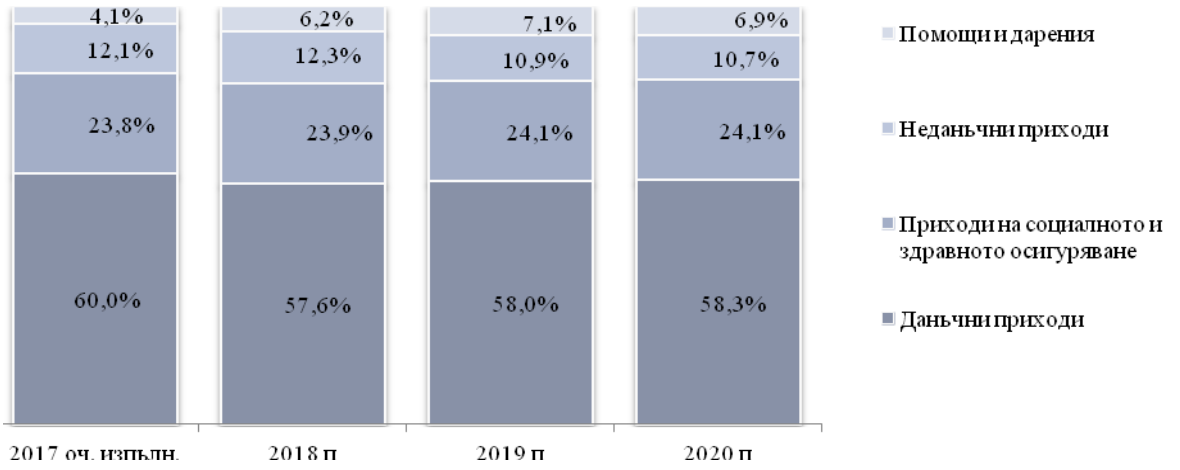
Друг приоритет на провежданата политика е борбата с данъчните измами и укриването на данъци, както и намаляването на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите. Посочените приоритети на данъчната политика кореспондират с направените от Съвета на Европейския съюз специфични препоръки към България през последните години в следните насоки:

- Повишаване на събираемостта на данъците и намаляване на размера на сенчестата икономика, включително недекларирания труд;
- Намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите.

В средносрочен план се предвижда запазване на ниските данъчни ставки за корпоративните данъци и тези на данъците върху доходите на физическите лица. С цел достигане на минималните нива на акцизните ставки в ЕС и в съответствие с договорения преходен период към 01.01.2018 г. е прието поетапно увеличаване на акцизната ставка на цигарите и времеви график за достигане на минималния акциз.

Прогнозните данъчни приходи за периода 2018-2020 г. са базирани на основните показатели от есенната макроикономическа прогноза на Министерството на финансите за периода 2017-2020 г. и на прилаганите мерки от страна на приходните агенции за подобряване на събираемостта.

Граф. III-1: Структура на приходите по КФП в % за периода 2017-2020 г. [15]

1.1. ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА

Предприетите законови и административни мерки за увеличаване на бюджетните приходи, както и мерките за засилване на междуинституционалното сътрудничество, координация и ефективен обмен на информация както на национално ниво, така и с държавите-членки на ЕС и трети страни, доказват своята ефективност в практиката.

Прогнозите за данъчните приходи за 2018 г. са съобразени с приоритетите в данъчната политика в средносрочен план и отчитат ефектите от промените в данъчното законодателство, свързани с реализирането на мерки за повишаване на бюджетните приходи, стимулиране на икономическото развитие, намаляване на административната тежест и въвеждане в националното законодателство на разпоредби от европейското право в областта на данъците.

Европейските инициативи в областта на прякото данъчно облагане са за устойчив растеж, насърчаване на инвестициите и създаване на благоприятна бизнес среда чрез справедливо и ефикасно данъчно облагане на корпоративните печалби и предотвратяване на възможностите за укриване и невнасяне на данъци и отклонение от данъчно облагане при засилено административно сътрудничество и ефективен обмен на информация между държавите-членки на ЕС. През последните няколко месеца актуалност придоби и темата за данъчното облагане на цифровата икономика. В областта на косвеното данъчно облагане Европейската комисия ще представи своите законодателни предложения за постигане на единно ДДС пространство чрез реформиране на регулаторната европейска рамка по отношение на трансграничната търговия със стоки между държавите-членки и въвеждането на един по-опростен, по-ефективен и по-устойчив на измами режим, който да доведе до намаляване на

[15] Използваните в някои от графиките и таблиците в доклада съкращения към годините за периода 2017-2020 г. са със следното значение:
- 2017 п – програма за 2017 г.;
- 2017 оч. изпълн. – очаквано изпълнение за 2017 г.;
- 2018 п – проект за 2018 г.;
- 2019 п – прогноза за 2019 г.;
- 2020 п – прогноза за 2020 г.

административната тежест, на разходите за бизнеса и на данъчните администрации, както и до значително ограничаване на трансграничните измами с ДДС.

През периода януари-юни 2018 г. по време на българското ротационно председателство на Съвета на ЕС предстои усилено участие в работата на различните органи към институциите на ЕС за постигане на целите и осъществяване на задачите на Председателството в областта на данъчната политика съобразно програмата с приоритетите на тройката председателстващи държави-членки и с обявените приоритетни досиета и теми.

1.1.1 Повишаване на бюджетните приходи и борба с данъчните измами

Мерките за повишаване на събираемостта на приходите включват дейности по подобряване на спазването на законодателството, превенция и противодействие на данъчните измами и отклонението от данъчно облагане.

- ***Изпълнение на Единната национална стратегия за повишаване на събираемостта на данъците, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на законодателството 2015-2017 (ЕНС), приета с РМС № 806 от 2015 г. и изготвяне на годишни доклади за изпълнението на ЕНС***

Продължава изпълнението на мерките, свързани с подобряване на данъчната събираемост и справяне със сенчестата икономика от Плана за действие към ЕНС. Изготвена е актуализация на Плана за действие към Стратегията, като в него са включени нови мерки и дейности за усъвършенстване на съществуващите мерки. Докладът за степента на изпълнение на мерките в Стратегията за 2016 г. е приет с решението по т. 18 от Протокол № 13 от заседанието на Министерския съвет на 22.03.2017 г.

- ***Прилагане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури***

С Директива 2013/43/ЕС на Съвета от 22 юли 2013 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на незадължително и временно прилагане на механизма за обратно начисляване във връзка с доставки на някои стоки и услуги, при които съществува риск от измами, са приети промени в член 199а, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО. Съгласно приетите промени, държавите-членки могат да предвидят до 31 декември 2018 г. и за минимален срок от две години лицето – платец на ДДС – да е данъчнозадълженото лице, за което се извършват определени доставки, като обхватът на доставките е разширен и в него са включени доставки на зърнени храни и индустриални култури, в т.ч. маслодайни семена и захарно цвекло, които обикновено не се използват в непреработен вид за крайно потребление (член 199а, параграф 1, буква „и“ от директивата). В тази връзка е удължен срокът за прилагане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури в максимално допустимия времеви обхват съгласно разпоредбата на член 199а от ДДС Директивата – 31 декември 2018 г.

Въведеният механизъм за обратно начисляване на ДДС от една страна е ефективен инструмент за предотвратяване на организираните ДДС измами със зърнени и технически култури с участието на несъществуващи икономически оператори (липсващи търговци), а от друга страна води до намаляване на нелоялната конкуренция, тъй като се ограничава възможността нелоялните икономически

оператори да получават данъчно предимство от укриването и невнасянето на ДДС. Механизмът представлява и предпазна мярка за коректните икономически оператори от случайни сделки с некоректни доставчици, участващи в схеми за данъчни измами.

Досегашният опит показва, че механизмът за обратно начисляване на ДДС представлява ефективен инструмент за противодействие и борба с данъчните измами с ДДС за определени категории стоки. След въвеждането на механизма на обратно начисляване на ДДС в краткосрочен план се наблюдава значителен и траен спад на нивото на данъчните измами с ДДС при доставките на зърнени и технически култури.

– ***Разширяване на обхвата и усъвършенстване на механизма за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск***

Фискалният контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България е въведен през 2014 г. Списъкът на стоките с висок фискален риск се определя със заповед на министъра на финансите, която се публикува на интернет страниците на МФ и НАП. Стоки с висок фискален риск са бързооборотни стоки, които най-често се използват в схеми за данъчни измами и укриване на данъци и са идентифицирани от приходната администрация като рискови (плодове, зеленчуци, месо и месни продукти, мляко, захар, брашно и др.).

Фискалният контрол се извършва на територията на цялата страна от служители на специализирана дирекция „Фискален контрол“ на НАП на фискални контролни пунктове – в близост до гранично контролно-пропускателните пунктове и пристанищата, както и във вътрешността на страната на територията на големите борси и тържища.

На фискален контрол подлежи движението на всички стоки с висок фискален риск, независимо от мястото на получаване/разтоварване на стоката като обхваща вътреобщностните придобивания на стоки от друга държава-членка на ЕС, вътреобщностните доставки на стоки към друга държава-членка на ЕС, преминаващи стоки през територията на страната от една държава-членка на ЕС за друга държава членка и доставките във вътрешността на страната.

Мярката е с постоянен характер и поради доказаната ефективност непрекъснато се усъвършенства чрез актуализиране на списъка на стоките с висок фискален риск, откриване на нови фискални пунктове, задължително обезпечение при доставки на стоки от рискови лица и други.

Предвижда се фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск да се осъществява и по отношение на акцизни стоки. Засиленият контрол върху акцизните стоки се въвежда като мярка за ограничаване на сивата икономика.

– ***Поетапно увеличаване на акцизната ставка на цигарите и времеви график***

С цел достигане на минималните нива на акцизните ставки в ЕС съгласно разпоредбите на Директива 2011/64/ЕС на Съвета е прието поетапно увеличаване на акцизната ставка на цигарите и времеви график за достигане на минималния акциз от 90 евро за 1000 къса (177 лв. за 1000 къса) към 01.01.2018 г.

В сила от 1 януари 2018 г. специфичният акциз е 109 лв. за 1000 къса, а пропорционалният акциз е 25% от продажната цена за 2018 г. Размерът на акциза не трябва да е по-малък от 177 лв. за 1000 къса от 1 януари 2018 г.

– ***Въвеждане на правила за обмен на информация относно предварителните трансгранични данъчни становища и предварителните споразумения за ценообразуване (Директива (ЕС) 2015/2376 на Съвета от 8 декември 2015 г.)***

Основна цел на приетата промяна в ДОПК е засилване на ефективността на административното сътрудничество между данъчните администрации чрез разширяване на обхвата на автоматичния обмен на информация, като се създават правила за обмен на информация относно предварителните трансгранични данъчни становища и предварителните споразумения за ценообразуване, издавани в държавите-членки.

Правилата, въведени с Директива (ЕС) 2015/2376, имат съществено значение за засилване на борбата с укриването на данъци и агресивното данъчно планиране и са в синхрон с няколко взаимно допълващи се инициативи на Европейския съюз, свързани с мерките за данъчна прозрачност. Свиването на данъчната основа намалява значително националните данъчни приходи, което възпрепятства прилагането на благоприятстващи растежа данъчни политики в държавите-членки. Въвеждането на правилата на директивата е от съществено значение и поради това, че по-голямата прозрачност относно издаваните от държавите-членки данъчни становища ще стимулира справедливата конкуренция в областта на данъчното облагане. От своя страна, предварителните споразумения за ценообразуване са ефективна мярка за намаляване на рисковете, свързани с трансферното ценообразуване и предотвратяване укриването на данъци.

В съответствие с изискванията на директивата в ДОПК се създават правила, съгласно които по реда на автоматичния обмен изпълнителният директор на Националната агенция за приходите следва да обменя с компетентните органи на държавите-членки на Европейския съюз и с Европейската комисия информация за предварителни трансгранични данъчни становища и предварителни споразумения за ценообразуване. Информацията се обменя в срок до три месеца след изтичането на шестмесечието, през което становищата или споразуменията са издадени, изменени или подновени, като се използва стандартен формуляр.

– ***Въвеждане на правила за обмен на отчети по държави на многонационалните групи предприятия (Директива (ЕС) 2016/881 на Съвета от 25 май 2016 г.)***

В съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2016/881 в ДОПК са въведени правила за осъществяването на автоматичен обмен на отчети по държави, съдържащи информация за разпределението на приходите, печалбите, активите и данъците на предприятия, които са част от многонационална група предприятия. Основната цел на приетите промени е засилване на прозрачността по отношение на многонационалните групи предприятия. Липсата на прозрачност и нелоялната данъчна конкуренция насърчават големите многонационални групи предприятия да създават такива структури, които позволяват насочването на облагаемите печалби от държавите с високи данъчни ставки, където е реализиран доходът, към такива с ниски данъци. Тези рискове са идентифицирани и от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, в резултат на което е разработена Мярка 13 от проекта BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) относно прилагане на мерки срещу свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби.

Обменът на информацията, включена в отчета по държави, ще позволи на данъчните администрации в различните държави да предприемат мерки срещу вредните данъчни

практики и да идентифицират лицата (предприятията), които изкуствено прехвърлят значителна част от печалбите си към юрисдикции с по-благоприятни данъчни режими.

Правилата, въведени с директивата, са от съществено значение за България с оглед на по-ефективната борба с укриването на данъци и агресивното данъчно планиране. От друга страна, задължителният автоматичен обмен на информация между държавите, в които многонационалните групи предприятия извършват дейност чрез свои съставни предприятия, ще стимулира тези предприятия да се откажат от определени практики за агресивно данъчно планиране, като внасят справедлив дял данъци в държавата, където е реализирана печалбата.

– ***Подобряване на отчетността на продажбите и усъвършенстване на контрола чрез направени изменения и допълнения на Наредба № Н-18/2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства***

Основните промени в наредбата са свързани с изработване на предварително одобрена от НАП и Българския институт по метрология схема за всеки конкретен обект за продажби на течни горива, която да отразява всички компоненти на електронната система за продажба на течни горива и връзката между тях. Въведени са специфични изисквания към работата на ЕСФП, съгласно които работата на системата да се блокира при прекъсване на връзката/комуникацията между отделните нейни компоненти. Освен това е предвидено задължение към лицата да подават данни към НАП за всяка отпечатана касова бележка. Определени са срокове, в които лицата следва да приведат дейността си в съответствие с промените, като първият от тях е 30.09.2018 г.

1.1.2 Подобряване на бизнес средата и намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите

– ***Данъчно облекчение за земеделските стопани***

Данъчното облекчение по чл. 189б от ЗКПО, представляващо държавна помощ за земеделските стопани, може да се прилага за данъчните периоди до края на 2020 г. Същността на помощта е да се подпомогнат чрез данъчни облекчения предприятия, ангажирани в дейности по производство на непреработена растителна и животинска продукция, и да се насърчат инвестициите на земеделските стопани в нови сгради и нова земеделска техника. По този начин допълнително ще се даде възможност за повишаване на инвестиционната активност в тази сфера.

– ***Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство***

Помощта под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство, е одобрена от Европейската комисия със срок на прилагане 2015-2020 г. Помощта се предоставя под формата на намаление на акцизната ставка на газьола (дизелово гориво), използван за механизирани дейности в първичното селскостопанско производство. Общият размер на помощта се утвърждава със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

– ***Намаляване на административната тежест за спазване на законодателството чрез предоставяне на информация от НАП по служебен път в електронен формат***

С цел намаляване на административната тежест в ДОПК е въведена промяна (чл. 87, ал. 11), с която от 01.01.2018 г. отпада изискването от административните задължения на лицата да представят пред компетентните органи удостоверения за наличие или липса на данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски. За целите на комплексното административно обслужване компетентните органи изискват и получават тази информация служебно по електронен път от НАП. Редът за изискване и предоставяне на информацията се определя от изпълнителния директор на НАП.

– ***Приемане на РМС № 496 от 29.08.2017 г. за изпълнение на РМС № 338 от 2017 г. за приемане на мерки за намаляване на административната тежест върху гражданите и бизнеса чрез премахване на изискването за представяне на някои официални удостоверителни документи на хартиен носител***

С РМС № 496 от 29 август 2017 г. е взето решение всички административни органи да предприемат необходимите действия за премахване на изискването за представяне на хартиен носител от гражданите и бизнеса на официални удостоверителни документи, включително удостоверение за наличие или липса на задължения за публични държавни вземания, събирани от митническите органи, издавано от Агенция „Митници“ и удостоверение за наличието или липсата на задължения издавано от НАП.

– ***Въвеждане на възможност в Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ) за плащане на данъци и осигурителни вноски, администрирани от Националната агенция за приходите чрез виртуално терминално устройство ПОС, като средствата постъпват директно по сметка на НАП***

Създава се възможност администрираните от Националната агенция за приходите данъци и осигурителни вноски да бъдат плащани чрез виртуално терминално устройство ПОС, като средствата постъпват директно по сметка на НАП в Българската народна банка. В съответствие с досега заложения принцип в чл. 4 от ЗОПБ за тези картови плащания, както и за останалите такива, лицата няма да заплащат банкови комисиони и такси. С предложените промени значително ще се намали административната тежест и разходите за бизнеса, тъй като ще се осигури удобна и безплатна за лицата алтернативна възможност за заплащане на данъци и осигурителни вноски чрез Интернет, без да е необходимо да бъдат посещавани офиси на НАП или на обслужващата банка.

– ***Извършване на постоянен анализ на нормативните режими и процедури с цел тяхното оптимизиране и опростяване***

Мярката е постоянна и е свързана с оптимизиране и опростяване на нормативните режими и процедури, разработване и внедряване на нови електронни услуги от приходните администрации по предоставяне на интегрирана информация на задължените лица и на други институции, увеличаване на подаваните данъчни и осигурителни декларации по електронен път и други. Целта на мярката е подобряване на инвестиционната и бизнес среда и повишаване на конкурентните предимства на България в международен план.

1.1.3 Мерки в областта на събиране на просрочени задължения

Продължава да се прилага текущо оперативно наблюдение на задължените лица чрез определяне на действия по събиране и селективен подход към длъжниците на база размера на дълга им, риска за събиране на задължението и тяхното поведение към спазването на задълженията за регистриране, деклариране и заплащане на задължения за данъци и осигуровки и други публични държавни вземания.

Прилагат се техники за стимулиране и спазване на доброволното изпълнение на задълженията в зависимост от това към коя група попадат задължените лица: уведомления, напомнителни писма, разясняване на възможностите за обезпечаване и погасяване на задълженията на лица с временно финансово затруднение, възможност за сключване на споразумения с приходната администрация.

В тази връзка ще продължат да се изпълняват следните мерки:

- ***Осъществяване на постоянен мониторинг спрямо длъжници с просрочени задължения в размер над 100 хил. лв. (200 хил. лв. за Териториална дирекция на НАП София-град) за данъци и задължителни осигурителни вноски, категоризирани като събираеми и частично-събираеми, в т.ч. и провеждане на персонални срещи от страна на директорите на териториални дирекции на НАП в цялата страна с лицата с невнесени публични задължения в особено големи размери***

Мярката е с постоянен характер и целта от нейното реализиране е да се поемат изрични ангажименти за предоставяне на обезпечения и/или извършване на цялостни или частични плащания на просрочените дългове, ефективно наблюдение на поетите от длъжниците ангажименти и навременен контрол за третирането им от страна на компетентните органи – актуална оценка на икономическия статус на задълженото лице, своевременно налагане на обезпечителни мерки, издаване на разрешения за неотложни плащания, разсрочване/отсрочване, реализиране на имуществото, извършване на ревизии и проверки при необходимост и други.

- ***Прилагане на механизъм за погасяване на публични задължения на лица с вземания от общини, от други ведомства или държавни предприятия по договори за обществени поръчки и такива, възложени в изпълнение на оперативни програми на ЕС чрез насочване на принудителното изпълнение срещу трети задължени лица, каквито се явяват посочените***

Министерският съвет прие Решение № 593 от 2016 г. за условията и реда за разплащанията на разпоредителите с бюджет по договори (РМС № 593 от 2016 г.), което е изготвено с цел повишаване на събираемостта на бюджетните приходи. С решението се развива мярката за осъществяване на ефективна защита на фискалната позиция и се оптимизира процесът по събиране на бюджетните приходи от мита, данъци, задължителни осигурителни вноски и други публични вземания, събирани от двете приходни агенции – НАП и АМ, реализирана дотогава чрез РМС № 788 от 2014 г., което се отменя.

С РМС № 593 от 2016 г. се въвежда изискване преди извършване на плащания по договори на стойност равна на или надвишаваща 30 хил. лв., всички разпоредители с бюджет, без тези по бюджета на Народното събрание и на съдебната власт, задължително да уведомяват НАП и Агенция „Митници“. Такова уведомяване се прави и в случаите, когато предстоящата за изплащане сума по договорите е на стойност под

30 хил. лв., но не по-малка от 100 лв., когато представлява част от парична престация по договор, чиято стойност е равна на или надвишава 30 хил. лв.

Обменът на информацията между разпоредителите с бюджет и приходните администрации се осъществява чрез информационна система „РМС 593“, която позволява бърза проверка и незабавно плащане на бенефициентите, които нямат задължения към НАП и Агенция „Митници“ над 100 лв., а по отношение на длъжниците дава възможност да се ускори процесът по налагане на обезпечителни мерки по изпълнението им.

Основните цели, свързани с прилагането на мярката, са в следните насоки: да се повиши събираемостта на публичните вземания, да се намалят разходите за събиране на публичните вземания чрез електронен обмен на информация, ефективно да се използват съществуващите информационни технологии и ресурси в институциите, да се осигури по-добра отчетност и прозрачност за дейността на публичния сектор в съответствие с принципите, нормите и най-добрите практики на ЕС, да се ограничат корупционните практики и да се засили междуинституционалното сътрудничество и координация на национално ниво в процеса по събиране на бюджетните приходи.

– ***Подобряване на ефективността на разпоредбите за ангажиране на отговорност на трети лица за непогасени задължения за данъци и осигурителни вноски на задължени юридически лица (чл. 19 от ДОПК)***

В ДОПК са приети изменения с цел подобряване на ефективността от прилагането на разпоредбата на чл. 19, отнасяща се до ангажиране на отговорност на трети лица за непогасени задължения за данъци и осигурителни вноски на задължени юридически лица по чл. 14, т. 1 и 2 от ДОПК.

С промените се цели преустановяване на практиката дружества със задължения да бъдат прехвърляни скоро след започване на проверка или ревизия. Измененията са от съществено значение за оптимизиране на производството и ясно дефиниране на обективните и субективни предпоставки, които следва да бъдат доказани, за да се ангажира субсидиарна отговорност по реда на чл. 19 от ДОПК. Същевременно предложената уредба защитава интереса на добросъвестните данъкоплатци, които извършват действия в изпълнение на обичайната си търговска дейност.

Разширява се кръгът на лицата, по отношение на които може да се ангажира отговорност, както и обхватът на действията, които следва да бъдат извършени от третите лица, за да се счита, че са изпълнени предпоставките на ангажиране на субсидиарна отговорност. Във връзка с обосноваване на субективната страна на извършваните действия на третите лица и на причинно-следствената връзка между тяхното поведение и непогасените задължения е въведено изискване за наличие на недобросъвестно поведение от страна на отговорните лица.

С измененията понятието „недобросъвестност“ се дефинира чрез необорима презумпция с оглед масовите случаи в практиката на прехвърляне на предприятия, дружествени дялове или акции след започнало ревизионно производство за установяване на задълженията на юридически лица по чл. 14, т. 1 и 2 от ДОПК. Приема се, че недобросъвестно поведение е налице винаги, когато действието е извършено след деклариране и/или установяване на задълженията или след започнал контрол по спазване на данъчното и/или осигурително законодателство. Включването на декларираните от лицата задължения в разпоредбата на чл. 19 дава възможност на органите по приходите да образуват производство за ангажиране на отговорност по

чл. 19 от ДОПК не само в случаите, в които задълженията на юридическите лица по чл. 14, т. 1 и 2 от ДОПК са установени с ревизионен акт, но и в случаите, в които лицето само е посочило дължимите от него задължения.

– ***Въвеждане на разпоредби за осъществяване на взаимна помощ при събиране на публични вземания съгласно сключени международни договори***

С оглед ефективното прилагане на поети задължения от страна на Република България в областта на данъците съгласно влезли в сила международни договори в ДОПК са създадени разпоредби в Глава двадесет и седма "б" (чл. 269щ). С измененията се обвързват правилата за осъществяване на взаимна помощ при събиране на публични вземания съгласно сключени международни договори, по които Република България е страна, с производствата по ДОПК. Към настоящия момент такива разпоредби в ДОПК съществуват по отношение на обмена на информация, осъществяван по силата на международни договори (чл. 143 от ДОПК). Създаването на нови правила е свързано с все по-широкото международно сътрудничество в областта на данъците през последните години, чиято цел е по-доброто действие на националните данъчни закони и същевременно спазване на основните права на задължените лица.

1.2. ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИТИКА

За периода 2018-2020 г. по отношение на социално и здравноосигурителните вноски се предвижда:

- Запазване на съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване, като за 2018 г. се повишава размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии" на ДОО с един процентен пункт. Целта е да се намали недостигът от средства по бюджета на ДОО и субсидирането му от държавния бюджет;
- Увеличава се минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, съответно: за 2018 г. в размер на 510 лв.; за 2019 г. – 560 лв.; за 2020 г. – 610 лв., като отпада скалата за определяне на диференцирани минимални осигурителни доходи съобразно облагаемия доход. Промяната в механизма ще доведе до облекчаване на администрирането на този вид доходи както за НАП, така и за задължените лица;
- Увеличение на минималния месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 300 лв. на 480 лв. от началото на 2018 г.;
- Нарастване на минималните осигурителни прагове по основните икономически дейности и групи професии – предвижда се административно увеличение от 3,9 на сто. Най-ниският минимален осигурителен праг е равен на 510 лв., съответстващ на размера на МРЗ за 2018 г.;
- Запазване размера на здравноосигурителната вноска – 8 на сто;
- Запазване размера на осигурителната вноска за Учителския пенсионен фонд – 4,3 на сто;
- Запазване на максимален осигурителен доход за всички осигурени лица – 2 600 лв. за целия период;

- За периода 2018-2020 г. не се правят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

1.3. НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

1.3.1 Приходи от такси

Прогнозата за приходите от такси по бюджетите на ПРБ и други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма за прогнозния период, са разработени на база действащата нормативна уредба, есенната макроикономическа прогноза за периода 2017-2020 г., реализирането на мерки за подобряване събираемостта и намаляване на административната тежест.

1.3.2 Приходи от дивидент за държавата

Прогнозираните приходи от дивидент по държавния бюджет са, както следва:

- за 2018 г. – 55,0 млн. лв.;
- за 2019 г. – 60,0 млн. лв.;
- за 2020 г. – 65,0 млн. лв.

Основните допускания, на база на които е изготвена прогнозата за приходи от дивидент са, следните:

- запазване на ставката за отчисленията за периода 2018-2020 г. от 50 на сто. Предвижда се ставката да се запази без промяна през 2019 и 2020 г., като по този начин се цели стабилизиране финансовото състояние на държавните дружества и предприятия, увеличаване на разполагаемия собствен капитал, който да се използва за издръжка и инвестиции;
- запазване на подхода по отношение акционерните дружества, съставящи консолидирани финансови отчети, а именно дивидентът да се отчислява на база печалбата по консолидирания финансов отчет на дружествата;
- изключване на лечебните заведения за болнична помощ от обхвата на Разпореждането на Министерския съвет за установяване и внасяне в полза на държавата на отчисления от печалбата от държавни предприятия и търговски дружества с държавно участие в капитала;
- през периода 2018-2020 г. са изключени също и дружествата от отрасъл „Водоснабдяване и канализация“ във връзка с изпълнение на предварителни условия във водния сектор за усвояване на средствата от европейските фондове за програмния период 2014-2020 г.;
- за периода 2018-2020 г. се предвижда плавно увеличаване на приходите от дивидент (с 5,0 млн. лв. годишно), предвид очакваните по-добри годишни финансови резултати на част от дружествата, в т.ч. „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

1.3.3 Приходи от наеми за държавата

Приходите от наеми за държавата за периода 2018-2020 г. са разчетени при 50% отчисления от наемите, получени от държавните предприятия и търговски дружества, отдали под наем предоставените им застроени или незастроени недвижими имоти.

1.3.4 Приходи от концесионна дейност

Прогнозните приходи от концесии за 2018 г. по КФП възлизат на 619,4 млн. лв. с ДДС, като се очакват допълнителни приходи от концесии в държавния бюджет в размер на 480,0 млн. лв. с ДДС от заплащане на еднократно концесионно плащане при сключване на договор за концесия за обект „Гражданско летище за обществено ползване София“ – публична държавна собственост, от страна на участника, определен за концесионер. Очакванията са състезателната процедура за предоставяне на концесия да бъде открита до края на 2017 г., като до края на 2018 г. (в случай на липса на обжалвания) да бъде подписан концесионният договор и съответно преведено еднократното концесионно плащане.

За 2019 г. и 2020 г. очакваните приходи от концесии по КФП са в размер съответно на 141,3 млн. лв. с ДДС и 143,3 млн. лв. с ДДС.

Основна мярка за повишаване събираемостта на приходите от концесии е подобряване на контрола върху концесионните договори чрез своевременно начисляване и предявяване на предвидените неустойки по договорите, завеждане на съдебни дела и прекратяване на концесионни договори със стари задължения и сключване на нови.

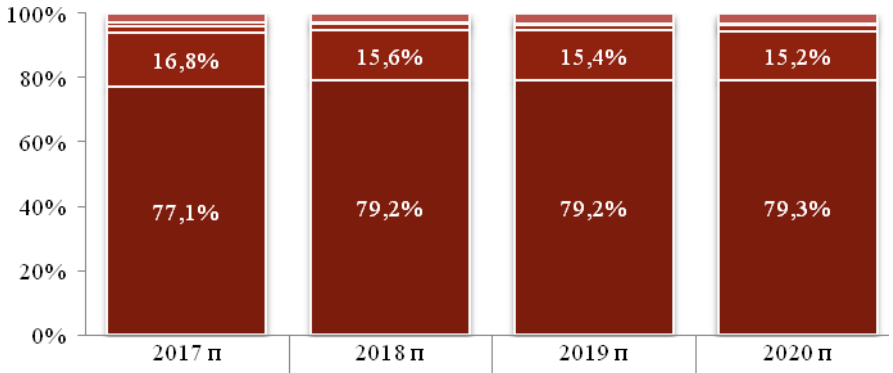
2. РАЗХОДНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Разходните политики са инструмент за реализиране на правителствените приоритети, а успешното им провеждане е в пряка зависимост от реформите в отделните сектори. Необходими са мерки за подобряване на ефективността на публичните разходи, вкл. и чрез засилване ролята на пазарните механизми и спазване на бюджетните тавани и ограничения.

Параметрите на разходите за периода 2018-2020 г. са съобразени с възможностите на бюджета за финансиране на политиките и с перспективите за развитие на публичните сфери.

Разходите по КФП и по функции за периода 2017-2020 г. са представени в следващата графика и таблица.

Граф. III-2: Структура на разходите по КФП в % за периода 2017-2020 г., вкл. резерв и вноска в бюджета на ЕС [16]

	2017 п	2018 п	2019 п	2020 п
Вноска в бюджета на ЕС	2,7%	2,9%	3,0%	3,2%
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	1,1%	0,5%	0,5%	0,5%
Лихви	2,2%	1,8%	1,8%	1,8%
Капиталови разходи	16,8%	15,6%	15,4%	15,2%
Текущи нелихвени разходи	77,1%	79,2%	79,2%	79,3%

Табл. III-1: Разходи по функции по КФП за периода 2017-2020 г. с разпределен резерв по функции (без вноска в общия бюджет на ЕС)

ПОКАЗАТЕЛИ	млн. лв.				% от БВП			
	2017 Програма	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза	2017 Програма	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
Общи държавни служби	2 166,2	2 478,6	2 563,2	2 615,0	2,3%	2,3%	2,3%	2,2%
Отбрана и сигурност	4 167,7	4 451,0	4 231,2	4 144,7	4,5%	4,2%	3,8%	3,5%
Образование	3 350,0	3 840,2	4 144,1	4 493,4	3,6%	3,6%	3,7%	3,8%
Здравеопазване	4 226,8	4 712,0	5 011,6	5 309,1	4,6%	4,5%	4,5%	4,5%
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	12 327,7	13 071,1	13 529,7	14 082,1	13,3%	12,4%	12,1%	11,8%
Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда	2 373,5	2 337,5	2 676,0	2 658,3	2,6%	2,2%	2,4%	2,2%
Почивно дело, култура, религиозни дейности	620,6	659,1	667,4	685,2	0,7%	0,6%	0,6%	0,6%
Икономически дейности и услуги	5 717,8	5 918,2	5 978,4	6 272,0	6,2%	5,6%	5,3%	5,3%
Р-ди некласифицирани в другите функции	826,8	722,4	740,7	754,5	0,9%	0,7%	0,7%	0,6%

[16] В текущите нелихвени разходи са включени и предоставените трансфери за чужбина и прираста на държавния резерв.

2.1. ПОЛИТИКА ПО ДОХОДИТЕ

Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. предвижда увеличаване на размера на минималната работна заплата от 460 лв. на 510 лв. от 1 януари 2018 г., на 560 лв. от 1 януари 2019 г. и на 610 лв. от 1 януари 2020 г.

В сектор „Образование“ през 2017 г. започна реализацията на мерките, касаещи подобряване на социалния статус на педагогическите специалисти, като за тази цел бяха предоставени допълнителни средства в размер на 80,0 млн. лв. за увеличение на възнагражденията им средно с 15%. За 2018 г. предвидените допълнителни средства са в размер на 330,0 млн. лв. С тях се осигурява целогодишно увеличение на възнагражденията на педагогическия персонал, както и въвеждане на механизъм за допълнително финансиране при работа с деца от уязвими групи и приоритетни направления и защитени специалности в професионалните училища.

За периода 2018-2021 г. е предвидено поетапно да бъдат предоставени допълнителни средства с цел удвояване на средствата за възнаграждения на педагогическите специалисти през 2021 г. спрямо 2017 г.

В системата на здравеопазването за 2018 г. в подкрепа на приетата от Министерския съвет Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014-2020 г. са разчетени допълнителни средства за възнаграждения в размер на 19,7 млн. лв. с цел да се осигури устойчиво развитие на човешките ресурси и равнопоставен достъп на гражданите до спешна медицинска помощ в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност.

За втора поредна година с оглед запазване на административния капацитет и нормалното функциониране на структурите към министъра на труда и социалната политика, в т.ч. Агенция за социално подпомагане, Агенция по заетостта, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Агенция за хората с увреждания и др., е предвидено увеличение на средствата за персонал. Дейността на тези структури показва голяма натовареност на служителите при намалена щатна численост и увеличен обем на работа. С оглед обвързване на извършената работа, постигнатите резултати и постигане на адекватно възнаграждение на служителите са осигурени допълнителни средства в размер на 9,4 млн. лв.

За обезпечаване последващото повишаване на ефективността и фискалния ефект на контролната дейност на Националната агенция за приходите за 2018 г. са предвидени средства за увеличаване числеността на персонала с двеста щатни бройки. С предвидените допълнителни финансови и човешки ресурси се гарантира изпълнението на възложения на НАП разширен обхват на дейност с промените в Закона за акцизите и данъчните складове, свързани с третирането на определен тип горива като стоки с висок фискален риск.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. са предвидени по 100,0 млн. лв. за увеличаване на възнагражденията на личния състав в системата на Министерството на отбраната с цел създаване на условия за мотивация и професионален подбор на кадрите, необходими за изпълнението на политиката в областта на отбраната.

За периода 2018-2020 г. в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза са предвидени по 55,0 млн. лв. за увеличаване на средствата за персонал в системата на

Министерството на вътрешните работи с цел повишаване ефективността при изпълнението на политиката в областта на сигурността и вътрешния ред.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза разходите за персонал на Главна дирекция „Охрана“ са увеличени с по 1,6 млн. лв. с оглед осигуряване на по-висока степен на сигурност и опазване на обществения ред в съдебните сгради и опазване здравето и живота на магистрати и свидетели.

Политиката по изпълнение на наказанията се изпълнява от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерството на правосъдието и е свързана с укрепването на пенитенциарната система и инфраструктурата по сигурността в затворите и следствените арести. Разходите за персонал в системата са увеличени с 5,0 млн. лв. за служителите, чиито правоотношения са по Закона за Министерството на вътрешните работи.

Осигурени са средства за увеличение на разходите за персонал на служителите в общинската администрация в размер на 23,0 млн. лв., с което се постига по-ефективна работа на местната администрация и подобряване на административния капацитет на общините при изпълнение на техните функции и задачи.

2.2. ПЕНСИОННА ПОЛИТИКА

При разработването на прогнозата за разходите за пенсии за периода 2018-2020 г. са взети предвид законодателните промени, приети със Закона за изменение и допълнение на КСО (ДВ, бр. 61 от 2015 г.), както и Закона за бюджета на ДОО за 2017 г., а така също и увеличаването на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст на 180 лв. от 1 юли 2017 г. и на 200 лв. от 1 октомври 2017 г., в т.ч.:

- **чл. 68, ал. 1-2 на КСО** – в периода 2018-2020 г. продължава увеличаването на *възрастта за придобиване право на пенсия* от 1 януари всяка година с по 2 месеца за жените и с по 1 месец за мъжете. *Необходимият осигурителен стаж за придобиване право на пенсия* и за двата пола продължава да се увеличава с по 2 месеца всяка година до достигане на 35 години и 10 месеца за жените и 38 години и 10 месеца за мъжете през 2020 г. Необходимите условия за пенсиониране в периода 2017-2020 г. са посочени в следващата таблица.

Табл. III-2: Условия за пенсиониране по чл. 68, ал. 1-2 на КСО (2017-2020 г.)

година	ЖЕНИ		МЪЖЕ	
	възраст	стаж	възраст	стаж
2017	61 г.	35 г. и 4 м.	64 г.	38 г. и 4 м.
2018	61 г. и 2 м.	35 г. и 6 м.	64 г. и 1 м.	38 г. и 6 м.
2019	61 г. и 4 м.	35 г. и 8 м.	64 г. и 2 м.	38 г. и 8 м.
2020	61 г. и 6 м.	35 г. и 10 м.	64 г. и 3 м.	38 г. и 10 м.

- **чл. 68, ал. 3 на КСО –** продължава увеличаването на възрастта за пенсиониране при непълен стаж с по 2 месеца до достигане на 66 години и 6 месеца през 2020 г.;

- **чл. 69, ал. 1, 2, 3 и 6 на КСО** – минималната възраст за пенсиониране на работещите в сектор „Сигурност" продължава да се увеличава с по 2 месеца до достигане на 53 години и 6 месеца през 2020 г.;
- **чл. 69б (стар § 4 от ПЗР на КСО)** – минималната възраст за пенсиониране на лицата, работили при условията на първа и втора категория труд, които не отговарят на условията за пенсиониране от професионален пенсионен фонд по чл. 168 на КСО или са променили осигуряването си по чл. 4в на КСО, продължава да се увеличава с по 4 месеца за жените и с по 2 месеца за мъжете до достигане на 49 години и 4 месеца за жените и 53 години и 6 месеца за мъжете от първа категория и на 54 години и 4 месеца за жените и 58 години и 6 месеца за мъжете от втора категория труд;
- В периода 2018-2020 г. продължава постепенното **увеличаване на тежестта на една година осигурителен стаж в пенсионната формула** с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100 на КСО. Според чл. 70, ал. 1 от КСО процентът за всяка година осигурителен стаж се определя ежегодно със закона за бюджета на ДОО за съответната година. В периода 2018-2020 г. пенсиите не се осъвременяват по чл. 100 на КСО. Получените стойности на тежестта на една година осигурителен стаж, които ще се прилагат при изчисляването на размерите на новоотпуснатите пенсии от 1 януари на съответната година и при преизчисляването от 1 юли на пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, са съответно:
  - 2018 г. – 1,169 (3,8% увеличение);
  - 2019 г. – 1,215 (3,9% увеличение);
  - 2020 г. – 1,264 (4,0% увеличение).

В прогнозата за периода 2018-2020 г. е предвидено размерите на *социалната пенсия за старост* и *минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст* да се увеличават с процентите по чл. 100 на КСО, а именно:

- 2018 г. – 3,8%;
- 2019 г. – 3,9%;
- 2020 г. – 4,0%.

Максималният размер на получаваните една или повече пенсии се запазва на 910 лв. за 2018 г. вследствие на запазване размера на максималния осигурителен доход, а от 1 юли 2019 г. се увеличава на 1 040 лв. (40% от размера на максималния осигурителен доход). За пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., максималният размер на получаваните една или повече пенсии отпада.

В резултат на тези допускания разходите за пенсии по бюджета на ДОО през 2018 г. нарастват с 519,4 млн. лв. спрямо закона за 2017 г.

Средната пенсия на един пенсионер се очаква да достигне 362,97 лв. през 2018 г., 382,00 лв. през 2019 г. и 400,89 лв. през 2020 г.

2.3. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

2.3.1 Политика по заетостта

В областта на активната политика на пазара на труда в условията на икономическо оживление и нарастващо търсене на квалифицирана работна сила на пазара на труда приоритет ще бъдат действия за повишаване предлагането на квалифицирана работна сила, притежаваща умения, търсени от работодателите. Друг приоритет ще бъде активиране на безработните и подкрепа за увеличаването на заетостта. Активната политика на пазара на труда ще бъде насочена към следните основни целеви групи: продължително безработни лица; безработни младежи до 29 г. с подгрупа до 25 г., младежи, които нито се обучават, нито са заети; безработни над 50-годишна възраст; безработни без професия, без квалификация или с нетърсена на пазара на труда професионална квалификация; безработни с трайни увреждания; неактивни лица, желаещи да работят, в т.ч. обезкуражени лица.

Активната политика ще се реализира при спазване на принципите за регионализация, съфинансиране от работодателите, развитие на комплексните услуги, повишаване ефективността на програмите и мерките на база резултатите от периодичните оценки на ефектите от тяхното приложение, обвързване на обученията с краткосрочните и средносрочните прогнози за търсенето на работна сила, по-добър контрол върху качеството на обученията.

2.3.2 Социални помощи и обезщетения

По отношение на социалните помощи и обезщетения, изплащани от бюджета на ДОО, актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. е разработена при запазени параметри на действащото законодателство в КСО и на база Закона за бюджета на ДОО за 2017 г., както и на планираните мерки по отношение на размерите на някои видове обезщетения, а именно:

- от 1 януари 2018 г. се увеличава обезщетението за отглеждане на малко дете от една до две годишна възраст – от 340 на 380 лв.;
- от 1 януари 2018 г. се увеличава минималният дневен размер на паричното обезщетение за безработица – от 7,20 на 9 лв. и се определя максимален дневен размер от 74,29 лв.;
- запазва се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане – 410 дни;
- запазва се режимът на изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност съгласно чл. 40, ал. 5 от КСО – първите три работни дни се изплащат от осигурителя в размер 70 на сто от среднодневното брутно възнаграждение, а от 4-тия ден на настъпване на неработоспособността се изплащат от ДОО;
- запазва се периодът, от който се изчисляват краткосрочните обезщетения при временна неработоспособност – 18 календарни месеца, при бременност и раждане и при безработица – 24 месеца;
- предвижда се за целия прогнозен период да се запази въведената през 2017 година възможност за майките (осиновителките), които имат право да ползват отпуск при бременност и раждане до навършване на едногодишна възраст на детето, но не го използват, а се върнат на работа, да получат обезщетение от

ДОО в размер 50 на сто от полагащото им се обезщетение при бременност и раждане;

- запазва се размерът на еднократната помощ при смърт на осигурено лице – 540 лв.;
- увеличава се максималният размер на гарантираните вземания от 1 200 лв. на 1 300 лв.;
- по отношение на паричните обезщетения за безработица се предвижда правото на паричното обезщетение да е обвързано с наличие на най-малко 12 месеца осигурителен стаж от последните 18 месеца преди използването му, както и по-тясно обвързване на периода на изплащане на обезщетението с осигурителния принос на лицата.

2.3.3 Помощи и обезщетения, изплащани от Министерството на труда и социалната политика

В средносрочен период ще продължат усилията за насърчаване на трудовата заетост на трайно безработни лица в трудоспособна възраст с цел намаляване на броя на пасивните потребители на социални помощи и създаване на възможност за пренасочване на ресурсите към хората, които имат най-голяма нужда от тях. Очакван резултат от тези стъпки ще бъде намаляване на зависимостта от социални помощи и гарантиране на основните жизнени потребности на хората, изпаднали в критична ситуация.

За периода 2018-2020 г. политиката по социална закрила и равни възможности ще продължи да се развива в съответствие със заложените цели в стратегическите документи и програми, като се гарантират основните жизнени потребности на нуждаещите се от подкрепа.

Приоритет остават гарантирането на социалната защита на уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, повишаването на ефективността на програмите, прилагането на диференциран подход, усъвършенстването на нормативната уредба в сферата на социалното подпомагане и оптимизирането на институционалната структура, свързана със социалната защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението. Целта на политиката е да продължава да решава по възможно най-добрия начин проблемите на рисковите групи в рамките на финансовите възможности на държавата, вкл. и по отношение на бедността, но не чрез установяването и поддържането на трайна зависимост от системата за социално подпомагане.

С оглед адекватното отразяване на настъпилите значителни социално-икономически промени и необходимостта да се осигури подходящо равнище на подкрепа на най-нуждаещите се групи от населението, в областта на политиката за социално подпомагане се предлага увеличение на гарантирания минимален доход (ГМД) от 65 на 75 лв. Гарантираният минимален доход е основата, която служи за определяне на границата за достъп и на размера на социалните помощи по Закона за социално подпомагане. Освен това, чрез него се определят и размерите на различни видове социални плащания, каквито са: размерът на интеграционните добавки по Закона за интеграция на хората с увреждания, размерът на финансовата помощ за превенция и реинтеграция, за отглеждане на дете при близки и роднини и в приемни семейства по Закона за закрила на детето и др. Политиката в областта на социалното подпомагане е насочена към гарантиране на задоволяването на основните жизненоважни потребности

на хората, изпаднали в критична ситуация, като се прилага чрез ясен, точен и обективно обоснован механизъм, доказал във времето своята ефективност за идентифициране на рисковите групи, какъвто е и гарантирания минимален доход, на основата на който се определя диференцираният минимален доход. С предлаганата промяна увеличението на ГМД при равни други условия ще осигури както увеличение на броя на подпомаганите лица и семейства, така и по-висок размер на помощите.

Съществена част от политиката за социално включване е предоставянето на материална подкрепа на семействата с деца и семействата, които полагат грижи за деца в риск. За тази цел се предвиждат промени в Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД), които въвеждат правна възможност за определяне на различен доходен критерий за отпускане на четирите вида семейни помощи, за които има доходен тест. Еднократните помощи при бременност и за ученици, записани в първи клас, и месечните помощи за отглеждане на дете до една година ще се предоставят при общ доходен критерий. Този критерий за 2018 г. ще бъде 450 лв. Различен доходен критерий ще бъде определян за месечните семейни помощи по чл. 7 от ЗСПД за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, които се предоставят на най-много семейства в сравнение с останалите 9 вида семейни помощи.

За постигане на по-добра целенасоченост и същевременно осигуряване на подкрепа за повече семейства се въвежда различен ред за определяне на доходния критерий за месечните помощи по чл. 7 от ЗСПД, както и обвързване на размера на помощите с този доходен критерий. За 2018 г. се предвижда доходният критерий за получаване на пълния размер на месечните помощи да бъде запазен на 400 лв. За семействата с доход между 400,01 лв. и 500 лв., включително, се предвижда помощта да е в размер 80 на сто от пълния размер на помощта. По този начин повече семейства, извън групата на семействата с най-ниски доходи, биха могли да ползват финансова подкрепа от държавата за отглеждане на децата, макар и в по-ограничен размер. Предложеното въвеждане на два вида доходен критерий, в зависимост от който да се определя не само правото на помощ, но и нейният размер, за първи път ще бъде приложено през 2018 г. Очаква се увеличение на подпомаганите семейства с около 20 000. Ефектът от тази нова мярка ще бъде от голямо значение в дългосрочен план, тъй като очакваният дългосрочен ефект е подобряване на ефективността на семейните помощи.

В областта на интеграцията на хората с увреждания се прилага интегриран подход във всички области на обществения живот чрез създаване на условия и гаранции за равнопоставеност, социална интеграция и упражняване на правата, подкрепа на хората с увреждания и техните семейства, както и интегрирането им в работна среда. Политиката за интеграция на хората с увреждания през последните години е тясно свързана с прилагането на интегриран подход при управление на политиката. Политиката за интеграция на хората с увреждания е насочена към създаване на условия и гаранции за равнопоставеност, социална интеграция и упражняване на правата, защита на хората с увреждания и техните семейства, както и интегрирането им в работна среда. Проблемите на хората с увреждания са широкообхватен проблем на човешките права и предмет на законово регулиране.

Безспорен е приносът на предоставяните социални услуги „Личен асистент“, „Социален асистент“ и „Домашен помощник“, финансирани с европейски средства за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, както и на деца, които се нуждаят от постоянна грижа в ежедневието си. За 2018 г. се предвижда продължаване на финансирането на услугата чрез бюджета на Министерството на труда и социалната политика с оглед запазване на обхвата на предлаганите услуги.

В областта на равнопоставеността на половете и антидискриминацията усилията са насочени към осигуряване на условия за равенство между жените и мъжете във всички области на обществения, икономическия и политическия живот, равно третиране и недопускане на дискриминация.

2.4. ЗДРАВНА ПОЛИТИКА

Политиката в областта на здравеопазването ще бъде насочена към постигане на приоритетите на Националната здравна стратегия – 2020 чрез изпълнение на Плана за действие към Националната здравна стратегия с цел подобряване на ефективността и удовлетвореността на гражданите от функционирането на сектора. През тригодишния период се предвижда да се подобри функционирането на спешната медицинска помощ, предоставяна в извънболнични и в болнични условия, с цел осигуряване на по-добро качество, достатъчност и своевременност в съответствие с приетата от Министерския съвет „Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014-2020 г.“

Основните приоритети в областта на здравеопазването са следните:

- Подобряване на диагностиката, качеството и достъпа до комплексно лечение на заболяванията;
- Приоритетно развитие на спешната помощ чрез инвестиции в ресурсното, техническо, логистично и кадрово развитие;
- Въвеждане на интегриран подход на медицинските грижи за репродуктивно, майчино и детско здраве;
- Създаване на по-големи възможности за подкрепа на раждаемостта чрез организационно и финансово подпомагане на лица с репродуктивни проблеми сред населението на страната;
- Въвеждане на информационни технологии, които да предоставят информираност, проследяемост, справедливост, равнопоставеност и обективен контрол на процесите в здравната система;
- Създаване на условия за повишаване качеството на медицинските услуги и достъпност на лечението, устойчивост на финансовите ресурси и ефективност и контрол при тяхното усвояване;
- Подобряване на изискванията и критериите за медицински и финансов контрол върху дейността на изпълнителите на медицинска помощ и аптеките;
- Провеждане на адекватна лекарствена политика, насочена към осигуряване на качествени, ефективни и достъпни лекарствени продукти;
- Намаляване употребата на наркотични вещества и свързаните с наркотици здравни и социални рискове и вреди чрез въвеждане на интегриран, обективен и балансиран подход в политиката за намаляване търсенето на наркотици.

2.5. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

2.5.1 Политика в областта на предучилищното и училищното образование

Ключовите политики в сектор „Образование“ през периода 2018-2020 г. ще са насочени към пълно обхващане на всички подлежащи на образование деца и ученици,

предотвратяване на отпадането от образователната система и реинтеграция на преждевременно напусналите; повишаване на образователните резултати на всички ученици; осигуряване на подкрепа на педагогическите специалисти и привличане на млади хора в професията; подкрепа за българските училища в чужбина за съхраняване на българските общности и българската национална идентичност зад граница; разширяване на възможностите за учене през целия живот и популяризирането му сред всички слоеве на населението.

Прилагането на съвременни образователни политики, насочени към образователните потребности на обучаваните, включва осигуряване на условия за приобщаващо образование и подкрепа за личностно развитие на всяко дете и ученик, осигуряване на възможности за изява и разгръщане на творческите способности на децата и учениците, както и подкрепа на децата и учениците с изявени дарби за разгръщане на творческия им потенциал; стимулиране развитието на предприемачески, творчески и иновативни компетентности сред децата и учениците; осигуряване на качествено професионално образование и обучение в партньорство с бизнеса и съответствието му с потребностите на пазара на труда; създаване на условия за информиран избор на образование, обучение, професионално и кариерно развитие и учене през целия живот.

2.5.2 Политика в областта на висшето образование

Политиката в областта на висшето образование е насочена към устойчиво развитие и повишаване качеството на образование чрез финансово насърчаване и ориентиране към практическите нужди на пазара на труда. И през периода 2018-2020 г. ще продължат да се изпълняват реформите, насочени към специализация на държавните висши училища и тяхното профилно оптимизиране; преструктуриране на приема към професионални направления с очаквано по-високо бъдещо търсене на пазара на труда; усъвършенстване на рейтинговата система на висшите училища; предоставяне на публични гаранции за студентски кредити; премахване на ограниченията за прием на студенти от българските общности в чужбина.

Реализирането на тези политики ще се осъществи чрез осигуряване на финансиране, насочено към резултатите от обучението, засилване взаимодействието между висшите училища и бизнеса, усъвършенстване модела на акредитация и оценяване на качеството във висшето образование, стимулиране на научното развитие и кариерно израстване на преподавателите от висшите училища, както и чрез подкрепа на мобилността на студенти и преподаватели.

Националното финансиране на образованието ще продължи да се допълва и със средства от структурните фондове на ЕС. Те са насочени главно към развитие на уменията за учене и на творческите способности на учащите и повишаване на мотивацията им за учене, квалификация на учителите, практическо обучение и стажове за учениците, усъвършенстване на практическите умения на студентите от висшите училища и повишаване успешната реализация на младите хора на трудовия пазар.

2.5.3 Политика в областта на науката

Политиката в областта на науката е насочена към изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030, Националната пътна карта за научна инфраструктура и Стратегията за насърчаване на научните изследвания. Прилагането им ще допринесе за преструктуриране и модернизиране на научната инфраструктура, постигане на дълготраен положителен ефект в областта на научната и изследователската дейност и превръщане на научния

сектор в основен фактор за изграждане на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности, насочени към подобряване на икономическото развитие на страната в дългосрочен план.

2.6. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНАТА

Политиката в областта на отбраната е свързана с поддържането на модерни и боеспособни въоръжени сили. За нейното реализиране ще се поддържа и развива ефективно и ефикасно планиране на отбраната в съответствие с процеса на отбранително планиране на НАТО и процеса на развитие на отбранителни способности в ЕС. Целта е изграждане, развитие, поддръжка и използване на необходимите способности на въоръжените сили за изпълнение на задачите по отбрана на страната, задълженията на Република България в системата за колективна сигурност и отбрана и за приноса й към националната сигурност в мирно време.

Спазено е изискването средствата за отбрана да не са по-ниски от размера на одобрения минимум за сектора на отбраната в съответствие с Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2020, приета с Решение на Народното събрание от 25.11.2015 г. и с Плана за развитие на въоръжените сили до 2020 г., приет с ПМС № 382 от 30.12.2015 г. Осигурени са средства за поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, в т.ч. средства за изпълнение на одобрените от Народното събрание инвестиционни проекти за придобиване на авиационна техника и на многофункционални модулни патрулни кораби за ВМС.

През прогнозния период ще се провежда активна отбранителна политика на Република България в НАТО, Европейския съюз и други международни и регионални формати и ефективно участие в системата на колективната отбрана на Северноатлантическия алианс, Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз и в рамките на други международни и регионални инициативи в подкрепа на мира и стабилността в света. Република България ще продължи участието в процеса на вземане на решения, както и включване в процеса на изграждане на отбранителни способности на НАТО и ЕС. Република България ще продължи съвместната работа и сътрудничество със страните от ЕС в рамките на Европейската агенция за отбрана.

2.7. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ВЪТРЕШНИЯ РЕД И СИГУРНОСТТА

Държавната политика в областта на вътрешния ред и сигурността през периода 2018-2020 г. ще се реализира в следните основни направления:

- Противодействие на организираните и конвенционални форми на престъпност против икономиката, финансовата система и корупцията;
- Намаляване нивото на организираната престъпност с предприемането на целенасочени действия към тези категории престъпления, създаващи висока степен на опасност за живота и здравето на населението и причиняващи големи финансови загуби и щети на държавния бюджет;
- Превенция на икономическата престъпност и корупцията в държавната администрация с акцент върху противодействието на престъпленията против паричната и кредитната система и измамите с ДДС;

- Опазване на обществения ред и противодействие на престъпленията срещу личността и собствеността на гражданите с акцент върху малките населени места и рисковите групи;
- Поддържане на ефикасен граничен контрол и защита на границите на страната и противодействие на засиления миграционен натиск върху Република България;
- Интегрирано противодействие на незаконната миграция на територията на Република България, засилване контрола върху установяване на незаконно пребиваващи граждани на територията на страната и управление на процедурите по тяхното връщане;
- Недопускане извършването на терористични действия на територията на страната, охрана и оперативно обезпечаване на стратегически и особено важни обекти, дипломатически представителства и други обекти;
- Повишаване готовността за ефективни действия и осигуряване на надеждна защита на населението при възникване на пожари, бедствия и извънредни ситуации, въвеждане на най-добрите европейски практики за пожарна безопасност и защита на населението;
- Повишаване на ефективността при контрола и организацията на движението по пътищата и внедряване на технически системи за наблюдение и контрол с цел намаляване броя на убитите и ранените при пътно-транспортни произшествия;
- Осигуряване и прилагане на специални разузнавателни средства, наблюдение и контрол на процедурите по тяхното разрешаване и прилагане с цел защита на правата и свободите на гражданите, националната сигурност и обществения ред;
- Осигуряване на охрана, специализиран транспорт, специални комуникации и пропускателен режим на президента, председателя на Народното събрание, министър-председателя и вицепрезидента, както и на други правоимащи лица;
- Информационно-аналитично обезпечаване на държавното ръководство за подпомагане процеса на вземане на решения с цел защита на националната сигурност и интересите на Република България.

2.8. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО

За тригодишния период 2018-2020 г. ще се предприемат законодателни мерки, свързани с реформиране и подобряване работата на съдебната система.

Приоритет на Министерството на правосъдието е извършването на законодателни промени, които следва да гарантират правовия ред в страната, борбата с престъпността и създаването на условия за ограничаване на корупцията на всички нива на държавното управление.

Основен приоритет в развитието на Агенцията по вписванията е въвеждането на модерна централизирана електронна регистърна система, която да обхване освен съществуващите регистри, водени от Агенцията по вписванията, и регистрите, водени понастоящем в рамките на съдебната система и структурните звена на Министерството на правосъдието.

Основната цел на реформата е извеждане на правоохранителни дейности от съдебната система, с което ще се укрепи административният й капацитет, като същевременно, с оглед централизация на информацията относно юридическите лица в Република България, ще се изгради единен регистърен център, включващ и информацията от водените от Министерството на правосъдието Централен регистър за особените залози и Регистър на юридическите лица с нестопанска цел за обществено полезна дейност.

Целта е изграждане и въвеждане на централизирана електронна система за регистрация на търговците, юридическите лица с нестопанска цел, други стопански субекти на частното право, които по силата на специални закони притежават правосубектност и понастоящем се регистрират в съдилищата. Това ще позволи оптимизиране на централните и регионални звена в системата на Министерството на правосъдието и ще въведе принципа „обслужване на едно гише" за всички дейности, свързани с регистрация, и последващи промени за всички юридически лица на територията на Република България чрез единна централизирана електронна система за регистрация.

Усилия ще бъдат положени за усъвършенстване и надграждане на съществуващите електронни регистри към Агенцията по вписванията, създаване на нови регистри и свързването им с регистри, поддържани от други държавни и общински институции и институции от държави-членки на Европейския съюз, както и за оптимизация на дейността по водене, съхраняване и достъп до регистрите чрез извършване на законодателни промени.

Приоритет в политиката е и осигуряването на висока степен на сигурност и опазване на обществения ред в съдебните сгради, опазване здравето и живота на магистрати и свидетели, оказване на своевременно съдействие на органите на съдебната власт при призоваване, принудително довеждане, задържане и конвоиране, която се изпълнява от Главна дирекция „Охрана".

Важна част на политиката е свързана с укрепването на пенитенциарната система и инфраструктурата по сигурността в затворите и следствените арести.

Реформирането на пенитенциарната система е неразделна част от процеса на ускорена съдебна реформа и успешното противодействие на престъпността. Въпреки че през последните години страната ни постигна значителен напредък в развитието и усъвършенстването на наказателното изпълнение, процесът на реформа е невъзможен без подобряване материалните условия на бит и живот на лишените от свобода и по-нататъшното демократизиране институциите на наказателно-изпълнителната система.

2.9. ВЪНШНА ПОЛИТИКА

Българската външна политика ще работи за присъединяване на България към Шенген, еврозоната, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, както и за отпадане на Механизма за сътрудничество и оценка.

Важен акцент е активното участие на страната ни в евроатлантическите структури и задълбочаване на сътрудничеството между НАТО и ЕС.

Специално внимание се отдава на по-нататъшното задълбочаване на двустранните политически, икономически и културни отношения със страните от Югоизточна Европа.

Ефективната защита на правата и отстояването на законните интереси на българите зад граница са основен приоритет на българската държава. Усилията ще са насочени към провеждане на целенасочена политика за поддържане на българската идентичност, език и култура в традиционните и новите български общности в чужбина.

Ключов въпрос е търсенето на устойчиво решение на проблема с миграцията. Нужни са съвместните усилия на всички засегнати или изложени на риск страни. Общата европейска система за убежище трябва да бъде стабилна и ефективна система, основана на принципите на солидарност, равнопоставеност и справедливо разпределение на отговорностите между държавите-членки на Европейския съюз.

Основен приоритет е и *провеждането на успешно и отговорно Председателство на Съвета на ЕС* през първата половина на 2018 г., насочено към ефективно придвижване напред на европейския дневен ред, в тясно сътрудничество с институциите на ЕС.

България следва да търси баланс между специфичните приоритети на държавите-членки и стратегическите приоритети на ЕС за постигане на реални, видими резултати в активен диалог с гражданите по европейските въпроси и в отговор на техните очаквания за повече сигурност, заетост, устойчив растеж и по-силно присъствие на ЕС на световната сцена.

Водещ принцип на Българското председателство ще бъде запазването на единството и солидарността между държавите-членки чрез предлагане на компромисни решения в рамките на общностния метод. Като председател на Съвета на ЕС, страната ни следва да поеме ролята на балансьор и страна, която търси консенсус, компромис и разбирателство между държавите-членки за приемането на решения и придвижването на проектите на законодателни актове.

Сред очакваните резултати за обществото могат да бъдат отбелязани следните:

- Изграждане на позитивен имидж на Република България на равностоен и надежден партньор, гарантиращ високото ниво на сътрудничество и координация;
- Повишаване на интереса на инвеститори към Република България и популяризиране на страната като туристическа дестинация вследствие на проведената Комуникационна и културна програма на Председателството;
- Промяна в степента на информираност на обществото за Българското председателство и възможностите и ползите от европейските политики;
- Макроикономически и финансови ефекти като резултат от ангажирането на бизнеса с дейности по подготовката и провеждането на Председателството.

2.10. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГЕТИКАТА

Политиката в областта на енергетиката има за цел установяване на по-чисто и ефективно производство на енергия чрез рационално използване на конвенционалните и възобновяеми източници на енергия, минимизиране влиянието на производството, преноса и използването на енергия върху околната среда, подобряване управлението на природните ресурси. Тенденцията е да се гарантира сигурно, безопасно и устойчиво снабдяване с енергия на достъпни цени.

Освен това усилията ще бъдат насочени към овладяване негативните промени в климата чрез използване на по-малко и по-чиста енергия, увеличаване дела на нискоемисионната енергия и бърз технически напредък.

Приоритетните направления за периода 2018-2020 г. са:

- Овладяване на негативните промени в климата чрез включване на българските енергийни инсталации в европейската Схема за търговия с квоти на емисии на парникови газове (принос на Република България за изпълнение на целта на ЕС за 20%-но намаление нивата на емисиите на парникови газове спрямо 1990 г.);
- 16% дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия до 2020 г., включваща задължителен 10% дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта;
- Ограничаване на външната зависимост от енергиен внос чрез диверсификация на енергийните доставки и енергоспестяване;
- Насърчаване на използването на местни ресурси и възстановяеми енергийни източници;
- Повишаване с 25% на енергийната ефективност до 2020 г. и постигане на енергийни спестявания от 1 590 ktoe [17] в първичното енергийно потребление и 716 ktoe в крайното енергийно потребление, като ключов елемент за устойчиво развитие и най-рентабилен начин за намаляване на емисиите, за подобряване на енергийната сигурност и конкурентоспособност и за поддържане на ниски енергийни разходи;
- Определяне на индикативна цел за дял на биогорива от „ново поколение“ в крайното потребление на енергия в транспорта до 2020 г.;
- Либерализиране на енергийния пазар с оглед обезпечаване на достъпна и сигурна енергия за потребителите и др.

2.11. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Провежданата политика в областта на опазването на околната среда през прогнозния период 2018-2020 г. ще бъде реализирана чрез активно взаимодействие с други сектори на публичната власт, които допринасят във висока степен за опазване на чистотата на водите, почвите и въздуха, намаляване и оползотворяване на отпадъците, адаптиране към измененията на климата и ефективно използване на ресурсите в икономическия цикъл на страната.

Усилията ще са насочени към повишаване на съзнанието и културата на обществеността в сферата на околната среда и осигуряването на достъп на обществеността при вземане на решения за околната среда, с което се постига широко обществено участие при формиране на политиките и прилагане на принципите за прозрачност, открито управление, партньорство и диалог. Усилията в областта на околната среда ще бъдат насочени и за предотвратяване и смекчаване на негативните въздействия от изменението на климата върху екосистемите, социално-икономическите системи, здравето и благополучието на хората.

[17] Kilotonne of oil equivalent (Ktoe) - килотон нефтен еквивалент; килотон (kt) = 1000 тона (t).

Република България е страна, включена в „Приложение Б“ на Протокола от Киото. През втория период на задължения по Протокола от Киото България ще изпълнява своя ангажимент за намаляване на емисиите съвместно с останалите държави-членки на Европейския съюз, като общата цел на Съюза е редукция на емисиите с 20% спрямо нивата им от 1990 г. Целта се изпълнява въз основа на „вътрешно“ разпределение на усилията между държавите-членки, базирано на законодателния пакет „Климат-Енергетика“. Постигането на тази редукция на парникови газове изисква прилагането на редица мерки във всички сфери на икономиката и в бита.

2.12. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Провежданата политика в областта на регионалното развитие е насочена към създаването на условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на регионите, целящо общо икономическо и социално развитие на страната, както и развитие на териториалното сътрудничество. Политиката е насочена и към подобряване качеството на жизнената среда на българските граждани и превръщането на българските региони в привлекателно място за инвестиции и бизнес.

Основен акцент е и създаването на условия за постигане на устойчиво интегрирано развитие на районите и общините в страната, подпомагане на икономическото и социално развитие на трансграничните региони и намаляване на регионалните различия посредством подобряване на инфраструктурата в граничните райони, насърчаване на сътрудничеството между регионите, както и насърчаване на съвместното трансгранично сътрудничество и балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

Сред основните приоритети е и създаването на балансирана, съразмерно развиваща се и устойчива жилищна система, обновяването на многофамилни жилищни сгради чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност за осигуряване на по-добри условия на живот и по-високо качество на жизнената среда, както и разработването на нов работещ модел на българската жилищна система, в който да бъде намерено трайно решение на основните й проблеми, с което да се създадат по-добри условия на живот за гражданите и по-високо качество на жизнената среда.

2.13. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРАТА

Политиката в областта на културата е свързана с укрепването, популяризирането и развитието на българската идентичност, култура и духовни ценности. Стратегическите цели на политиката са насочени към създаването на условия за устойчиво културно развитие и духовно консолидиране на нацията, утвърждаването на българската национална идентичност чрез изграждане образа на България като страна със самобитна култура и уникално културно наследство, активирането на международната дейност за популяризиране достиженията на българските творци и повишаване конкурентоспособността на българския културен продукт.

В областта на опазването на недвижимото културно наследство ще продължи държавната подкрепа за извършване на археологически проучвания, реставрация и съпътстваща консервация (укрепване, защитни покрития, вертикална планировка и др.) на значими археологически обекти, както и извършването на консервационно-реставрационни работи на недвижими културни ценности.

В областта на опазването и представянето на движимото културно наследство (държавните музеи, художествените галерии) ще продължи финансирането на дейностите им по стандарти в подкрепа на възможностите за по-голяма самостоятелност и мотивация на работещите в музейното дело за популяризирането на националното културно богатство.

В областта на филмовото изкуство ще продължи подкрепата за създаването на нови български филми. Националното финансиране предвижда увеличаване на българските филми – копродукция с европейски страни. Разширяването на интеграцията с европейските кинематографии ще допринесе за издигане на художественото и техническо качество на филмите и ще разшири възможностите за разпространение на българското кино на международния пазар.

В областта на сценичните изкуства (театри, опери, оперно-филхармонични дружества, оркестри и ансамбли) ще продължи подобряване на управлението, осигуряване на по-голямо разнообразие от представления и осигуряване на по-широк достъп на зрителите до художествения продукт, както и създаване на трайна уредба на единните разходни стандарти за финансиране на държавните културни институти, осъществяващи дейности в областта на сценичните изкуства.

В областта на литературното наследство основните приоритети ще се насочат към подкрепа на книгоиздаването чрез подпомагане на издателската дейност и популяризиране на българската книга по света и създаване на условия за развитието и утвърждаването на библиотеките като съвременни центрове, осигуряващи ефективно библиотечно информационно обслужване на широк кръг потребители. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще продължи финансирането на дейностите си по стандарти и ще прилага системата на делегиран бюджет.

2.14. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА

Политиките в областта на физическата култура, спорта и младежта са насочени към развитие на спорта за учащи и спорта в свободното време, развитие и утвърждаване на спорта за високи постижения и насърчаване на икономическата активност и развитие на младите хора.

Основните приоритети *в областта на спорта* за периода 2018-2020 г. са укрепването на здравето и физическата активност, практикуването на спорт от всички и развитие на спорта за високи постижения:

- Развитие на ученическия спорт като средство за здравословен начин на живот – насърчаване на учащите към двигателна активност и системно практикуване на физически упражнения и спорт; увеличаване броя на практикуващите спорт деца от детските градини, ученици, студенти, деца с увреждания и деца в риск чрез разширяване обхвата от организационни форми за занимания с физически упражнения и спорт; осигуряване на ефективен учебно-тренировъчен процес в спортните училища; осигуряване на подкрепа за реализация на младите спортисти и деца с изявени дарби;
- Развитие на спорта за всички – насърчаване на здравословната двигателна активност и практикуването на спорт и спортно-туристическа дейност от гражданите като фактор за подобряване на общественото здраве; осигуряване на условия и възможности за физическа активност и спорт за хора с увреждания;

- Развитие и утвърждаване на спорта за високи постижения като средство за повишаване престижа на нацията – създаване условия на елитните спортисти за ефективна подготовка и реализиране на високи спортни резултати на световни и европейски първенства; провеждане на оптимална подготовка на спортисти за участието им в олимпийски игри; финансиране на дейности на спортни организации в областта на спорта за високи постижения;
- Превенция и контрол на употребата на допинг в спорта;
- Реконструкция и модернизация на спортни обекти и съоръжения с цел привеждането им в съответствие с международните стандарти.

Приоритетите *в областта на младежта* са насочени към осигуряване на подкрепяща и насърчаваща среда за социална, професионална и личностна реализация на младите хора в страната:

- Повишаване на информираността и активността на младите хора и цялостното им участие в процеса на вземане на решения в областта на младежката политика;
- Подобряване на качеството на живот на младите хора;
- Подобряване на условията за успех на всеки млад човек чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал на страната – насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
- Мерки, свързани със социално отговорен хазарт и предпазване на младите хора от хазарт;
- Мобилизиране на потенциала на младите хора за развитието на Република България и Европейския съюз.

2.15. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

В областта на транспорта и съобщенията стратегическата цел на провежданата политика е изграждане на устойчива транспортна система, развит и жизнеспособен сектор на електронните съобщения и пощенски сектор, както и технологично развитие и иновации. Политиката в областта на транспорта е насочена към развитие на базисната транспортна инфраструктура, повишаване на качеството на предлаганите транспортни услуги и устойчивото развитие на транспорта. Основни приоритети са осигуряването на високо ниво на безопасност и сигурност, стимулиране използването на обществените видове транспорт и програми за промяна в разпределението по видове транспорт с цел намаляване на вредното въздействие на автомобилния транспорт. Ангажираността на държавата към бъдещото развитие на устойчив транспорт е съобразена с нарастващата загриженост за опазване на околната среда, като се насърчава развитието на по-екологосъобразните видове транспорт и се прилага балансиран подход при използване на техния потенциал.

При изпълнение на *политиката в областта на транспорта* предвидените средства за периода 2018-2020 г. ще бъдат насочени към:

- Провеждане на национална транспортна политика, основана на приемственост, ефективност и експертност;

- Изграждане на модерна, устойчива, балансирана и интегрирана транспортна инфраструктура по основната и разширената Трансевропейска мрежа на територията на България, както и подобряване на инфраструктурната свързаност на регионите чрез модернизиране на пътната инфраструктура; изграждане на националната мрежа от магистрали и скоростни пътища и свързването ѝ с европейските транспортни коридори;
- Поддържане, модернизация и обновяване на републиканската пътна инфраструктура в съответствие със съвременните изисквания на автомобилния транспорт;
- Повишаване на сигурността и безопасността на транспортния сектор, въвеждане на интелигентни транспортни системи и професионално управление на транспортната инфраструктура и съоръжения;
- През периода 2018-2020 г. се предвижда стартиране изграждането и въвеждането на електронна система за събиране на такси за ползване на републиканската пътна мрежа на база „изминато разстояние“ за товарни автомобили и на база „време“ за леки автомобили;
- Подобряване на управлението на транспортната система;
- Подобряване на свързаността на българската транспортна система с единното европейско транспортно пространство;
- Развитие на интермодален транспорт;
- Изграждане на модерна и оперативно съвместима с европейската железопътна мрежа национална железопътна инфраструктура;
- Изграждане, развитие и поддържане на високоефективна система за търсене и спасяване при авиационни и морски произшествия;
- Осигуряване на качествен и достъпен транспорт във всички райони на страната;
- Ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората.

Държавната *политика в областта на съобщенията* за периода 2018-2020 е насочена към изпълнението на следните приоритети:

- Поддържане на условия за свободна и ефективна конкуренция както на пазара на електронните съобщения, така и на пазара на пощенските услуги, като част от единния вътрешен пазар в ЕС;
- Развитие на модерна електронна съобщителна и пощенска инфраструктура;
- Създаване на условия за ускорено изграждане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи;
- Ефективно използване на ограничените ресурси и създаване на условия за изграждане и развитие на мрежи и услуги от пето поколение;
- Преодоляване на изоставането в изграждането и развитието на електронната съобщителна инфраструктура в слабо населени и отдалечени райони;
- Осигуряване предоставянето на достъпна, надеждна и ефективна универсална пощенска услуга и нейното съхранение в условията на либерализиран пазар на пощенски услуги;
- Развитие и модернизиране на националните пощенски мрежи.

Политиката в областта на електронното управление ще се реализира чрез дейности и мерки, насочени към:

- Предоставяне на качествени, ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса чрез развитие на базовата инфраструктура за реализация на електронни услуги и разработване и широко предоставяне на електронни услуги с висок обществен ефект;
- Трансформиране на администрацията в цифрова администрация посредством интеграция на информационните процеси;
- Изграждане на държавен хибриден частен облак;
- Реализиране на административен капацитет за осъществяване на функциите на Център за електронна идентификация;
- Координация на ангажиментите на България в областта на електронната идентификация и доверителните услуги, произтичащи от различни европейски регламенти и директиви;
- Осъществяване на сътрудничество в обмена на информация, опит и добри практики в областта на електронната идентификация;
- Популяризиране и координиране на политиката и дейностите по използване на доверителните услуги и електронната идентификация;
- Контрол върху осигуряването на оперативна съвместимост на информационните системи в държавната администрация;
- Разширено използване на електронни бази данни и информационни системи с геопространствени компоненти;
- Повишаване на сигурността на мрежите и информацията в структурите на държавната администрация;
- Разработване, изпълнение, координиране и контрол на проектите за електронно управление, информационни и комуникационни технологии в администрациите;
- Интегриране, киберустойчивост и поддръжка на споделените ресурси на електронното управление.

От края на 2016 г. започна да функционира Държавна агенция „Електронно управление“ с цел централизиране на усилията по въвеждане на електронното управление.

2.16. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТУРИЗМА

Основната стратегическа цел на провежданата политика в областта на туризма е утвърждаване конкурентоспособността и ефективността на туристическия сектор на България посредством оптимално използване на наличните природни и антропогенни ресурси за устойчиво развитие на туризма, а оперативната цел е утвърждаване на туризма като ключов за икономиката отрасъл.

Предвидените в АСБП за периода 2018-2020 г. средства за развитието на българския туризъм са насочени към:

- Предприемане на действия, гарантиращи устойчиво целогодишно развитие на туризма чрез диверсификация на националния туристически продукт;
- Реализиране на мерки за повишаване на неговото качество и добавена стойност и стимулиране развитието на специализираните видове туризъм;
- Провеждане на маркетингова и рекламна политика на националния туристически продукт, която да подобри неговия имидж и позициониране на туристическия пазар;
- Поддържане на оптимизирана система за привличане на чуждестранни туристи на територията на България;
- Стимулиране на устойчивото развитие на туризма и намаляване на регионалните различия чрез създаване на силни регионални брандове;
- Организиране на процедурите по отдаване на морските плажове на концесия и под наем и последващ контрол по изпълнението на договорите.

2.17. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Политиките в областта на селското стопанство са насочени основно към адаптирането на селскостопанското производство към европейските и световни стандарти, повишаването на конкурентоспособността на продукцията и разширяването експортния капацитет на българското земеделие при спазване на строги стандарти за опазване на околната среда, безопасност на храните и единен контрол по хранителната верига и хуманно отношение към животните. За целта ще бъде насърчавана иновативността и увеличена подкрепата за създаването на работни места в селските райони, като вниманието ще бъде насочено най-вече към малките и средни ферми.

За периода 2018-2020 г. основните приоритети в тази насока са:

- Ефективно и конкурентноспособно земеделие;
- Устойчиво развитие на отрасъла;
- Подобряване качеството на живот и разнообразяване на икономиката в селските райони.

Във основа на правилата на законодателството на ЕС българските земеделски стопани могат да получават преходна национална помощ. Целта на преходната национална помощ е да се осигури подпомагане на важни за страната сектори на земеделието.

Политиката в областта на земеделието и храните е насочена към развитието на ефективен растениевъден и животновъден сектор, стабилизиране на пазарите на земеделски продукти и повишаване на доходите на земеделските стопани, техническа и технологична модернизация, увеличаване дела на биологичното производство, устойчиво използване на поземлените ресурси и опазване на природните ресурси в селските райони.

Политиката в областта на рибарството и аквакултурите цели превръщането на сектор „Рибарство“ в модерен, конкурентоспособен, гъвкав, саморегулиращ се и икономически стабилен сектор. Ползите от провеждането на тази политика са свързани с осигуряването на добро екологично състояние на рибните ресурси и на приемлив жизнен стандарт на лицата, които зависят от риболовните дейности, като се вземат предвид крайбрежният риболов и социално-икономическите аспекти.

Политиката в областта на съхраняването и увеличаването на горите и дивеча е свързана с гарантирането на устойчивото и многофункционално стопанисване на горите и цели опазването и съхраняването на горите и дивеча в България, създаването на допълнителна трудова заетост в сектора и увеличаването на приходите от него.

В областта на **селското стопанство и земеделие** се предоставят на бенефициенти по програмите и мерките за държавно подпомагане следните услуги:

2.17.1 Схеми за преходна национална помощ

Държавите, които прилагат Схемата за единно плащане на площ, могат да предоставят преходна национална помощ за периода 2015-2020 г. Преходна национална помощ може да бъде отпусната само за секторите, на които през 2013 г. са давани национални доплащания. Параметрите на преходната национална помощ са идентични на схемите за национални доплащания за площ, за брой животни и за тютюн, приложени в България през 2013 г. Целта на преходната национална помощ е да приближи нивото на подкрепа на българските производители с останалите държави-членки и да повиши конкурентноспособността им, да предостави възможност за последователност в политиката и подпомагане с максимална продължителност с национални средства на сектор „Тютюн", да осигури допълнително подпомагане на говедовъдството и отглеждането на овце и кози. Прилагането на схемите на преходната национална помощ изисква осъществяването на ежегодна нотификация до Европейската комисия и се финансира от националния бюджет.

През програмния период 2015-2020 г. могат да бъдат прилагани следните схеми за преходна национална помощ:

- Схема за преходна национална помощ за земеделска земя на хектар;
- Схема за преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството;
- Схема за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството;
- Схема за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството.

2.17.2 Държавни помощи

Министерството на земеделието, храните и горите определя и осъществява политиката за **национално подпомагане в земеделието, рибарството и горското стопанство** в съответствие със законодателството на ЕС за държавните помощи. Държавен фонд „Земеделие" прилага схемите за държавни помощи, които са нотифицирани и одобрени от Европейската комисия, със средства от националния бюджет.

Подпомагането на земеделските стопани през периода 2018-2020 г. се предвижда да се определя на базата на промените в европейското законодателство, като тенденцията е да се запазят досега действащите държавни помощи.

Политиката на подпомагане се определя както от специфичните нужди в отделните подсектори на земеделието, така и от интересите на земеделските стопани, като се следва принципът на анализ на необходимостта от държавно подпомагане в дадена област при спазване на нормите на европейското и националното право в областта на държавните помощи.

Разширяването на подпомагането в сектор *Растениевъдство* може да се окаже естествен процес, породен от стремежа на растениевъдите за осигуряване на размер на държавна помощ, сходен с този за животновъдството.

Допълнителен инструмент за подкрепа на земеделските стопани при извънредни случаи или в случаи, за които не се прилагат схеми на държавни помощи е подпомагането по линия на de minimis помощите. Тези помощи може да се използват при необходимост през периода 2018-2020 г. в качеството им на резервно подпомагане.

Държавни помощи с инвестиционен характер

Държавен фонд „Земеделие" осъществява дейността по администриране и на държавни помощи с инвестиционен характер, нотифицирани и одобрени от Европейската комисия.

Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство

Помощта е одобрена от Европейската комисия със срок на прилагане 2015-2020 г.

Мярката представлява схема за подпомагане на земеделските стопани, регистрирани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители, и цели създаване на облекчени условия за използваното от тях гориво за механизирани дейности в първичното селскостопанско производство – сектори *Растениевъдство* и *Животновъдство*, чрез прилагане на намалена акцизна ставка на газьола.

2.17.3 Данък върху добавената стойност по схемите и мерките на Селскостопански пазарни механизми

Предвиждат се и средства за изплащане на данъка върху добавената стойност по следните схеми и мерки:

- Схема „Училищен плод" и Схема „Училищно мляко"

Помощите са предназначени за деца и ученици, посещаващи редовно учебните заведения, признати съгласно Закона за предучилищното и училищното образование. Учебните заведения са най-подходящата среда за въздействие върху хранителните навици на децата на етапа, в който те се формират.

Бенефициенти по схемите могат да бъдат учебни заведения, общини и търговски дружества и кооперации. Одобрените заявители по схемата извършват доставка на пресни плодове и зеленчуци/мляко и млечни продукти в учебните заведения и детски градини на територията на цялата страна през учебната година.

- Интервенционно изкупуване и съхранение на зърно

Интервенцията на пазара на полски култури обхваща изкупуване, съхранение и продажби на зърно и ориз. Тя се влияе от движението на зърнения пазар и реколтата за съответната година. Ежегодно в периода 1 ноември – 31 май се отваря автоматично схемата за изкупуване на обикновена пшеница на фиксирана цена, а откриването на интервенция за останалите продукти става след решение на ЕК, ако ситуацията на пазара налага това. Настоящата ситуация на пазара не предполага изкупуването на интервенционни количества зърно и ориз. Последната кампания по интервенционно изкупуване на зърно е проведена през 2010/2011 г., а натрупаните интервенционни запаси в страната са изчистени през 2012 г. чрез предоставянето им за програма

„Благотворителни операции”. Сумата по покупката се възстановява от ЕК при продажбата на зърно, която най-вероятно ще се реализира най-рано през следваща пазарна година.

2.17.4 Схеми за извънредни помощи в сектора на млякото

След 2015 г. Европейската комисия ежегодно приема мерки за преодоляване на кризата в сектора на млякото и млечното животновъдство.

2.17.5 Програма САПАРД

След изтичане на крайния срок (31 декември 2009 г.) за извършване на плащания с европейски средства по програма САПАРД [18], всички плащания по неразплатени проекти в рамките на програмата след приключване на всички проверки от компетентните органи, включително и на база съдебни решения, се извършват със средства от държавния бюджет.

2.17.6 Разходи за ДДС на общини по Програмата за развитие на селските райони, Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“ и Програмата за морско дело и рибарство

Разходите за ДДС, които са недопустим разход за финансиране с европейски средства, се финансират от националния бюджет.

2.18. ФИНАНСОВО ПОДПОМАГАНЕ НА РЕАЛНИЯ СЕКТОР

Основните приоритети на държавното финансово подпомагане на реалния сектор са насочени към предоставяне на средства под формата на субсидии, компенсации и капиталови трансфери за нефинансови предприятия от сектори транспорт и съобщения, както и средства за изпълнение на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия при приватизация.

Със средствата от държавния бюджет за нефинансовите предприятия се покриват само необходимите разходи, възникнали при изпълнение на възложените им от държавата задължения, свързани с предоставяне на обществени услуги, с цел избягване на свръхкомпенсация на предприятията. Предоставянето на средствата е обвързано с конкретни изисквания и критерии, като по този начин се цели повишаване на качеството на изпълняваните услуги и ефективно разходване на средствата от държавния бюджет за съответната дейност.

2.18.1 Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия

- ***„Национална компания „Железопътна инфраструктура“***

В изпълнение на чл. 25, ал. 1 от Закона за железопътния транспорт държавата участва във финансирането на дейностите по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура. Съгласно действащото законодателство стопанисването и управлението на предоставените ѝ активи –

[18] САПАРД (от съкращението на английски език SAPARD - Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) е специална предприсъединителна програма на Европейския съюз, предназначена за подпомагане на развитието на земеделието и селските райони в страните от Централна и Източна Европа.

публична и частна държавна собственост, и изпълнението на посочените дейности е възложено на Национална компания „Железопътна инфраструктура”.

Предвижда се средствата за субсидии за 2018 г. да се увеличат с 10,0 млн. лв. в сравнение с нивото от 2017 г. и да бъдат в размер на 145,0 млн. лв. За 2019 г. и 2020 г. са предвидени субсидии в размер също по 145,0 млн. лв. на година. Чрез тези средства ще се осигури финансирането и изпълнението на дейностите по текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура.

Предвидените средства за субсидии са съобразени с тенденциите и възможностите за реализиране на приходи от други дейности на управителя на железопътната инфраструктура, както и с очакванията по отношение на размера на инфраструктурните такси за годините от периода 2018-2020 г.

– ***„БДЖ-Пътнически превози” ЕООД***

Средствата за субсидии се предоставят на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД за осигуряване изпълнението на възложеното му задължение за извършване на обществени превозни услуги по договор, сключен между министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и дружеството.

Средствата за субсидии за „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД са планирани по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, като за периода 2018-2020 г. се предвижда запазване на размера им на нивото от 2017 г. – по 175,0 млн. лв. на година.

– ***„Български пощи” ЕАД***

Средствата за субсидии се предоставят на „Български пощи“ ЕАД във връзка с изпълнението на задължението за извършване на универсалната пощенска услуга, възложено му със Закона за пощенските услуги, в случаите когато това задължение води до нетни разходи и представлява несправедлива финансова тежест за него.

Средствата за субсидии за „Български пощи“ ЕАД са планирани по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Предвижда се от държавния бюджет за 2018 г. да бъдат предоставени средства на „Български пощи“ ЕАД за извършената универсална пощенска услуга през 2016 г. в размер на 17,6 млн. лв., който е определен с Решение № 520/21.09.2017 г. на Комисията за регулиране на съобщенията. За 2019 г. и 2020 г. са предвидени средства за компенсиране за тази услуга в размер на 18,0 млн. лв. на година.

– ***Субсидии за превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони***

В съответствие с § 4, ал. 1, т. 1 от заключителните разпоредби на Закона за автомобилните превози, ежегодно в държавния бюджет се предвиждат средства за субсидии за превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони. Тези превози имат предимно социална насоченост – масови превози до и от работните места в чертите на града, и превози до малки отдалечени селища, осигуряващи връзка с общинския център.

Чрез този вид финансово подпомагане държавата осигурява задоволяване потребностите на населението от пътнически превози при определено гарантирано качествено ниво и достъпни цени, съобразени с покупателната способност,

посредством въвеждането на определени задължения за транспортните оператори. Изпълнението на параметрите за качество, надеждност и достъпни цени на автомобилните превози ще съдейства и за постигане на целите за повишаване на мобилността и комуникациите на населението, минимизиране на регионалните различия, подобряване на заетостта и намаляване на безработицата. В резултат от изпълнението на този социален ангажимент се очаква постигане на основни правителствени приоритети като социално включване и повишаване на жизнения стандарт на населението.

За осъществяване на превозите на пътници, в съответствие със сключените договори между автомобилните превозвачи и общините, се предвижда да бъде увеличен размерът на средствата за субсидии за превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони, в т.ч. и за Столична община.

За 2018 г. средствата се увеличават с 3,5 млн. лв. спрямо нивото от 2017 г., а именно предвидени са 26,5 млн. лв., в т.ч. 9,5 млн. лв. за Столична община - вътрешноградски транспорт и 17,0 млн. лв. за превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони. За 2019 г. и 2020 г. средствата се увеличават с 1,5 млн. лв. спрямо нивото от 2018 г. или общо 28,0 млн. лв. на година, в т.ч. 9,5 млн. лв. за Столична община - вътрешноградски транспорт и 18,5 млн. лв. за превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони.

2.18.2 Средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници

Предоставянето на права за безплатни и по намалени цени превози в обществения транспорт (железопътен, автомобилен или друг вид транспорт) на определени категории правоимащи лица е елемент на провежданата социална политика, която обхваща значителна част от населението на страната. Средствата за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, се осигуряват ежегодно от държавния бюджет на основание § 4, ал. 1, т. 2 от заключителните разпоредби на Закона за автомобилните превози, чл. 52 от Закона за железопътния транспорт и чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование. Предоставянето на част от тях, например тези за транспорта на деца ученици по чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование, е свързано с изпълнението на държавната политика за осигуряване на равен достъп до предучилищна подготовка и училищно образование.

Средствата от държавния бюджет за компенсиране на стойността на безплатните и по намалени цени пътувания, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, са предназначени да покрият разликата между цената на издадените превозни документи с намаление и тази по редовна тарифа на определени категории пътници, в т.ч. ветерани от войните, военноинвалиди, военнопострадали, лица, получаващи пенсия при условията на глава шеста от Кодекса за социалното осигуряване, навършили възраст по чл. 68, ал. 1-3 от същия кодекс, деца до 7 навършени години и деца от 7 до 10 навършени години, ученици, студенти и докторанти в редовна форма на обучение, многодетни майки, инвалиди и други правоимащи лица.

Предвижда се средствата за компенсации за 2018 г. да бъдат увеличени с 6,5 млн. лв. спрямо нивото от 2017 г. и да са в размер на 103,3 млн. лв., от които 17,0 млн. лв. за пътувания с железопътния транспорт, 37,8 млн. лв. за пътувания с вътрешноградския транспорт и междуселищния автомобилен транспорт, 32,0 млн. лв. за транспорт на деца и ученици по чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и 16,5 млн. лв. за превоз на служители, ползващи право на безплатно пътуване при изпълнение на служебните си задължения в съответствие със Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“. Размерът на средствата за 2019 г. и 2020 г. се запазва на нивото от 2018 г. – по 103,3 млн. лв. на година.

2.18.3 Капиталови трансфери

– ***Национална компания „Железопътна инфраструктура”***

Цялостната инвестиционна програма на Национална компания „Железопътна инфраструктура”, свързана с изграждането, рехабилитацията и развитието на железопътната инфраструктура, се осъществява със средства от фондове на ЕС и със средства, предвидени в централния бюджет под формата на капиталови трансфери.

На този етап инвестиционната програма е насочена към ускорена реализация на проекти, свързани с европейските транспортни оси и коридори на територията на страната, с оглед привеждане на инфраструктурата в съответствие с европейските норми, изисквания и стандарти, и повишаване на качеството и нивото на безопасност на железопътните превози.

Със средствата за капиталови трансфери се финансират проектите от железопътната инфраструктура, за които не се осигуряват средства от европейски източници – ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г. и Механизма за свързване с Европа. В основната си част капиталовите трансфери се насочват за поддържане на техническото и експлоатационното състояние на съществуващата железопътна инфраструктура и съоръженията по сигнализация и безопасно управление на превозната дейност.

Освен това, през периода 2018-2020 г. е предвидена възможност част от капиталовите трансфери да се насочват за осигуряване на собствения принос на бенефициента – Национална компания „Железопътна инфраструктура” по ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г. и Механизма за свързване с Европа, както и към възстановяване на предоставената временна финансова помощ на предприятието в изпълнение на ПМС № 271/2015 г. за одобряване на допълнителни плащания от централния бюджет по бюджета на МТИТС за 2015 г., и за приключването на инвестиционни проекти на Национална компания „Железопътна инфраструктура” по ОП „Транспорт“ 2007-2013 г., и ПМС № 62/2016 г. за одобряване на допълнителни плащания от централния бюджет по бюджета на МТИТС за 2016 г. за приключването на инвестиционни проекти на Национална компания „Железопътна инфраструктура” по ОП „Транспорт“ 2007-2013 г.

За 2018 г. се предвиждат средства за капиталови трансфери от централния бюджет в размер на 115,0 млн. лв. или увеличение от 10,0 млн. лв. спрямо равнището от 2017 г.

За 2019 г. и 2020 г. се предвижда запазване на размера на средствата на нивото от 2018 г. – по 115,0 млн. лв. на година.

Разпределението на средствата в рамките на отделните години от периода следва да се осъществява в съответствие с провежданата от МТИТС политика по отношение на железопътната инфраструктура и предвидените мероприятия и дейности в Годишните програми за изграждане, поддържане, развитие и експлоатация на железопътната инфраструктура.

- ***„БДЖ – Пътнически превози" ЕООД***

За периода 2018-2020 г. размерът на капиталовите трансфери от държавния бюджет се запазва на нивото от 2017 г. – по 35,0 млн. лв. на година.

С предвидените средства за капиталови трансфери ще се даде възможност, макар и частично, да се осигури финансиране за закупуване на най-необходимия подвижен състав, както и за необходими ремонти на съществуваща техника. Разпределението на средствата в рамките на отделните години от периода следва да се осъществява в съответствие с провежданата от МТИТС политика по отношение на железопътния транспорт и предвидените в тази връзка мероприятия и дейности.

- ***ДП „Пристанищна инфраструктура"***

Капиталовите трансфери през периода 2018-2020 г. се предвижда да бъдат насочени основно за ремонтно-възстановителни и укрепителни работи по вълнолома на пристанище Варна - II етап, възстановяване, рехабилитация и модернизация на стар вълнолом в пристанище Бургас, строително-монтажни работи за укрепване и рехабилитация на кейови стени и други дейности, свързани с проходимостта на пристанищните съоръжения.

Размерът на предвидените капиталови трансфери от държавния бюджет за периода 2018-2020 г. се запазва на нивото от 2017 г. – по 11,0 млн. лв. на година.

- ***Финансиране на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия при приватизация***

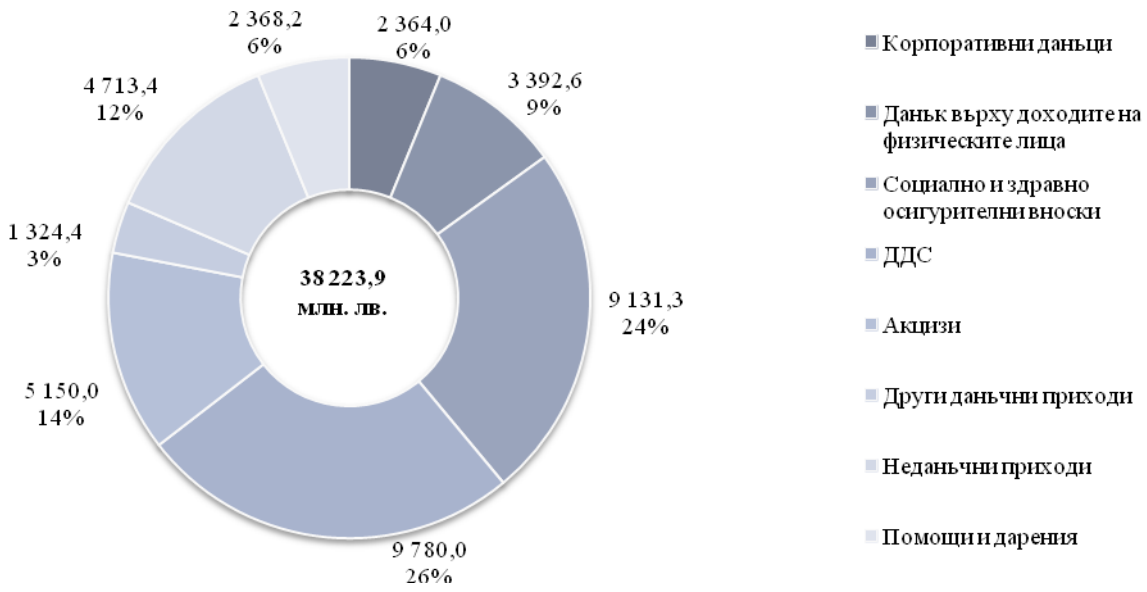
През периода 2018-2020 г. ще продължи изпълнението на програмите за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия при приватизация. Финансирането от държавния бюджет на тези програми е на основание § 9 от ПЗР на Закона за опазване на околната среда. С изпълнението на програмите се цели трайно отстраняване на замърсяването от промишлената и добивна дейност на повърхностните и подземни води и почви с оглед подобряване на работната и околната среда на работещите в предприятията и населените места в района на дружествата. По-голямата част от средствата ще бъдат насочени към изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и „Оловно цинков комплекс" АД – Кърджали. През периода 2018-2020 г. предстои довършване на програмите на „Агрополихим" АД – Девня и „Геосол" АД – Провадия.

Предвижда се запазване на размера на средствата за периода 2018-2020 г. на нивото от 2017 г. – по 5,0 млн. лв. на година.

Част IV.
Бюджет 2018 – основни параметри

1. ПРИХОДИ ЗА 2018 Г.

Граф. IV-1: Структура на консолидираните приходи за 2018 г. (в млн. лв. и в %)

1.1. ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИ ПРИХОДИ

1.1.1 Приходи от корпоративни данъци (вкл. данъци върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на местни и чуждестранни юридически лица и други данъци по ЗКПО)

Прогнозните приходи от корпоративен данък за 2018 г. са 2 511,1 млн. лв.

В прогнозата са включени следните данъци по ЗКПО:

- корпоративен данък (от финансови институции и нефинансови предприятия) – 2 294,1 млн. лв.;
- данъци върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на местни и чуждестранни юридически лица – 69,9 млн. лв.;
- други данъци по ЗКПО – 147,1 млн. лв.

Прогнозата за размера на приходите от тази група данъци е изготвена при запазване на ставката от 10% през 2018 г. и запазване на размера на внесените авансови вноски за корпоративен данък в края на годината.

При оценката за очакваните постъпления от корпоративен данък за 2018 г. са взети предвид и следните показатели, отчетени за първото полугодие на 2017 г.:

- декларираната облагаема печалба за финансовата 2016 г.;
- декларираната загуба за финансовата 2016 г.;
- изравнителната вноска по годишната данъчна декларация за финансовата 2016 г.

При прогнозиране на приходите от данъци по ЗКПО са отчетени също прогнозните макроикономически показатели, както и декларираните от данъчно задължени лица с годишните данъчни декларации данни за загуби, които подлежат на приспадане през следващи отчетни периоди.

1.1.2 Приходи от ДДФЛ

Прогнозните приходи от данъци върху доходите на физически лица за 2018 г. са в размер на 3 392,6 млн. лв.

Прогнозата за постъпленията от ДДФЛ е изготвена, като са взети предвид следните фактори:

- номинален ръст на компенсациите на наетите лица съгласно есенната макроикономическа прогноза на МФ;
- прогнозен брой заети лица;
- максимален осигурителен доход в размер на 2 600 лв.;
- увеличаване на вноската за фонд „Пенсии“ на ДОО за 2018 г. с 1 пр.п.;
- увеличаване на минималната работна заплата с 50 лв. от 01.01.2018 г. Оценяваният ефект от увеличението е допълнителни приходи от ДДФЛ за 2018 г. в размер на 1,4 млн. лв.;
- увеличаване на учителските заплати, което ще доведе до нарастване на приходите от ДДФЛ в размер на 23,1 млн. лв. за 2018 г.;
- увеличаване на минималните осигурителни доходи по икономически дейности и групи професии за наетите лица и на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, което ще доведе до допълнителни годишни приходи от ДДФЛ в размер на 11,5 млн. лв. за 2018 г.;
- запазване на нивото на изплатените допълнителни възнаграждения на данъкоплатците в края на годината.

В размера на приходите от личното подоходно облагане са включени и постъпленията от патентен данък, постъпващ в местните бюджети.

1.1.3 Приходи от ДДС

Прогнозните приходи от ДДС за 2018 г. са 9 780,0 млн. лв. при относителен дял от потреблението 12,1%.

При прогнозиране на приходите от ДДС са взети предвид следните фактори:

- прогнозен ръст на ефективно внесения данък, събиран от двете приходни агенции за 2018 г.;
- прогнозен размер на възстановения ДДС в съответствие с ръста на износа според макрорамката;
- запазване на невъзстановения в срок данъчен кредит по ДДС за 2018 г. на нивото, отчетено за полугодието на 2017 г.;
- прогнозата за приходите от ДДС от внос за 2018 г. е изготвена като са взети предвид следните показатели: цена на барел за петрол тип „Брент“, валутен курс (щ.д./лев) и прогнозни количества суров нефт, мазут и други стоки (без нефт и мазут).

При оценката за очакваните постъпления от ДДС са отчетени и следните ефекти:

- положителен ефект от продължаващото действие на мярката за фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България;
- положителен ефект от удължаване на срока за прилагане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури като ефективен инструмент за предотвратяване на ДДС измамите и повишаване на приходите в бюджета до 31.12.2018 г.;
- положителен ефект върху приходите от ДДС от увеличението на акцизните ставки за цигарите, който се оценява на 18,0 млн. лв. за 2018 г.;
- положителен ефект върху постъпленията от ДДС в резултат на въведения през 2016 г. механизъм, съгласно който при осъществяване на търговия с течни горива с данъчна основа над 25 хил. лв., лицата задължително предоставят обезпечение за срок една година пред компетентната териториална дирекция на НАП.

1.1.4 Приходи от акцизи

Прогнозните приходи от акцизи за 2018 г. са 5 150,0 млн. лв. Относителният дял на приходите от акцизи спрямо потреблението е 6,4%, като постъпленията нарастват с 2,2% в сравнение с очакваното изпълнение за 2017 г.

Приходите от акцизи се формират основно от две групи стоки – тютюневи изделия с относителен дял 46,5% и горива с относителен дял 46,4% в общата сума на постъпленията. Останалите акцизни стоки (вкл. алкохолни напитки, бира, електрическа енергия и други стоки) са с относителен дял в размер на 7,1%.

При прогнозиране на приходите от акцизи, освен допусканията за макроикономическите показатели, е отчетено и влиянието на следните фактори:

- положителен ефект от увеличението на акцизните ставки за цигарите, който се оценява на 90,0 млн. лв. за 2018 г.;
- очаквано намаление в количествата освободени за потребление цигари вследствие на увеличената ставка на цигарите през 2018 г.;
- положителен ефект от оптимизиране на контролната дейност върху търговията с акцизни стоки и подобряване на събираемостта на акцизите чрез въвеждане на изменения и прецизиране на разпоредби в ЗАДС.

1.1.5 Приходи от данък върху застрахователните премии

Прогнозните приходи от данък върху застрахователните премии за 2018 г. са в размер на 36,3 млн. лв. Прогнозата за размера на приходите от данъка върху застрахователните премии е базирана на следните допускания:

- запазване на ставката от 2% за 2018 г.;
- запазване на динамиката на нарастване на брутните премийни приходи в общото застраховане;
- запазване на тенденцията за разширяване и обогатяване на застрахователните продукти.

1.1.6 Приходи от мита

Прогнозираните приходи от мита за 2018 г. са в размер на 190,1 млн. лв.

Прогнозата за приходите от мита за 2018 г. е съобразена с постигнатите договорености в рамките на Световната търговска организация за улесняване на търговията в последните повече от 10 години, в резултат на което търговската политика на ЕС е все по-либерална. Вследствие на това има все повече сключени споразумения за свободна търговия и споразумения за икономическо партньорство. На базата на тези споразумения стоките се оформят за внос в ЕС и в страната/групата страни партньор/партньори с намалени или нулеви ставки на митата.

Към настоящия момент либерализацията на търговията в световен мащаб може да доведе до пълно или частично освобождаване от заплащане на мита при почти три четвърти от вноса в ЕС.

На фона на все по-либералната политика на ЕС, насочена към разширяване обхвата на споразуменията за свободна търговия и споразуменията за икономическо партньорство, данните за вноса на стоки в България от трети страни за периода 2012-2016 г. показват спад в стойностния обем на вноса от трети страни, главно поради спада в цените на суровия петрол. Намалението в статистическата стойност, съответно на общо внесените стоки, е 15,0%, а на внесения суров нефт и мазут е 54,6% (при база 2012 г.). Отчита се спад и в индекса на цените на внасяните стоки от 103,6% за 2012 г. до 90,6% за 2016 г.

По данни на Световната банка за периода 2018-2020 г. се прогнозира ръст в цените на почти всички селскостопански и промишлени стоки.

1.1.7 Осигурителни приходи

Прогнозните приходи от социално и здравноосигурителни вноски за 2018 г. са в размер на 9 131,3 млн. лв.

За 2018 г. по отношение на социално и здравноосигурителните вноски се предвижда:

- Запазват се съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване, като за 2018 г. се повишава размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии” на ДОО с един процентен пункт. Целта е да се намали недостигът от средства по бюджета на ДОО и субсидирането му от държавния бюджет;
- Увеличава се минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, съответно за 2018 г. в размер на 510 лв.; за 2019 г. – 560 лв.; за 2020 г. – 610 лв., като отпада скалата за определяне на диференцирани минимални

осигурителни доходи, съобразно облагаемия доход. Промяната в механизма ще доведе до облекчаване на администрирането на този вид доходи както за НАП, така и за задължените лица;

- Запазване размера на здравноосигурителната вноска – 8 на сто;
- Запазване размера на осигурителната вноска за Учителския пенсионен фонд – 4,3 на сто;
- Запазване на максимален осигурителен доход за всички осигурени лица – 2 600 лв. за целия период;
- През 2018 г. не се правят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

1.2. НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

1.2.1 Приходи от такси

Прогнозата за приходите от такси по бюджетите на ПРБ и други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма за 2018 г., са разработени на база действащата нормативна уредба, есенната макроикономическа прогноза за периода 2017-2020 г., реализирането на мерки за подобряване събираемостта и намаляване на административната тежест.

1.2.2 Приходи от дивидент за държавата

Прогнозата за приходите от дивидент за държавата за 2018 г. е изготвена при запазване на ставката за отчисленията от печалбата на държавните дружества и предприятия в полза на държавата за 2018 г. от 50 на сто. Прогнозираните приходи от дивидент по държавния бюджет за 2018 г. са в размер на 55,0 млн. лв.

1.2.3 Приходи от концесионна дейност

Прогнозните приходи от концесии за 2018 г. по КФП възлизат на 619,4 млн. лв. с ДДС, като се очакват допълнителни приходи от концесии в държавния бюджет в размер на 480,0 млн. лв. с ДДС от заплащане на еднократно концесионно плащане при сключване на договор за концесия за обект „Гражданско летище за обществено ползване София“ – публична държавна собственост, от страна на участника, определен за концесионер. Очакванията са състезателната процедура за предоставяне на концесия да бъде открита до края на 2017 г., като до края на 2018 г. (в случай на липса на обжалвания) да бъде подписан концесионният договор и съответно преведено еднократното концесионно плащане.

2. РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ ЗА 2018 Г.

Граф. IV-2: Дял на основните функции в общите консолидирани нелихвени разходи за 2018 г., вкл. резерв, без вноска в общия бюджет на ЕС[19] (в млн. лв. и в %)

2.1. ФУНКЦИЯ I. ОБЩИ ДЪРЖАВНИ СЛУЖБИ

Разходите за функция „Общи държавни служби“ по КФП за 2018 г. са в размер на 2 478,6 млн. лв.

Във функцията се включват разходите на изпълнителните и законодателни органи, на част от изпълнителните агенции и комисии, както и средства в областта на науката.

За 2018 г. по тази функция са предвидени разходи за финансово осигуряване изпълнението на основните функции на президента, вицепрезидента, Народното събрание, правителството, както и дейностите на централната администрация на министерствата, държавните комисии и агенции, изпълнителните агенции, областните администрации, търговските служби в чужбина, посолствата и консулствата в чужбина.

За обезпечаване последващото повишаване на ефективността и фискалния ефект на контролната дейност на Националната агенция за приходите са включени средства за персонал за увеличаване числеността на персонала ѝ с двеста щатни бройки, както и в изпълнение на възложените ѝ функции с приетите промени в Закона за акцизите и данъчните складове, чрез които се разшири обхвата на дейност, предвид третирането на определен тип горива като стоки с висок фискален риск.

[19] Общият размер на разходите по функции включва и разпределен резерв.

Предвидените средства са насочени към осигуряване условия за функционирането на посочените администрации с оглед изпълнение на възложените им дейности и задачи, свързани с провеждане на вътрешната и външната политика на страната във всичките им аспекти, в т.ч. и средства за българската помощ за развитие, изплащане на членския внос в международни организации, създаването и функционирането на устойчива система за постигане на максимална ефективност при събирането на данъците и осигурителните вноски, намаляване на корупцията, повишаване качеството на административните услуги, подобряване на митническия контрол, борбата срещу митническите и валутните нарушения, контрабандата и незаконния трафик на наркотици и други.

Международно сътрудничество за развитие

За изпълнение на политиката на Република България за участие в международното сътрудничество за развитие и за оказване на официална помощ за развитие и хуманитарна помощ в бюджета на Министерството на външните работи за 2018 г. са предвидени средства в размер 6,0 млн. лв., с които ще бъдат финансирани дейностите по Средносрочната програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ.

Наука

В областта на науката целта на политиката е насочена към изпълнение на Стратегията за насърчаване на научните изследвания и на Националната пътна карта за научна инфраструктура и в частност политиката за преструктуриране и модернизиране на научната инфраструктура.

В подкрепа на реформите в областта на науката се предвижда поетапно увеличаване на публичното финансиране за научна и изследователска дейност, обвързване на институционалното финансиране за наука с реалните научни резултати; поощряване на фундаменталните и приложните научни изследвания в приоритетни направления; стимулиране на учените за участие в европейски и трансевропейски научни програми; схеми за обучение, квалификация и мобилност на учени и специалисти, схеми за подкрепа на докторантски и пост-докторантски програми.

За периода 2018-2020 г. средствата за наука от структурните фондове на ЕС по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“ ще са насочени главно към инвестиции в нови и уникални научни инфраструктури, каквито са центровете за върхови постижения, центровете за компетентност и регионалните научни центрове.

2.2. ФУНКЦИЯ II. ОТБРАНА И СИГУРНОСТ

Разходите за функция „Отбрана и сигурност“ по КФП за 2018 г. са в размер на 4 451,0 млн. лв.

Разчетените разходи за отбрана и сигурност за 2018 г. отразяват държавната политика по отбраната, сигурността и вътрешния ред, съдебната власт, както и дейностите по изпълнението на наказанията.

Основните приоритети на **политиката в областта на отбраната**, която се провежда от Министерството на отбраната, са следните:

- Приемственост и устойчивост на развитието на въоръжените сили чрез провеждане на реалистична отбранителна политика, която съответства на заплахите за сигурността на страната, на съюзните ни ангажименти в НАТО и ЕС и на наличните финансови ресурси;
- Задълбочаване на трансатлантическото сътрудничество като гарант за сигурността и развитието на България;
- Поддържане на съществуващите и постепенно развитие на нови отбранителни способности;
- Разширяване на участието на въоръжените сили в интегрираната система за реакции при кризи за по-ефективна защита на населението при бедствия;
- Постепенно преустановяване на всички зависимости на българските отбранителни способности, потенциално водещи до неустойчивост на външната граница на евроатлантическата общност;
- Създаване на условия за висока мотивация и професионален подбор в Българската армия;
- Адекватно и последователно участие в европейската външна политика и подготовка за поемане на ротационното председателство на Съвета на ЕС през 2018 г.;
- Развитие на отбранителните способности в рамките на Програмата за развитие на отбранителните способности на Въоръжените сили на Република България 2020. Ефективно използване на съюзни, многостранни, регионални и двустранни механизми за съвместно финансиране чрез многогодишни програми и при намаляване на зависимостите от страни извън НАТО и ЕС;
- Законодателно уреждане на националната координация на специалните служби. Активно развитие на политиката на киберсигурността. Пълноценно участие в политиката на партньорите от НАТО и ЕС в тази област.

За реализирането на горните направления за периода 2018-2020 г. са предвидени средства за модернизация на въоръжените сили в размер до 1 191,0 млн. лв., разпределени по години, както следва:

– 678,0 млн. лв. за замяна на МиГ-29 с нов тип изтребител, като са разчетени по 226,0 млн. лв. за всяка година от периода. С тези средства ще се осигури достатъчно количество самолети, което ще гарантира изпълнението на поставените задачи по осигуряване на въздушния суверенитет на Република България и на дежурството по Air Policing; достатъчно изправна авиационна техника; изпълнението на мисията по оказването на помощ на населението при бедствия и аварии;

– 513,0 млн. лв. за придобиване на многофункционални модулни патрулни кораби за Военноморските сили, като са разчетени по 171,0 млн. лв. за всяка година от периода. Това ще способства за придобиване на съвременни кораби, с които ще се постигне пълна оперативна съвместимост с военноморските структури на НАТО; независимост на доставките на резервни части, свързани с ремонта и поддръжката на корабите; защита на колективната сигурност в Черноморския регион; възможност за пълноценно участие в постоянните корабни групи на НАТО, операциите и ученията на Алианса; принос в ранното откриване и реагиране на нелегалната имиграция, незаконния трафик, контрабанда на море и замърсяването на морската среда.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. са предвидени по 100,0 млн. лв. за увеличаване на възнагражденията на личния състав в системата на Министерството на отбраната с цел създаване на условия за мотивация и професионален подбор на кадрите, необходими за изпълнението на политиката в областта на отбраната.

Политиката в областта на сигурността и вътрешния ред се изпълнява от Министерството на вътрешните работи, Държавната агенция „Разузнаване“, Националната служба за охрана, Държавната агенция „Национална сигурност”, Държавната агенция „Технически операции” и Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства. Те реализират дейността си в тази област в следните основни направления:

- Опазване на обществения ред и защита на националната сигурност, противодействие на тежките престъпления срещу личността и собствеността на гражданите;
- Противодействие на местни и транснационални престъпни структури и на физически и юридически лица, чиито действия са насочени срещу митническия режим, паричната, данъчната, осигурителната и други системи;
- Недопускане извършването на терористични действия на територията на страната;
- Граничен контрол и охрана на държавната граница, противодействие на незаконната миграция на територията на Република България и засилване контрола върху установяване на незаконно пребиваващи граждани на територията на страната;
- Превантивна дейност и контрол на движението по пътищата и внедряване на технически системи за наблюдение и контрол с цел намаляване броя на убитите и ранените при пътнотранспортни произшествия;
- Осигуряване на пожарна безопасност и защита на населението при пожари, бедствия и други извънредни ситуации;
- Осигуряване, разработване и прилагане на СРС и на специфични методи за охрана на живота, здравето и имуществото на гражданите, защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС и намирането на баланс между нуждата от използване на СРС, гражданските права и финансовите възможности на държавата;
- Извършване на негласна оперативно-техническа дейност за разкриване и документиране извършването на престъпления, включително и за изготвяне на веществени доказателствени средства;
- Осигуряване на лична постова и техническа охрана, специализиран транспорт и пропускателен режим по месторабота, местоживеене, пребиваване в страната и в чужбина на категориите охранявани и обслужвани лица съгласно Закона за Националната служба за охрана;
- Обезпечаване на оперативната и разузнавателна дейност зад граница и физическа охрана на задграничните дипломатически представителства на Република България.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. са предвидени 55,0 млн. лв. за увеличаване на средствата за персонал в системата на Министерството на вътрешните работи с цел повишаване ефективността при изпълнението на политиката в областта на сигурността и вътрешния ред.

Основните политики **в областта на съдебната система** са насочени към:

- Осъществяване на правосъдие и правораздавателна власт с цел защита правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата;
- Спазване на законността в Република България;
- Управление и организация на работата на съдебната власт, без да се нарушава нейната независимост;
- Укрепване на професионалната квалификация на правоприлагащите органи;
- Контрол на органите на съдебната власт, основаващ се на принципите на законосъобразност, обективност и публичност;
- Електронно правосъдие;
- Управление на недвижимите имоти на съдебната власт.

Политиката по изпълнение на наказанията се изпълнява от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерството на правосъдието и е свързана с укрепването на пенитенциарната система и инфраструктурата по сигурността в затворите и следствените арести. Разходите за персонал в системата са увеличени с 5,0 млн. лв. за служителите, чиито правоотношения са по Закона за Министерството на вътрешните работи и с 1,6 млн. лв. за служителите в Главна дирекция „Охрана“.

2.3. ФУНКЦИЯ III. ОБРАЗОВАНИЕ

Разходите за функция „Образование“ по КФП за 2018 г. са в размер на 3 840,2 млн. лв.

2.3.1 Предучилищно и училищно образование

За реализиране на образователните приоритети ще се изпълняват комплексни мерки и действия, гарантиращи равен достъп до качествено образование чрез осигуряване на безплатен транспорт на децата и учениците и целодневна организация на учебния ден в средищните училища; допълнително финансиране на защитени училища и детски градини; основен ремонт, реконструкция и строителство на нови детски градини и училища, спортни площадки и салони, както и тяхното съвременно оборудване; преминаване към нов етап от внедряването на ИКТ в системата, базиран на електронното обучение и информационните технологии.

За да се гарантира успех в изпълнението на образователните политики са необходими мотивирани, подготвени и подкрепяни учители чрез инвестиции в тяхното развитие и квалификация. В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. е предвидено поетапно увеличаване на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на предучилищното и училищното образование с цел постигане на удвояването им през 2021 г.

Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. предвижда увеличаване на инвестициите в образованието и гарантиран ежегоден ръст на бюджета за образование. С цел обвързване на финансирането с качеството на образованието, от

2018 г. ще се извърши промяна в системата на делегираните бюджети, като финансирането няма да зависи само от броя на децата и учениците, а и от броя на паралелките, от спецификата на региона, в който се намира училището, а в по-дългосрочен период и от качеството на образователния процес. За училищата, в които има концентрация на ученици от уязвими групи, както и за професионалните гимназии, в които се обучават ученици по професионални направления с бъдещ недостиг на пазара на труда, се предвижда допълнително финансиране. Усъвършенстването на механизма на разпределение на средствата от държавния бюджет за предучилищното и училищното образование ще осигури постигане на справедливо и ефективно разпределение на финансовите ресурси в съответствие с потребностите на детските градини и училищата.

За 2018 г. са предвидени 35,0 млн. лв. за дейности, свързани с обхващане на подлежащите на образование деца и ученици, предотвратяване на отпадането от образователната система и реинтеграция на преждевременно напусналите. Разчетените средства за допълнително финансиране на защитени училища и детски градини са в размер на 7,4 млн. лв. Предвидените средства за допълнително финансиране на професионални гимназии, обучаващи ученици по професионални направления с бъдещ недостиг на пазара на труда са 3,0 млн. лв. За изпълнение на политиките по Закона за предучилищното и училищното образование са осигурени допълнително 6,6 млн. лв. за стипендии на учениците от осми клас, както и 7,0 млн. лв. за финансиране на частните училища и детски градини, които са заявили желание за включване в системата на държавното финансиране.

2.3.2 Висше образование

Реализирането на политиките в областта на висшето образование ще се осъществи чрез осигуряване на финансиране, насочено към резултатите от обучението; чрез засилване взаимодействието между висшите училища и бизнеса; чрез усъвършенстване модела на акредитация и оценяване на качеството във висшето образование; чрез стимулиране на научното развитие и кариерно израстване на преподавателите от висшите училища; чрез подкрепа на мобилността на студенти и преподаватели.

Националното финансиране на образованието ще продължи да се допълва и със средства от фондовете на ЕС. Те са насочени главно към развитие на уменията за учене и на творческите способности на учащите и повишаване на мотивацията им за учене, квалификация на учителите, практическо обучение и стажове за учениците, усъвършенстване на практическите умения на студентите от висшите училища и повишаване успешната реализация на младите хора на трудовия пазар.

За 2018 г. са осигурени допълнително 8,6 млн. лв. за издръжка на обучението на студентите въз основа на резултатите от обучението и 9,0 млн. лв. за стипендии за студентите, обучаващи се в приоритетни професионални направления.

2.4. ФУНКЦИЯ IV. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Разходите за функция „Здравеопазване“ за 2018 г. по КФП са в размер на 4 712,0 млн. лв.

Разчетените средства по функция „Здравеопазване“ за 2018 г. отразяват държавната политика в областта на общественото здраве и здравното осигуряване, като по бюджета на НЗОК е предвидено допълнително право на разходи в размер на 400 млн. лв. По този

начин ще има сигурност, стабилност и предвидимост в здравноосигурителната система. Ще се създадат предпоставки за контрол и ефективност на разходите в системата на здравното осигуряване и за осигуряване на качество на лечението и достъп до медицинска помощ. Допълнителни разходи са предвидени и в подкрепа на приетата от Министерския съвет Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014-2020 г. за възнаграждения на персонала в размер на 19,7 млн. лв. Чрез Концепцията се цели да се осигури устойчиво развитие на човешките ресурси и равнопоставен достъп на гражданите до спешна медицинска помощ в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност.

Като приоритетни направления и дейности остават спешната медицинска помощ, електронното здравеопазване, майчиното и детско здравеопазване, асистираната репродукция, лечебните заведения за болнична помощ, както и лекарствената политика.

Осъществяването на реформата в сектора е насочена към подобряване на достъпа до качествени медицински дейности, повишаване на удовлетвореността на българските граждани от качеството на предлаганите медицински услуги, адекватно финансиране и постигане на финансова устойчивост на сектора в средносрочен план.

Чрез бюджета на Министерството на здравеопазването ще се финансират програмите и дейностите, осъществявани от бюджетните структури в областта на общественото здраве, спешната помощ, стационарната психиатрична помощ, медико-социалните грижи за деца, лечение в чужбина, асистираната репродукция и други. Финансово ще се обезпечават национални програми и централни доставки за профилактика, контрол и лечение на социално-значими заболявания, осигуряване на ваксини за задължителни имунизации и реимунизации, както и обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Запазват се ангажиментите на държавата по отношение финансирането на определени дейности в лечебните заведения за болнична помощ, които остават държавна отговорност – психиатрична помощ, спешна медицинска помощ, лечение на болни от ХИВ/СПИН, трансплантация на тъкани, органи и клетки, медицинска експертиза на работоспособността и други, както и във връзка с финансовото подпомагане на лечебни заведения за болнична помощ в отдалечени и трудно достъпни райони, в които липсата на здравни звена представлява сериозен риск за населението.

И през 2018 г. Министерството на здравеопазването ще продължи да предоставя трансфер към НЗОК за финансиране на разходите за лекарствени продукти и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето; за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: дейности по амбулаторно проследяване на болни с психични заболявания; дейности по амбулаторно проследяване на болни с кожно-венерически заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето и за доплащане на сумата за посещение при лекар, лекар по дентална медицина и на лечебни заведения от лицата, които са упражнили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

По отношение на общините за 2018 г. е предвидено увеличение с 25,5 млн. лв. на текущите разходи в здравеопазването във връзка с поетапното увеличение на заплатите на медицинския персонал, ръста на МРЗ и на осигурителните вноски за ДОО от работодателя. Броят на здравните медиатори е увеличен с 15 броя.

2.5. ФУНКЦИЯ V. СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДПОМАГАНЕ И ГРИЖИ

Разходите за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ по КФП за 2018 г. са в размер на 13 071,1 млн. лв.

Приоритетите на националната политика в областта на социалното осигуряване и подпомагане са в съответствие с икономическите възможности и демографските тенденции.

Планираните разходи в областта на социалното осигуряване и подпомагане за 2018 г. отразяват държавната политика по отношение на социалното осигуряване, социалните помощи, пенсиите и други дейности в сферата на социалното подпомагане и грижи.

2.5.1 Пенсии

В сферата на социалното осигуряване се включват и разходите за пенсиите, изплащани от бюджета на държавното обществено осигуряване, както и пенсиите, изплащани от Учителския пенсионен фонд. Планираният общ разход за пенсии по КФП за 2018 г. е в размер на 9 493,7 млн. лв. (без разходи за издръжка и капиталови разходи).

– ***Пенсии по бюджета на ДОО***

В периода 2018-2020 г. продължава постепенното увеличаване на тежестта на една година осигурителен стаж в пенсионната формула с процент, равен или по-голям от процента, определен по чл. 100 на КСО. Според чл. 70, ал. 1 от КСО процентът за всяка година осигурителен стаж се определя ежегодно със закона за бюджета на ДОО за съответната година. В периода 2018-2020 г. пенсиите не се осъвременяват по чл. 100 на КСО. Новите стойности на тежестта на една година осигурителен стаж ще се прилагат при изчисляването на размерите на новоотпуснатите пенсии от 1 януари на съответната година и при преизчисляването от 1 юли на пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година.

За 2018 г. процентът за всяка година осигурителен стаж е 1,169 (3,8% увеличение).

Предвидено е размерите на социалната пенсия за старост и минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст да продължат да се увеличават с процентите по правилото на чл. 100 на КСО, а именно – 3,8 на сто.

Максималният размер на получаваните една или повече пенсии за 2018 г. се запазва на 910 лв. вследствие на запазване на максималния осигурителен доход.

При разработването на прогнозата за разходите за пенсии за 2018 г. са взети предвид законовите изисквания в КСО по отношение на условията за пенсиониране.

При планиране на средствата, необходими за изплащане на пенсиите за 2018 г., е отразен и целогодишният ефект във връзка с увеличението на пенсиите през 2017 г., увеличението на две стъпки на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2017 г., естественият ръст на разходите за пенсии, дължащ се на по-високите размери на новоотпуснатите пенсии в сравнение с размерите на прекратените. В резултат от горните допускания разходите за пенсии по бюджета на ДОО за 2018 г. достигат 9 454,4 млн. лв. или се увеличават с 519,4 млн. лв. спрямо заложените в закона за 2017 г.

– ***Пенсии по бюджета на Учителския пенсионен фонд***

За 2018 г. по бюджета на УПФ са предвидени 39,3 млн. лв. за изплащане на добавки към пенсиите и пенсии за предсрочно пенсиониране. Тези разходи са свързани с осигуряване на предсрочно пенсиониране на педагогическия персонал от предучилищното и училищното образование.

2.5.2 Социални помощи и обезщетения

За 2018 г. по бюджета на МТСП са предвидени 982,9 млн. лв. за изплащане на помощи и обезщетения.

Приоритет остават гарантирането на социалната защита на уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, повишаването на ефективността на програмите, прилагането на диференциран подход, усъвършенстването на нормативната уредба в сферата на социалното подпомагане и оптимизирането на институционалната структура, свързана със социалната защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението.

През 2018 г. се планира промяна в параметри на политиката по социално подпомагане, а именно повишаване на размера на гарантирания минимален доход (ГМД), който служи за определяне на границата за достъп и на размера на социалните помощи по Закона за социално подпомагане. Освен това чрез него се определят и зависят също така и размерите на различни видове социални плащания, каквито са: размерът на интеграционните добавки по Закона за интеграция на хората с увреждания, размерът на финансовата помощ за превенция и реинтеграция, за отглеждане на дете при близки и роднини и в приемни семейства по Закона за закрила на детето и др. С повишаването на размера на ГМД ще се подобри обхватът и адекватността на месечните помощи и целевите помощи за отопление. Ефектът от повишаването на ГМД е в размер на 27,6 млн. лв., които са предвидени допълнително по бюджета на Министерството на труда и социалната политика.

С промените в Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД) се въвежда правна възможност за определяне на различен доходен критерий за отпускане на четирите вида семейни помощи, за които има доходен тест. Еднократните помощи при бременност и за ученици, записани в първи клас, и месечните помощи за отглеждане на дете до една година ще се предоставят при общ доходен критерий. Този критерий за 2018 г. ще възлиза на 450 лв. Различен доходен критерий ще бъде определян за месечните семейни помощи по чл. 7 от ЗСПД за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, които се предоставят на най-много семейства в сравнение с останалите 9 вида семейни помощи.

Въвежда се и различен ред за определяне на доходния критерий за месечните помощи по чл. 7 от ЗСПД, както и обвързване на размера на помощите с този доходен критерий. За 2018 г. е планирано доходният критерий за получаване на пълния размер на месечните помощи да бъде запазен на 400 лв. За семействата с доход между 400,01 лв. и 500 лв., включително, се предвижда помощта да е в размер 80 на сто от пълния размер на помощта. По този начин повече семейства, извън групата на семействата с най-ниски доходи, биха могли да ползват финансова подкрепа от държавата за отглеждане на децата, макар и в по-ограничен размер. Предложеното въвеждане на два вида доходен критерий, в зависимост от който да се определя не само правото на помощ, но и нейният размер, за първи път ще бъде приложено през 2018 г. Очаква се увеличение на подпомаганите семейства с около 20 000.

За 2018 г. се предвижда и увеличение на размерите на месечните помощи за отглеждане на дете по чл. 7, ал. 1 от ЗСПД при доходен тест до 400 лв., както следва:

- за семейство с едно дете – 40 лв.;
- за семейство с две деца – 90 лв.;
- за семейство с три деца – 135 лв.;
- за семейство с четири деца – 145 лв., като за всяко следващо дете в семейството помощта за семейството расте с 20 лв.

В областта на интеграцията на хората с увреждания се прилага интегриран подход при управление на политиката. Политиката за интеграция на хората с увреждания е свързана с универсалността, неделимостта и взаимната зависимост на всички права на човека и основни свободи и необходимостта на хората с увреждания да бъде осигурено пълното ползване на правата без каквато и да е дискриминация. В тази политика се прилага новият личностно ориентиран подход, който също така се основава на правата на човека и е насочен към осигуряването на интеграцията и пълноправното участие на хората с увреждания в обществото и трябва да бъде включен във всички релевантни политически области на международно, национално, регионално и местно ниво.

Политиката за интеграцията на хората с увреждания е насочена към създаване на условия и гаранции за равнопоставеност, социална интеграция и упражняване на правата, защитата на хората с увреждания и техните семейства, както и интегрирането им в работна среда. Провеждането на политиката за хората с увреждания се основава на определена стратегическа рамка и многообразна нормативна уредба, която ангажира множество правителствени институции, както и частни фирми и неправителствени организации.

Приносът на предоставяните социални услуги „Личен асистент“, „Социален асистент“ и „Домашен помощник“ е от особена важност за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, включително и на деца, които се нуждаят от постоянна грижа в ежедневието си. За продължаване финансирането на услугата чрез бюджета на Министерството на труда и социалната политика ще бъдат осигурени необходимите допълнителни средства за 2018 г., които да осигурят запазване на обхвата на предлаганите услуги. Подкрепа ще бъде оказана на над 26 000 лица с увреждания и лица над 65 г. в невъзможност за самообслужване чрез почасово назначаване на близо 18 000 лични асистенти, социални асистенти и домашни помощници. Продължаването на тези социални услуги ще даде възможност хора от всички общини на територията на страната, включително и на живеещите в отдалечени и малки населени места, в които предоставянето на социални услуги е по-ограничено, да получат реална подкрепа в домашна среда.

В областта на равнопоставеността на половете и антидискриминацията усилията са насочени към осигуряване на условия за равенство между жените и мъжете във всички области на обществения живот, превенция и защита от дискриминация.

2.5.3 Политика по заетостта

Предвижда се средствата за активна политика на пазара на труда по бюджета на Министерството на труда и социалната политика да бъдат 73,0 млн. лв.

2.5.4 Социални услуги

По отношение на общините в сферата на социалните услуги за 2018 г. стандартите са променени диференцирано, като за специализираните институции за предоставяне на социални услуги те са увеличени със 7%, с изключение на домовете за стари хора, където увеличението е с 10%. За социалните услуги, предоставяни в общността, увеличението на стандартите е в границите от 5% до 13%, като за центровете за социална рехабилитация и интеграция увеличението е с 13%, а за защитените жилища – с 8%.

2.5.5 Компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници

За 2018 г. са предвидени средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, общо в размер на 71,3 млн. лв., от тях: за железопътен транспорт – 17,0 млн. лв. и за автомобилен транспорт – 54,3 млн. лв.

2.6. ФУНКЦИЯ VI. ЖИЛИЩНО СТРОИТЕЛСТВО, БЛАГОУСТРОЙСТВО, КОМУНАЛНО СТОПАНСТВО И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

За функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда“ по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер на 2 337,5 млн. лв.

През 2018 г. с предвидените средства в сферата на **жилищното строителство, благоустройството и комуналното стопанство** ще бъдат финансирани разходи в изпълнение на политиката в областта на интегрираното развитие на регионите в страната и намаляване на различията, както и подобряване на тяхната инфраструктурна свързаност, модернизиране на ВиК инфраструктурата, разработване на нов работещ модел на българската жилищна система. През 2018 г. ще бъдат финансирани разходи за изграждане, реконструкция и рехабилитация на канализационна и вътрешна водопроводна мрежа в населени места, подпомагане проектирането и изграждането на язовири за питейно водоснабдяване, разходи за устройствено планиране, кадастрални карти и регистри, разходи за геозащита; поддържане, модернизация и изграждане на техническата инфраструктура и интегрирано управление на водните ресурси.

В сферата на **опазване на околната среда** с предвидените средства за 2018 г. ще бъдат финансирани екологични проекти и дейности, свързани с проекти за изграждането на малки водоснабдителни мрежи и съоръжения с местно значение за питейно-битово водоснабдяване на населението. Също така ще се осигури финансиране на проекти за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води, канализационни мрежи и довеждащи колектори, съоръжения за защита на руслата и бреговете на деретата от ерозия, съоръжения за регулиране на оттока на реките и създаване на водни площи с местно значение.

Значителна част от планираните средства ще бъдат насочени за проекти, свързани с изграждане на нови или рекултивация на съществуващи депа, инсталации или съоръжения за управление на отпадъците. Предвижда се и финансиране на специализирани машини, сепариращи съоръжения и инсталации за третиране, преработване, разделяне, системи за рециклиране или оползотворяване на отпадъците.

Предвидените средства за изпълнение на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация за 2018 г. са в размер на 5,0 млн. лв.

2.7. ФУНКЦИЯ VII. ПОЧИВНО ДЕЛО, КУЛТУРА, РЕЛИГИОЗНИ ДЕЙНОСТИ

Разходите за функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности“ по КФП за 2018 г. са в размер на 659,1 млн. лв.

С разчетените средства във функцията финансово се обезпечава държавната политика в областта на културата, подпомага се реализирането на проекти, свързани с възстановяването на манастири и религиозни паметници на културата, и други; по тази функция се планират и средствата за разширяване възможностите за практикуване на двигателна активност и здравословен начин на живот и развитието на ученическия спорт.

С предвидените средства в **областта на спорта** за 2018 г. се осигуряват условия за изпълнението на проекти и дейности, свързани с развитието на спорта за учащи и практикуването на спорт от всички с цел укрепването на здравето и физическата активност; развитие на спорта за високи постижения като средство за повишаване престижа на нацията; превенция и контрол на употребата на допинг в спорта; развитие на спортно-туристическа дейност; реконструкция и модернизация на спортни обекти и съоръжения с цел привеждането им в съответствие с международните стандарти.

В **областта на културата** с цел повишаване на ефективността и качеството на художествената продукция и през 2018 г. Министерството на културата, съвместно с творческите съюзи и национално представените синдикати, ще продължи да усъвършенства модела на финансиране на държавните културни институти, осъществяващи дейност в областта на сценичните изкуства, за което са предвидени допълнително средства в размер на 10,0 млн. лв.

Министерството на културата работи за утвърждаване на българската култура като посланик на страната ни в чужбина. През 2018 г. ще бъде оказвана активна подкрепа на представянето на българските творци зад граница в рамките на съвместни проекти и международни партньорства на културните институти. Дейностите по осъществяване на популяризирането на културата ще имат за цел утвърждаването на мястото на българската култура в световните процеси, утвърждаване на положителния образ на българската култура в чужбина и разширяване на нейното присъствие и влияние, реализация на българските творци и културни продукти на международния културен пазар, закрила на българското културно самосъзнание на наши сънародници, живеещи в чужбина.

По отношение на общините в сферата на културата за 2018 г. стандартите за регионалните библиотеки и за читалищата са увеличени с 14%. Въвежда се единен разходен стандарт за всички музеи и художествени галерии с регионален характер, независимо от субсидираната численост.

2.8. ФУНКЦИЯ VIII. ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ

Разходите за функция „Икономически дейности и услуги“ по КФП за 2018 г. са в размер на 5 918,2 млн. лв.

Разчетените средства във функцията отразяват държавната политика по отношение на реалния сектор, политиките в селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите, както и приоритетните политики при реализирането на инфраструктурни проекти в сферата на транспорта, както и на проекти, свързани с енергийната стабилност и ефективност, промишлеността, строителството и туризма.

В сферата на **минното дело, горива и енергия** се реализират дейности по извеждане на ядрени съоръжения от експлоатация и безопасно съхранение на ядрени отпадъци, извършване на експертизи и обследвания на енергийни потребители, разработване на мерки за намаляване на енергийното потребление в индустрията, осъществяване на дейности и програми за енергийна ефективност, дейностите реализирани чрез Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и други.

Финансирането на държавната политика в областта на **промишлеността и строителството** е насочено към дейности по насърчаване създаването и развитието на микро, малки и средни предприятия, подкрепа на процеса на възпитание в предприемачество, насърчаване създаването на предприятия, базирани на иновативни идеи и стимулиране на научно-изследователската и развойна дейност, стимулиране на пазарно ориентирани научно-приложни изследвания, предназначени за индустрията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на иновации, подобряване на бизнес средата, вкл. проиновативната инфраструктура, осигуряване на актуална и качествена информация за външните пазари, на по-достъпни и качествени консултантски и информационни услуги за бизнеса и други.

В това функционално направление се реализират дейности в областта на метрологията и техническия надзор, на приватизацията и следприватизационния контрол, на патентната дейност, на дейностите по акредитиране на лаборатории и органи, на обществените поръчки и други, както и на извършваната от министерствата и ведомствата издателска дейност, издръжка на обекти, предназначени за представителни и социални нужди – почивни бази, оздравителни комплекси и други.

Предвидените средства в областта на **транспорта и съобщенията** са насочени към осигуряването на ефективен и устойчив транспорт, развитието на по-екологосъобразни, безопасни и сигурни видове транспорт и висококачествени транспортно-логистични услуги, развитието на модерна съобщителна и пощенска инфраструктура, подкрепа за балансирано регионално развитие, ускоряване интегрирането на страната в европейските структури, изграждане на съвременна електронна инфраструктура и услуги, както и технологично развитие и иновации.

В това функционално направление за 2018 г. са разчетени субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията: за „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД по договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България – 175,0 млн. лв. и за „Български пощи“ ЕАД за компенсиране на несправедливата финансова тежест от изпълнението на универсалната пощенска услуга по Закона за пощенските услуги – 17,6 млн. лв. за компенсиране на тази услуга за 2016 г., дължима през 2018 г.

Предвидените средства за ***субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия*** за 2018 г. са, както следва:

- за Национална компания „Железопътна инфраструктура“ – 145,0 млн. лв.;
- за превоз на пътници по нерентабилни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони – 26,5 млн. лв., в т.ч. 9,5 млн. лв. за Столична община.

Държавата възлага на предприятията предоставянето на обществени услуги, като ги компенсира за нетните разходи, възникнали в резултат от изпълнението им съгласно изискванията на нормативната уредба на национално и на европейско ниво относно услугите от общ икономически интерес. С предвиденото увеличение на размера на субсидиите за 2018 г. се цели покриване на нетните разходи от осъществяването на пътнически превози в съответствие със сключените договори за обществена услуга, като едновременно с това следва да се предприемат мерки за оптимизиране дейностите на превозвачите с оглед постигане на по-голяма ефективност, водеща до намаляване на техните разходи и евентуално създаване на възможности за увеличаване на собствените им приходите, като с това се подобрява качеството на предоставяните услуги.

Със средствата за субсидии за Национална компания „Железопътна инфраструктура“ ще се осигури финансирането и изпълнението на дейностите по текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура.

За 2018 г. са предвидени средства за ***капиталови трансфери за нефинансови предприятия***, както следва:

- за Национална компания „Железопътна инфраструктура“ – 115,0 млн. лв.;
- за „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – 35,0 млн. лв.;
- за ДП „Пристанищна инфраструктура“ – 11,0 млн. лв.

С предвидените средства за капиталови трансфери за Национална компания „Железопътна инфраструктура“ за 2018 г. ще се осигури изпълнението и съответно финансирането на проектите от инвестиционната програма на предприятието за ремонт, рехабилитация и изграждане на обекти от железопътната инфраструктура – публична държавна собственост.

С предвидените средства за капиталови трансфери за „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД ще се даде възможност, макар и частично, да се осигури финансиране за закупуване на най-необходимия подвижен състав, както и за необходими ремонти на съществуваща техника.

Със средствата от държавния бюджет за ДП „Пристанищна инфраструктура“ ще се осигури финансирането на приоритетните обекти от инвестиционната програма на предприятието.

Планираните разходи в сферата на **туризма**, вкл. за национална туристическа реклама, са насочени към повишаване на конкурентоспособността и доходността на този отрасъл, използвайки предимствата на националната идентичност, съхранената култура и природа на страната ни. Планираните дейности за постигането на тези цели включват: насърчаване предоставянето на качествени услуги и защита правата и сигурността на потребителите, постигане на ефективна координация между институциите, ангажирани с определяне и осъществяване на политиката в туризма, взаимодействие с туристическия бизнес, нарастване на приходите от международен

туризъм в България, в т.ч. чрез облекчен достъп и оптимизирана система за привличане на чуждестранни туристи на територията на България, превръщане на подходящото културно-историческо наследство в част от инфраструктурата на туризма, разнообразяване на предлаганите продукти с цел целогодишно използване на туристическия потенциал на страната (в т.ч. нарастване на туристическите посещения в България и в неактивния сезон).

С разчетените средства за **селско стопанство, горско стопанство, лов и риболов** за 2018 г. ще бъдат осъществени дейности в селското и горското стопанство, свързани с борбата със заразни и паразитни болести, събиране и унищожаване на високорискови отпадъци, охрана и възпроизводство на горите, за издръжка на горската и ловна стража с оглед опазване на горите и дивеча; за опазване, възстановяване и подобряване на почвеното плодородие и екологичните функции на почвената покривка; за развитието на лозаровинарския сектор в страната съгласно изискванията на ЕС; за осъществяване на противоградова защита на продукцията в селското стопанство; за опазване и възпроизводство на рибата и аквакултурите и други.

2.9. ФУНКЦИЯ IX. РАЗХОДИ НЕКЛАСИФИЦИРАНИ В ДРУГИТЕ ФУНКЦИИ

Планираните разходи, без резерв, по тази функция в КФП за 2018 г. са в размер на 722,4 млн. лв.

В тази функция са включени разходите за лихви по обслужване на дълга, както и разходите за лихви по държавни инвестиционни заеми.

3. ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО ЗА 2018 Г.

3.1. УСВОЯВАНИЯ ПО ДЪРЖАВНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ЗАЕМИ ПО БЮДЖЕТНИ ОРГАНИЗАЦИИ, КОИТО СА ВКЛЮЧЕНИ В ПРОЕКТА НА ЗДБРБ ЗА 2018 Г.

През 2018 г. в централния бюджет са разчетени приходи от лихви по държавни инвестиционни заеми с краен бенефициент търговско дружество общо в размер на 5,5 млн. лв.

Общо разчетените разходи по държавните инвестиционни заеми, в т.ч. и с краен бенефициент търговско дружество, са в размер на 79,9 млн. лв., в т.ч. 38,4 млн. лв. за разходи за лихви и 41,5 млн. лв. за изпълнението на съответните проекти.

За 2018 г. разчетените средства за погашения по държавни инвестиционни заеми, в т.ч. и с краен бенефициент търговско дружество, са в размер на 175,2 млн. лв.

Разпределението на средствата е по държавни инвестиционни заеми, които се администрират по бюджетите на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите, Министерството на здравеопазването, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на енергетиката, Министерството на икономиката,

Министерството на околната среда и водите и Министерството на образованието и науката.

3.2. ФИНАНСИРАНЕ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ЕКСПОРТНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ ЗА 2018 Г.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за експортното застраховане (ЗЕЗ) в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се предвиждат средства за изплащане на застрахователни обезщетения по чл. 3 от ЗЕЗ (дейността за сметка на държавата).

Предвидените в държавния бюджет за 2017 г. средства за изплащане на застрахователни обезщетения по чл. 3 от ЗЕЗ са в размер на 100,0 млн. лв.

За 2018 г. се предвижда увеличаване на размера на тези средства на 110,0 млн. лв.

В съответствие с мисията и целите на „Българска агенция за експортно застраховане“ ЕАД (БАЕЗ) като държавна агенция, която да подкрепя българските износители, в тригодишната бизнес програма на дружеството се акцентира върху развитието в предлагането на застрахователните продукти по дейността за сметка на държавата. За изпълнението на заложените показатели БАЕЗ се нуждае от съответния застрахователен капацитет, който да покрива нуждите на компанията.

Мерките за постепенно повишаване на заделените средства в държавния бюджет целят повишаване на застрахователния капацитет на БАЕЗ и разширяване на бизнеса по ЗЕЗ в съответствие с националната стратегия за развитие на износа и подкрепа и стимулиране на българските компании – износителки на стоки и услуги.

3.3. ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ ПРИВАТИЗАЦИЯ ЗА 2018 Г.

Прогнозните приходи от приватизация и следприватизационен контрол по държавния бюджет за 2018 г. са в размер на 7,0 млн. лв. Основните приходи се очакват от продажбата на следните дружества: „Транзитна търговска зона Варна“ АД, „ВМТ Орбита“ АД, „Русалка“ ЕООД, „Пазар за плодове и зеленчуци“ АД, „Институт по маркетинг“ ЕАД.

3.4. ФИСКАЛЕН РЕЗЕРВ ЗА 2018 Г.

Съгласно дефиницията за показателя „Фискален резерв” в т. 41 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси в неговия обхват се включват средствата по банкови сметки на бюджетните организации без тези на общините и техните разпоредители с бюджет, активите на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС), вземания от фондове на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други финансови активи.

Минималният размер на показателя „Фискален резерв” е определен на база необходимите средства на разположение към 31.12.2018 г. за обезпечаване на наличностите на ДФГУДПС и текущите ликвидни нужди на бюджета за месец януари 2019 г. Следва обаче да се подчертае, че минималният размер на фискалния резерв не представлява целева стойност за показателя към даден период. Той представлява

минимален праг за показателя, който има за цел да минимизира рисковете от ликвидни проблеми в краткосрочен хоризонт.

На тази база се предвижда запазване на определения към момента праг за минималния размер на фискалния резерв в ЗДБРБ за 2017 г. Предлага се минималният размер на фискалния резерв към 31.12.2018 г. да бъде в размер на 4,5 млрд. лв.

4. МОТИВИ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ДРУГИ ЗАКОНИ В ПРОЕКТА НА ЗДБРБ ЗА 2018 Г.

Промените в **Закона за радиото и телевизията** са продиктувани изцяло във връзка с удължаването на срока за финансиране на Съвета за електронни медии, както и за финансиране на дейности със средства от държавния бюджет на Българската национална телевизия и Българското национално радио.

Предложението по отношение на Закона за изменение и допълнение на **Закона за администрацията** е свързано с промените на структурата на Министерския съвет на Република България през 2017 г., в т.ч. създаването на Министерство за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018.

Промените в **Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД)** предвиждат правна възможност за определяне на различен доходен критерий за отпускане на четирите вида семейни помощи, за които има доходен тест. Еднократните помощи при бременност и за ученици, записани в първи клас, и месечните помощи за отглеждане на дете до една година ще се предоставят при общ доходен критерий. С цел по-добра целенасоченост и същевременно осигуряване на подкрепа за повече семейства се въвежда различен ред за определяне на доходния критерий за месечните помощи по чл. 7 от ЗСПД, както и обвързване на размера на помощите с този доходен критерий. За 2018 г. се предвижда доходният критерий за получаване на пълния размер на месечните помощи да бъде запазен на 400 лв. За семействата с доход между 400,01 лв. и 500 лв., включително, се предвижда помощта да е в размер 80 на сто от пълния размер на помощта. По този начин повече семейства, извън групата на семействата с най-ниски доходи, биха могли да ползват финансова подкрепа от държавата за отглеждане на децата, макар и в по-ограничен размер.

Предложените промени в **Закона за предучилищното и училищното образование** са в изпълнение на Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 година в сектор Образование и наука. Промяната в системата на делегираните бюджети допълва и усъвършенства модела на финансиране на предучилищното и училищното образование, като средствата за издръжка на институциите ще се определят от три основни компонента: брой на децата или учениците, брой на групи или паралелки и компонент за институция. Средствата от държавния бюджет, определени по трите компонента, ще бъдат диференцирани в зависимост от географските и демографските характеристики на общината и региона, в който се намира образователната институция, водещи до различия в разходите, необходими за осигуряване на равен достъп до образование. С предложените промени по-голям бюджетен ресурс ще бъде насочен към детските градини и училищата в малките и отдалечени населени места. Освен средствата, разпределени по стандарти, държавните и общинските детски градини и училища получават допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи и за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и

специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

Мерките и политиките в областта на предучилищното и училищно образование, които се изпълняват от Министерството на образованието и науката, са в областта на повишаване качеството на обучение и на образователните резултати на учениците, намаляване дела на отпадналите от образователната система ученици, мотивиране на младите хора за включване в педагогическо образование и учителска професия. Предстоящите промени в разпределителните механизми на финансиране на системата на предучилищното и училищното образование ще допринесат за повишаване на ефективността на публичните разходи за образование.

Предложеното изменение в **Закона за местните данъци и такси** има за цел да конкретизира вида на разхода, за който могат да бъдат събирани местни такси от родителите на децата в задължителна предучилищна възраст. С предложената редакция ще бъде избегната възможността да се определят такси за дейности, които се финансират от държавния бюджет.

В **Закона за митниците** се прави предложение за създаване на трайна уредба на въпроси, свързани с администрирането на средства в чуждестранна валута.

Предвидените промени в **Закона за безопасно използване на ядрената енергия** са насочени към привеждането на съответните текстове в съответствие със Закона за публичните финанси при запазване на изискванията за целевия характер на разходите, както и включването в закона като трайна уредба на разпоредба, включвана досега в законите за държавния бюджет за съответната година, относно възможността за извършване на допълнителни разходи за двата фонда чрез промяна по бюджета на Министерството на енергетиката.

Предложението за промени в **Закона за местното самоуправление и местната администрация** е мотивирано от необходимостта да се създадат предпоставки общините да реализират споделени дейности и/или услуги в различни направления и сфери на извършваната от тях дейност. Целта на промените е да има конкретен ред и условия за реализиране на споделени услуги, като се създава механизъм общините да оптимизират дейностите и услугите, които предоставят на населението, както и да управляват по-ефективно разходите си на общинско и регионално ниво.

С предложените промени в **Закона за общинския дълг** ще се предоставят възможности на общините да използват дълг за покриване на просрочени задължения и за обслужване на безлихвени заеми от централния бюджет, като по този начин ще се осигури по-добра възможност местните власти да управляват средствата си.

Част V.
Фискална децентрализация и бюджетни взаимоотношения с общините за периода 2018-2020 г.

Политиките в бюджета по отношение на общините са насочени към разширяване на възможностите за тяхното устойчиво и балансирано развитие, повишаване ефективността и подобряване на качеството и обхвата на дейностите на местно равнище. Основно предизвикателство пред общините е продължаване на действията за финансово оздравяване на общинските финанси и привеждане на фискалните показатели и правила за дълга и финансовото състояние в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси.

Табл. V-1: Основни бюджетни взаимоотношения с общините (в млн. лв.)

Основни бюджетни взаимоотношения	Закон 2017	от тях:		Проект 2018	от тях:		Разлика 2018-2017
		местни	делегирани		местни	делегирани	
Общо	**2 881,4**	**428,2**	**2 453,1**	**3 264,1**	**441,6**	**2 822,4**	**382,7**
Обща субсидия за държавни дейности	2 423,0		2 423,0	2 780,7		2 780,7	357,7
Обща изравнителна субсидия	274,0	274,0		284,0	284,0		10,0
Трансфер за зимно поддържане и снегопочистване	30,2	30,2		35,2	35,2		5,0
Целева субсидия за капиталови разходи	154,1	124,0	30,1	164,1	122,4	41,7	10,0

В КФП е предвидено общо увеличение на собствените приходи на общините във връзка с тенденция за нарастване на постъпленията от имуществени данъци, общинските такси и приходите и доходите от собственост. Разчетите са положителни в съответствие с въведените механизми на взаимодействие между централната и местните власти, както и на усъвършенстване на системите за управление и администриране на местните данъци и такси. Допълнителни положителни ефекти върху собствените приходи на общините се очакват в резултат на предприемането на действия за подобряване на събираемостта им.

Относителният дял на общинските разходи за 2018 г. достига 5,2% от БВП, а делът на разходите за местни дейности е разчетен на 48,4% от общите разходи на общините. Относителният дял на общинските разходи в общата структура на разходите по КФП достига 14,3%.

Увеличение за 2018 г. има в размера на основните бюджетни взаимоотношения между общините и централния бюджет с 382,7 млн. лв., в т.ч.: на общата субсидия за делегираните от държавата дейности – с 357,7 млн. лв.; на изравнителната субсидия – с 10,0 млн. лв.; на трансферите за зимно поддържане и снегопочистване – с 5,0 млн. лв.; на целевата субсидия за капиталови разходи – с 10,0 млн. лв.

Средствата за всяка делегирана от държавата дейност се определят по утвърдените стандарти и натурални показатели, съгласувани с отрасловите министерства и Националното сдружение на общините в Република България.

Част VI.
Управление на средствата от европейските фондове и програми за периода 2018-2020 г.

1. НАЦИОНАЛЕН ФОНД

При планиране на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз са взети под внимание новите правила за програмен период 2014-2020 г., етапът на изпълнение на всяка една от програмите, особеностите на подпомаганите сектори, както и характерът и сроковете за реализация на отделните проекти. Анализиран е опитът от стартирането на програмен период 2007-2013 г. и направените изводи са отчетени при изготвянето на настоящите прогнози.

Оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, са насочени към изграждане на балансирана и устойчива транспортна система чрез развитие и модернизация на ключовата транспортна инфраструктура за връзки от национално, трансгранично и европейско значение, развитие на динамична икономика, конкурентоспособна на европейския и световен пазар, развитие на екологичната инфраструктура и подобряване, опазване и възстановяване на природната среда и биоразнообразието, икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план, социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера, като обхващат проекти с голям мащаб, реализируеми поетапно във времето с ангажиране на значителен финансов ресурс за тяхното изпълнение.

През планирания период се очаква да се реализират основната част от следните големи проекти по **ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г.**: Автомагистрала „Струма", лот 3.1 и лот 3.3, „Рехабилитация на железопътната инфраструктура по железопътната линия Пловдив-Бургас - Фаза 2" и „Разширение на метрото в София: Трета метролиния депо „Ботевградско шосе - бул. Владимир Вазов - Централна градска част - ж.к. „Овча купел".

По-значимите проекти по **ОП „Околна среда" 2014-2020 г.**, чиято същинска реализация се планира за периода 2018-2020 г. са следните: „Интегриран воден цикъл Плевен - Долна Митрополия", „Интегриран проект за подобряване на водния сектор в гр. Добрич - фаза 1" и „Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград, България" и „Предоставяне на финансиране по приоритетна ос 2 „Отпадъци" на ОП „Околна среда" 2014-2020 г. за финансови инструменти".

Оперативна програма „Региони в растеж” също се характеризира със сериозен размер на разходи за инфраструктура. Най-големите проекти, които ще бъдат реализирани със средства от програмата, са „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020 г.“, Инвестиционен приоритет „Интегриран градски транспорт“ и Проект за подобрен достъп до спешна медицинска помощ по приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“.

Програмите, съфинансирани от Европейския социален фонд (**ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ и ОП „Добро управление“**) и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, са насочени към насърчаване на по-висока и по-качествена заетост и са свързани с борбата с безработицата сред уязвимите групи на пазара на труда, най-вече младежите и продължително безработните, намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, осигуряване на достъп до качествено образование и изграждане на научен, изследователски и иновационен потенциал в Република България и не на последно място – укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса. Поради спецификата на изпълняваните мерки при такъв тип проекти, те се характеризират със сравнително по-бързо реализиране и съответно темп на усвояване на средствата и големия брой бенефициенти, към които те са насочени.

Двустранните програми за трансгранично сътрудничество (ТГС) по Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП II) на Европейския съюз имат за цел преодоляването на общи предизвикателства, установени съвместно в граничните региони, като същевременно се засилва процесът на сътрудничество за целите на разширяването и цялостното хармонично развитие на Европейския съюз. Основните приоритети по тези програми са в областта на опазването на природата, устойчивото развитие на туризма и засилване на икономическото сътрудничество между хората и институциите в граничните региони. Същите се очаква да навлязат в етапа на същинското си изпълнение през 2018 г. с последващо увеличаване на разходите през следващите две години от прогнозния период.

По отношение на приходната част са взети предвид и промените в подхода за предоставяне на средства от страна на ЕК, а именно начинът и сроковете на предоставяне на предварителното финансиране, както и въведеното годишно уравняване на сметки, което ще оказва влияние на стойността на приходите през всички години от прогнозния период.

Съгласно приетите в края на 2013 г. регламенти в периода 2018-2022 г. ЕК ще превежда на държавите-членки годишно предварително финансиране, като за 2018 г. то е в размер на 2,75%, а за периода от 2019 г. до 2022 г. по 3% от европейската компонента в бюджетите на оперативните програми без резерва за изпълнение.

С Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета се въвежда и годишно уравняване на сметките с Европейската комисия на база представените от държавите-членки годишни счетоводни отчети, които се представят на ЕК до 15 февруари на година „n + 1”. В тези отчети се включва информация за изминалата счетоводна година, която обхваща периода от 1 юли на година „n – 1” до 30 юни на година „n“. Съгласно това правило ЕК ще възстановява текущо 90% от допустимите разходи, включени в изпратените от държавите-членки заявления за плащания, а останалата за възстановяване част ще си изчислява след приспадане на полученото годишно предварително финансиране и вече получените 90%. При годишното уравняване на сметките се взимат под внимание следните компоненти: общият размер

на допустимите разходи, включени в исканията за плащане, изпратени до ЕК; отписаните и възстановените суми; сумите, подлежащи на възстановяване към края на счетоводната година; неподлежащите на събиране суми, както и полученото годишно предварително финансиране. На база на изчисленията Комисията уравнява съответното годишно предварително финансиране и изплаща всяка допълнителна дължима сума в срок от 30 дни от приемането на годишните счетоводни отчети.

Изключително важно е да се отбележи, че всяко забавяне на темповете на извършване на разходи по програмите, съфинансирани със средства от ЕС, спрямо разчетените данни, би довело до намаляване размера на разходите, които се сертифицират към ЕК, което от своя страна ще се отрази в намаление на постъпленията към Република България през съответните години.

1.1. РАЗХОДНА ЧАСТ

При планирането на разходите по Оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз за периода 2014-2020 г., са взети под внимание:

- етапът на изпълнение на оперативните програми;
- постигнатите резултати по оперативните програми за периода 2015-2016 г.;
- прогнозите на Управляващите органи за периода 2018-2020 г.;
- изпълнението на прогнозите на Управляващите органи за минали години;
- спецификите на отделните оперативни програми от гледна точка на икономическата област, към която са насочени;
- плавното адаптиране на системите за управление и контрол към новата/изменената национална нормативна уредба.

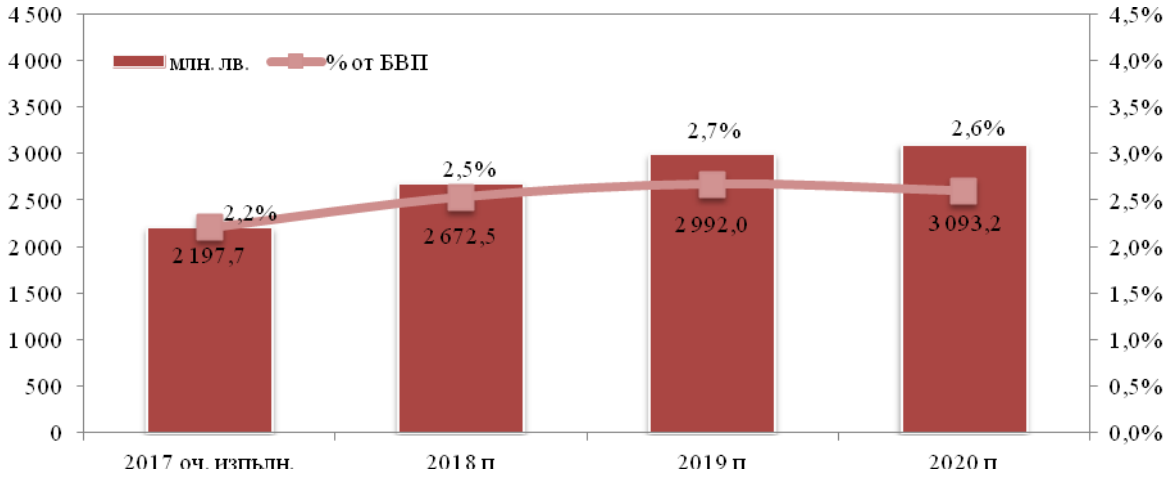
Наблюдаваното забавяне при реализирането на планираните разходи за 2017 г., в резултат на ангажираността на управляващите органи с приключването на програмен период 2007-2013 г., се очаква да доведе до изместване на разходи към следващите години. Въпреки това, договорените до момента средства дават основание да се очаква, че през 2018 г. ще започне същинската реализация на проектите, финансирани чрез оперативните програми на ЕС.

Прогнозите са съобразени и с факта, че към края на 2018 г. почти пред всички оперативни програми ще стои предизвикателството на правилото за автоматично освобождаване от ангажимент (т.нар. правило N+3). Очаква се големите проекти, финансирани чрез ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“, чиито апликационни форми са подадени/предстои да бъдат подадени пред ЕК, да навлязат в етапа на интензивно строителство в периода, който касае прогнозата. Също така временното спиране на плащанията от страна на ЕК по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ се оценява като фактор с умерен потенциал за влияние върху плащанията по програмата за първите девет месеца от 2017 г., което ще доведе до изместване на разходи през 2018 г.

Отчетена е и необходимостта от текущо осигуряване на национални средства за извършване на плащания във връзка с въведените правила за възстановяване от 90% от

сертифицираните разходи преди годишното уравняване на сметките с ЕК на база представените от държавите-членки годишни счетоводни отчети.

Граф. VI-1: Разходи на Национален фонд – сметка за средства от ЕС за периода 2017-2020 г.

1.2. ПРИХОДНА ЧАСТ

Планираните приходи за периода 2018-2020 г. по оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз, включват определения индикативен размер на разходите, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК през този период.

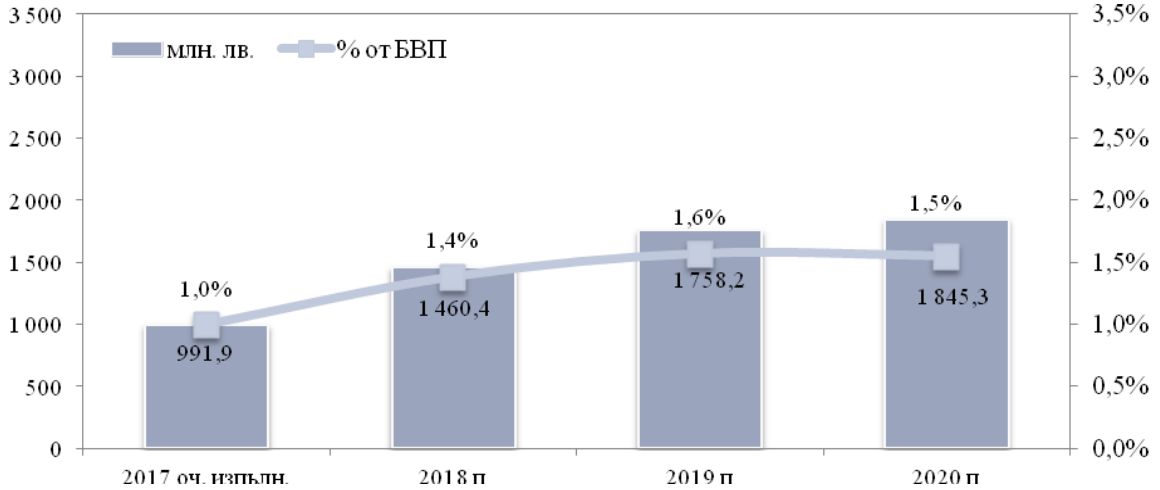
Прогнозните приходи са изчислени, като са взети под внимание следните особености:

- 90% от размера на разходите по оперативни програми, съответстващи на европейското съфинансиране, извършени през последните два месеца на предходната година. Съгласно правилата на ЕК само заявленията за плащане, които държавата-членка изпраща до 31 октомври гарантирано ще бъдат възстановени в рамките на годината, в която са изпратени. Поради тази причина всички заявления за плащане, които се очаква да бъдат изпратени след тази дата, са планирани за получаване през следващата година;
- 90% от размера на разходите по оперативни програми, съответстващи на европейското съфинансиране, извършени през първите десет месеца на настоящата година;
- до 10% от размера на сертифицираните разходи през предходната счетоводна година, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК при годишното уравняване на сметките;
- предварителното годишно финансиране, което се очаква да получи/възстанови България след годишното уравняване на сметките.

По отношение на очакваните приходи временното задържане на възстановяване на средства от ЕК по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ ще доведе до значително изместване във времето на периода на възстановяване на разходите, които

ще бъдат сертифицирани едва след отстраняване на пропуските в системите за управление и контрол на оперативната програма.

Граф. VI-2: Приходи на Национален фонд – сметка за средства от ЕС за периода 2017-2020 г.

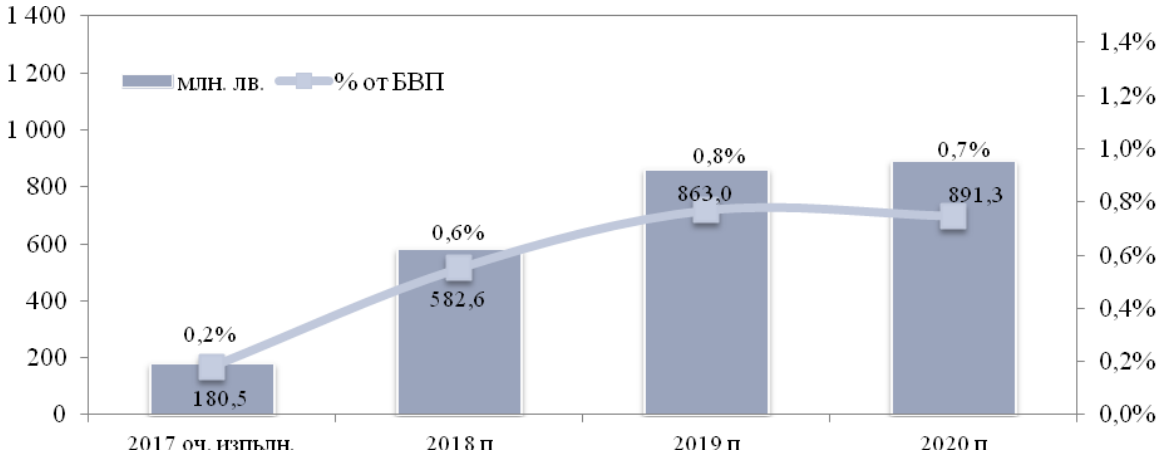

2. ДФ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“

2.1. ПРИХОДИ И ПОСТЪПЛЕНИЯ

При разработване разчетите за приходите и постъпленията за периода 2018-2020 г. по програмите, финансирани от ЕС, се взима под внимание определеният индикативен размер на разходите, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК през този период. Очакваните приходи и постъпления по години са, както следва: за 2018 г. – 2 456,5 млн. лв.; за 2019 г. – 2 697,2 млн. лв. и за 2020 г. – 2 724,6 млн. лв.

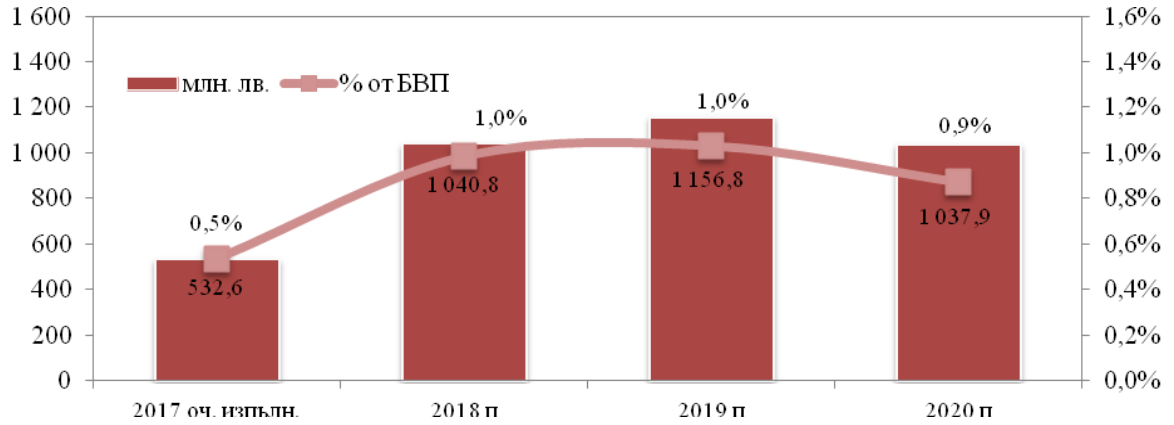
Граф. VI-3: Приходи (без постъпленията) на ДФ „Земеделие“ – сметка за средства от ЕС за периода 2017-2020 г.

2.2. РАЗХОДИ И ПЛАЩАНИЯ

Очакваните разходи и плащания за периода 2018-2020 г. са, както следва: за 2018 г. – 2 912,5 млн. лв.; за 2019 г. – 2 989,2 млн. лв. и за 2020 г. – 2 870,6 млн. лв.

Граф. VI-4: Разходи (без плащанията) на ДФ „Земеделие“ – сметка за средства от ЕС за периода 2017-2020 г.

ОБЩА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Приоритетите в областта на селскостопанската политика са насочени към осигуряване на стабилна пазарна среда, подкрепа на доходите на земеделските стопани и развитие на селските райони.

Основните инструменти за провеждането на общата селскостопанска политика са директните плащания и пазарната подкрепа на земеделските стопани (I-ви стълб на ОСП) и политиката за развитие на селските райони (II-ри стълб на ОСП).

По линия на първия стълб на ОСП ще се изплащат средства за подпомагане на земеделските стопани по обвързани и необвързани с производството схеми за директни плащания и за пазарна подкрепа.

По схемата за единно плащане на площ през 2018 г. се предвижда да бъдат усвоени 1 551,4 млн. лв. – директни плащания на земеделски стопани – плащания за сметка на ЕС. През 2019 г. директните плащания ще възлизат на 1 554,4 млн. лв. и 1 557,4 млн. лв. за 2020 г.

Мерките за пазарна подкрепа за периода 2018-2020 г. могат да включват различни механизми – интервенции, с цел стабилизиране на пазара в сектори като зърнени култури, ориз, мляко; помощи за повишаване на консумацията на някои продукти; пазарна подкрепа за вино (преструктуриране на лозя), пчеларство и други.

Общият бюджет за финансиране на пазарни мерки за 2018 г. е в размер на 145,2 млн. лв., от които 88,4 млн. лв. са средства от ЕС и 56,8 млн. лв. представляват национално съфинансиране. Общият бюджет за 2019 г. е в размер на 135,4 млн. лв., от които 79,8 млн. лв. са средства от ЕС и 55,6 млн. лв. представляват национално съфинансиране, а за 2020 г. – 128,0 млн. лв., от които 77,2 млн. лв. са средства от ЕС и 50,8 млн. лв. представляват национално съфинансиране.

Съгласно законодателството на ЕС национално съфинансиране се прилага по следните пазарни мерки: Схема „Училищен плод“; Схема „Училищно мляко“, Схема „Оперативни програми на организации на производители на плодове и зеленчуци“, „Подпомагане на групи производители на плодове и зеленчуци“; Подпомагане в сектор Вино - мярка „Промоции на вина в трети страни“; „Публична интервенция на зърно“; „Национална програма за пчеларство“ и „Промоционални програми за земеделски продукти“.

По линия на втория стълб на ОСП ще се изплащат средствата за развитие на селските райони, както следва:

- за 2018 г. – 1 177,6 млн. лв., от които 967,2 млн. лв. са средства от ЕС и 210,4 млн. лв. национално съфинансиране;
- за 2019 г. – 1 260,5 млн. лв., от които 1 029,9 млн. лв. са средства от ЕС и 230,6 млн. лв. национално съфинансиране;
- за 2020 г. – 1 124,2 млн. лв., от които 923,6 млн. лв. са средства от ЕС и 200,6 млн. лв. национално съфинансиране.

За програмен период 2014-2020 г. се предвижда с финансираните мерки по ПРСР да се осъществят шест приоритета на ЕС за развитие на селските райони:

- стимулиране на трансфера на знания и иновациите в областта на селското и горското стопанство и селските райони;
- повишаване на конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност и укрепване на жизнеспособността на стопанствата;
- насърчаване на организацията на хранителната верига и управлението на риска в селското стопанство;
- възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, зависещи от селското и горското стопанство;
- насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горския сектор;
- насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони.

Табл. VI-1: Разходи и плащания за селскостопанската политика за периода 2018-2020 г.

млн. лв.

	2018 г.	**2019 г.**	**2020 г.**
Средства от ЕС	2 607,0	2 664,2	2 558,2
Национално съфинансиране и авансови плащания	267,2	286,2	251,4
Общо	**2 874,2**	**2 950,4**	**2 809,6**

ОБЩА РИБАРСКА ПОЛИТИКА ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Преобладаващата част от мерките по Програмата за морско дело и рибарство за периода са насочени към:

- повишаване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектор рибарство;
- насърчаване на устойчиво, отличаващо се с ефективно използване на ресурсите рибарство;
- диверсификация на дейностите в рамките на сектор рибарство, както и в други сектори на морската икономика;
- подобряване на пазарната организация за продуктите на риболов и аквакултурите;
- рибарски пристанища, кейове за разтоварване и покрити лодкостоянки.

В средносрочен план средствата, които страната ни предвижда да усвоява по програмите на ЕС и да изплаща за общата рибарска политика са, както следва:

Табл. VI-2: Разходи и плащания за рибарската политика за периода 2018-2020 г.

млн. лв.

	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Средства от ЕС	29,6	30,1	46,7
Национално съфинансиране и авансови плащания	8,7	8,6	14,3
Общо	**38,3**	**38,8**	**61,0**

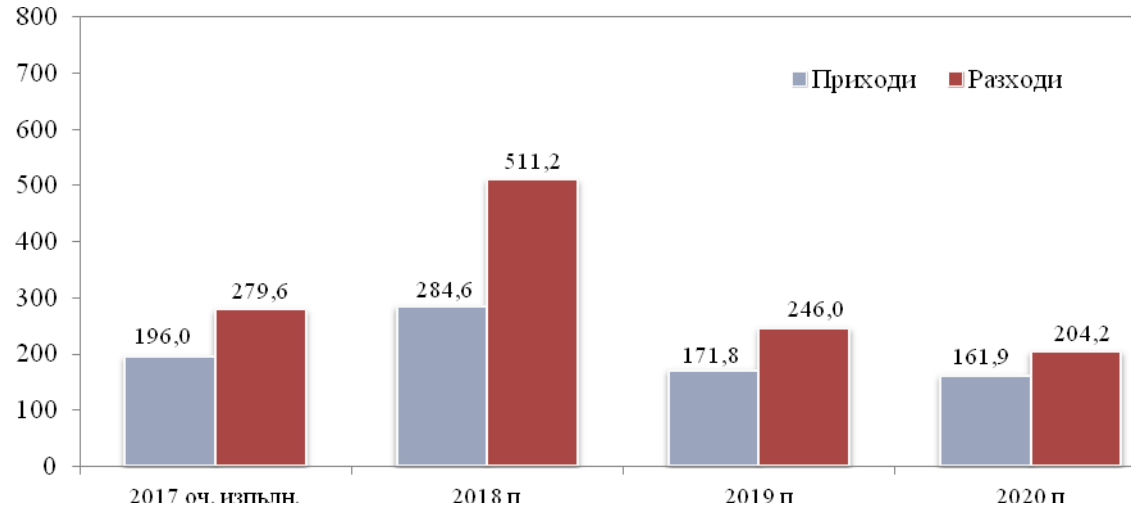
3. ДРУГИ СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС И СРЕДСТВА ПО МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ДОГОВОРИ, ЗА КОИТО СЕ ПРИЛАГА РЕЖИМ НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

С актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. са разчетени приходи, разходи и съответното съфинансиране от държавния бюджет по други сметки за средства от Европейския съюз и средства по международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз. Разчетите са изготвени на база предложенията на първостепенните разпоредители с бюджет за очакваните приходи и разходи, включително и за съфинансирането им, по различните международни програми, проекти и договори, като например: Европейски фонд „Вътрешна сигурност“, Европейски фонд „Убежище, миграция и интеграция“, Българо-швейцарска програма за сътрудничество, Програма „Развитие на бизнеса, иновациите и МСП“, Програма „Фискалис 2020“, Програма „Митници 2020“, Програма „Национална франкофонска инициатива (2015-2018)“, Проект „Регионално сътрудничество за управление на границите-България, Гърция и Турция“, Програма „Еразъм+“, Програма „HERCULES“ и други проекти в областта на националната защита, Седма рамкова програма; Програма за фонд „Солидарност“, Програма „Борба с

екзотичните болести в България“ и многогодишни програми за ликвидиране, контрол и надзор на болестите по животните и на зоонозите в България, различните програми за трансгранично и междурегионално сътрудничество, различните проекти по Механизма за свързване на Европа и др.

Граф. VI-5: Приходи и разходи по другите сметки за средства от ЕС и средства по други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от ЕС за периода 2017-2020 г.

(в млн. лв.)

4. ВНОСКА В ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Прогнозата за размера на вноската на Република България в общия бюджет на ЕС по години за периода 2018-2020 г. е, както следва: 1 133,9 млн. лв. за 2018 г., 1 232,7 млн. лв. за 2019 г. и 1 340,8 млн. лв. за 2020 г.

Тази прогноза е изготвена въз основа на новото Решение на Съвета относно системата на собствени ресурси на ЕС (2014/335/ЕС, Евратом), което влезе в сила от 1 октомври 2016 г. и породи действие със задна дата от 1 януари 2014 г.

Прогнозата за размера на вноската на Република България в бюджета на ЕС за периода 2018-2020 г. е изготвена въз основа на следните прогнозни данни:

- Данни за бюджетните кредити за поети задължения на ЕС за 2018-2020 г. от приложението към Съобщението на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Техническа корекция на финансовата рамка за 2018 г. в съответствие с промените в БНД (ЕСС 2010) (Членове 6 и 7 от Регламент № 1311/2013 на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014-2020)“ (Документ COM(2017) 473 final);
- Прогнозни данни за приходите от мита за България, предоставени от Агенция „Митници” и основаващи се на все по-либералната политика на ЕС, насочена към разширяване на обхвата на споразуменията за свободна търговия и споразуменията за икономическо партньорство, на едностранно предоставени

от ЕС тарифни преференции при оформяне за свободно обращение на стоки, на данни за периода 2018-2020 г. от есенната макроикономическа прогноза, на прогнозни данни на Световната банка за очакван ръст на цените на почти всички стоки (селскостопански и промишлени) в периода 2018-2020 г., както и на очакванията за ръст на общия индекс на цените на внасяните стоки;

- Прогнозни данни за базата на данъка върху добавената стойност (ДДС) за България за целите на собствените ресурси на ЕС за периода 2018-2020 г., изготвени от Министерството на финансите;
- Прогнозни данни за брутния национален доход (БНД) на България за периода 2018-2020 г. от есенната макроикономическа прогноза за периода 2017-2020 г., изготвена от Министерството на финансите;
- Прогнозни данни за приходите от мита, базите на ДДС и БНД (по ЕСС 2010) на останалите държави-членки от одобрените прогнози за 2018 г. от Консултативния комитет по собствени ресурси – подкомитет „Прогнози” на 19 май 2017 г.

Оценка на бюджетните ефекти от промените в допусканията, макроикономическите показатели и/или в нормативната уредба по години за периода 2018-2020 г.

Проведените симулации показват, че промяната в размера на всеки един от компонентите на вноската на България в бюджета на ЕС, както и на лежащите в основата му приходи и/или макроикономически показатели, би довела до правопропорционално изменение и на общия размер на вноската.

Конкретно по отношение на ресурса на база ДДС, обаче, следва да се има предвид, че нарастването на т.нар. „ДДС-база“ на съответната държава-членка, въз основа на която се изчислява и самият ресурс на база ДДС, е ограничено до 50% от брутния й национален доход и в този смисъл ресурсът на база ДДС би могъл да нараства до определени граници.

Намаляването (или увеличаването) на който и да било от останалите собствени ресурси от България ще предизвика съответно увеличаване (или намаляване) на размера на ресурса й на база БНД, т.е. налице е обратнопропорционална зависимост.

Поради характера на системата на собствените ресурси на ЕС и взаимообвързаността между елементите й, промени в размера на собствените ресурси, предоставяни от останалите държави-членки, биха дали отражение върху размера на ресурса на база БНД от България, като зависимостта в общия случай е обратнопропорционална.

Независимо от предварителните прогнози за приходите от мита държавите-членки ще превеждат (през месец n+2) в бюджета на ЕС 80% от реално събраните суми (през месец n).

В процеса на изпълнението на бюджета на ЕС е възможно да се наложи промяна в размера (увеличение или намаление) на вноската на България поради въздействието на следните фактори: възникналите допълнителни или непредвидени нужди от средства по бюджета на ЕС при изпълнение на разходните политики; промяна в размера на другите приходи на ЕС (извън собствените ресурси); промяна в размера на събраните традиционни собствени ресурси от всички държави-членки; периодични актуализации на данните за предишни години за хармонизираната ДДС-база и за брутния национален

доход на държавите-членки с оглед постигане на по-голяма точност при изчислението на вноските им и др.

Представената прогноза е направена при допускането, че Обединеното кралство ще бъде пълноправен член на ЕС през целия период 2018-2020 г. или в случай на фактическо оттегляне от Съюза ще продължи да плаща полагащите му се вноски в бюджета на ЕС в съответствие с действащото законодателство и поетите правни ангажименти по време на членството му. В тази връзка прогнозата се основава на допускането, че няма да има промени нито в разходната, нито в приходната страна на бюджета на ЕС. Причина за това е фактът, че към настоящия момент не са приключили преговорите по оттеглянето на Обединеното кралство и не са ясни резултатите от споразумението за напускане на ЕС, което следва да се сключи съгласно чл. 50 на Договора за ЕС.

Поради посочената по-горе несигурност във връзка с напускането на ЕС от страна на Обединеното кралство и липсата на категорична информация за произтичащи промени на законодателството на ЕС в областта на бюджета на ЕС, настоящата прогноза не се основава на допускания за промени в европейското законодателство в областта на МФР и на системата на собствените ресурси в периода 2018-2020 г.

Същевременно следва да се има предвид, че проведените симулации, основаващи се на сценарии, изградени върху различни допускания, показват, че евентуалното отражение на напускането на Обединеното кралство би могло да доведе до промени в годишната вноска на България в бюджета на ЕС, вариращи от намаление с 3,6% до увеличение със 7,1%.

5. ОЦЕНКА НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЕФЕКТИ ОТ УСВОЯВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ И ПРОГРАМИ НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

В таблицата по-долу са представени очакваните макроикономически ефекти от усвояването на средствата от ЕС за периода 2018-2020 г. За изчислението им е използван макроиконометричният модел СИБИЛА 2.0[20] [21]. Оценявани са ефекти[22], дефинирани като промени в нивата на основни макроикономически показатели в средносрочен хоризонт.

[20] Simulation model of Bulgaria's Investment in Long-term Advance – SIBILA 2.0

[21] Предвид спецификата на модела е направена експертна оценка на Министерството на финансите за разпределението на общата сума на инвестиционните разходи по типове фактори за дългосрочен растеж.

[22] Цялостните ефекти от изпълнението на оперативните програми, съфинансирани със средства от ЕС, върху икономиката са получени като разлика между два сценария – базисен сценарий, в който е симулирано развитието на икономиката без планираните интервенции, и хипотетичен алтернативен сценарий, който отчита планираното усвояване на средствата от ЕС.

Табл. VI-3: Ефекти от усвояването на средствата от европейските фондове и програми на ЕС

Макроикономически показател	Ефект към 2020 г.
БВП	4,9%
Износ на стоки и услуги	0,7%
Внос на стоки и услуги	11,5%
Текуща сметка, % от БВП	-5,7 пр.п.
Частно потребление	5,9%
Частни инвестиции	20,5%
Заетост (15-64 г.), хил.	7,8%
Коефициент на безработица (15-64 г.)	-3,6 пр.п.
Средна работна заплата	3,3%
Инфлация по ХИПЦ	1,1 пр.п.
Бюджетен баланс, % БВП	0,4 пр.п.

Източник: МФ, СИБИЛА 2.0.

Оценението общ ефект върху българската икономика от планираното усвояване на средствата от ЕС е положителен, като към 2020 г. нивото на БВП се очаква да бъде с 4,9% по-високо в сравнение със сценария, при който тези средства не се оползотворят.

Основата за този ефект е положителното влияние върху производството в страната, което е следствие на увеличението в инвестиционните разходи. Същевременно допълнителен импулс се генерира по линия на частното потребление поради допълнителен ръст в заетостта и средната работна заплата. Позитивният ефект върху въпросните основни компоненти на БВП е прогнозиран да достигне 20,5% за частните инвестиции и 5,9% за частното потребление. Същевременно, по-високото равнище на БВП се предвижда да бъде съпътствано от слабо ускоряване на инфлацията от 1,1 пр.п. към 2020 г.

По отношение на пазара на труда, симулациите показват допълнителен ръст от 3,3% в средната работна заплата и 7,8% в броя на заетите, както и подобряване на нивото на безработица, което към края на 2020 г. се очаква да е с 3,6 пр.п. по-ниско в сравнение със сценария без средства от ЕС. Каналите, чрез които средствата от ЕС влияят на пазара на труда, са два. От една страна, в направените симулации са включени ефектите от директната намеса на програмите, съфинансирани със средства от ЕС, на пазара на труда, чрез мерките за създаване на заетост и преквалификация на работната сила, а от друга са отразени и очакванията за неговото развитие в резултат на повишената икономическа активност, генерирана от допълнителните инвестиции.

Анализът показва, че планираното изпълнение на оперативните програми, съфинансирани със средства от ЕС, води до подобряване на бюджетния баланс с 0,4 пр.п. от БВП към 2020 г. Това се дължи на по-благоприятната икономическа конюнктура и съпровождащото разширяване на данъчната база в резултат на предвидените допълнителни инвестиции от средствата от ЕС. Така приходите в държавния бюджет се очаква да надвишат преките правителствени разходи, обвързани със съфинансиране на инвестиционните проекти.

Увеличената производствена активност, която е силно зависима от внос на суровини, както и ускореният ръст на доходите, се очаква да повишат допълнително вноса на стоки и услуги с 11,5% към 2020 г. Износът, от друга страна, се очаква да отбележи по-скромен допълнителен ръст (0,7%) в този тригодишен хоризонт, тъй като за пълното

проявление на очаквания ефект от изпълнението на програмите върху конкурентоспособността на българските стоки и услуги е необходим по-дълъг период. В резултат на това, в средносрочен план балансът по текущата сметка на платежния баланс ще се влоши с 5,7 пр.п. от БВП.

Част VII.
Политика по дълга и финансирането за периода 2018-2020 г.

Политиката на правителството за управление на държавния дълг за следващия тригодишен период ще бъде насочена към осигуряване необходимите средства за рефинансиране на дълга в обращение, при необходимост финансиране на бюджетните дефицити и обезпечаване на стабилността на фискалния резерв на оптимално възможна цена и приемлива степен на риск. Управлението на държавния дълг ще бъде в съответствие с основните цели и правила на фискалната политика и ще отчита състоянието и прогнозите в тригодишен хоризонт на основните макроикономически показатели.

Планира се дълговото финансиране да бъде обезпечено основно на местния пазар при контролиране на темповете на изменение на параметрите на държавния дълг. Провеждането на емисионна политика ще бъде съобразено както с нуждите от финансиране и бюджетните потоци, така и с предприетите мерки за насърчаване на вторичния пазар чрез предоставяне на високоликвидни дългови инструменти, позиционирани в различни матуритетни сегменти. Използването на място за търговия на вторичен пазар (платформа за електронна търговия /МСТ/ и регулиран пазар) ще допринесе за развитието и модернизацията на пазара на държавни ценни книжа в България, вкл. ще отговори на регулаторните реформи на ниво ЕС – MiFIDII/MiFIR[23].

1. ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ. ОБСЛУЖВАНЕ И ФИНАНСИРАНЕ

Към края на първото полугодие на 2017 г. номиналният размер на държавния дълг намалява до 25,2 млрд. лв. в сравнение с нивото от 25,8 млрд. лв., отчетено в края на 2016 г., като към края на деветмесечието на 2017 г. номиналният размер на държавния дълг спада допълнително с около 2,0 млрд. лв. до 23,5 млрд. лв. Въз основа на очакваното изпълнение на дълговите параметри към края на бюджетната година се предвижда да достигне ниво от 23,6 млрд. лв. или под прага на предвиденото в закона за държавния бюджет за 2017 г. дългово ограничение от 23,9 млрд. лв.

[23] Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012; Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС), CRR/CRDIV (Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012); Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО.

В структурно отношение през 2017 г. се наблюдава спад в нивото както на външния, така и на вътрешния държавен дълг спрямо края на 2016 г. Външният дълг от 19,0 млрд. лв. намалява до 17,0 млрд. лв., съответно вътрешният дълг от 6,7 млрд. лв. намалява до 6,5 млрд. лв. в края на септември 2017 г. В лихвената и валутна структура на дълга към края на 2017 г. се запазва ясно изразеният превес на задълженията с фиксиран лихвен процент – 95,4% (при 95,0% в края на 2016 г.) и стабилизиране на големия относителен дял на евровия и левовия компонент на дълга над 99,0%. Отчетената тенденция при горепосочените показатели се дължи основно на провежданата политика за поемане на нови правителствени задължения с фиксирани лихвени купони, деноминирани в лева и евро, с цел минимизиране на лихвения и валутен риск при бъдещото обслужване на дълга.

През 2018 г. се планира поемането на нов вътрешен държавен дълг под формата на ДЦК в размер до 1,0 млрд. лв. за частично покриване на предстоящите погашения по дълга на обща стойност от 1,6 млрд. лв., в т.ч. 1,2 млрд. лв. падежи на държавни ценни книжа на вътрешния пазар и 0,4 млрд. лв. погашения по външни държавни заеми. Останалата част от 0,6 млрд. лв. ще бъде покрита със средства, спестени от осигуреното финансиране на планирания дефицит за 2017 г. поради очакванията за балансирано бюджетно салдо към края на 2017 г.

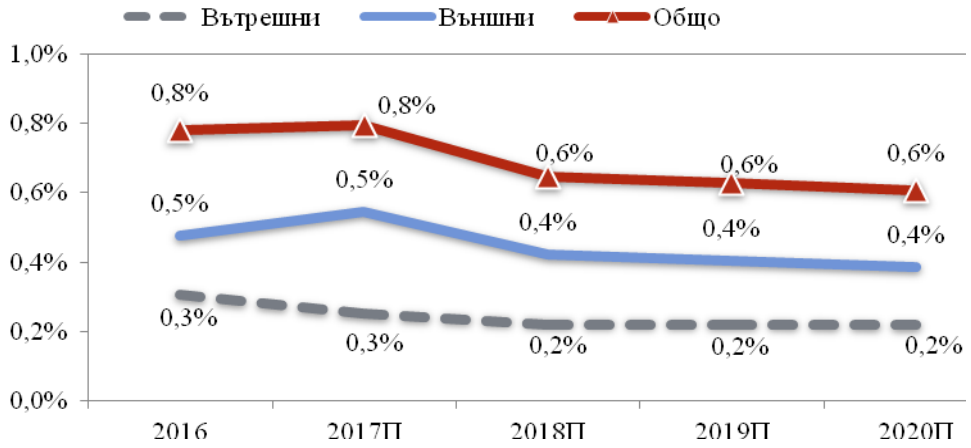
Реализирането на отрицателно нетно дългово финансиране се очаква да доведе до намаление на държавния дълг до 23,5 млрд. лв. към края на 2018 г. или 22,3% от прогнозното ниво на БВП. При намаляващо съотношение на държавния дълг към прогнозния БВП през разглеждания период се очаква към края на 2020 г. дългът да възлезе на 23,8 млрд. лв. (20,0% от БВП).

През периода 2018-2020 г. дълговото финансиране на бюджета под формата на ДЦК се очаква да бъде в рамките на 1,0-1,2 млрд. лв. годишно, базирано на размера на падежиращия дълг в обращение (годишно от 1,0 млрд. лв. до 1,6 млрд. лв.). Предвижда се емисионната активност на вътрешния пазар да обезпечи поддържането на ликвидна дългова крива в основните бенчмаркови сегменти и стандартизирани обеми. Изборът на матуритетната структура на новите дългови книжа ще бъде съобразен с преобладаващите пазарни условия и инвеститорското търсене.

В допълнение към финансирането с ДЦК през 2018 г. са предвидени усвоявания на средства по вече договорени държавни заеми, общо в размер на 250,0 млн. евро (500 млн. лв.), в т.ч. 150,0 млн. евро по Финансов договор между Република България и Европейската инвестиционна банка („България - съфинансиране по Фондовете на ЕС 2014-2020 г. /СПЗ/“) и 100,0 млн. евро по Рамково споразумение за заем между Банката за развитие на Съвета на Европа и Република България, механизъм за съфинансиране на проекти, изпълнявани със средства от ЕС по оперативните програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмния период 2014-2020 г. По държавните инвестиционни заеми също се очаква отрицателно нетно финансиране, формирано от постъпления в размер на 33,2 млн. лв. и планирани в съответствие с амортизационните схеми на заемите погашения от 175,2 млн. лв.

Осигуряването на финансов ресурс за рефинансиране на дълга ще се осъществи при поддържане на средносрочните и дългосрочните лихвени разходи за обслужване на дълга под 1,0% от БВП.

Граф. VII-1: Съотношение на лихвените разходи към БВП

2. ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ

Към края на първото полугодие на 2017 г. държавногарантираният дълг възлиза на 2 011,8 млн. лв., като бележи увеличение от 338,4 млн. лв. в сравнение с края на 2016 г. (1 673,4 млн. лв.), съответно съотношението му към прогнозния размер на БВП достига до 2,0% при 1,8% в края на предходната година. Отчетеното увеличение е вследствие на продължилото усвояване на средства по държавногарантираните заеми на ФГВБ по Проекта за укрепване гарантирането на влоговете, както и по заемите за финансиране на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради. През 2017 г. се очаква държавногарантираните задължения да достигнат до около 2 050,0 млн. лв. или около 2,1% от БВП.

По отношение на поемането на нови държавни гаранции през периода 2018-2020 г. ще продължи следването на последователен аналитичен подход и законово регламентираната практика при отчитане степента на тяхната ефективност в контекста на изпълнението на поставените правителствени приоритети за насърчаване развитието на ключови сектори в икономиката. След пълното усвояване на заемите по стартиралите проекти се предвижда държавногарантираният дълг плавно да започне на намалява до ниво от около 1,7% от БВП в края на 2020 г.

3. ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ ЧРЕЗ ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ И ДРУГИ ФОРМИ НА ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

За периода 2018-2020 г. не се предвижда поемане на нов дълг под формата на финансов лизинг или други форми на дълг от първостепенните разпоредители с бюджет, както и по договори за заеми за финансиране на проекти по оперативните програми чрез финансови инструменти от финансови посредници, избрани от „Фонд мениджър на финансови инструменти в Република България“ ЕАД.

4. ДРУГИ ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО

4.1. ФИНАНСИРАНЕ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ЕКСПОРТНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за експортното застраховане (ЗЕЗ) в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се предвиждат средства за изплащане на застрахователни обезщетения по чл. 3 от ЗЕЗ (дейността за сметка на държавата).

Предвидените в държавния бюджет за 2017 г. средства за изплащане на застрахователни обезщетения по чл. 3 от ЗЕЗ са в размер на 100,0 млн. лв.

За периода 2018-2020 г. се предвижда увеличаване на размера на средствата, както следва: 110,0 млн. лв. за 2018 г., 115,0 млн. лв. за 2019 г. и 120,0 млн. лв. за 2020 г.

Мерките за постепенно повишаване на заделените средства в държавния бюджет целят повишаване на застрахователния капацитет на БАЕЗ и разширяване на бизнеса по ЗЕЗ в съответствие с националната стратегия за развитие на износа и подкрепа и стимулиране на българските компании – износителки на стоки и услуги.

4.2. ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ ПРИВАТИЗАЦИЯ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

Прогнозните приходи от приватизация и следприватизационен контрол по държавния бюджет за периода 2018-2020 г. са съответно 7,0 млн. лв. за 2018 г., 44,4 млн. лв. за 2019 г. и 2,1 млн. лв. за 2020 г.

Основните приходи по години се очакват от продажбата на следните дружества:

- 2018 г. – „Транзитна търговска зона Варна“ АД, „ВМТ Орбита“ АД, „Русалка“ ЕООД, „Пазар за плодове и зеленчуци“ АД, „Институт по маркетинг“ ЕАД;
- 2019 г. – „Научни изследвания по геодезия и фотограметрия” ЕООД, „Слънчев бряг“ АД, „Сортови семена Елит“ ЕАД, „САПИ“ ЕООД.
- 2020 г. – „ГУСВ“ ЕАД, „Пловдивпроект“ ООД.

Очакват се и постъпления от продажба на имоти, частна държавна собственост, миноритарни пакети и от осъществяване на следприватизационен контрол.

5. КОНСОЛИДИРАН ДЪЛГ НА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“

През 2017 г. консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ се очаква да отбележи спад спрямо нивото в края на предходната година, както в номинално изражение, така и като дял от БВП. Дългът се предвижда да възлезе на ниво от 25,3 млрд. лв. при 27,3 млрд. лв. през 2016 г., а стойността на съотношението консолидиран дълг на сектор „Държавно управление“/БВП до ниво от около 25,4% при 29,0% през 2016 г. Основен принос и компонент с най-голямо влияние върху дълга на сектора заема подсектор „Централно управление” с дял от около 98,0%.

В контекста на провежданата бюджетна политика, прогнозите за умерен темп на растеж на БВП и нуждата от рефинансиране на държавния дълг в обращение за периода 2018-2020 г. нивото на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“ се очаква да се движи в диапазона от 24% до 21% от БВП или между 25,2-25,4 млрд. лв. Прогнозите за относителния дял на консолидирания дълг спрямо БВП остават значително под максимално допустимата референтна стойност на Маастрихтския критерий за конвергентност от 60%, което ще гарантира запазване на равнището на държавна задлъжнялост в устойчиви граници, респ. водещата позиция на Република България сред 28-те държави-членки на ЕС по отношение на дълговата тежест.

Част VIII.
Перспективи за развитието на публичните финанси

1. УСТОЙЧИВОСТ НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

В този раздел се разглежда устойчивостта на фискалната позиция, като се оценява текущото състояние на публичните финанси от гледна точка на бъдещото нарастване на публичните разходи, свързани със застаряването на населението. За тази цел се използват индикаторите за устойчивост S1 и S2, изчислени по методология, разработена от ЕК.[24]

Индикаторът за фискална устойчивост в средносрочен план (S1) показва необходимата корекция в структурното първично бюджетно салдо, подсигуряваща ниво на правителствения дълг до 60% от БВП през 2030 г.

Индикаторът за фискална устойчивост в дългосрочен план (S2) показва необходимата корекция в текущия първичен баланс, за да се спази времевото бюджетно ограничение (дисконтираната стойност на бъдещите структурни първични баланси да покрива равнището на дълга в настоящия момент) за безкрайно дълъг период от време с включени допълнителни разходи, произтичащи от застаряването на населението.

Положителна стойност на индикаторите означава необходимост от фискална консолидация или структурни реформи, които да намалят тежестта на застаряването на населението върху публичните финанси.

Табл. VIII-1: Индикатори за устойчивост 2018 г.

	S1	S2
Стойност, от която:	-5,8%	-0,1%
Начална бюджетна позиция	-1,8%	-0,1%
Дългово ограничение	-3,1%	
Бъдещи промени в бюджетната позиция	-0,9%	0,1%

Източник: МФ

По оценки на Министерството на финансите стойността на индикатора S1 за 2017 г. е отрицателна, което според референтните стойности на ЕК[25] означава нисък риск за фискалната устойчивост в средносрочен план и предполага поддържане на нивото на дълга под 60% от БВП. Стойността на индикатора S2 също съответства на нисък риск

[24] Приложение 2 от Fiscal Sustainability Report 2015.

[25] Референти стойности заложени в Доклада за фискална устойчивост 2015 (Fiscal Sustainability Report 2015), посочващи степента на риск за устойчивостта на публичните финанси:
S1<0 – нисък риск; 0<S1<2.5 – умерен риск; S1>2.5 – висок риск;
S2<2 – нисък риск; 2<S2<6 – умерен риск; S2>6 – висок риск.

за фискалната устойчивост поради благоприятна начална бюджетна позиция свързана с положителния първичен баланс.

Демографските промени, свързани със спад на населението в трудоспособна възраст, представляват основно предизвикателство пред публичните финанси в дългосрочен план поради увеличаване на бюджетните разходи за пенсии и здравеопазване. Ефектът от застаряването на населението ще бъде почувстван по линия на баланса на приходите и разходите по бюджета на държавното обществено осигуряване. Застаряването на населението ще се отрази в намаление на работната сила, на заетите и от там на броя на осигурените лица, които плащат осигурителни вноски. Провежданата пенсионна реформа ще ограничи тези негативни ефекти. Разходите за здравеопазване се очаква също да нараснат в резултат на увеличаващия се дял на хората във възрастовата група 65+, тъй като разходите за лечение на човек от тази група са най-високи. Останалите разходи, свързани с демографските процеси, като разходи за образование и за социални грижи, не се очаква да имат сериозно отрицателно влияние върху бюджетните разходи.

Изводите на ЕК от Мониторинговия доклад[26] относно устойчивостта на дълга на държавите-членки на ЕС, публикуван през м. януари 2017 г., се припокриват с изложения анализ. Според ЕК не се очертават рискове за фискалната устойчивост на България в средносрочен план, благодарение на ниското начално ниво на дълг към БВП. В дългосрочен план рисковете пред устойчивостта също са ниски.

1.1. ОЦЕНКА НА СТРУКТУРНИЯ БЮДЖЕТЕН БАЛАНС И ГОДИШНИЯ РЪСТ НА РАЗХОДИТЕ СПРЯМО РЕФЕРЕНТНИЯ РАСТЕЖ НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ БВП

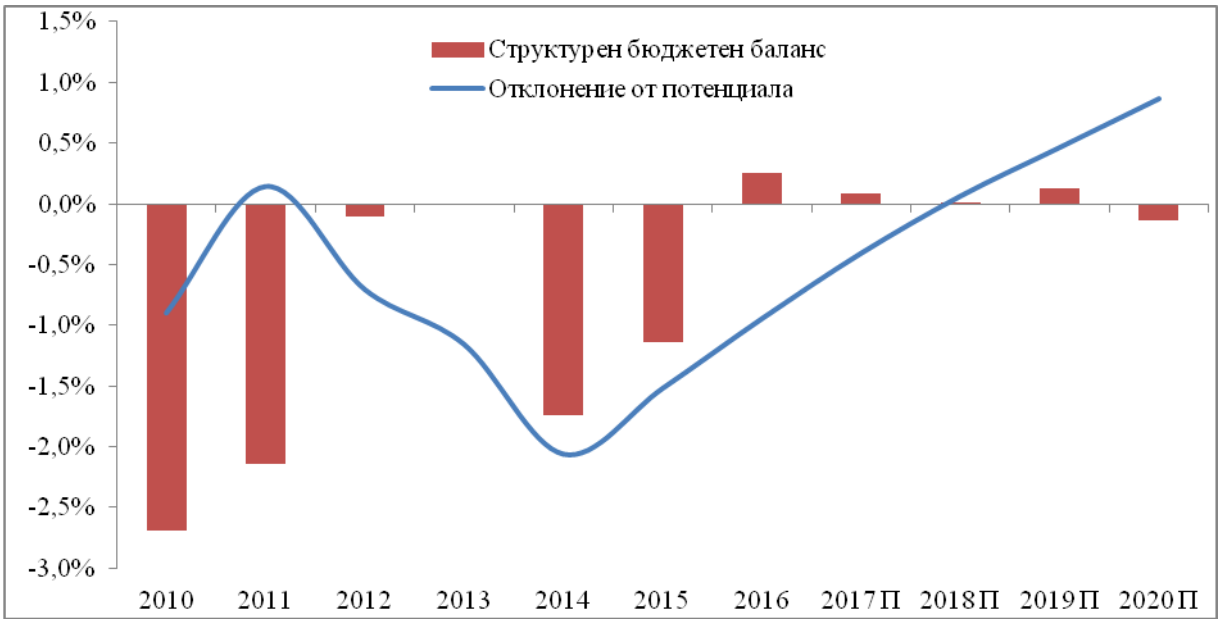
1.1.1 Структурен бюджетен баланс

Оценката за структурния бюджетен баланс е излишък от 0,3% от БВП за 2016 г. и 0,1% от БВП за 2017 г. Подобрението на бюджетната позиция в структурно изражение през последните две години кореспондира с динамиката на индикатора „отклонение от потенциала“, който през настоящата година се очаква да се свие до -0,4%, при -0,9% за 2016. През 2018 г. се запазва целта на фискалната политика за балансирано салдо на сектор „Държавно управление“. В структурно изражение балансът също се оценява като 0% от БВП, при достигане и минимално надхвърляне на потенциалното производство на икономиката. През 2019 г. се очаква положителното отклонение от потенциала да достигне 0,5%, а коригираното спрямо фазата на икономическия цикъл и еднократни ефекти бюджетно салдо да се подобри с 0,1 пр.п. до излишък от 0,1% от БВП. През 2020 г. структурният баланс се влошава с 0,3 пр.п. до -0,1% от БВП поради ефект от по-високата спрямо фактическия баланс циклична компонента (в резултат на нарасналото положително отклонение от потенциала).

През прогнозния период оценката за структурното бюджетно салдо остава далеч по-консервативна от максимално допустимата цел за структурен дефицит от 1% от БВП. По този начин се осигурява устойчивост на публичните финанси в средносрочен план, както и необходимият буфер в краткосрочен план, в случай на непланирано влошаване на фактическия бюджетен баланс.

[26] Debt Sustainability Monitor 2016, EC, January 2017, http://ec.europa.eu/info/sites/info/files/ip047_en.pdf

Граф. VIII-1: Фискална позиция

Източник: МФ

1.1.2 Разходно правило

Оценката на съответствието с изискванията по ПСР и ЗПФ по отношение на растежа на бюджетните разходи се базира на общата методология за т.нар. бенчмарк на разходите, при отчитането на разделението между финансираните с национални средства и със средства от ЕС публични инвестиции. През 2017 г., както и в прогнозния период 2018-2020 г., се очаква България да преизпълнява средносрочната си бюджетна цел, поради което според правилата за фискално управление в ЕС е допустимо временно надхвърляне на референтното нарастване на разходите над потенциалния растеж на БВП. Според изчисленията на ЕК това референтно нарастване е в размер на 1,7% за 2017 г. Въпреки това, през 2017 и 2018 г. се планира растежът на коригираните бюджетни разходи, нетно от ефекта на приходните дискреционни мерки, да се запази на нива под 1,7% и по този начин да бъде в съответствие с правилото.

Изменението в реално изражение на разходния индикатор, използван за целите на фискалното управление в ЕС, се оценява съответно на -1,5% за 2017 г., 1,2% за 2018 г., 2,1% за 2019 г. и 2,3% за 2020 г. Цитираните стойности се основават на актуализираните прогнози за бюджетните параметри, представени по методологията ЕСС 2010, както и на дефлатора на БВП за съответната година от последната макроикономическа прогноза на МФ. Растежът на разходите превишава референтното ниво през 2019 г. и 2020 г., но при преизпълнение на средносрочната бюджетна цел.

2. ФИСКАЛНИ РИСКОВЕ

Рисковете, свързани с фискалните прогнози, може да произтекат от непредвидени събития, които да окажат влияние върху държавните разходи, и от промени в икономическите перспективи по отношение на растежа на БВП и динамиката на цените, които да доведат до промяна в очакваните данъчни приходи. Основните

приходни статии, които се влияят от икономическата активност, са данъците върху доходите, корпоративният данък и косвените данъци.

Основните рискове пред публичните финанси през 2018 г. са свързани с несигурността за развитието на външната среда и очакванията за международните цени, както и неблагоприятните демографски тенденции в страната.

Настоящата прогноза следва сравнително консервативен сценарий, но повишеното геополитическо напрежение в някои основни търговски партньори на ЕС и несигурността относно начина, по който ще протекат преговорите и фактическото излизане на Обединеното кралство от ЕС, създават условия за забавяне на икономическата активност в основните търговски партньори на България. Реализирането на тези фактори не само ще ограничи растежа на българския износ, но също така може да доведе до понижение на инвестиционна активност и потребителското доверие в страната. Те от своя страна са предпоставка за по-слаб ръст на икономиката, който би могъл да се отрази в по-ниски приходи за бюджета и увеличаване на бюджетния дефицит.

В допълнение, в условията на бързо изчерпване на потенциала за увеличение на заетите, демографското влияние би могло да доведе до спад на работната сила още през 2018 г., след повишението ѝ през 2017 г., което да ограничи растежа на заетостта и оттам темпа на нарастване на икономиката. По-нисък темп на нарастване на производителността на труда спрямо очакванията също би могъл да бъде ограничаващ фактор пред потенциалния растеж в средносрочен и дългосрочен план. Подобна тенденция, съчетана с възходящата динамика на доходите, обусловена от недостатъчното предлагане на работна сила, ще окаже допълнителен натиск за нарастване на разходите за труд на единица продукция. Последното би могло да има благоприятен краткосрочен ефект върху потреблението на домакинствата, но като цяло създава условия за дисбаланси и влияе негативно върху разходната конкурентоспособност на икономиката.

В тази връзка, промени в структурата и темпа на растеж на българската икономика биха имали съществено влияние върху възможностите за реализиране на заложените средносрочни фискални цели и параметри. Имайки предвид високия дял на косвените данъци в общите данъчни постъпления, евентуално влошаване в динамиката на вътрешното търсене и в частност на крайното потребление ще окажат значително въздействие върху приходната страна на бюджета.

Друг съществен фактор, оказващ влияние върху номиналните растежи на БВП и неговите компоненти, са международните цени. Настоящата прогноза е изготвена при допускане за леко покачване на цената на нефта в доларово изражение. Евентуално понижение на цената през 2018 г. обаче ще се отрази в по-ниска инфлация, което от своя страна ще допринесе за по-ниски номинални растежи на БВП и неговите компоненти през 2018 г., като ефекти ще продължат да се наблюдават и през 2019 г. Това също би било предпоставка за по-ниски приходи за бюджета.

Влияние върху индикаторите от външния сектор и динамиката на цените в страната оказва и техническото допускане за валутния курс. Към този момент рисковете за неговата реализация се считат за балансирани.

3. АНАЛИЗ НА ЧУВСТВИТЕЛНОСТТА

3.1. АЛТЕРНАТИВЕН СЦЕНАРИЙ НА ИЗБРАНИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО СРАВНЕНИЕ МЕЖДУ БАЗИСНИТЕ И АЛТЕРНАТИВНИТЕ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ДОПУСКАНИЯ И ЕФЕКТИ ВЪРХУ ОСНОВНИТЕ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

Алтернативният сценарий е изготвен при допускане цените на петрола на международните пазари да се стабилизират на по-ниска цена през прогнозния период. Този риск би могъл да се материализира по линия на възможно увеличение на предлагането в глобален мащаб във връзка с данните за нарастване на запасите и производството в САЩ и други страни производителки, които поставиха под съмнение ефективността на договорените параметри по линия на споразумението за ограничаване на добива на петрол между ОПЕК и други големи страни производителки.

Табл. VIII-2: Сравнение между базисните и алтернативните допускания

	2018		2019	
	Алтернативен сценарий (изменение в %)	**Разлика с базовия сценарий (пр.п.)**	**Алтернативен сценарий (изменение в %)**	**Разлика с базовия сценарий (пр.п.)**
Цена на петрол сорт „Брент“, щ.д./барел	-10,0	-11,5	1,0	0,0
Средногодишна инфлация (ХИПЦ), %	0,9	-0,5	1,3	-0,4

Според този сценарий през 2018 г. се очаква **понижение в международната цена на суровия петрол с 10%** до 46,6 щ.д./барел. През следващите години нефтът ще поскъпва с темпа, заложен в основния сценарий, като цената му ще достигне 47,6 щ.д./барел в края на прогнозния период.

Понижението на международните цени на петрола ще доведат до по-ниска инфлация спрямо базовия сценарий както по линия на по-ниски цени на енергийните стоки, така и в резултат на вторични ефекти върху останалите компоненти на ХИПЦ и по-ниските разходи за производство. Така средногодишната инфлация се очаква да се понижи спрямо основния сценарий с 0,47 пр.п. през 2018 г. и с 0,42 пр.п. през 2019 г. След това не се очаква промяна спрямо базовия сценарий.

Табл. VIII-3: Сравнение на основните макроикономически индикатори между базовия и алтернативния сценарий

	2018		2019	
	Алтернативен сценарий (%)	**Разлика с базовия сценарий (пр.п.)**	**Алтернативен сценарий (%)**	**Разлика с базовия сценарий (пр.п.)**
Темпове на реален растеж				
БВП	**4,0**	**0,1**	**4,1**	**0,2**
Крайно потребление	4,9	0,2	4,6	0,3
Инвестиции в основен капитал	4,3	0,0	4,9	0,0

	2018		2019	
	Алтернативен сценарий (%)	**Разлика с базовия сценарий (пр.п.)**	**Алтернативен сценарий (%)**	**Разлика с базовия сценарий (пр.п.)**
Износ на стоки и услуги	5,8	0,0	6,0	0,1
Внос на стоки и услуги	7,1	0,0	6,9	0,1
Компенсации на наетите	**5,8**	**0,0**	**5,2**	**0,2**
Темпове на номинален растеж				
БВП	**5,6**	**-0,4**	**5,9**	**-0,3**
Крайно потребление	6,1	-0,4	6,0	-0,2
Инвестиции в основен капитал	6,7	-0,4	7,7	-0,2
Износ на стоки и услуги	5,3	-1,0	7,3	0,0
Внос на стоки и услуги	6,2	-1,0	8,0	0,1
Дефлатор на БВП	**1,5**	**-0,5**	**1,7**	**-0,5**
Заети, СНС	**0,7**	**0,0**	**0,4**	**0,1**
Коефициент на безработица	**6,1**	**0,0**	**5,8**	**-0,1**
Компенсации на наетите	**6,7**	**-0,4**	**6,5**	**-0,3**

По-ниската инфлация се очаква да има благоприятен ефект върху потребителските разходи в страната, в резултат на което крайното потребление ще бъде по-високо в реално изражение спрямо базовия сценарий, съответно с 0,2 пр.п. през 2018 г. и 0,3 пр.п. през 2019 г. Не се очаква разгледаната промяна във външната среда да има съществено директно въздействие върху реалните растежи на вноса и износа и приносът към изменението на БВП на нетния износ ще остане без промяна през 2018 г. Същевременно, ускореното нарастване на потреблението и по-ниските цени ще се отразят в леко ускорение на вноса спрямо базовия сценарий през 2019 г. и засилване на отрицателния принос на нетния износ. По-високият ръст на потреблението ще доведе до повишаване на растежа на БВП в реално изражение с 0,1 пр.п. през 2018 г. и 0,2 пр.п. през 2019 г.

Очакваният по-висок реален растеж на потреблението ще бъде подкрепен от по-доброто развитие при основните индикатори на пазара на труда, като ефектът върху заетостта и безработицата е по-осезаем през 2019 г. поради по-голямото реално повишение на БВП. Оценките за заетостта показват по-високи темпове на нарастване с 0,03 и 0,07 пр.п. през двете години, което се отразява в отчетливо по-ниско ниво на безработица през 2019 г. с 0,1 пр.п. По-ниската инфлация в алтернативния сценарий се очаква да допринесе за по-висок реален растеж на доходите, което също ще подкрепи очакваното по-бързо нарастване на потреблението.

Оценяването на приноса от по-слабото нарастване на цените в номинално изражение свидетелства за забавяне на растежа на БВП и неговите компоненти през 2018 г. (изчислени по текущи цени), като ефектите ще останат значителни и през 2019 г. Допускането за спад на цената на нефта през 2018 г. ще има пряко влияние и върху цените във външната търговия. Очаква се дефлаторите на износа и вноса да се понижат спрямо базовия сценарий и да спаднат, като приносът върху вноса ще е по-осезаем. Това ще предопредели динамиката на общите дефлатори на вноса и износа и ще се отрази в допълнително подобрение на условията на търговия през прогнозния период.

Низходящата ценова динамика ще ограничи номиналните растежи на вноса и износа през 2018 г. Ефектът ще е основно при търговията със стоки и свързаните с тях услуги. Излишъкът при търговията със стоки и услуги и, съответно, по текущата сметка ще се понижи в стойностно изражение, но съотношението към БВП ще се запази без изменение. Ускореното нарастване на вноса през 2019 г. ще се отрази в повишаване на търговския дефицит и понижение на баланса по текущата сметка с 0,1 пр.п.

3.2. ЧУВСТВИТЕЛНОСТ НА ПРОГНОЗИТЕ КЪМ АЛТЕРНАТИВНИЯ СЦЕНАРИЙ

Ценовото равнище на петрола на международните пазари е екзогенен фактор, който оказва влияние върху бюджетните постъпления от косвени данъци. При равни други условия, допускането за по-ниска цена на нефта се свързва с намаление на постъпленията от ДДС от внос и мита. Алтернативният сценарий се основава на допускането за по-малко от базовия сценарий възстановяване в ценово равнище на петрола до 44,6 щ.д./барел при 52,6 щ.д./барел в основния сценарий. Съвкупният ефект от по-ниската цена на суровия нефт и по-бързото възстановяване би довело до около 40,0 млн. лв. намаление на приходите от ДДС в сравнение с основния сценарий за 2018 г. и 60,0 млн. лв. по-малко за 2019 г.

Промените в ценовите равнища на алтернативния сценарий не оказват влияние върху постъпленията от акцизни стоки. В резултат на това, приходите от акцизи от базовия сценарий се запазват за прогнозирания период.

Въпреки допускането за положително развитие на пазара на труда, очакваният спад на номиналния ръст на компенсациите на наетите лица от алтернативния сценарий съответно с 0,44 пр.п. за 2018 г. и с 0,27 пр.п. за 2019 г., в сравнение с основния сценарий ще има отрицателен ефект върху приходите от данъците върху доходите на физическите лица. В резултат на прогнозираната промяна приходите от този вид преки данъци биха били по-ниски от базовия сценарий с 11,0 млн. лв. за 2018 г. и с 18,0 млн. лв. по-малко за 2019 г.

В резултат на горните допускания очакваният ефект върху бюджетното салдо от алтернативния сценарий е незначителен в посока влошаване.

4. ПРОЦЕДУРИ И КАЧЕСТВО НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

4.1. БЮДЖЕТНА ПРОЦЕДУРА ЗА 2018 Г.

Един от елементите на доброто управление на публичните финанси е успешната първа стъпка и начало на процеса по планирането и съставянето на бюджетните документи. Първият документ в този процес е добре структурирана бюджетна процедура, съобразена със ЗПФ, синхронизирана с европейските изисквания и ангажирала всички отговорни институции – както бюджетните организации (включени в консолидираната фискална програма), така и други институционални единици, които попадат в обхвата на сектор „Държавно управление“.

С процедурата се създава добра организация и се осигурява необходимата координация при съставяне на средносрочната бюджетна прогноза, нейното актуализиране и разработване на законопроекта на държавния бюджет при съобразяване с основните

участници в бюджетния процес, етапите, сроковете и изискванията за структурата на бюджетните документи.

Бюджетната процедура за 2018 г. е одобрена с Решение № 37 на Министерския съвет от 19 януари 2017 г. и е съобразена със сроковете по прилагането на механизмите и мерките, заложени в основните етапи на Европейския семестър за координация на икономическите политики през 2017 г. с цел по-тясна координация и управление на икономическите политики в Европейския съюз, укрепване на икономическото управление и преодоляването на макроикономическите дисбаланси. Тя беше изготвена съгласно правилата и изискванията на ЗПФ, като при нейната подготовка бяха отразени заложените изисквания за структурата и съдържанието на ключовите бюджетни документи и сроковете за тяхното приемане.

Стартирането и изпълнението на ***първия етап*** от бюджетната процедура за 2018 г. съвпадна с мандата на назначеното от президента на Републиката служебно правителство. Министърът на финансите даде указания за подготовката и представянето на бюджетните прогнози на първостепенните разпоредители с бюджет за периода 2018-2020 г., като предвид ограничените функции и мандат на служебното правителство насоките за разработването бяха прогнозите да бъдат изготвяни при допускане за непроменени политики.

Първият етап на бюджетната процедура за 2018 г. следваше да приключи с приемането на решение на Министерския съвет за одобряване на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. в срок до 20 април 2017 г. съгласно РМС № 37 от 19 януари 2017 г. за бюджетната процедура за 2018 г. Забавянето в сроковете за съгласуване и внасяне в Министерския съвет за разглеждане и одобряване на проекта на решение и пакета от документи към него е обосновано с провеждането на парламентарните избори и сформирането на новото правителство.

В кратък срок в СБП 2018-2020 г. бяха отразени приоритетите от управленската програма на новото правителство и съответните промени в провежданите политики при запазване на целите на фискалната политика за плановия период и бяха изпълнени съответните финални стъпки от първия етап на бюджетната процедура за 2018 г.

Първият етап на бюджетната процедура за 2018 г. приключи с приемането на Решение № 281 от 18 май 2017 г. за одобряване на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г.

Вторият етап на процедурата обхваща подготовката, разглеждането и одобрението от Министерския съвет на Бюджет 2018 и на актуализираната СБП като мотиви към него, както и последващите стъпки за отразяване на одобрените от Народното събрание окончателни бюджетни параметри. Успешната реализация на втория етап предполага постигане на обвързаност на фискалната политика с провежданите секторни политики на правителството в периода 2018-2020 г. при съобразяване както с фискалните правила и ограничения на ЗПФ, така и с последните макроикономически параметри и очакванията за развитието на националната и световна икономика.

В рамките на своите правомощия и в съответствие с определените в процедурата срокове министърът на финансите даде указания и насоки и за втория етап на бюджетната процедура за 2018 г. с цел подпомагане процесите на планиране и изготвяне на проектобюджетите на бюджетните организации, включително тези, прилагащи програмен формат на бюджет. Насоките към бюджетните разпоредители се

свързват не само с определянето на бюджетните параметри на прогнозите им, но и с повишаване на качеството на изготвяните от тях бюджетни документи.

На първия етап от бюджетната процедура ПРБ, прилагащи програмен формат на бюджет, изготвиха и представиха в МФ бюджетните си прогнози на базата на класификацията на разходите по области на политики и бюджетни програми за периода 2016-2018 г.

С Решение № 447 от 2017 г. Министерският съвет одобри Програма за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 година. Предвид това и в изпълнение на разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от ЗПФ, Министерският съвет утвърди нова класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми за периода, обхващащ неговия мандат. При нейното разработване бяха взети предвид постъпилите предложения от първостепенните разпоредители с бюджет за изменение на дефинираните области на политики/функционалните области и бюджетните програми, залегнали в РМС № 904 от 2016 г., свързани както с приоритетите на правителството, така и с настъпилите нормативни промени, засягащи тяхната дейност.

Утвърдената с РМС № 502 от 31 август 2017 г. класификация следва да се прилага в рамките на бюджетната процедура за съответната година от периода 2018-2021 г. Във връзка с това на втория етап от бюджетната процедура за 2018 г. първостепенните разпоредители с бюджет, прилагащи програмен формат на бюджет, изготвиха и представиха в Министерството на финансите проектобюджетите си за 2018 г. и актуализираните си бюджетни прогнози за 2019 и 2020 г. на база на новата класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми.

Съгласно ЗПФ изменения и допълнения в Класификацията могат да бъдат извършвани при организационни или нормативни промени, които засягат дейността на бюджетните организации и целят подобряване на процесите за стратегическо планиране и формулиране на националните политики в съответствие с приоритетите на правителството.

Бюджетната процедура за 2018 г. бе съобразена със сроковете по прилагането на механизмите и мерките, заложени в основните етапи на Европейския семестър, като по този начин се осигури постигането на изискваната със семестъра съгласуваност на основните бюджетни документи на правителството с ангажиментите, свързани с мнението и препоръките на Съвета по изпълнението на мерките, заложени в Националната програма за реформи в рамките на Стратегия „Европа 2020” и в Конвергентната програма.

4.2. ФИСКАЛНИ ПРАВИЛА И ОГРАНИЧЕНИЯ

С приемането на Закона за публичните финанси и Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми България въведе европейските изисквания за засилване и укрепване на икономическото управление в ЕС. Наличието на законова рамка, определяща бюджетните правила, ограниченията и процедурите за действие при наличие на отклонения от заложените цели за даден показател, е предпоставка за повишаване на предсказуемостта на провежданата фискална политика, за спазването на бюджетната и финансова дисциплина и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси.

Заложените в ЗПФ фискални правила целят дефинирането на ясни и прозрачни ограничения върху фискалната политика в дългосрочен план, изразяващи се в налагането на числови ограничения върху основни бюджетни агрегати. Правилата бяха разработени при съобразяване с международно приетите дефиниции и критерии, както и с изискванията за съгласуване на националното фискално планиране с превантивната и корективната част на Пакта за стабилност и растеж на ЕС.

Концентрирането на фискалните правила и тяхната трайна уредба в рамките на ЗПФ оказва положително влияние с това, че гарантира тяхната дългосрочна устойчивост, обвързва разработването на фискалната политика с извършването на комплексна оценка за тяхното прилагане и създава предпоставки за спазване на бюджетната дисциплина на всички нива на управление на публичните финанси.

Фискалните правила и ограничения обхващат както показатели по националната методология – за бюджетното салдо и разходите по консолидираната фискална програма (на касова основа) и за държавния дълг, така и показатели за сектор „Държавно управление“ (за някои правила – и за съответните му подсектори) – за средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит, за бюджетното салдо и за консолидирания дълг за сектор „Държавно управление“. Конструкцията от три групи фискални правила – балансови, дългови и разходни, спомага за отразяване на влиянието на политиките върху параметрите на ключови бюджетни показатели, относими за сектор „Държавно управление“ и за съответните му подсектори, а също така за консолидираната фискална програма, в т.ч. и за местно ниво (общини/общински бюджети). Правилата са доразвити чрез включването на конкретни разпоредби за случаите на отклонение от целта/ограничението и съответните корективни механизми и мерки за връщане към целта или определеното с правилото ограничение.

Наличието на фискални правила и ограничения, които да индикират състоянието на публичните финанси, е механизъм за превенция на неблагоприятни фискални тенденции и за вземането на навременни и адекватни решения, включително базирани на мненията и препоръките на Фискалния съвет, който след конституирането му в края на 2015 г. се включи със своята експертиза и при съгласуването на основните бюджетни документи в рамките на бюджетната процедура за 2017 г., съответно и при разработването на рамката на Бюджет 2018.

На база на извършен преглед на прилагането на ЗПФ и след задълбочен анализ и идентифицирана необходимост от регулиране на обществените отношения за гарантиране на устойчивостта на общинските финанси Народното събрание прие Закон за изменение и допълнение на Закона за публичните финанси (обн., ДВ, бр. 43 от 2016 г.). Натрупаните редица проблеми при управлението на общинските финанси показаха невъзможност редица общини да се придържат към изискванията на приложимите за тях национални фискални правила, заложени в ЗПФ. Създаването на законова рамка като надежден инструмент за възстановяване на стабилността на бюджетната позиция на някои общини провокира уреждането на въпросите по идентифициране на общини с финансови затруднения, въвеждането на процедури за тяхното оздравяване и реализирането на план за финансово оздравяване.

В изпълнение на промените на ЗПФ бяха изготвени методически указания и утвърдени критерии за определяне на общини с финансови затруднения. Извършват се тримесечни анализи и се публикуват данните за финансовото състояние на общините и за общините в процедура по финансово оздравяване, като се прави оценка на показатели за финансова самостоятелност; показатели за финансова устойчивост и ефективност; други показатели, като спазването на фискалните правила; наличието към

края на годината на задължения за разходи по бюджета на общината, надвишаващи с 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години; наличието към края на годината на поети ангажименти за разходи по бюджета на общината, надвишаващи с 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; наличието към края на годината на просрочени задължения по бюджета на общината, надвишаващи с 5 на сто отчетените за последната година разходи на общината; наличието на отрицателно бюджетно салдо по бюджета на общината за всяка от последните три години; наличие на осреднено равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства, което е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година.

В резултат от прилагането на новата уредба в ЗПФ се наблюдава подобряване на събираемостта на местните приходи и на финансовите показатели на общините, като през 2016 г. намалява броят на общините, отговарящи на условията за откриване на процедура за финансово оздравяване спрямо 2015 г. Наблюдава се и тенденция за подобряване управлението на бюджетните средства от страна на редица общини – повече на брой през 2016 г. спрямо 2015 г.

Промените в ЗПФ, свързани с изпълнението и извършването на промени в показателите по съответните бюджети, освен че дадоха трайна уредба на тези механизми, така също допринесоха за по-голяма яснота при тяхното прилагане.

Измененията в ЗПФ наложиха и трайна уредба на отношенията, свързани с определянето на елементите на структурата на бюджетите в програмен формат, чрез регламентиране на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми, за създаване на предпоставки за устойчива рамка на изпълняваните политики и бюджетни програми.

През 2016 г. стартира преглед на Европейската комисия за степента на транспониране на Директива на Съвета 2011/85/ЕС в националното законодателство на държавите-членки. В резултат от този преглед в Министерството на финансите бе получена предварителна информация за оценката на ЕК на база на резултатите от прегледа, в която е посочено, че за определени разпоредби на Закона за публичните финанси се изисква допълнително прецизиране. В отговор на тези предизвикателства бяха прецизирани и доразвити разпоредбите относно националните фискалните правила и процедури, които намериха място в разработения през тази година законопроект за изменение и допълнение на Закона за публичните финанси.

Важен момент от заложените промени в ЗПФ, свързани с транспониране изискванията на посочената по-горе директива, е покриването на европейските критерии за фискалните правила, изискващи последващи действия в случай на отклонение от определените ограничения. В отговор на това се въвеждат коригиращи механизми към правилото, ограничаващо годишния ръст на бюджетните разходи и към правилото за допустимия размер на разходите по консолидираната фискална програма. Включени са разпоредби за предприемане на действия при очаквано отклонение от правилата (определяне на допълнителни мерки със средносрочната бюджетна прогноза за постигане на допустимото съотношение през следващата година). Предвидено е и изключение от правилото за годишния ръст на разходите и когато средносрочната бюджетна цел е преизпълнена, което е допустимо съгласно Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 година за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики.

С промените се разширява обхватът на бюджетната рамка чрез включване в националните бюджетни документи на повече информация за сектор „Държавно управление“, като прогнозата за основни показатели за следващите три години се разработва на база на непроменени политики на правителството и съответно се разчитат и описват предвижданите нови политики с финансово въздействие – т.нар. „дискреционни мерки“. От съществено значение е включването в средносрочната бюджетна прогноза на информация за условните задължения с потенциално значително въздействие върху сектор „Държавно управление“ като рисков фактор за стабилността на публичните финанси.

С цел повишаване на реалистичността и прозрачността на бюджета се въвежда изискване за извършване на съпоставка на прогнозата на Министерството на финансите за основни бюджетни показатели на сектор „Държавно управление“ с прогнозата на Европейската комисия за бюджетните перспективи на България.

Промените в Закона за публичните финанси в частта за общините касаят основно регламентиране на взаимоотношенията на общинския бюджет с държавния бюджет, като се обособят основните взаимоотношения, чиито размери по видове се приемат със ЗДБРБ и се доразвива уредбата относно други взаимоотношения с държавния бюджет. Определят се и условията и редът за извършване на промени, както и органите, които са компетентни да ги извършат.

По отношение на общинските бюджети се усъвършенства и прецизира уредбата относно общините с финансови затруднения, като се въвеждат правила за елиминиране на рисковете за увеличаване на просрочените задължения на общините. Целта е оздравителните мерки да доведат до оптимизиране на разходите на общините и да се подобри и усъвършенства процедурата по финансово оздравяване на общините.

Законопроектът за изменение и допълнение на ЗПФ беше одобрен от Министерския съвет с Решение № 561 от 29 септември 2017 г. и приет на първо гласуване от Народното събрание на 13 октомври 2017 г.

4.3. КАЧЕСТВО НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

Стратегията на политиката в областта на качеството на публичните финанси следва последователните действия за институционални, нормативни и методологически промени в посока на подобряване управлението на публичните финанси. Търсят се нови възможности и механизми за по-тясно взаимодействие между институциите, ангажирани с реализирането на бюджетния процес, разработването и прилагането на фискалната политика, мониторинга по спазването на фискалните правила и пр.

Усъвършенстването на нормативната база в областта на бюджета се съпровожда от наблюдение и анализ на прилагането на бюджетното законодателство и на бюджетните практики, както и на спазването на фискалните правила.

С влизането му в сила от началото на 2014 г. Законът за публичните финанси се превърна в основен инструмент за управление на бюджетния процес, като по този начин системата за управление на публичните финанси бе поставена на една широка основа и бяха дефинирани фискални правила и ограничения. Подробно беше регламентиран бюджетният процес и ролите на участниците в него и бяха определени структурата и съдържанието на бюджетните документи.

Приемането на Закона за публичните финанси постави основата на широкообхватна реформа на средносрочната бюджетна рамка, като важна част от процеса бе транспонирането на европейското законодателство.

Въпреки постигнатото съответствие на националното законодателство с изискванията на Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 година относно изискванията за бюджетните рамки на държавите-членки, Министерството на финансите извършва текущ преглед на прилагането на ЗПФ, а също така и на реализацията на бюджетната процедура, бюджетните практики и качеството на бюджетните документи. В случаите когато са отчетени непълноти и необходимост от промени, се предприемат съответните мерки, в т.ч.: законодателни – като описаните в горната точка; процедурни – регулиращи бюджетния процес чрез залагане на изисквания за подобряване взаимодействието при подготовката на бюджетните документи; методологически – формиране на изисквания за качеството на информацията и структурата и съдържанието на бюджетните документи.

Ежегодно в бюджетната процедура и с актове на министъра на финансите се формират изисквания, определящи качеството на бюджетните документи и процедурите по тяхното изготвяне.

Ефективното взаимодействие с Фискалния съвет се очертава като фактор за повишаване качеството на бюджетните документи и за ориентир по отношение на провежданата от правителството фискална политика, за спазването на фискалните правила и за потенциалните рискове за бюджета. Мненията и препоръките на Фискалния съвет са елемент от съгласувателната процедура при изготвянето на основните бюджетни документи.

В резултат на прегледа на ЕК по транспонирането на Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 година относно изискванията за бюджетните рамки на държавите-членки, в националните бюджетни документи се разшири обхватът и качеството на информацията за бюджетната рамка. Включва се сравнение на прогнозата на Министерството на финансите с прогнозата на Европейската комисия по отношение на показателите на сектор „Държавно управление“, дискреционните мерки на правителството и фискални ефекти на начислена основа и оценка на структурния бюджетен баланс и годишния ръст на разходите спрямо референтния растеж на потенциалния БВП.

Повишаването на ефективността на публичните разходи в отделните сектори продължава да бъде сред приоритетите на правителството, като мерките не се ограничават само до реализирането на програми за структурни реформи, а се фокусират и върху характера и насочеността на разходите в съответния сектор с цел засилване на техния принос за повишаване на икономическия растеж, най-вече чрез инвестиции.

Като ключов инструмент за оценка на ефективността и ефикасността на публичните финанси и идентифициране на необходимите реформи в различните сектори се очертава провежданият понастоящем преглед на разходите, като МФ изпълнява съвместен проект в сътрудничество със Световната банка. Основна цел на инициативата е да даде възможност за преценка доколко публичният ресурс се насочва и разпределя така, че в максимална степен да бъдат постигнати приоритетите на публичните политики. Стремежът е в България да бъдат създадени функционираща система за анализ и оценка на публичните разходи (включително и необходимата методология), административен капацитет в тази област, както и да бъдат установени

практики по предприемането на реформи в публичната сфера на основата на резултатите от извършваните прегледи. Важен елемент е също така оценката на ефективността на публичните разходи да бъде интегрирана в бюджетния процес, така че да способства вземането на бюджетни решения при разработване на публичните политики в средносрочен план.

Обект на прегледа са 7 министерства, за които вътрешният анализ на МФ е показал значителен потенциал за подобряване на ефективността и ефикасността на разходите, както и 21 общини, вкл. такива, намиращи се в процедура за финансово оздравяване. Следва да се отбележи, че страната ни за първи път е обект на преглед на разходите от такъв мащаб, който обхваща над 10% от общо разходите на сектор „Държавно управление“.

Представени бяха и междинни резултати на основата на сравнителен анализ на разходите за персонал и издръжка по бюджетите на бюджетните организации, а също така и спрямо други държави-членки на ЕС, които дават ценен и полезен опит за протичащите процеси в публичния сектор. Специален акцент е също така приносът на отделните разходни категории във връзка с провежданата през последните години фискална консолидация, което е актуална тема предвид усилията за поддържане на фискална стабилност.

По този начин извършваният преглед на разходите следва да спомогне за идентифицирането на реформи, които да доведат до повишаване на ефективността на разходите чрез оптимизиране разпределението на ресурсите, като се очаква това да подобри цялостния процес на управление в публичния сектор с оглед постигане на дългосрочна стабилност и устойчиво развитие.

Тъй като времевата рамка на бюджетната прогноза припокрива мандата на правителството, при разработването на областите на политики и бюджетните програми се изисква да се направи отчетлива връзка с приоритетите, целите и мерките, заложени в неговата управленска програма. С цел подобряване на процесите на стратегическо планиране и разработване на националните политики в съответствие с правителствените приоритети и възможностите за тяхното финансиране беше утвърдена нова класификация на областите на политики/функционални области и бюджетните програми от Министерския съвет за периода 2018-2021 г., съгласно която първостепенните разпоредители с бюджет, прилагащи програмен формат на бюджет, изготвят проектобюджетите и бюджетните си прогнози в съответствие с бюджетната процедура за съответната година от периода.

Като важен елемент в процеса за подобряване на качеството на програмното и ориентирано към резултатите бюджетиране в указанията на МФ за подготовката и представянето на бюджетните документи на ПРБ беше поставен специален акцент върху дефинирането на показатели за изпълнение и залагането на целеви стойности по тях от страна на бюджетните организации, прилагащи програмен формат на бюджет и отговорни за провеждането и изпълнението на политиките на правителството в публичната сфера. За да може да се направи оценка за цялостния резултат и успех от провеждането на съответните политики следва да се прецизират показателите за полза/ефект (по областите на политики, отчитащи степента на постигане на стратегическите цели) и за предоставяните продукти/услуги по бюджетните програми, което е често срещан пропуск от някои бюджетни организации.

Част IX. Приложения

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1:
ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2016 Г., ИЗПЪЛНЕНИЕ КЪМ 30.09.2017 Г. И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2017 Г.

1. Преглед на изпълнението на КФП за 2016 г.

(в млн. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет 2015 г.	Отчет 31.12.2016 г.			Изпълнение спрямо 2015 г.
		КФП*	Национален бюджет	Европейски средства[27]	
к.1	к.2	к.3=к.4+к.5	к.4	к.5	к.6=к.3:к.2
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**32 199,5**	**33 959,5**	**31 163,4**	**2 796,0**	**105,5%**
Данъчни приходи	24 855,6	26 902,7	26 902,7		108,2%
Преки данъци	4 591,6	5 037,3	5 037,3		109,7%
Косвени данъци	12 450,5	13 561,7	13 561,7		108,9%
Приходи от социални и здравноосигурителни вноски	6 947,1	7 317,8	7 317,8		105,3%
Други данъци**	866,4	985,9	985,9		113,8%
Неданъчни приходи	3 696,2	4 150,1	4 148,5	1,6	112,3%
Помощи и дарения	3 647,7	2 906,6	112,2	2 794,4	79,7%

[27] Европейски средства - включват средствата по предприсъединителни инструменти на ЕС и по оперативни програми от Кохезионния и Структурните фондове на ЕС (управлявани от Националния фонд към МФ), Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за гарантиране на земеделието, и Европейския фонд за рибарство (управлявани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“), както и други програми и проекти, финансирани от фондове и институции на ЕС. В европейските средства участват и средствата от национално съфинансиране.

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет 2015 г.	Отчет 31.12.2016 г.			Изпълнение спрямо 2015 г.
		КФП*	Национален бюджет	Европейски средства[27]	
к.1	к.2	к.3=к.4+к.5	к.4	к.5	к.6=к.3:к.2
РАЗХОДИ И ВНОСКА В БЮДЖЕТА НА ЕС	**34 684,8**	**32 494,0**	**30 947,4**	**1 546,6**	**93,7%**
Нелихвени	33 040,1	30 900,3	29 353,7	1 546,6	93,5%
Текущи	26 140,3	27 029,0	26 378,2	650,7	103,4%
Капиталови***	6 899,7	3 871,3	2 975,4	895,9	56,1%
Лихвени	698,3	734,3	734,3	0,0	105,2%
Вноска в общия бюджет на ЕС	946,4	859,5	859,5		90,8%
Трансфери - нето			-980,5	980,5	
БЮДЖЕТНО САЛДО	**-2 485,2**	**1 465,5**	**-764,4**	**2 229,9**	

*Данните са на база тримесечните отчети за касовото изпълнение на ПРБ; **Вкл. постъпленията от такси върху производството на захар и изоглюкоза; ***Вкл. капиталови трансфери за чужбина и нетният прираст на държавния резерв

Изпълнение на приходите по КФП

Постъпилите ***приходи, помощи и дарения по КФП*** за 2016 г. са в размер на 33 959,4 млн. лв., 36,1% от БВП, при 36,4% за 2015 г. Съпоставени с 2015 г. постъпленията по КФП бележат номинален ръст от 5,5% (1 759,9 млн. лв.). Ръстът спрямо предходната година се дължи на по-високите данъчни и неданъчни приходи, които нарастват с 2 501,0 млн. лв., докато постъпленията в частта на помощите (възстановени средства от Европейската комисия) са по-малко. Следва обаче да се отбележи, че постъпленията от помощи надвишават планираните с разчета за годината, като изпълнението спрямо плана е 114,3%.

Общата сума на ***данъчните постъпления*** (вкл. приходите от осигурителни вноски) за 2016 г. възлиза на 26 902,7 млн. лв. или 103,5% спрямо годишните разчети. Данъчните постъпления имат относителен дял от 79,2% в общите постъпления по КФП. Спрямо 2015 г. данъчните приходи нарастват с 2 047,1 млн. лв. (8,2%).

Приходите в частта на *преките данъци* възлизат на 5 037,3 млн. лв., което представлява 107,5% спрямо годишния разчет. Съпоставени с 2015 г. преките данъци нарастват с 9,7% (445,7 млн. лв.).

Приходите от *косвени данъци* са в размер на 13 561,7 млн. лв., което представлява 102,3% спрямо годишния разчет. Съпоставени с 2015 г. косвените данъци бележат ръст от 8,9% (1 111,2 млн. лв.).

Постъпленията от *други данъци* включват други данъци по ЗКПО, имуществени данъци и други и са в размер на 985,9 млн. лв., което представлява 108,2% спрямо годишния разчет и нарастват с 13,8% (119,5 млн. лв.) спрямо 2015 г.

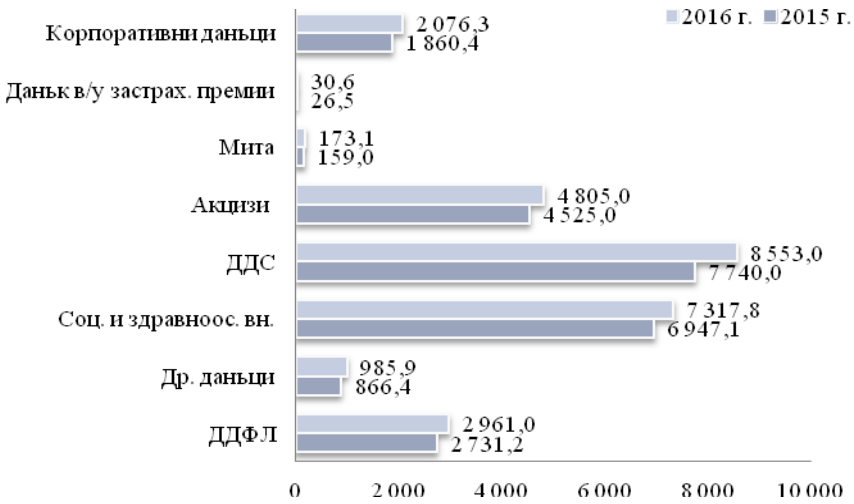
Приходите от *социални и здравноосигурителни вноски* за 2016 г. са в размер на 7 317,8 млн. лв. или 102,6% спрямо планираните за годината, като спрямо 2015 г. нарастват с 370,7 млн. лв. (5,3%).

Неданъчните приходи са в размер на 4 150,1 млн. лв., което представлява 92,6% изпълнение на годишните разчети. Това е с 453,9 млн. лв. (12,3%) повече спрямо 2015 г.

Постъпленията от ***помощи и дарения*** от страната и чужбина (вкл. помощите от фондовете на ЕС) са в размер на 2 906,6 млн. лв., което представлява 114,3% спрямо годишния разчет.

Граф.: Данъчни приходи по КФП за 2015 г. и 2016 г.

(млн. лв.)

Изпълнение на разходите

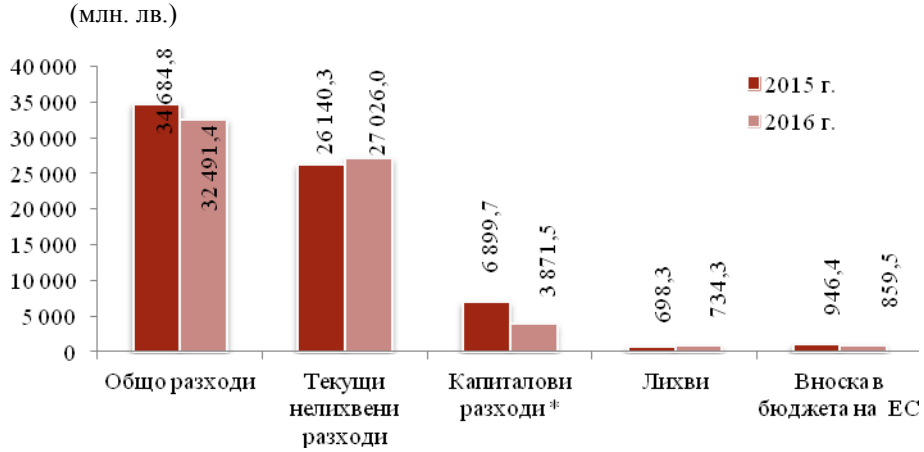
Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за 2016 г. са в размер на 32 491,4 млн. лв., 93,3% от годишния разчет, 34,5% от БВП спрямо 39,2% за 2015 г. За сравнение разходите за предходната година са в размер на 34 684,8 млн. лв. По-ниското усвояване на разходите през 2016 г. е свързано преди всичко със забавяне при капиталовите разходи (основно по сметките за средства от ЕС), което се дължи на ниското усвояване през началния етап на изпълнение на проектите по новия програмен период 2014-2020 г.

Разгледани по икономически елементи разходите по КФП са, както следва: *лихвените разходи* са в размер на 734,3 млн. лв., *текущите нелихвени разходи* – 27 026,0 млн. лв. и *капиталовите разходи* – 3 871,5 млн. лв.

Частта от вноската на България в общия бюджет на ЕС, изплатена за 2016 г. от централния бюджет възлиза на 859,5 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 г.

Граф.: Основни разходни показатели по КФП за 2015 г. и 2016 г.

(млн. лв.)

*Вкл. капиталови трансфери за чужбина и нетният прираст на държавния резерв

Разходи по държавния бюджет, бюджетите на социалноосигурителните фондове и бюджетите на общините

- **Държавен бюджет**

Общият размер на **разходите по държавния бюджет** (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската в бюджета на ЕС) за 2016 г. е 21 788,0 млн. лв. или 97,2% от годишния разчет.

Нелихвените разходи по държавния бюджет (без трансферите за др. бюджети) за 2016 г. са в размер на 9 413,3 млн. лв., което представлява 92,5% от годишния разчет. Съпоставени с предходната година, нелихвените разходи нарастват с 1 391,2 млн. лв. (17,3%) поради по-високите капиталови разходи.

Разходите за *персонал* (заплати и възнаграждения, други възнаграждения и плащания за персонала и осигурителни вноски) са в общ размер на 3 791,5 млн. лв. или 100,2% спрямо планираните за 2016 г. Разходите за *издръжка* (вкл. разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности и платени данъци, такси и административни санкции) са в размер на 1 759,3 млн. лв. или 96,2% от планираните за годината. *Социалните разходи* (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 957,8 млн. лв. или 89,3% от предвидените за годината и са основно разходи по бюджета на МТСП за помощи и добавки по Закона за социално подпомагане, Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейни помощи за деца и др. Разходите за *субсидии* са в размер на 908,4 млн. лв. или 102,9% спрямо планираните за годината. От тях 135,0 млн. лв. са субсидиите за Национална компания „Железопътна инфраструктура" (100% спрямо планираните в ЗДБРБ за 2016 г.); 174,6 млн. лв. са субсидиите за „БДЖ – Пътнически превози" ЕООД (99,8% от планираните в ЗДБРБ за 2016 г.) и 12,5 млн. лв. за „Български пощи" ЕАД (изпълнение от 100,0% на планираните в ЗДБРБ за 2016 г. средства). През 2016 г. ДФ „Земеделие" е изплатил субсидии в общ размер на 302,5 млн. лв., от които 101,8 млн. лв. държавна помощ, 2,2 млн. лв. национални доплащания – предходни кампании, 93,6 млн. лв. преходна национална помощ за сектор „Тютюн", 88,4 млн. лв. преходна национална помощ за сектор „Животновъдство", 10,2 млн. лв. временна помощ за сектор „Животновъдство", 3,0 млн. лв. за ДДС по схеми „Училищен плод" и „Училищно мляко" и 3,3 млн. лв. средства за ДДС по програма „Благотворителност" 2012 година.

Капиталовите разходи възлизат на 1 975,3 млн. лв. или 78,6% от планираните за 2016 г.

Нетният прираст на държавния резерв е в размер на 21,0 млн. лв.

Лихвените плащания по държавния бюджет за 2016 г. са в общ размер на 692,7 млн. лв. или 89,5% от предвидените в годишните разчети.

Нетният размер на ***трансферите по държавния бюджет*** за 2016 г. е 10 822,5 млн. лв.

Разходи по бюджетите на социалноосигурителните фондове

Извършените разходи по бюджетите на социално и здравноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) за 2016 г. са в размер на 13 435,8 млн. лв., което представлява 101,3% спрямо разчета за годината, в т.ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 10 141,3 млн. лв. и здравноосигурителни плащания в размер на 3 148,1 млн. лв.

- **Разходи по бюджетите на общините**

Извършените разходи по общинските бюджети, включително и за сметка на предоставените целеви трансфери от други бюджети са в размер на 5 164,1 млн. лв. или 113,8% спрямо разчетите към

ЗДБРБ за 2016 г. Текущите разходи възлизат на 4 379,6 млн. лв. (114,6% спрямо годишния разчет), а капиталовите разходи са в размер на 784,5 млн. лв. или 109,6% спрямо разчета за годината.

Бюджетно салдо по консолидираната фискална програма за 2016 г.

Бюджетното салдо по КФП за 2016 г. е положително в размер на 1 468,1 млн. лв. (1,6% от БВП) и се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 759,2 млн. лв. и излишък по европейските средства в размер на 2 227,3 млн. лв. За сравнение за 2015 г. бе отчетен дефицит по КФП в размер на 2 485,2 млн. лв. (2,8% от БВП), което означава, че като относителен дял в БВП бюджетната позиция се подобрява с 4,4 процентни пункта. Факторите за подобрението на бюджетната позиция са по-високите приходи и по-ниското усвояване на капиталовите разходи.

Общият размер на **касовите постъпления от ЕС** (от Структурните и Кохезионния фондове, от ЕЗФРСР и ЕФР, от средства за директни плащания към земеделските производители и плащания по пазарни мерки и др.) за 2016 г. е 4 377,3 млн. лв. Нетните постъпления от ЕС към 31.12.2016 г. (касови постъпления от ЕС, намалени с вноската в общия бюджет на ЕС) са положителни в размер на 3 517,8 млн. лв.

Размерът на **фискалния резерв**[28] към 31.12.2016 г. е 12,9 млрд. лв., в т.ч. 11,1 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 1,8 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

[28] Съгласно §1, т. 41 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси, в обхвата на фискалния резерв се включват и вземанията от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КФП КЪМ 30.09.2017 Г.

(в млн. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	Разчет	Отчет 30.09.2017 г.			Изпълнение
	към ЗДБРБ 2017 г.	КФП*	Национален бюджет	Европейски средства[1]	отчет/разчет
к.1	к.2	к.3=к.4+к.5	к.4	к.5	к.6=к.3:к.2
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**35 439,6**	**26 151,5**	**24 154,4**	**997,1**	**73,8%**
Данъчни приходи	28 037,1	21 856,5	21 856,5		78,0%
Преки данъци	5 092,2	3 885,0	3 885,0		76,3%
Косвени данъци	14 018,4	11 028,2	11 028,2		78,7%
Приходи от социални и здравноосигурителни вноски	7 935,3	6 127,6	6 127,6		77,2%
Други данъци**	991,2	815,6	815,6		82,3%
Неданъчни приходи	4 758,0	3 245,2	3 242,0	3,2	68,2%
Помощи и дарения	2 644,4	1 049,8	55,9	993,9	39,7%
РАЗХОДИ И ВНОСКА В БЮДЖЕТА НА ЕС	**36 769,6**	**23 730,5**	**22 372,6**	**1 357,9**	**64,5%**
Нелихвени	34 950,3	22 327,3	20 969,4	1 357,9	63,9%
Текущи	28 334,5	20 951,7	20 292,6	659,1	73,9%
Капиталови***	6 203,3	1 375,6	676,8	698,8	22,2%
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	412,5				
Лихвени	826,8	726,6	726,6		87,9%
Вноска в общия бюджет на ЕС	992,6	676,6	676,6		68,2%
Трансфери - нето			-299,7	299,7	
БЮДЖЕТНО САЛДО	**-1 330,0**	**2 420,9**	**2 482,1**	**-61,2**	

* Данните са на база месечните отчети за касовото изпълнение на ПРБ; ** Вкл. постъпленията от такси върху производството на захар и изоглюкоза
*** Вкл. капиталови трансфери за чужбина и нетният прираст на държавния резерв; **** В позицията „Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи“ се отразяват само разходите по разчет, а средствата, изразходвани за сметка на резерва по отчет са отчетени по съответните разходни позиции, към които се отнасят извършените разходи

Изпълнение на приходите по КФП към 30.09.2017 г.

Постъпилите ***приходи, помощи и дарения*** към 30.09.2017 г. са в размер на 26 151,5 млн. лв., което представлява 73,8% от годишните разчети към ЗДБРБ за 2017 година.

Общата сума на ***данъчните приходи*** (вкл. приходите от осигурителни вноски) е 21 856,5 млн. лв., което представлява 83,6% от общите постъпления по КФП за периода. Постъпленията в групата представляват 78,0% от разчета за годината и нарастват номинално с 1 750,1 млн. лв. (8,7%) спрямо отчетените към септември 2016 година.

Постъпленията в групата на *преките данъци* са в размер на 3 885,0 млн. лв., което представлява 76,3% от разчета за 2017 г., при 3 574,6 млн. лв. за същия период на 2016 година. Ръстът при преките данъци е 8,7% (310,4 млн. лв.).

Отчетените приходи от *осигурителни вноски* на обществото и здравно осигуряване към 30.09.2017 г. са в размер на 6 127,6 млн. лв. или 77,2% изпълнение спрямо разчета. В номинално изражение осигурителните вноски нарастват с 14,2% (760,9 млн. лв.) спрямо същия период на 2016 година.

Постъпленията от *косвени данъци* са в размер на 11 028,2 млн. лв. или 78,7% от годишния разчет и нарастват номинално с 643,4 млн. лв. (6,2%) спрямо постъпленията към края на месец септември 2016 година.

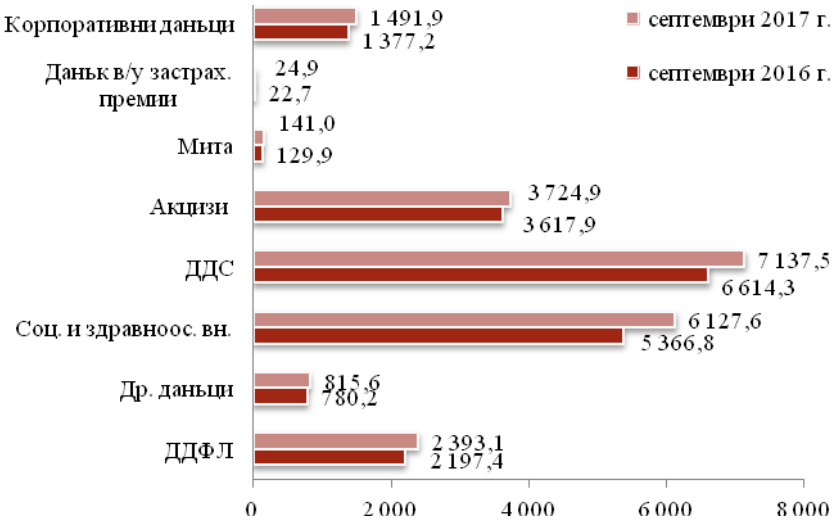
Постъпленията от *други данъци* (включват други данъци по ЗКПО, имуществени данъци и др.) са в размер на 815,6 млн. лв., което представлява 82,3% от разчета.

Неданъчните постъпления по КФП към края на деветмесечието на 2017 г. са в размер на 3 245, 2 млн. лв., което представлява 68,2% изпълнение на годишните разчети.

Постъпилите ***помощи и дарения*** от страната и чужбина (вкл. помощите от фондовете на ЕС) са в размер на 1 049,8 млн. лв. или 39,7% от планираните за годината.

Граф.: Данъчни приходи по КФП към септември 2016 г. и септември 2017 г.

(млн. лв.)

Изпълнение на разходите към 30.09.2017 г.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в общия бюджет на ЕС) към септември 2017 г. са в размер на 23 730,5 млн. лв., което представлява 64,5% от годишния разчет. За сравнение разходите за същия период на предходната година са в размер на 22 289, 6 млн. лв. Нарастването на разходите спрямо същия период на предходната година е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителни плащания, базов

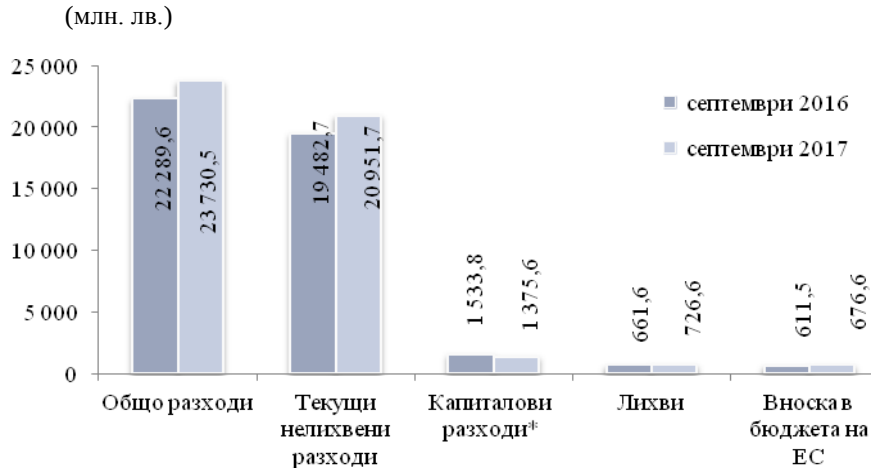
ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г., новото им увеличение от юли 2017 г., както и по-високите разходи за субсидии и за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличения размер на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ с 20 пр.п. спрямо 2016 година.

Нелихвените разходи са в размер на 22 327,3 млн. лв., 63,9% от годишния разчет. *Текущите нелихвени разходи* към септември 2017 г. са в размер на 20 951,7 млн. лв. (73,9% от разчета за годината), *капиталовите разходи* (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 1 375,6 млн. лв. (22,2% от разчетите към ЗДБРБ за 2017 г.).

Лихвените плащания са в размер на 726,6 млн. лв. (87,9% от планираните за 2017 г.).

Частта от вноската на Република България в общия бюджет на ЕС, изплатена към 30.09.2017 г. от централния бюджет, възлиза на 676,6 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 г.

Граф.: Основни разходни показатели по КФП към септември 2016 г. и септември 2017 г.

*Вкл. капиталови трансфери за чужбина и нетен прираст на държавния резерв

Разходи по държавния бюджет, бюджетите на социалноосигурителните фондове и бюджетите на общините

• Държавен бюджет

Общият размер на разходите по държавния бюджет (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската в бюджета на ЕС) към септември 2017 г. е 14 604,8 млн. лв. или 64,1% от предвидените със ЗДБРБ за 2017 година.

Нелихвените разходи по държавния бюджет (без трансферите за др. бюджети) към септември 2017 г. са в размер на 5 707,1 млн. лв., което представлява 55,4% от годишния разчет. Съпоставени с данните за деветмесечието на 2016 г., нелихвените разходи нарастват със 148,4 млн. лв. (2,7%).

Разходите за персонал (заплати и възнаграждения, други възнаграждения и плащания за персонала и осигурителни вноски) са в общ размер на 3 071,1 млн. лв. или 75,0% от планираните за 2017 г. *Разходите за издръжка* (вкл. разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности, платени данъци, такси и административни санкции и предоставени текущи трансфери за чужбина) са в размер на 1 025,3 млн. лв. или 49,9% от планираните за годината. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 671,5 млн. лв. или 62,6% от предвидените за годината и са основно разходи по бюджета на МТСП за помощи и добавки по Закона за социално подпомагане, Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца и др. Разходите за субсидии са в размер на 705,0 млн. лв. или 77,6% от планираните за годината. От тях 129,4 млн. лв. са субсидиите за „БДЖ – Пътнически превози" ЕООД; 116,2 млн. лв. са субсидиите за Национална компания „Железопътна инфраструктура" и 36,8 млн. лв. за „Български пощи" ЕАД. Към края на месец септември 2017 г. ДФ „Земеделие" е изплатил субсидии в общ размер на 192,5 млн. лв., от които 89,0 млн. лв. преходна национална помощ за сектор „Тютюн", 68,1 млн. лв. държавна помощ, 21,4 млн. лв. преходна национална помощ за сектор „Животновъдство", 10,9 млн. лв. извънредна национална помощ за сектор „Животновъдство" и 2,9 млн. лв. средства за ДДС по схеми „Училищен плод" и „Училищно мляко".

Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 234,1 млн. лв. или 11,2% от планираните за 2017 г.

Лихвените плащания по държавния бюджет към 30.09.2017 г. са в общ размер на 699,4 млн. лв. или 88,2% от предвидените в годишните разчети.

Нетният размер на ***трансферите по държавния бюджет*** към края на месец септември 2017 г. е 7 521,8 млн. лева.

Разходи по бюджетите на социалноосигурителните фондове

Извършените разходи по бюджетите на социалноосигурителните фондове към септември 2017 г. са в размер на 10 452,7 млн. лв., което представлява 75,5% от разчета за годината, в т.ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 7 768,6 млн. лв. и здравноосигурителни плащания в размер на 2 599,1 млн. лева.

Разходи по бюджетите на общините

Извършените разходи по общинските бюджети, включително и за сметка на предоставените целеви трансфери от други бюджети са в размер на 3 688,1 млн. лв. или 75,3% от разчетите към ЗДБРБ за 2017 година. Текущите разходи възлизат на 3 344,2 млн. лв. (81,1% от годишния разчет), а капиталовите разходи са в размер на 343,9 млн. лв. или 44,4% от разчета за годината.

Бюджетно салдо по консолидираната фискална програма към 30.09.2017 г.

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма към края на месец септември 2017 г. е **положително** в размер на **2 420,9 млн. лв.** (2,4% от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 2 482,1 млн. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 61,2 млн. лева.

Общият размер на **касовите постъпления от ЕС** (от Структурните и Кохезионния фондове, от ЕЗФРСР и ЕФР, от средства за директни плащания към земеделските производители и плащания по пазарни мерки и др.) към 30.09.2017 г. е 2 665,2 млн. лв. Нетните постъпления от ЕС към 30.09.2017 г. (касови постъпления от ЕС, намалени с вноската в общия бюджет на ЕС) са положителни в размер на 1 988,6 млн. лева.

Размерът на **фискалния резерв**[29] към 30.09.2017 г. е **11,9 млрд. лв**., в т.ч. 11,4 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,5 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

3. ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КФП ЗА 2017 Г.

Параметрите по изпълнението на данъчните и осигурителните приходи към края на деветмесечието на 2017 г. за поредна година отчитат подобрение спрямо отчетените за същия период на 2016 г. Благоприятните развития при повечето макроикономически индикатори и най-вече при вътрешното търсене, износа на стоки и услуги и пазара на труда, както и мерките за повишаване на събираемостта на приходите, са сред основните фактори за по-високите приходи. Постъпленията от осигурителни вноски, както и приходите от преки и косвени данъци нарастват значително спрямо отчетените за същия период на 2016 г., като ръстът на данъчните постъпления като цяло в номинално изражение е 1 750,1 млн. лв. (8,7%). Ръст спрямо предходната година се отчита при всички основни данъци. Изпълнението на годишните разчети за групата на данъчните приходи е добро, като към септември са постъпили 78 на сто от разчетите на данъчните приходи за 2017 г. Неданъчните приходи нарастват с 24,8 млн. лв. спрямо отчетените за същия период на 2016 г., докато при постъпленията от помощи се отчита намаление основно поради базов ефект през 2016 г., свързан с възстановени в началото на 2016 г. разходи от ЕК към България, извършени в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите по предходния програмен период 2007-2013 г.

Изготвените прогнози на база на отчетените параметри към момента очертават в годишен план по-добро от планираното изпълнение на данъчните приходи, вкл. приходите от осигурителни вноски. Очаква се приходите от корпоративни данъци, ДДФЛ, косвени данъци и др., както и постъпленията от осигурителни вноски да надвишат разчетите за годината.

Параметрите по разходите се развиват съобразно разчетите към ЗДБРБ за 2017 г. Разходите по КФП, включително вноската в общия бюджет на ЕС, за деветте месеца на 2017 г. представляват 64,5 на сто от планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2017 г. От страна на изпълнението на сметките за средства от ЕС не се очаква те да окажат влияние върху бюджетното салдо по КФП. Усвояването на разходите по сметките за средства от ЕС се очертава по-ниско от планираното с разчетите към ЗДБРБ за 2017 г., в резултат основно на забавяне при капиталовите разходи, което се дължи на ниското усвояване през началния етап на изпълнение на проектите по новия програмен период 2014-2020 г. Вследствие на по-ниския размер на плащания по проекти, съфинансирани по програмите и фондовете на ЕС, се очаква и постъпленията от помощи в годишен план да бъдат по-ниски от планираните разчети. Следва обаче да се отбележи, че съпоставено с параметрите при договарянето и разплащането на проектите към същия етап на изпълнение на оперативните програми за предходния програмен период (2007-2013 г.), текущите параметри по договарянето и усвояването на средствата от ЕС за новия програмен период са значително по-добри. Предприети са допълнителни мерки за ускоряване усвояването на средствата по проектите, съфинансирани по програмите и фондовете на ЕС.

[29] Обхватът на показателя фискален резерв е в съответствие с § 1, т. 41 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.

На база на изложеното може да се обобщи, че развитието на параметрите по приходите и разходите по консолидираната фискална програма към деветмесечието очертава възможност за подобрение на бюджетната позиция спрямо заложената цел с разчетите към ЗДБРБ за 2017 г., дефицитът по КФП да не надвиши 1,4 на сто от прогнозния БВП. Допускането е, че положителните тенденции в приходите ще се запазят през оставащите месеци до края на годината, като същевременно изпълнението на разходите ще остане по-ниско от разчетите в годишен план, главно поради оценката за по-ниско разплащане по европейските проекти, като може да се очаква постигането на балансирано бюджетно салдо по КФП на касова основа.

Очакваните по-добри фискални резултати за 2017 г. ще способстват за по-добър баланс на фискалния резерв спрямо разчетите и ще позволят стъпки за намаляване на държавния дълг. В средносрочен хоризонт се предвижда България да продължи да следва благоразумна фискална политика, насочена към последователна фискална консолидация, засилване устойчивостта на българската икономика и неутрализиране в максимална степен на потенциалните рискове от вътрешните и външните дисбаланси.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2:
ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ ПО АКТУАЛИЗИРАНАТА СРЕДНОСРОЧНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
1.	Размер на данъчната ставка за облагане с ДДС	%	20	20	20
	в т.ч.:				
	- Данъчна ставка за настаняване, предоставяно в хотели и подобни заведения		9	9	9
2.	Размер на основната данъчна ставка на корпоративния данък	%	10	10	10
3.	Данък върху доходите на физическите лица, основна ставка	%	10	10	10
	в т.ч.:				
	- Данъчна ставка за данъка върху доходите от стопанска дейност на едноличните търговци		15	15	15
	- Данък върху придобитите от местни физически лица доходи от лихви по банкови сметки		8	8	8
4.	Данъци, удържани при източника	%	5	5	5
	в т.ч.:				
4.1.	Данък, удържан при доходи от дивидентите и ликвидационните дялове				
	в т.ч.:				
	- от дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени в полза на чуждестранно юридическо лице, което е местно лице за данъчни цели на държава-членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство и другите лица по чл. 194, ал. 3 от ЗКПО		0	0	0

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
4.2.	Данък върху доходите на чуждестранни юридически лица		10	10	10
	в т.ч.:				
	- Данъчна ставка за данъка върху доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, когато са изпълнени допълнителните условия по чл. 195, ал. 7-12 от Закона за корпоративното подоходно облагане	%	0	0	0
5.	Данък върху разходите	%	10	10	10
6.	Данък върху хазартната дейност от игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга (основна ставка)	%	15	15	15
7.	Данък върху приходите на бюджетни предприятия		3	3	3
	в т.ч.:	%			
	- на общините		2	2	2
8.	Акцизи				
	в т.ч.:				
8.1.	Акциз на безоловен бензин	лв./1000 л.	710	710	710
8.2.	Акциз на газьол (в т.ч. използван и като гориво за отопление)	лв./1000 л.	646	646	646
8.3.	Акциз на втечнен нефтен газ (LPG)				
	- използван като моторно гориво	лв./1000 л.	340	340	340
	- използван като гориво за отопление		0	0	0
8.4.	Акциз на керосин	лв./1000 л.	646	646	646
8.5.	Акциз на кокс и въглища	лв./гигаджаул	0,60	0,60	0,60
8.6.	Акциз на електрическа енергия				
	- използвана за стопански нужди	лв./MWh	2	2	2
	- използвана за битови нужди		0	0	0
8.7.	Акциз на цигари - общ (не по-малък от)	лв./1000 къса	177	177	177
8.8.	Акциз на тютюн за пушене (за лула и цигари)	лв./кг.	152	152	152

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
8.9.	Акциз на нагреваемо тютюнево изделие	лв./кг.	152	152	152
8.10.	Акциз на пури и пурети	лв./1000 къса	270	270	270
8.11.	Акциз на спиртни напитки (етилов алкохол)	лв./хектолитър	1 100	1 100	1 100
	- Акциз на етилов алкохол (ракия) - намалена ставка		550	550	550
8.12.	Акциз на междинни продукти	лв./хектолитър	90	90	90
8.13.	Акциз на бира - основна ставка	лв./хектолитър градус Плато	1,5	1,5	1,5
	- намалена ставка за бира, произведена от независими малки пивоварни		0,75	0,75	0,75
8.14.	Акциз на природния газ:				
	- използван като моторно гориво[1]	лв./гигаджаул	0,85	0,85	0,85
	- използван като гориво за отопление		0,60	0,60	0,60
8.15.	Акциз на тежки горива:				
	- използвани като моторно гориво	лв./1000 кг.	646	646	646
	- използвани като гориво за отопление		400	400	400
9.	Данък върху застрахователните премии	%	2	2	2
10.	Размер на минималната работна заплата	лева	510	560	610
11.	Размер на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване в т.ч.:				
11.1.	за фонд „Пенсии”[2]	%	19,8 за родените преди 1 януари 1960 г.; 14,8 за родените след 31 декември 1959 г.	19,8 за родените преди 1 януари 1960 г.; 14,8 за родените след 31 декември 1959 г.	19,8 за родените преди 1 януари 1960 г.; 14,8 за родените след 31 декември 1959 г.
11.2.	за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“[2]		60,8 за родените преди 1 януари 1960 г.; 55,8 за родените след 31 декември 1959 г.	60,8 за родените преди 1 януари 1960 г.; 55,8 за родените след 31 декември 1959 г.	60,8 за родените преди 1 януари 1960 г.; 55,8 за родените след 31 декември 1959 г.
11.3.	за фонд „Общо заболяване и майчинство”		3,5	3,5	3,5
11.4.	за фонд „Трудова злополука и професионална болест”		0,7	0,7	0,7

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
11.5.	за фонд „Безработица”		/от 0,4 до 1,1 на сто в зависимост от степента на риска/ 1	/от 0,4 до 1,1 на сто в зависимост от степента на риска/ 1	/от 0,4 до 1,1 на сто в зависимост от степента на риска/ 1
12.	Размер на осигурителната вноска за здравно осигуряване	%	8	8	8
13.	Размер на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване – универсални пенсионни фондове	%	5	5	5
14.	Размер на осигурителната вноска за Учителския пенсионен фонд	%	4,3	4,3	4,3
15.	Размер на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване за работещите при условията на първа и втора категория труд - професионални пенсионни фондове	%	12 на сто - за лицата, работещи при условията на I категория труд; 7 на сто - за лицата, работещи при условията на II категория труд	12 на сто - за лицата, работещи при условията на I категория труд; 7 на сто - за лицата, работещи при условията на II категория труд	12 на сто - за лицата, работещи при условията на I категория труд; 7 на сто - за лицата, работещи при условията на II категория труд
16.	Размер на вноската за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“	%	0	0	0
17.	Размер на гарантирания минимален доход (ГМД)	лева	75	75	75
18.	Максимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година	лева	2 600	2 600	2 600
19.	Минимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година за самоосигуряващите се лица	лева	510 лв.	560 лв.	610 лв.
20.	Разпределение на осигурителните вноски между осигурители и осигурени лица в т.ч.:				
20.1.	Разпределение на осигурителните вноски между осигурители и осигурени лица за фонд „Общо заболяване и майчинство“ и фонд „Безработица“	съотношение	60:40	60:40	60:40
20.2.	Размер на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ за осигурители и осигурени лица	%	11,02:8,78 за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. 8,22:6,58 за лицата родени, след 31 декември	11,02:8,78 за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. 8,22:6,58 за лицата родени, след 31 декември	11,02:8,78 за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. 8,22:6,58 за лицата родени, след 31 декември

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
			1959 г.	1959 г.	1959 г.
20.3.	Разпределение на здравноосигурителната вноска между осигурители и осигурени лица	съотношение	60:40	60:40	60:40
21.	Минимален размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст		Индексиране с процента на увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж, считано от 1 юли	Индексиране с процента на увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж, считано от 1 юли	Индексиране с процента на увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж, считано от 1 юли
22.	Максимален размер на получаваните една или повече пенсии	лева	910	910 лв. - от 1 януари до 30 юни; 1 040 лв. - от 1 юли.	1 040
23.	Пенсионна политика		Преизчисление чрез увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж с процент, равен или по-голям от процента по чл. 100, ал. 1 от КСО, считано от 1 юли	Преизчисление чрез увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж с процент, равен или по-голям от процента по чл. 100, ал. 1 от КСО, считано от 1 юли	Преизчисление чрез увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж с процент, равен или по-голям от процента по чл. 100, ал. 1 от КСО, считано от 1 юли
24.	Размер на месечното парично обезщетение за отглеждане на малко дете	лева	380	380	380
25.	Размер на средномесечния доход по чл. 4 от Закона за семейни помощи за деца	лева	450	450	450
26.	Размер на средномесечния доход по чл. 4а, ал. 2, т. 1 от Закона за семейни помощи за деца		400	400	400
27.	Размер на средномесечния доход по чл. 4а, ал. 2, т. 2 от Закона за семейни помощи за деца		от 400,01 до 500 лв., включително	от 400,01 до 500 лв., включително	от 400,01 до 500 лв., включително
28.	Размер на еднократната помощ при бременност по чл. 5а, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца	лева	150	150	150
29.	Размер на еднократната помощ при раждане на живо дете по чл. 6, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца в т.ч.:				
29.1.	- за първо дете	лева	250	250	250
29.2.	- за второ дете		600	600	600

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
29.3.	- за трето дете		300	300	300
29.4.	- за четвърто и всяко следващо дете		200	200	200
30.	Размер на допълнителната еднократна помощ за дете с установени трайни увреждания 50 и над 50 на сто до навършване на двегодишна възраст по чл. 6, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца	лева	100	100	100
31.	Размер на еднократната помощ при осиновяване на дете по чл. 6б, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца	лева	250	250	250
32.	Размер на еднократната помощ за отглеждане на близнаци по чл. 6а, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца	лева	1 200	1 200	1 200
33.	Размер на еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение, по чл. 8в, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца	лева	2 880	2 880	2 880
34.	Размер на месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца	лева	100	100	100
35.	Размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по чл. 7, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца				
	в т.ч.:				
35.1.	- за семейство с едно дете	лева	40	40	40
35.2.	- за семейство с две деца		90	90	90
35.3.	- за семейство с три деца		135	135	135
35.4.	- за семейство с четири деца, като за всяко следващо дете в семейството помощта за семейството расте с 20 лв.		145	145	145
36.	Размер на месечната помощ за отглеждане на близнаци по чл. 7, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца	лева	75	75	75
37.	Размер на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца				
	в т.ч.:				
37.1.	- за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена	лева	930	930	930

	ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ	Мерна единица	2018 г.	2019 г.	2020 г.
	работоспособност				
37.2.	- за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност		450	450	450
37.3.	- за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност		350	350	350
38.	Размер на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца в т.ч.:				
38.1.	- за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност	лева	490	490	490
38.2.	- за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност		420	420	420
38.3.	- за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност		350	350	350
39.	Минимален дневен размер на обезщетението за безработица по чл. 54б, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване	лева	9	9	9

Забележки:

[1] **По т. 8.14** – акцизната ставка върху природния газ за моторно гориво в размер на 0,85 лв. за гигаджаул е запазена до постановяване на акт за несъответствие от Европейската комисия с правилата в областта на държавните помощи.

[2] **По т. 11.1 и т. 11.2** – посочените размери за осигурителната вноска за фонд „Пенсии" и за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69" за лицата, родени след 31 декември 1959 г. са за лицата, които се осигуряват и за допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3:
КОНСОЛИДИРАНА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПЕРИОДА 2016-2020 Г.

Показатели млн. лв.	2016 Отчет	2017 Програма	2017 Оч. изпълн.	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
Приходи, помощи и дарения	**33 959,4**	**35 439,6**	**34 864,7**	**38 223,9**	**40 164,8**	**42 355,2**
Данъчно-осигурителни приходи	**26 902,7**	**28 037,1**	**29 213,0**	**31 142,3**	**32 970,6**	**34 896,8**
Преки данъци	***5 037,3***	***5 092,2***	***5 380,0***	***5 756,6***	***6 193,1***	***6 651,7***
Корпоративни данъци	2 076,3	2 035,9	2 210,0	2 364,0	2 550,3	2 749,2
от нефинансови предприятия	1 896,6	1 831,0	1 972,1	2 126,0	2 291,9	2 469,4
от финансови институции	179,6	204,9	237,9	238,0	258,4	279,8
Данъци върху доходите на физическите лица	2 961,0	3 056,3	3 170,0	3 392,6	3 642,8	3 902,5
Приходи на социалното и здравното осигуряване	***7 317,8***	***7 935,3***	***8 305,4***	***9 131,3***	***9 663,8***	***10 213,9***
Осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване	5 105,2	5 655,6	5 913,9	6 575,0	6 953,0	7 340,8
Здравноосигурителни вноски	2 212,6	2 279,7	2 391,4	2 556,3	2 710,7	2 873,1
Косвени данъци	***13 561,7***	***14 018,4***	***14 484,0***	***15 156,4***	***15 930,6***	***16 775,0***
ДДС	8 553,0	8 783,5	9 230,0	9 780,0	10 390,0	11 030,0
Акцизи	4 805,0	5 038,0	5 038,0	5 150,0	5 300,0	5 490,0
Данък върху застрахователните премии	30,6	30,9	34,0	36,3	39,9	43,5
Мита и митнически такси	173,1	166,0	182,0	190,1	200,7	211,5
Такса върху производството на захар и изоглюкоза	***1,0***	***1,0***				
Други данъци	***984,9***	***990,2***	***1 043,6***	***1 098,0***	***1 183,1***	***1 256,2***
Неданъчни приходи	**4 150,1**	**4 758,0**	**4 206,7**	**4 713,4**	**4 360,3**	**4 518,5**
Превишение на приходите над разходите на БНБ	***19,6***					
Други	***4 130,5***	***4 758,0***	***4 206,7***	***4 713,4***	***4 360,3***	***4 518,5***
Приходи от такси	1 931,6	2 061,9	1 947,4	2 166,3	2 175,2	2 277,4
Приходи и доходи от собственост	1 069,0	1 058,0	1 126,6	1 127,3	1 143,9	1 170,4
Глоби, санкции и наказателни лихви	300,1	252,2	327,2	291,9	295,0	299,5
Постъпления от продажба на нефинансови активи	324,5	469,3	381,4	364,1	399,5	450,2
Приходи от концесии	184,3	711,4	149,4	619,4	141,3	143,3
Други приходи	320,9	205,2	274,7	144,4	205,4	177,8
Помощи и дарения	**2 906,6**	**2 644,4**	**1 445,0**	**2 368,2**	**2 834,0**	**2 939,9**
помощи от страната	31,3	21,0	33,7	30,0	30,3	30,8
помощи от чужбина	2 875,3	2 623,4	1 411,3	2 338,2	2 803,7	2 909,1

Показатели млн. лв.	2016 Отчет	2017 Програма	2017 Оч. изпълн.	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
Общо разходи и Вноска в бюджета на ЕС	**32 491,4**	**36 769,6**	**34 864,7**	**39 323,9**	**40 774,8**	**42 355,2**
Разходи	**31 631,9**	**35 777,0**	**33 925,7**	**38 190,0**	**39 542,2**	**41 014,4**
Нелихвени разходи	***30 897,6***	***34 950,3***	***33 126,8***	***37 467,6***	***38 801,5***	***40 259,9***
Текущи разходи	**27 400,4**	**29 147,9**	**29 457,0**	**31 829,5**	**33 007,9**	**34 317,3**
Персонал	7 135,0	7 371,4	7 754,8	8 306,8	8 746,7	9 185,9
Заплати	4 847,3	4 982,1	5 146,2	5 642,9	5 999,2	6 346,3
Други възнаграждения и плащания за персонала	854,7	661,5	857,9	728,3	732,5	743,6
Осигурителни вноски	1 433,0	1 727,8	1 750,6	1 935,6	2 015,0	2 096,0
Издръжка - общо	3 725,3	4 478,7	4 036,7	4 620,9	4 637,1	4 695,2
Стипендии	74,6	75,7	101,7	115,7	117,7	117,7
Субсидии и други текущи трансфери - общо	1 622,4	1 857,0	1 916,7	2 131,4	2 069,5	2 087,7
Субсидии и други текущи трансфери	1 521,3	1 753,8	1 808,7	2 028,2	1 966,3	1 984,5
Субсидии и други текущи трансфери за осъществяване на болнична помощ	101,1	103,2	108,0	103,2	103,2	103,2
Социални и здравноосигурителни плащания	14 108,7	14 538,3	14 848,2	15 932,4	16 696,2	17 476,3
Пенсии	8 734,1	8 965,1	9 047,0	9 493,7	9 949,4	10 418,6
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	2 543,1	2 541,2	2 700,6	2 776,7	2 808,5	2 827,4
Здравноосигурителни плащания	2 831,5	3 032,0	3 100,6	3 662,1	3 938,3	4 230,4
Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина	**28,0**	**14,4**	**28,1**	**14,4**	**14,4**	**14,4**
Прираст на държавния резерв и изкупуване на земеделска продукция	**21,0**	**19,2**	**18,5**	**19,2**	**19,2**	**19,2**
Капиталови разходи	**3 799,9**	**6 183,0**	**4 009,6**	**6 141,2**	**6 296,5**	**6 450,3**
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	**382,5**	**412,5**	**412,5**	**185,7**	**204,2**	**213,3**
- по бюджетите на бюджетните организации	317,0	342,5	342,5	115,7	124,2	133,3
НЗОК	316,6	341,4	341,4	114,6	123,1	132,2
Народно събрание		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Съдебна власт	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
- за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия	65,5	70,0	70,0	70,0	80,0	80,0
Лихви	***734,3***	***826,8***	***798,9***	***722,4***	***740,7***	***754,5***
Външни лихви	446,6	561,9	545,8	465,1	472,8	478,7
Вътрешни лихви	287,7	264,9	253,1	257,2	267,8	275,8
Вноска в бюджета на ЕС	**859,5**	**992,6**	**939,0**	**1 133,9**	**1 232,7**	**1 340,8**
Бюджетно салдо (+/-)	**1 468,1**	**-1 330,0**	**0,0**	**-1 100,0**	**-610,0**	**0,0**
Финансиране (+/-)	**-1 468,1**	**1 330,0**	**0,0**	**1 100,0**	**610,0**	**0,0**

Забележка: За 2016 и 2017 г. сумите на ред „Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи“ са посочени с оглед съпоставимост на информацията.

Показатели в % от БВП	2016 Отчет	2017 Програма	2017 Оч. изпълн.	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
Приходи, помощи и дарения	**36,1%**	**38,4%**	**35,0%**	**36,2%**	**35,8%**	**35,5%**
Данъчно-осигурителни приходи	**28,6%**	**30,3%**	**29,3%**	**29,5%**	**29,4%**	**29,3%**
Преки данъци	***5,4%***	***5,5%***	***5,4%***	***5,5%***	***5,5%***	***5,6%***
Корпоративни данъци	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,3%	2,3%
от нефинансови предприятия	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,1%
от финансови институции	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Данъци върху доходите на физическите лица	3,1%	3,3%	3,2%	3,2%	3,2%	3,3%
Приходи на социалното и здравното осигуряване	***7,8%***	***8,6%***	***8,3%***	***8,6%***	***8,6%***	***8,6%***
Осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване	5,4%	6,1%	5,9%	6,2%	6,2%	6,2%
Здравноосигурителни вноски	2,4%	2,5%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%
Косвени данъци	***14,4%***	***15,2%***	***14,5%***	***14,4%***	***14,2%***	***14,1%***
ДДС	9,1%	9,5%	9,3%	9,3%	9,3%	9,3%
Акцизи	5,1%	5,5%	5,1%	4,9%	4,7%	4,6%
Данък върху застрахователните премии	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Мита и митнически такси	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Такса върху производството на захар и изоглюкоза	***0,0%***	***0,0%***				
Други данъци	***1,0%***	***1,1%***	***1,0%***	***1,0%***	***1,1%***	***1,1%***
Неданъчни приходи	**4,4%**	**5,1%**	**4,2%**	**4,5%**	**3,9%**	**3,8%**
Превишение на приходите над разходите на БНБ	***0,0%***					
Други	***4,4%***	***5,1%***	***4,2%***	***4,5%***	***3,9%***	***3,8%***
Приходи от такси	2,1%	2,2%	2,0%	2,1%	1,9%	1,9%
Приходи и доходи от собственост	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%
Глоби, санкции и наказателни лихви	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Постъпления от продажба на нефинансови активи	0,3%	0,5%	0,4%	0,3%	0,4%	0,4%
Приходи от концесии	0,2%	0,8%	0,2%	0,6%	0,1%	0,1%
Други приходи	0,3%	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%
Помощи и дарения	**3,1%**	**2,9%**	**1,5%**	**2,2%**	**2,5%**	**2,5%**
помощи от страната	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
помощи от чужбина	3,1%	2,8%	1,4%	2,2%	2,5%	2,4%

Показатели в % от БВП	2016 Отчет	2017 Програма	2017 Оч. изпълн.	2018 Проект	2019 Прогноза	2020 Прогноза
Общо разходи и Вноска в бюджета на ЕС	**34,5%**	**39,8%**	**35,0%**	**37,2%**	**36,4%**	**35,5%**
Разходи	**33,6%**	**38,7%**	**34,1%**	**36,2%**	**35,3%**	**34,4%**
Нелихвени разходи	***32,8%***	***37,8%***	***33,3%***	***35,5%***	***34,6%***	***33,8%***
Текущи разходи	**29,1%**	**31,5%**	**29,6%**	**30,1%**	**29,4%**	**28,8%**
Персонал	7,6%	8,0%	7,8%	7,9%	7,8%	7,7%
Заплати	5,1%	5,4%	5,2%	5,3%	5,4%	5,3%
Други възнаграждения и плащания за персонала	0,9%	0,7%	0,9%	0,7%	0,7%	0,6%
Осигурителни вноски	1,5%	1,9%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
Издръжка - общо	4,0%	4,8%	4,1%	4,4%	4,1%	3,9%
Стипендии	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Субсидии и други текущи трансфери - общо	1,7%	2,0%	1,9%	2,0%	1,8%	1,8%
Субсидии и други текущи трансфери	1,6%	1,9%	1,8%	1,9%	1,8%	1,7%
Субсидии и други текущи трансфери за осъществяване на болнична помощ	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Социални и здравноосигурителни плащания	15,0%	15,7%	14,9%	15,1%	14,9%	14,7%
Пенсии	9,3%	9,7%	9,1%	9,0%	8,9%	8,7%
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	2,7%	2,8%	2,7%	2,6%	2,5%	2,4%
Здравноосигурителни плащания	3,0%	3,3%	3,1%	3,5%	3,5%	3,5%
Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**
Прираст на държавния резерв и изкупуване на земеделска продукция	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**
Капиталови разходи	**4,0%**	**6,7%**	**4,0%**	**5,8%**	**5,6%**	**5,4%**
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	**0,4%**	**0,4%**	**0,4%**	**0,2%**	**0,2%**	**0,2%**
- по бюджетите на бюджетните организации	0,3%	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%	0,1%
НЗОК	0,3%	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%	0,1%
Народно събрание		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Съдебна власт	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
- за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Лихви	***0,8%***	***0,9%***	***0,8%***	***0,7%***	***0,7%***	***0,6%***
Външни лихви	0,5%	0,6%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%
Вътрешни лихви	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%
Вноска в бюджета на ЕС	**0,9%**	**1,1%**	**0,9%**	**1,1%**	**1,1%**	**1,1%**
Бюджетно салдо (+/-)	**1,6%**	**-1,4%**	**0,0%**	**-1,0%**	**-0,5%**	**0,0%**
Финансиране (+/-)	**-1,6%**	**1,4%**	**0,0%**	**1,0%**	**0,5%**	**0,0%**
Б В П	**94 129,9**	**92 394,5**	**99 623,9**	**105 609,2**	**112 133,8**	**119 193,2**

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4:
ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТНИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

(в хил. лв.)

№	Бюджетни организации	2018 г.	2019 г.	2020 г.
1	Администрация на президента	6 668,0	6 679,0	6 691,0
2	Министерски съвет	91 070,0	91 352,0	91 579,0
3	Конституционен съд	4 457,0	3 057,0	3 057,0
4	Омбудсман	2 974,0	2 974,0	2 974,0
5	Министерство на финансите	480 786,0	492 813,0	511 724,0
6	Министерство на външните работи	125 970,4	126 102,4	126 235,9
7	Министерство на отбраната	1 193 319,0	1 200 995,0	1 202 671,0
8	Министерство на вътрешните работи	1 296 400,0	1 305 095,0	1 312 690,0
9	Министерство на правосъдието	231 595,0	231 887,0	232 179,0
10	Министерство на труда и социалната политика	1 183 451,8	1 184 698,2	1 186 190,3
11	Министерство на здравеопазването	495 244,2	498 082,3	501 887,4
12	Министерство на образованието и науката	584 470,5	626 010,1	668 158,8
13	Министерство на културата	175 028,4	179 410,2	184 216,6
14	Министерство на околната среда и водите	49 858,1	50 084,7	50 388,6
15	Министерство на икономиката	80 364,8	80 516,3	80 724,4
16	Министерство на енергетиката	98 673,3	80 666,8	53 490,3
17	Министерство на туризма	19 098,0	19 110,8	19 124,8
18	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	418 365,0	418 629,7	419 016,2
19	Министерство на земеделието, храните и горите	210 088,1	212 102,0	214 712,2
20	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	256 421,4	257 606,0	255 819,4
21	Министерство на младежта и спорта	75 732,0	77 542,8	79 330,0
22	Министерство за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018	3 300,0		
23	Държавна агенция „Национална сигурност“	108 159,0	108 159,0	108 159,0
24	Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия	3 480,0	3 480,0	3 480,0
25	Комисия за защита от дискриминация	2 570,0	2 570,0	2 570,0
26	Комисия за защита на личните данни	2 530,0	2 530,0	2 530,0

(в хил. лв.)

№	Бюджетни организации	2018 г.	2019 г.	2020 г.
27	Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество	6 226,0	6 226,0	6 226,0
28	Национална служба за охрана	37 444,0	37 444,0	37 444,0
29	Държавна агенция „Разузнаване“	34 319,0	34 375,0	34 431,0
30	Национален статистически институт	21 281,3	22 424,3	22 567,3
31	Комисия за защита на конкуренцията	4 575,0	4 582,8	4 591,9
32	Комисия за регулиране на съобщенията	9 669,2	9 477,3	9 485,4
33	Съвет за електронни медии	1 542,6	1 457,6	1 457,6
34	Комисия за енергийно и водно регулиране	5 816,2	5 825,1	5 834,0
35	Агенция за ядрено регулиране	5 455,6	6 559,6	6 563,6
36	Държавна комисия по сигурността на информацията	9 351,0	9 359,0	9 367,0
37	Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“	40 706,2	40 938,0	41 222,6
38	Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси	1 300,0	1 339,0	1 340,0
39	Комисия за финансов надзор	20 030,8	20 030,8	20 030,8
40	Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори	1 443,3	1 443,3	1 443,3
41	Централна избирателна комисия	4 380,0	4 380,0	4 380,0
42	Държавен фонд „Земеделие“	367 970,5	367 975,7	367 980,9
43	Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства	1 380,0	1 380,0	1 380,0
44	Държавна агенция „Технически операции“	48 452,0	48 543,0	48 634,0
45	Държавна агенция „Електронно управление“	27 314,6	27 346,9	27 383,9
46	Сметна палата	17 230,0	17 366,0	17 502,0
47	Национален осигурителен институт	11 059 944,2	11 539 443,2	12 010 530,2
	в т.ч. Пенсии	9 454 366,4	9 904 966,4	10 368 966,4
48	Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“	1 803,5	1 881,8	1 938,1
49	Учителски пенсионен фонд	39 350,0	44 490,0	49 662,0
50	Национална здравноосигурителна каса	3 855 395,0	4 140 328,0	4 441 723,0

4.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5:
ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТИТЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ И НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

(в хил. лв.)

№	Бюджетни организации	2018 г.	2019 г.	2020 г.
1	Народно събрание	62 150,0	62 150,0	62 150,0
2	Висш съдебен съвет	590 400,0	591 400,0	592 400,0

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6:
РАЗМЕРИ НА БЮДЖЕТНИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИТЕ) НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ С БЮДЖЕТИТЕ НА БНТ, БНР, БТА, БАН, ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА И ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ ВОЕННИ УЧИЛИЩА ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

(в хил. лв.)

№	Бюджетни взаимоотношения (трансфери)	2018 г.	2019 г.	2020 г.
1	Предоставени трансфери от централния бюджет за бюджета на Българската национална телевизия	65 397,4	65 397,4	65 397,4
	в т.ч. по чл. 70, ал. 4, т. 2 от Закона за радиото и телевизията	8 100,0	8 100,0	8 100,0
2	Предоставени трансфери от централния бюджет за бюджета на Българското национално радио	42 336,8	42 336,8	42 336,8
	в т.ч. по чл. 70, ал. 4, т. 2 от Закона за радиото и телевизията	3 900,0	3 900,0	3 900,0
3	Предоставени трансфери от централния бюджет за бюджета на Българската телеграфна агенция	4 852,6	4 852,6	4 852,6
4	Предоставени трансфери от бюджета на Министерството на образованието и науката за бюджетите на Българската академия на науките и държавните висши училища - общо	498 019,1	502 459,7	506 586,7
4.1	- за бюджета на Българската академия на науките	83 075,8	87 516,4	91 643,4
4.2	- за бюджетите на държавните висши училища	414 943,3	414 943,3	414 943,3

5	Предоставени трансфери от бюджета на Министерството на околната среда и водите за бюджета на Българската академия на науките	2 550,0	2 550,0	2 550,0
6	Предоставени трансфери от бюджета на Министерството на отбраната за бюджетите на държавните висши военни училища	25 801,0	25 801,0	25 801,0

ПРИЛОЖЕНИЕ № 7:
ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ И/ИЛИ НА ТРАНСФЕРИТЕ (НЕТО) ПО СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

(в хил. лв.)

№	Сметки за средствата от Европейския съюз	2018 г.			2019 г.			2020 г.		
		Общо разходи и трансфери (нето)	в т.ч.		Общо разходи и трансфери (нето)	в т.ч.		Общо разходи и трансфери (нето)	в т.ч.	
		к.2.1-к.2.2	Разходи	Трансфери (нето)	к.3.1-к.3.2	Разходи	Трансфери (нето)	к.4.1-к.4.2	Разходи	Трансфери (нето)
	1	2	2.1	2.2	3	3.1	3.2	4	4.1	4.2
1	Сметка за средствата от Европейския съюз на Държавния фонд „Земеделие“	764 914,9	1 040 805,7	275 890,8	861 963,9	1 156 797,7	294 833,8	772 204,0	1 037 854,9	265 650,9
2	Сметка за средствата от Европейския съюз на Националния фонд	1 772 630,0	2 672 456,3	899 826,3	2 018 196,8	2 992 024,2	973 827,4	2 075 529,3	3 093 159,9	1 017 630,6
3	Други сметки за средства от Европейския съюз и средства по други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз	344 230,7	511 168,9	166 938,2	156 246,4	245 972,3	89 725,9	151 892,5	204 161,8	52 269,3

5.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8:
ТАВАНИ НА РАЗХОДИТЕ И ТРАНСФЕРИТЕ (НЕТО) ПО ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ВКЛЮЧЕНИ В КФП ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

(в хил. лв.)

№	Държавни предприятия, включени в консолидираната фискална програма	2018 г.			2019 г.			2020 г.		
		Общо разходи и трансфери (нето)	в т.ч.		Общо разходи и трансфери (нето)	в т.ч.		Общо разходи и трансфери (нето)	в т.ч.	
		к.2.1-к.2.2	Разходи	Трансфери (нето)	к.3.1-к.3.2	Разходи	Трансфери (нето)	к.4.1-к.4.2	Разходи	Трансфери (нето)
	1	2	2.1	2.2	3	3.1	3.2	4	4.1	4.2
1	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда	13 035,7	80 135,7	67 100,0	13 135,7	80 235,7	67 100,0	13 135,7	80 235,7	67 100,0
2	Фонд „Сигурност на електроенергийната система“	470 000,0	470 000,0	0,0	500 000,0	500 000,0	0,0	550 000,0	550 000,0	0,0
3	Държавно предприятие „Център за предоставяне на услуги“	10 050,0	10 050,0	0,0	10 050,0	10 050,0	0,0	10 050,0	10 050,0	0,0

ПРИЛОЖЕНИЕ № 9:

РАЗМЕРИ НА ОСНОВНИТЕ БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ И БЮДЖЕТИТЕ НА ОБЩИНИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2018-2020 Г.

(в хил. лв.)

№	Показатели	2018 г.	2019 г.	2020 г.
	Основни бюджетни взаимоотношения - Всичко	**3 264 075,1**	**3 616 590,3**	**3 967 972,2**
	от тях:			
1.	Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	2 780 714,8	3 131 230,0	3 480 611,9
2.	Трансфери за местни дейности, без целева субсидия за капиталови разходи	319 250,1	320 250,1	321 250,1
	от тях:			
2.1.	Обща изравнителна субсидия	284 022,0	284 022,0	284 022,0
2.2.	За зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	35 228,1	36 228,1	37 228,1
3.	Целева субсидия за капиталови разходи	164 110,2	165 110,2	166 110,2
	от тях за:			
3.1.	делегирани от държавата дейности	41 730,0	49 008,9	60 008,9
3.2.	местни дейности	122 380,2	116 101,3	106 101,3